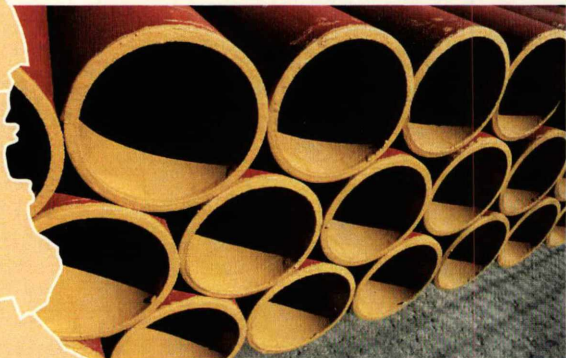

Etelä-Suomen katsaus 2011

Etelä-Suomen katsaus

Tiedustelut – Förfrågningar:

Sirkku Hiltunen (08) 535 1422

Leena Jäntti (08) 535 1412

tilastokeskus.fi/aluekatsaus

tilastokeskus.fi/alueonline

Kannen kuvat – Pärm bild: Futureimagebank

Kannen suunnittelu – Pärmplanering: Leena Jäntti, Irene Koumolou

ISSN 1239-7474

ISBN 978-952-244-290-1

© 2011 Tilastokeskus – Statistikcentralen

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Uppgiften får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.

Edita Prima Oy, Helsinki – Helsingfors 2011

Alkusanat

Etelä-Suomen katsaus 2011 on kokoomajulkaisu, joka tarjoaa visuaalisessa muodossa aluetietoa Etelä-Suomesta, sen kunnista ja maakunnista sekä niiden välisistä eroista.

Etelä-Suomen katsauksen tarkastelualueena ovat Manner-Suomen kuusi maakuntaa: Uusimaa, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso ja Etelä-Karjala.

Katsauksessa tarkastellaan 15 aihealueen keskeisiä indikaattoreita havainnollisina tilastokuvioina. Teemakarttojen ja diagrammien pohjana ovat viimeisimmät käytettävissä olevat tilastotiedot, aihepiiristä riippuen vuosilta 2008–2011.

Julkaisun tietolähteinä on käytetty Tilastokeskuksen tuottamien tilastojen lisäksi mm. työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastoja.

Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset. Aluekatsaussarjan koko maata käsitteleviä julkaisuja ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Katsausten sisältämä materiaali on tilattavissa AlueOnline-verkkopalvelusta (tilastokeskus.fi/alueonline), jossa kaikki tilastokuviot ovat värillisiä PowerPoint-esityksiä.

Julkaisun toimittamiseen ovat osallistuneet tietopalvelusuunnittelijat Sirkku Hiltunen, Leena Jäntti ja Ulla Palmgren.

Tilastokeskuksessa toukokuussa 2011

Förord

Översikten Södra Finland 2011 är en samlingspublikation med regionala uppgifter i visuell form. Uppgifterna gäller Södra Finland, dess kommuner och landskap samt skillnader mellan dem.

Översikten över Södra Finland omfattar sju landskap i Fasta Finland: Nyland, Egentliga Finland, Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Kymmenedalen och Södra Karelen.

I översikten granskas 15 av de viktigaste indikatorerna inom ämnesområdet i form av åskådliga statistiska diagram. Underlag för temakartorna och diagrammen är de senaste tillgängliga statistiska uppgifterna för åren 2008–2011, beroende på ämnesområde.

Utöver Statistikcentralens statistik har bl.a. arbets- och näringsministeriets arbetslöshetsstatistik använts som datakälla för publikationen.

Översikterna över Östra Finland, Norra Finland och Västra Finland produceras med ett liknande informationsinnehåll och presentationssätt som översikten över Södra Finland. I serien Aluekatsaukset (ung. Regionala översikter) ingår också publikationer med uppgifter om hela landet: Översikt över ekonomiska regioner och landskap samt Kommunöversikt.

Alla materialet i översikter kan beställas också via webbtjänsten AlueOnline (på finska, tilastokeskus.fi/alueonline). I webbtjänsten finns separata statistikfigurerna i PowerPoint i färg.

Publikationen har redigerats av planerare Sirkku Hiltunen, Leena Jäntti samt Ulla Palmgren.

Statistikcentralen i maj 2011

Heli Mikkilä
Tietopalvelujohtaja
Direktör, informationstjänst

Esko Syrjäkari
Aluepäällikkö
Regionchef

SISÄLLYSLUETTELO

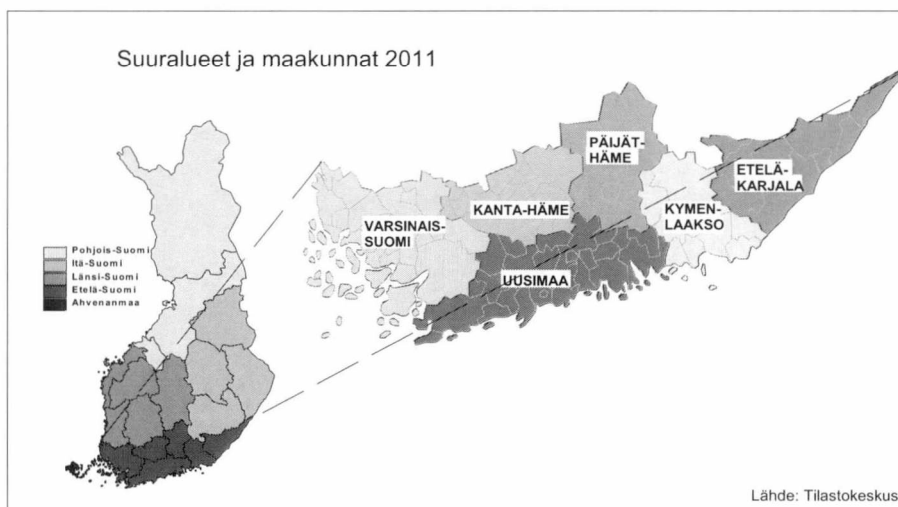
SIVU

Alkusanat.....	3
Etelä-Suomi.....	7
Väestö	11
Väestörakenne.....	20
Ulkomaan kansalaiset.....	27
Väestöennuste	29
Asuminen ja rakentaminen.....	30
Asunnot ja asutokunnat	30
Asunnottomat.....	34
Kesämökkit	34
Rakentaminen.....	36
Kansantalous	38
Koulutus	42
Kunnallistalous	47
Liikenne ja matkailu.....	57
Liikenne.....	57
Majoitustoiminta	59
Maa-, metsä- ja kalatalous	63
Palvelut.....	67
Sosiaaliturva.....	71
Teollisuus	78
Tulot ja kulutus	83
Velkaantuminen	86
Työmarkkinat.....	88
Työllisyys	88
Työttömyys.....	94
Ympäristö	99
Yritykset ja toimipaikat	104
Aloittaneet ja lopettaneet yritykset.....	111
Konkurssit	113
Aluehallintovirastot	115
Kuvaluettelo.	121
Käytetyt tietolähteet ja aluemuutokset.	123
Liitteet	

Etelä-Suomi

Tässä katsauksessa Etelä-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää Suomen eteläiset maakunnat: Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan. Vuoden 2011 alussa Itä-Uudenmaan maakunta liitettiin Uudenmaan maakuntaan, jolloin maakuntien määrä väheni yhdellä. Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee 95 kuntaa.

Kuva 1.1. Suuralueet ja maakunnat 2011.

Kunnat

Vuoden 2011 alussa Suomessa toteutettiin kuusi kuntaliitosta, ja ne koskivat yhteensä 12 kuntaa. Kuntien määrä väheni kuudella, joten vuonna 2011 Suomessa on 336 kuntaa.

Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kunta (588 549 asukasta 31.12.2010). Katsauksen tarkastelualueella sijaitsevista kunnista väkiluvultaan pienin on Suomenniemi, jossa on 804 asukasta. Kaupunkeja Etelä-Suomessa on 35. Maapinta-alaltaan alueen suurin kunta on Kouvola ja pienin Kauniainen.

Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Nykyään on käytössä vuoden 2005 taajamarajaus, jonka mukaan taajama-aste oli 84,4 % vuonna 2010.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä on Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntien määrä väheni vuoden 2011 alussa 70:een, kun Kaakkois-Pirkanmaan seutukuntaan kuuluneet kunnat liittyivät Tampereen seutukuntaan.

Etelä-Suomen katsauksen alueella sijaitsee 17 seutukuntaa. Varsinais-Suomessa seutukuntia on viisi, Uudellamaalla neljä ja Kanta-Hämeessä kolme. Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa seutukuntia on kaksi ja Päijät-Hämeessä vain yksi. Kuntien määrä seutukunnissa vaihtelee kahdesta yhdeksääntoista.

Lisää aluetietoa Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista on koottu Tilastokeskuksen *Seutukunta- ja maakuntakatsaus*-julkaisuun.

Maakunnat

Uudenmaan maakunnassa on 28 kuntaa. Väkirikkain kunta on pääkaupunki Helsinki. Vähiten asukkaita on Karjalohjalla. Vuoden 2010 lopussa Uudellamaalla asui 1 532 309 henkilöä, eli 28 % suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 9 097 km² ja väestötiheys on 168 asukasta neliökilometrillä.

Varsinais-Suomen maakunnassa on 28 kuntaa, joista kaupunkeja on 11. Väkiluvultaan suurin on Turku ja pienin saaristokunta Kustavi. Alueella asui vuoden 2010 lopussa 465 183 henkeä. Varsinais-Suomen maapinta-ala on 10 662 km² ja väestötiheys 44 asukasta neliökilometrillä.

Kanta-Hämeen maakunnassa oli vuoden 2010 lopussa 174 555 asukasta. Hämeenlinna on alueen kolmesta kaupungista väkirikkain. Yhteensä Kanta-Hämeessä on 11 kuntaa, joista Humppilassa on vähiten asukkaita. Maapinta-ala on 5 200 km², joten väestötiheys on 34 asukasta neliökilometrillä.

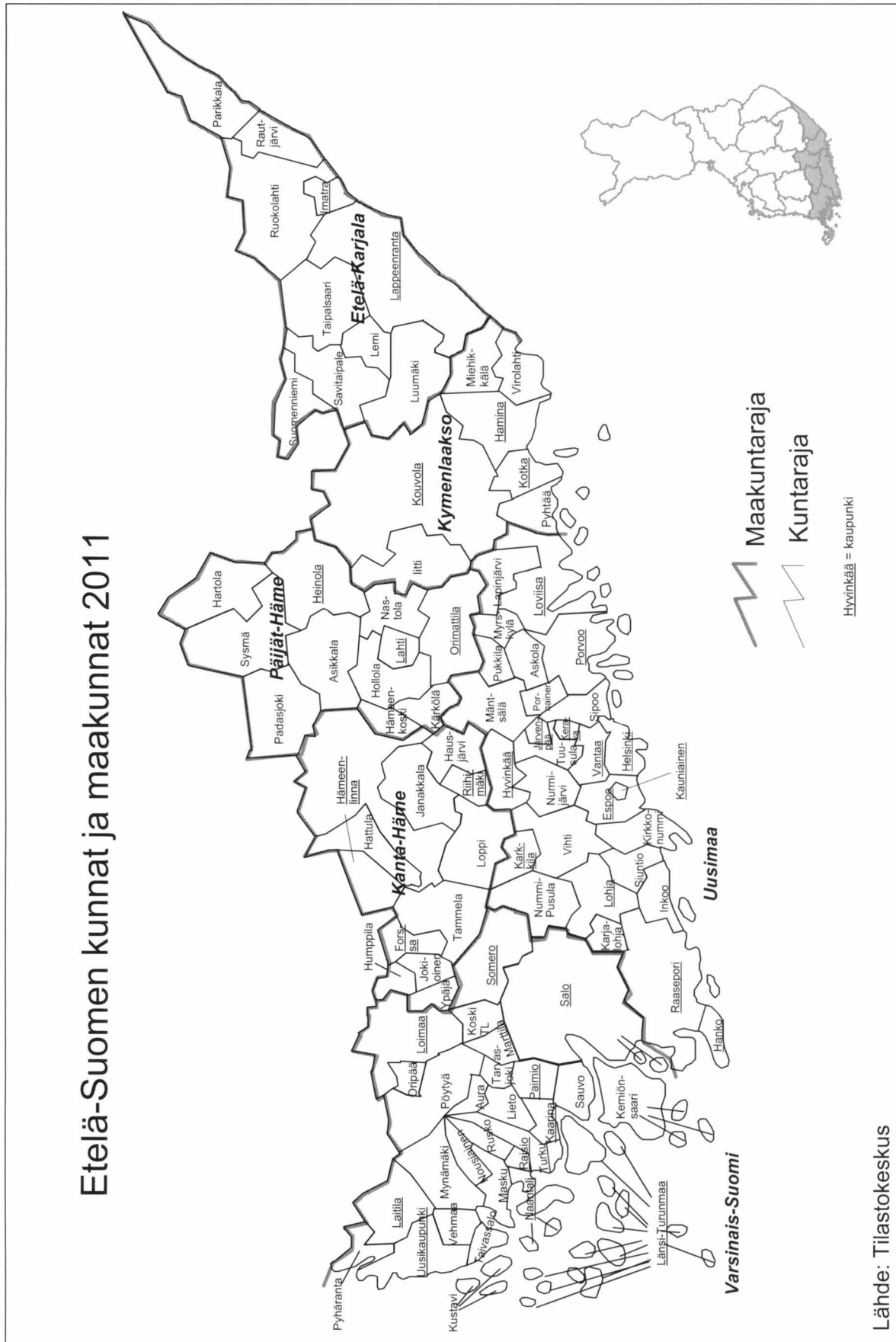
Päijät-Hämeen maakunnan väestömäärä oli vuoden 2010 lopussa 201 772 ja väestötiheys 39 asukasta neliökilometrillä. Maakunnan maapinta-ala on 5 125 km². Alueen 11 kunnasta kolme on kaupunkeja, ja niistä suurin on Lahti. Vähiten asukkaita on Hämeenkosken kunnassa. Vuoden 2011 alussa Orimattilan ja Artjärven kunnat yhdistyivät.

Kymenlaakson maakunnassa on seitsemän kuntaa. Alueen kunnista Kouvola on väkirikkain ja Miehikkälässä asukkaita on vähiten. Kouvolan lisäksi maakunnassa on kaksi muuta kaupunkia. Vuonna 2010 Kymenlaakson asukasluku oli 182 382 ja väestötiheys 35 asukasta neliökilometrillä. Maakunnan maapinta-ala on 5 148 km².

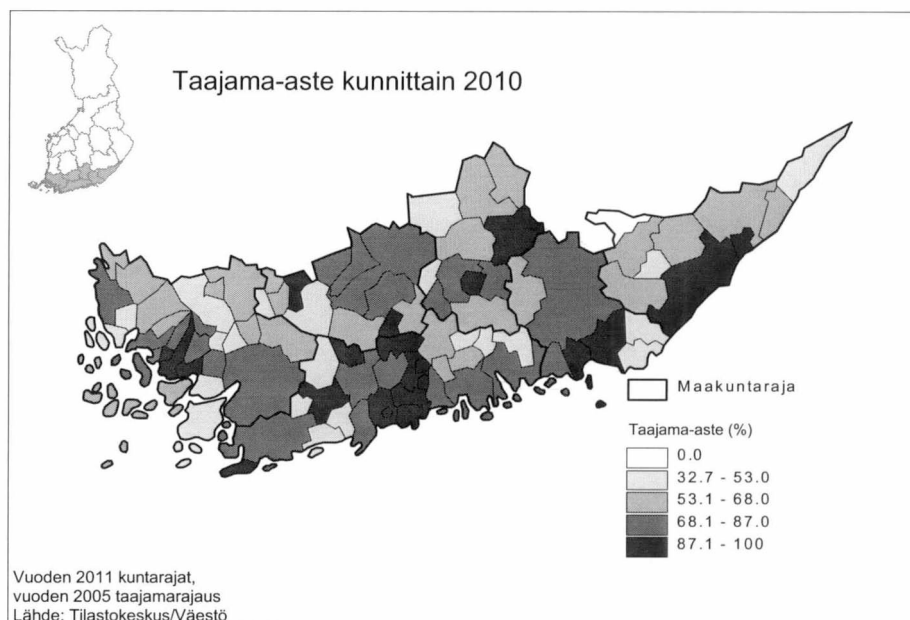
Etelä-Karjalan maakunnan pinta-ala on 5 613 km² ja väkiluku oli vuoden 2010 lopussa 133 703. Väestötiheys on Etelä-Suomen maakuntien matalin, 24 asukasta neliökilometrillä. Alueella on kaksi kaupunkia. Lappeenrannan kaupunki on väkimäärältään alueen suurin. Yhteensä kuntia on 10.

NUTS- ja LAU-alueet

NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) on kolmitasoinen hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jota käytetään Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Tämän luokituksen mukaan Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1-tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Suuralueet, joita Suomessa on viisi, muodostavat NUTS 2-tason ja maakunnat NUTS 3-tason. Vuoden 2011 alusta lähtien NUTS 3-taso eroaa maakuntajaosta, sillä Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan yhdistymistä ei siinä oteta vielä huomioon. Uusi NUTS -luokitus otetaan käyttöön vuonna 2012. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat kansalliset aluetasonsa (LAU 1 ja LAU 2, Local Administrative Unit). Tämän katsauksen maakunnat muodostavat Etelä-Suomen suuralueen.

Kuva 1.2. Etelä-Suomen kunnat ja maakunnat 2011.

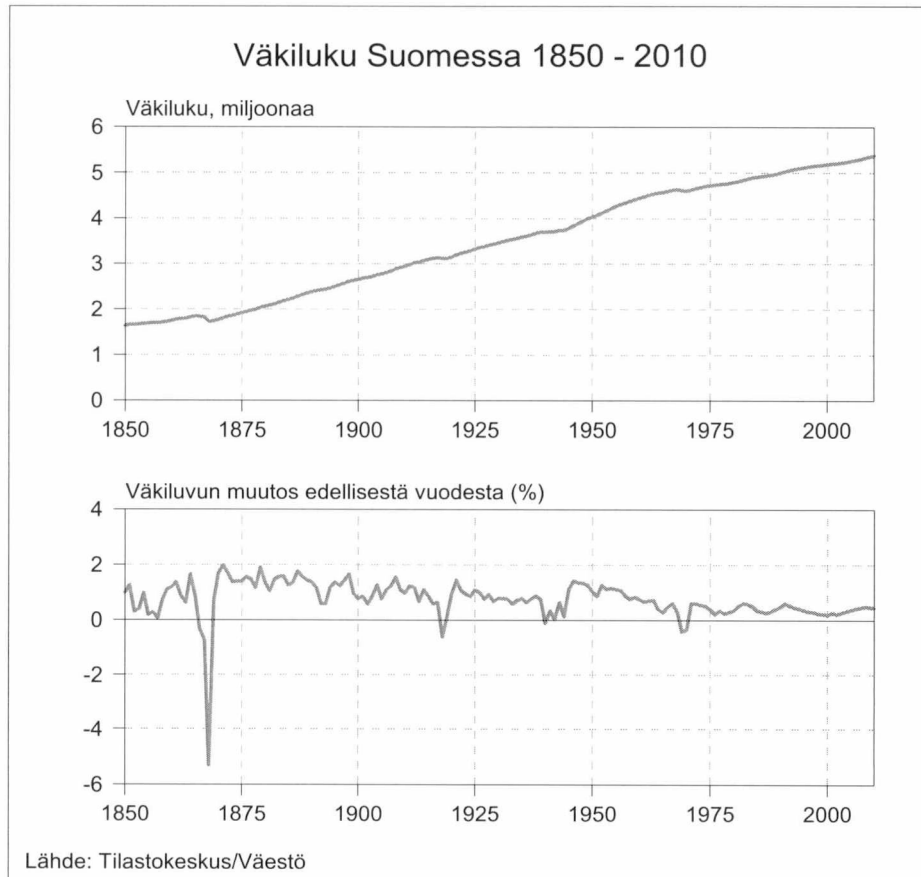
Kuva 1.3. Taajama-aste kunnittain 2010.

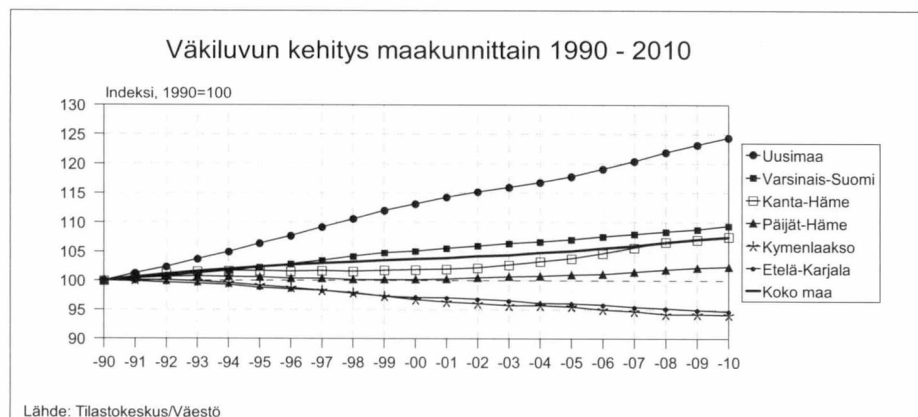
Kuva 1.4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 2011.

Väestö

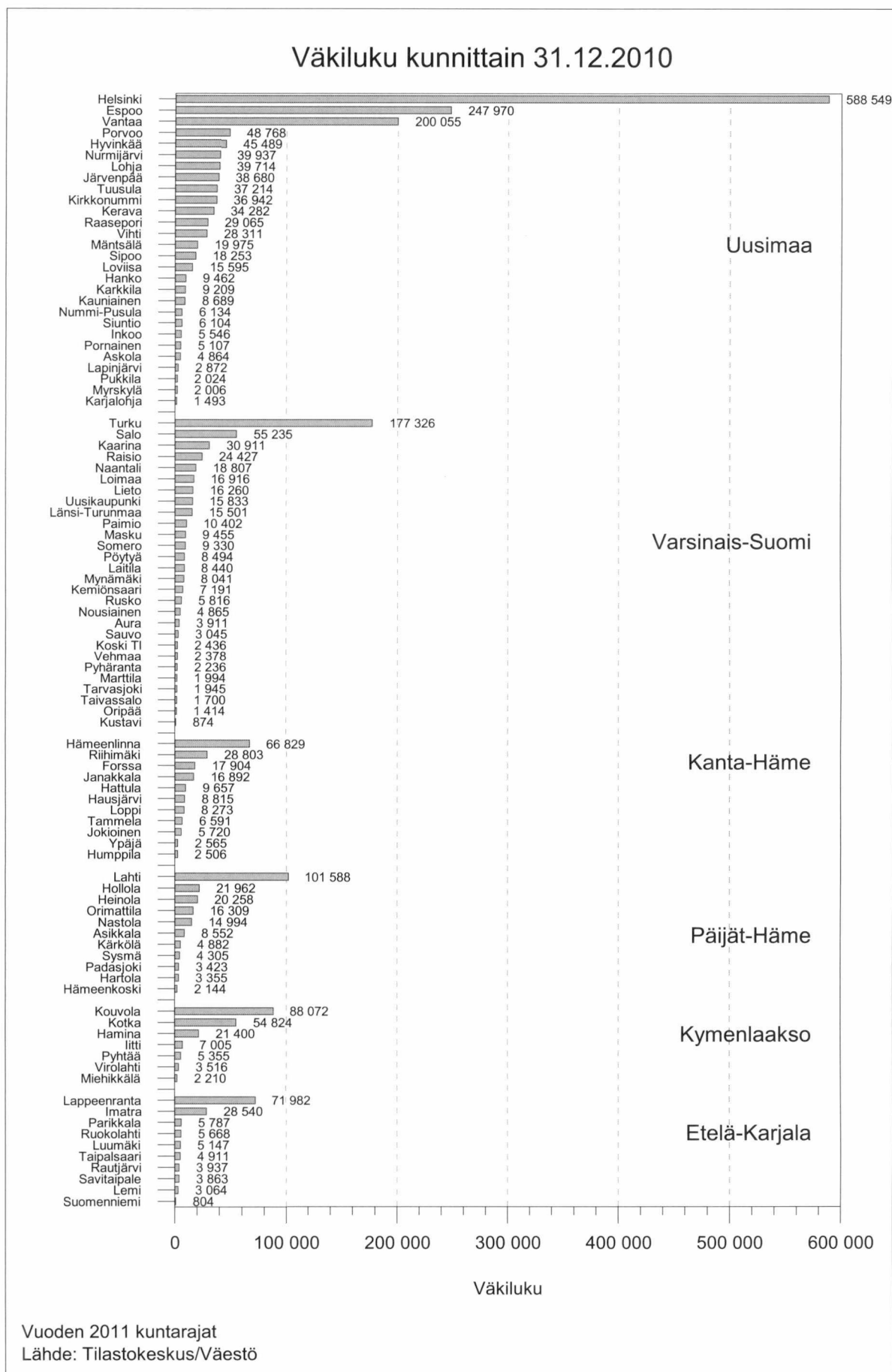
Väestöllä tarkoitetaan tietyllä alueella vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestötietojärjestelmän mukaan on kotipaikka Suomessa vuoden viimeisenä päivänä, kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta. Väestöön lasketaan kuuluviksi myös ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Vuoden 2010 lopussa Suomen väkiluku oli 5 375 276 henkilöä ja vuoden 2010 keskiväkiluku (kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo) oli 5 363 351,5 henkilöä. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa mm. erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja.

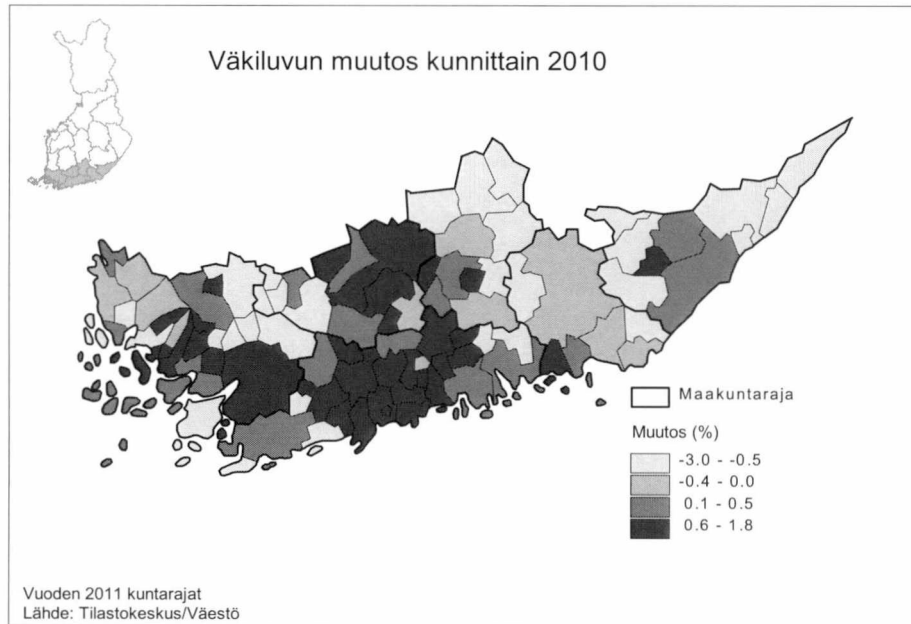
Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2010.

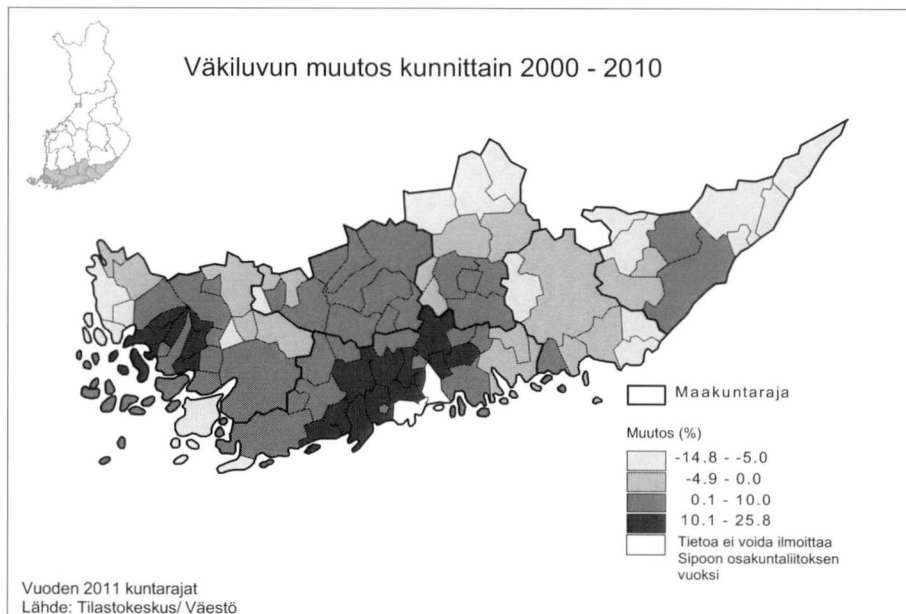
Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1990–2010 (1990=100).

Kuva 2.3. Väkiluku kunnittain 31.12.2010.

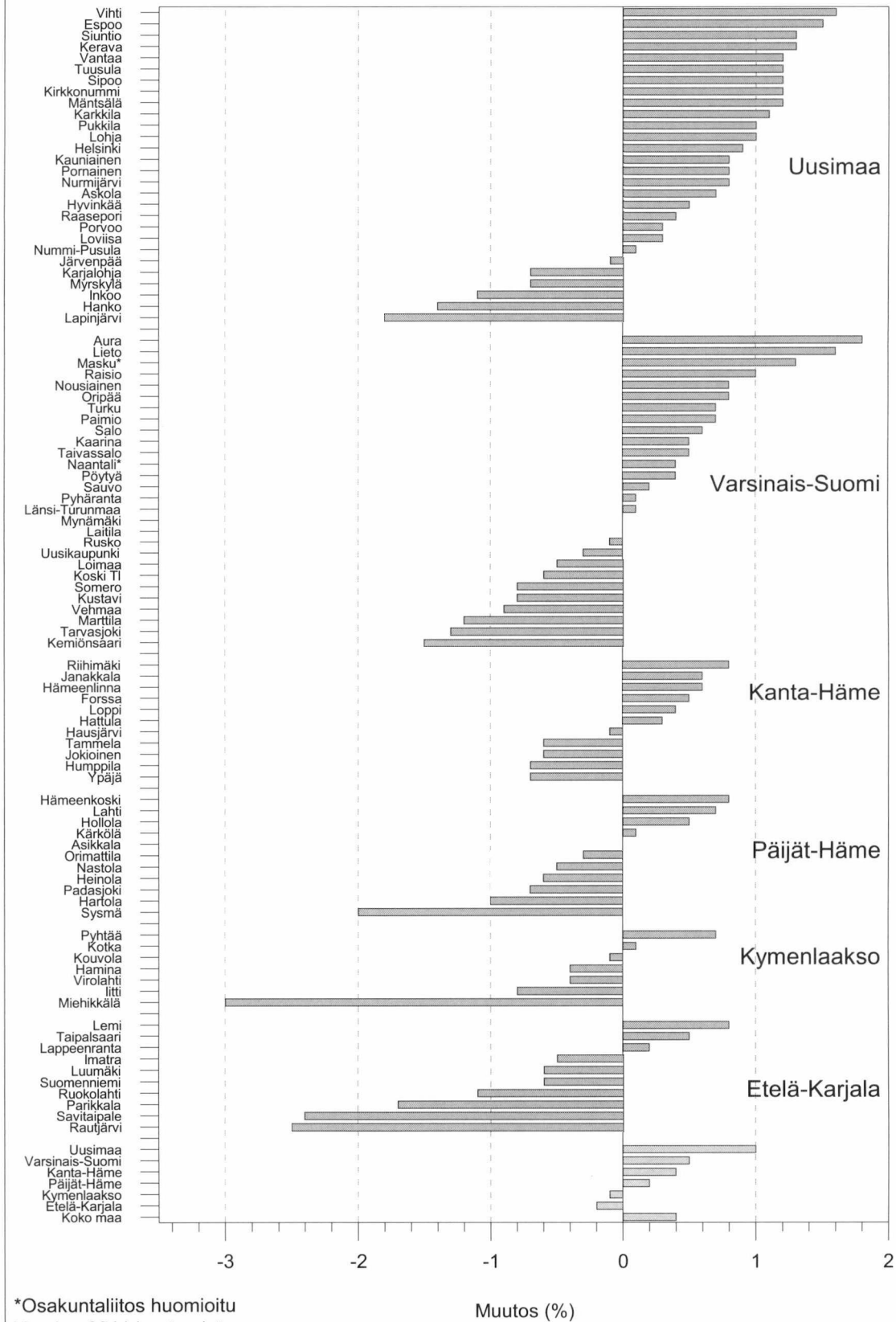
Kuva 2.4. Väkiluvun muutos kunnittain 2010.

Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2010.

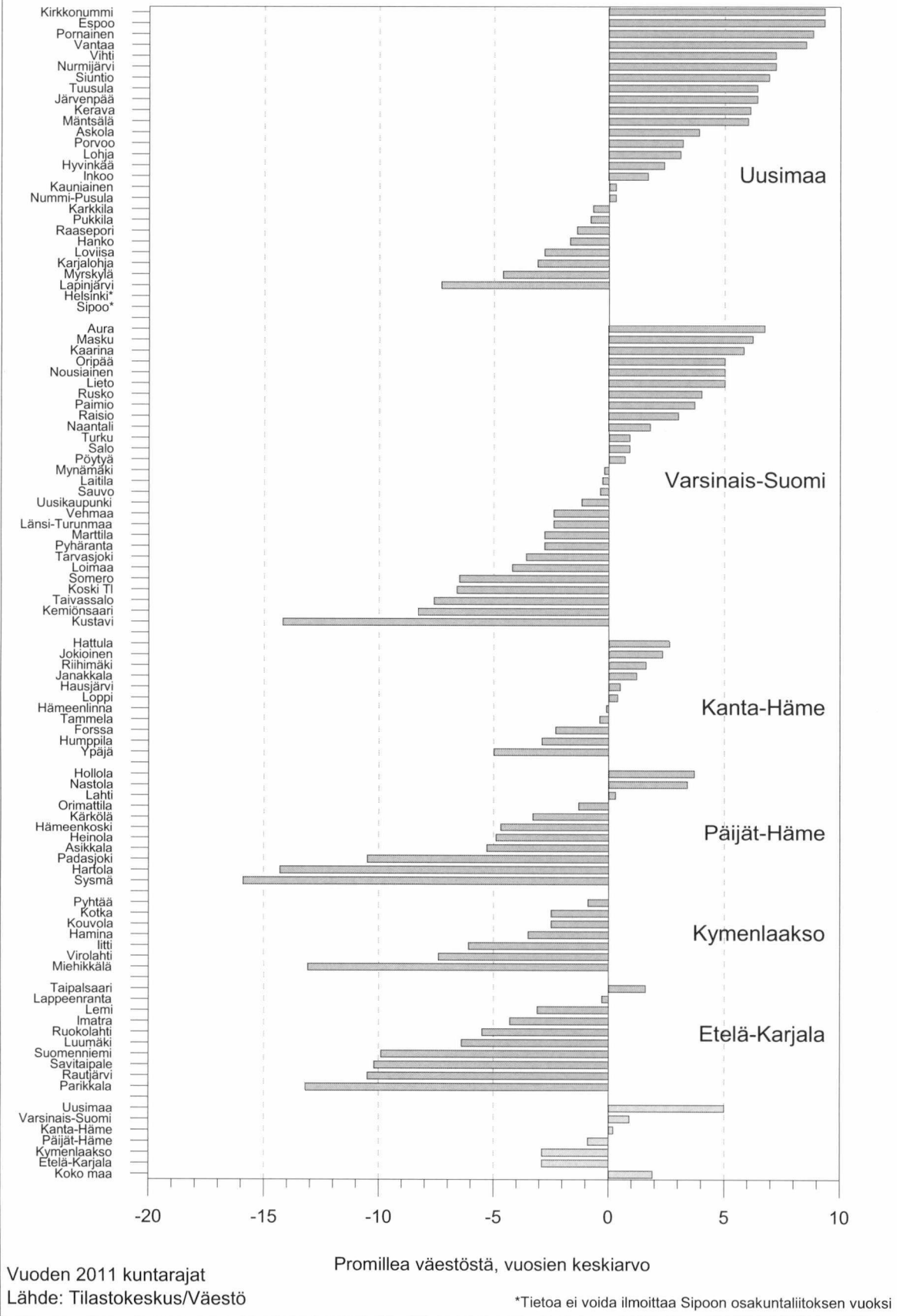
Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. Koko maan väkiluvun muutos oli 0,4 % vuonna 2010. Tuolloin väkimäärä kasvoi 135 kunnassa. Vuodesta 2000 väkimäärä on kasvanut 3,7 % koko maassa. *Väestönlisäys* saadaan koko maan tasolla selville laskemalla yhteen syntyneiden enemmitys ja nettomaahanmuutto. Alueellisesti tarkasteltuna väestönlisäyksessä huomioidaan myös kuntien välinen nettomuutto.

Väkiluvun muutos kunnittain 2010

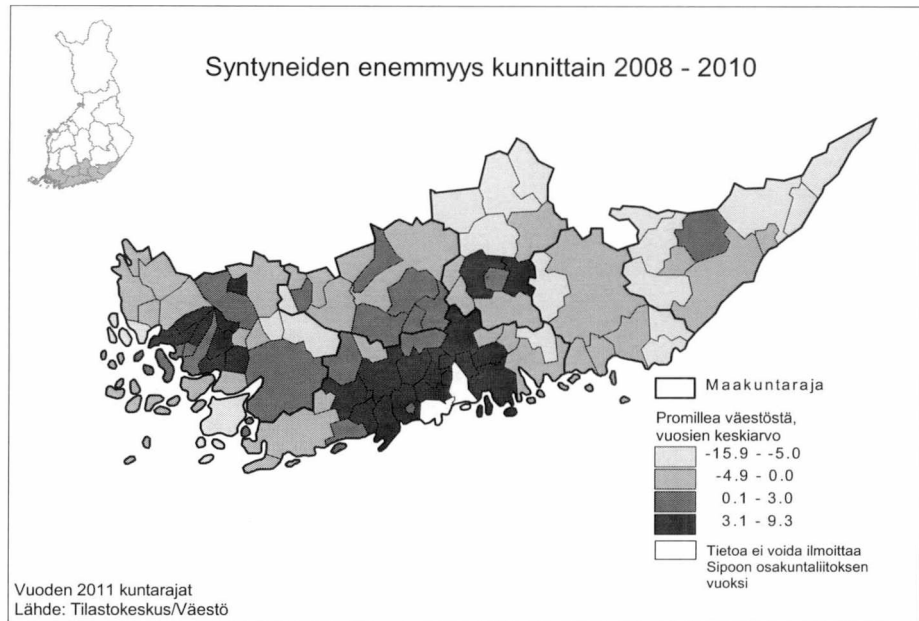

Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2010.

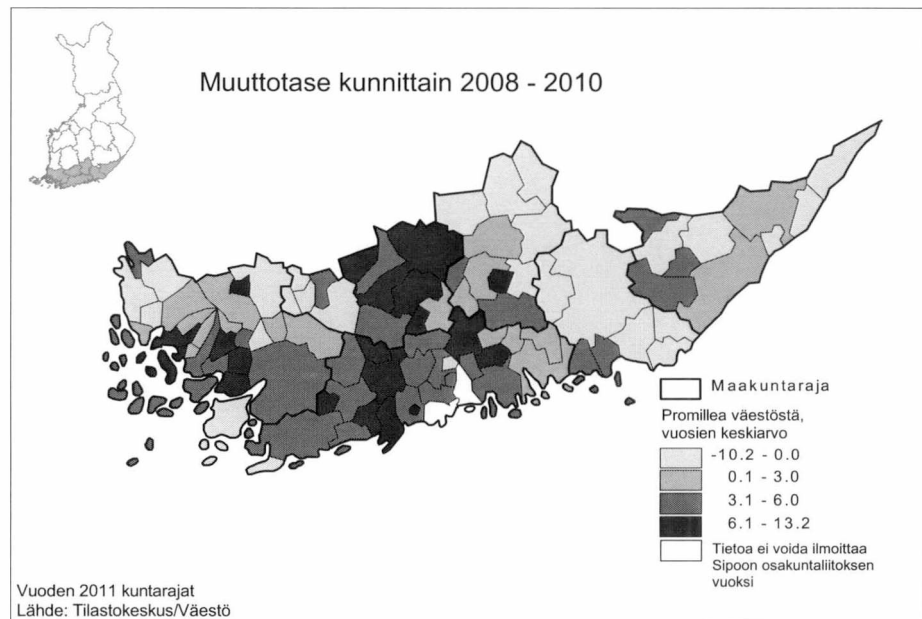
Syntyneiden enemmitys kunnittain 2008 - 2010

Kuva 2.7. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2008–2010.

Kuva 2.8. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2008–2010.

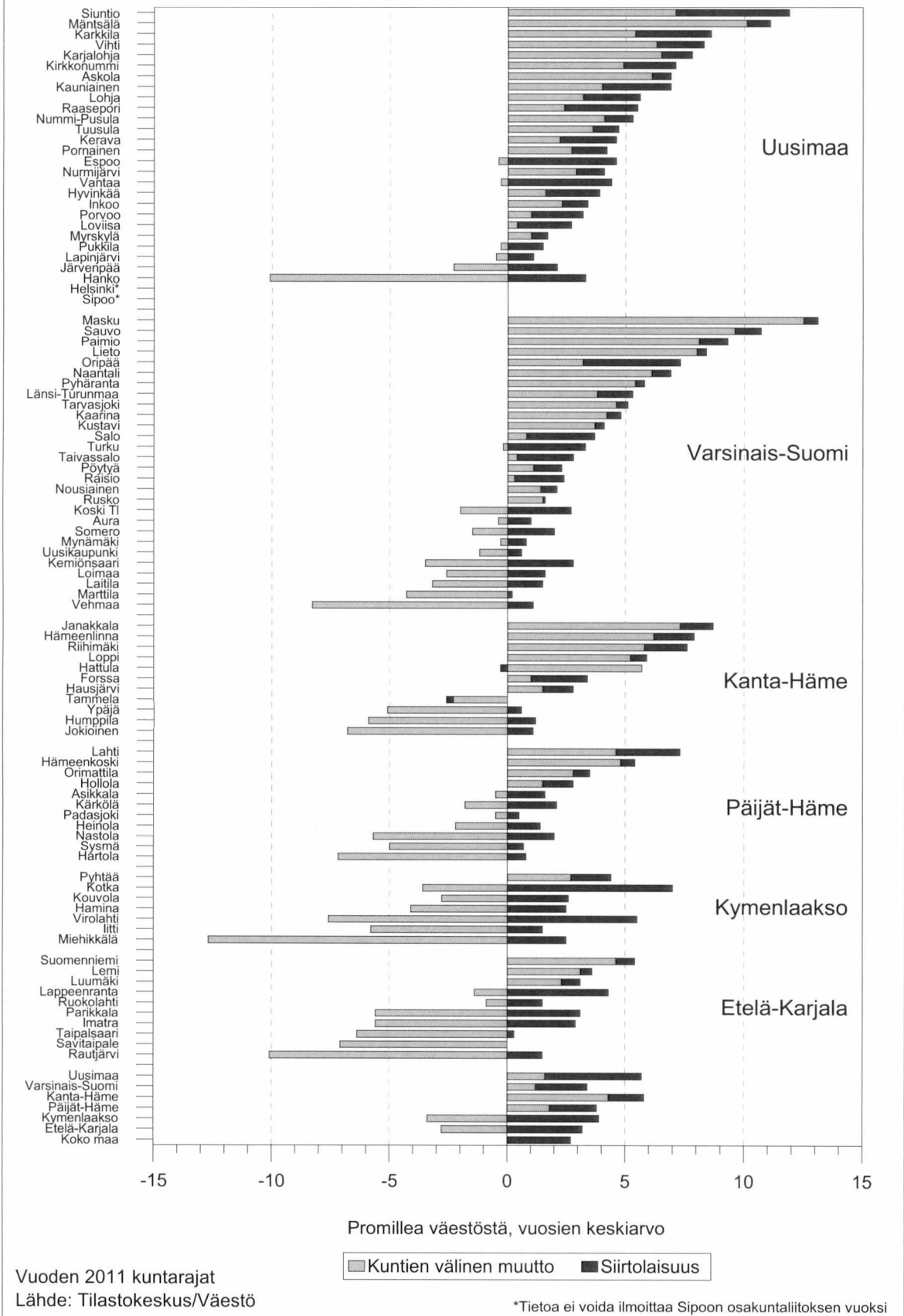

Kuva 2.9. Muuttotase kunnittain 2008–2010.

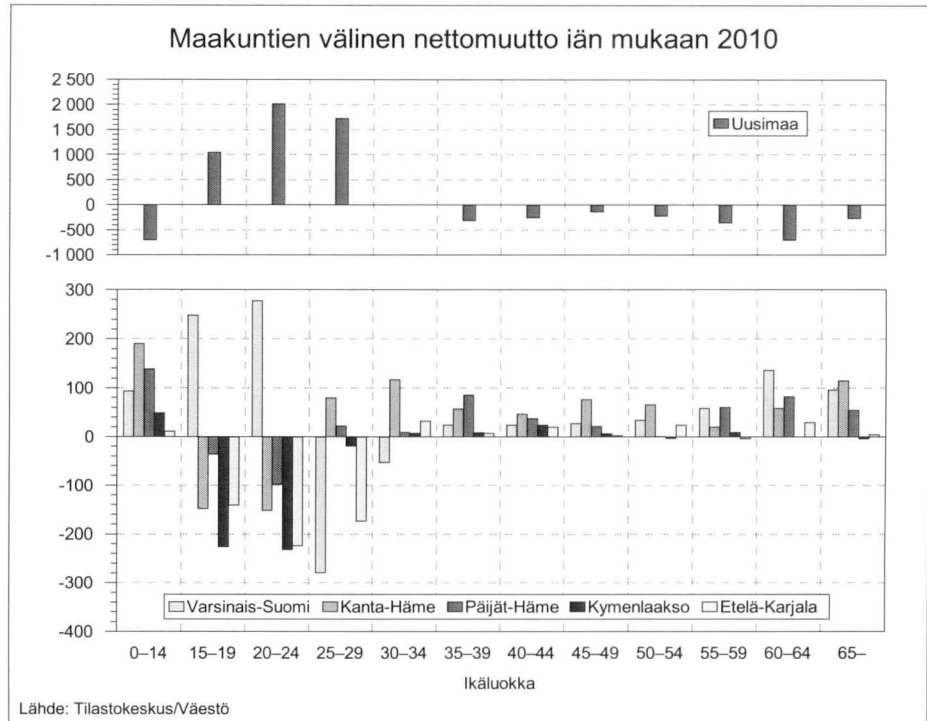
Syntyneiden enemmitys eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden määrän erotus. Väkilukutilastoissa otetaan huomioon elävänä syntyneet lapset, joiden äiti asuu synnytyksen ajankohtana vakinaisesti Suomessa. Vuonna 2010 syntyneiden enemmitys oli koko maassa 10 093 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli tämän verran enemmän kuin kuolleita.

Muuttotaseessa on huomioitu kuntien väliset muutot sekä nettosiirtolaisuus, jotka suhteutetaan keskiväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2010 koko maassa 2,6 promillea.

Muutot kunnittain 2008 - 2010

Kuva 2.10. Muutot kunnittain 2008–2010.

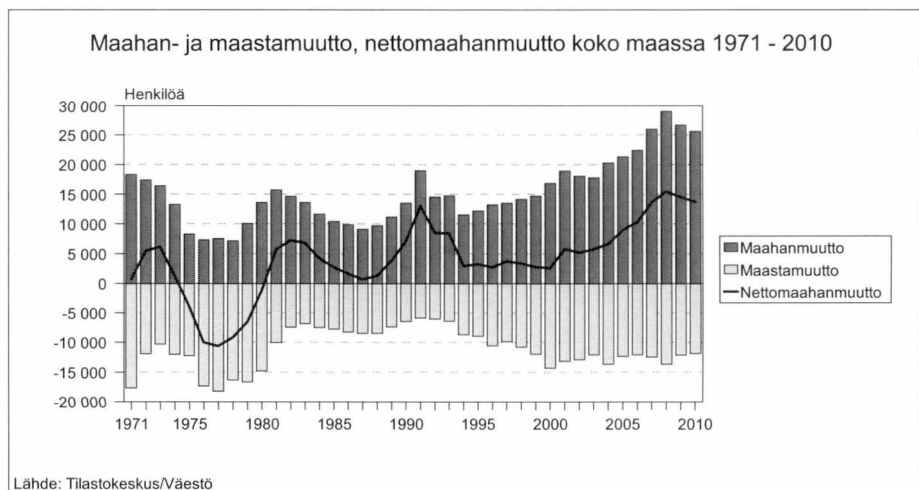

Kuva 2.11. Maakuntien välinen nettomuutto iän mukaan 2010.

Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettuihin muuttoilmoituksiin. Vuonna 2010 koko maassa kuntien välinen muutto oli lähes 271 000.

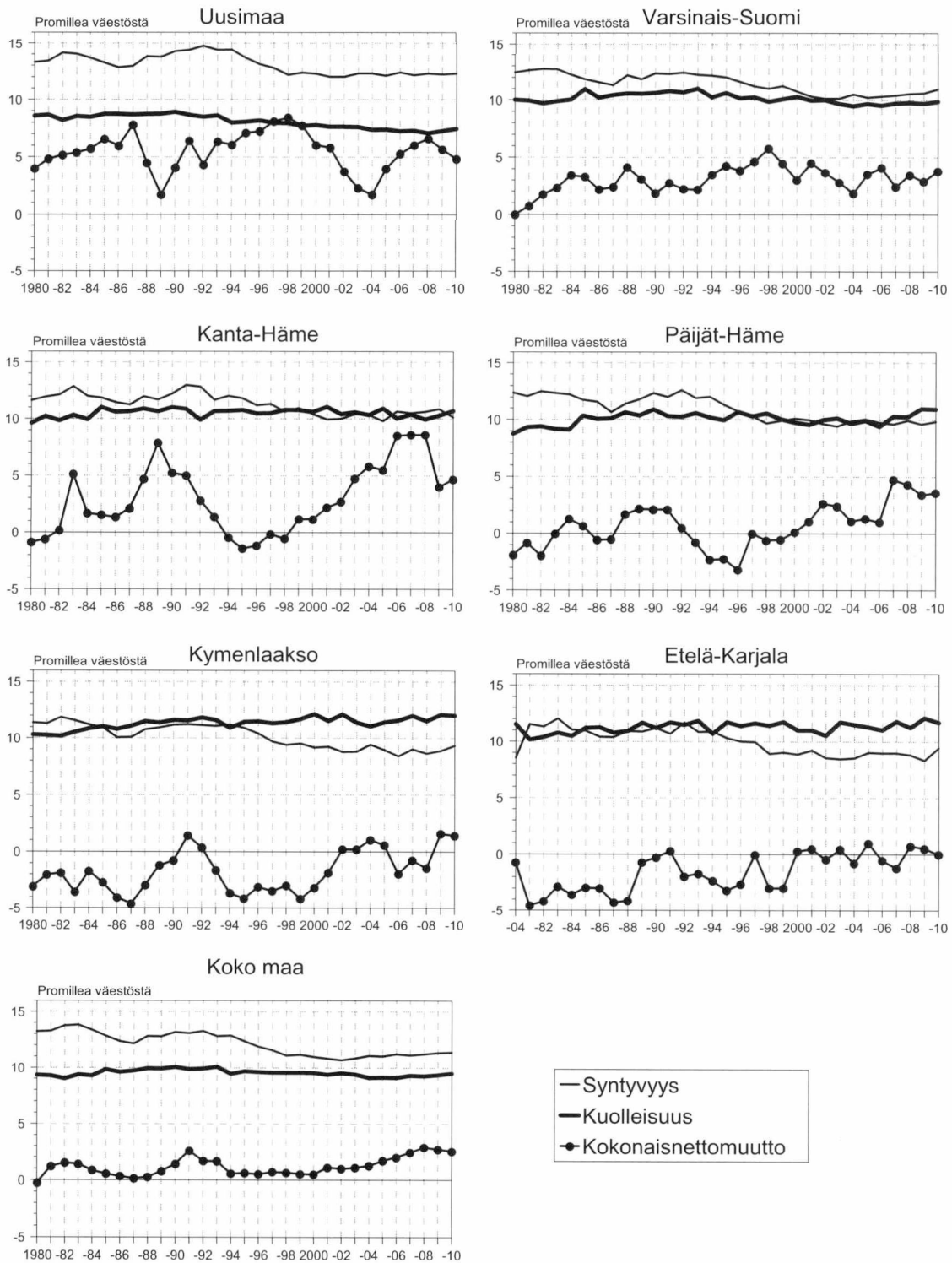
Maakunnasta toiseen tapahtui 122 000 muuttoja samana vuonna. Koko maan tasolla maakuntarajan ylittävissä muutoissa 46 % muuttajista oli iältään 20–29-vuotiaita.

Maahanmuuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maastamuuttaneeksi* katsotaan henkilö, joka muuttaa ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut koko maassa positiivinen viimeiset kolme vuosikymmentä.

Kuva 2.12. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2010.

Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2010

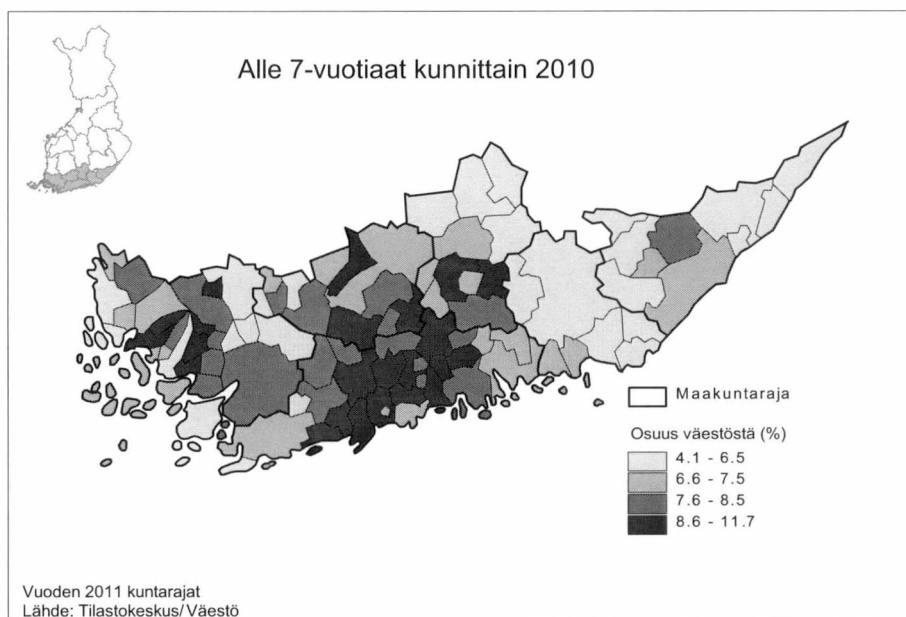

Vuoden 2011 maakuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Väestö

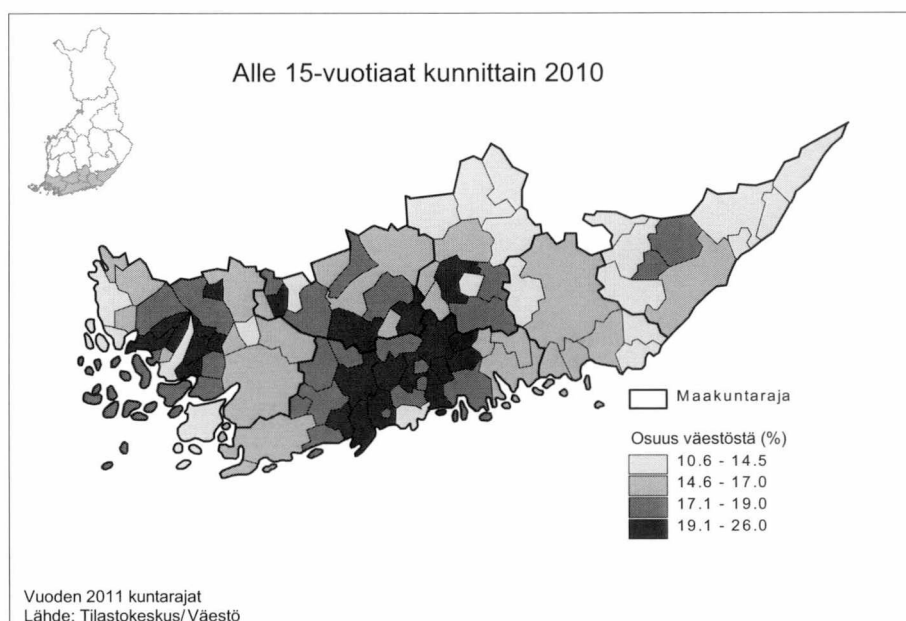
Kuva 2.13. Väestönmuutokset maakunnittain 1980–2010.

Väestörakenne

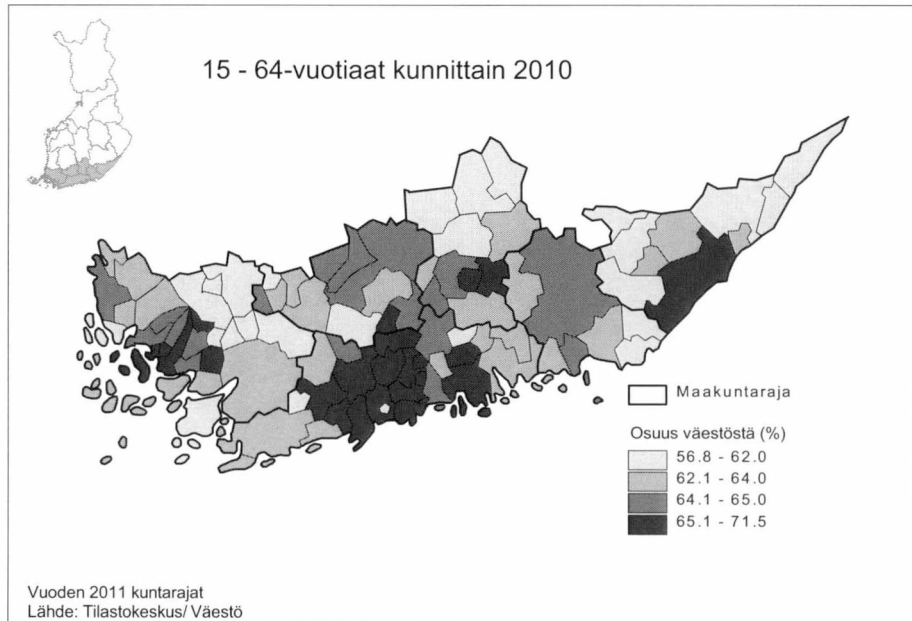
Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. Vuoden 2010 lopussa suurimman 5-vuotiskäryhmän muodostivat 60–64-vuotiaat. Tämän ikäryhmän osuus koko väestöstä oli 7,5 %. Alle 15-vuotiaiden osuus koko väestöstä oli 16,5 % ja yli 64-vuotiaiden hieman enemmän, 17,5 %. Työikäisten (15–64-vuotiaiden) osuus oli siten 66 %. Alle 7-vuotiaita oli 7,8 % väestöstä.

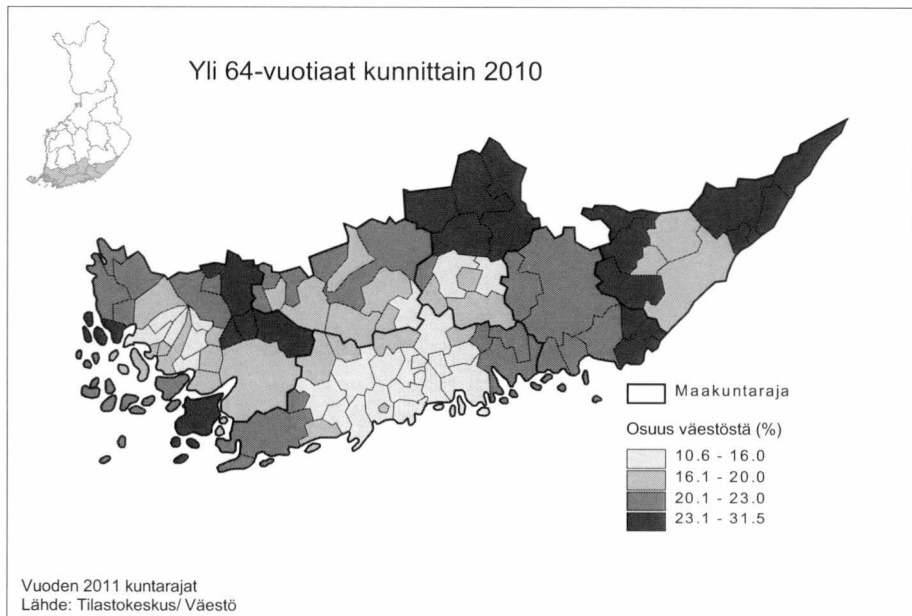
Kuva 2.14. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2010.

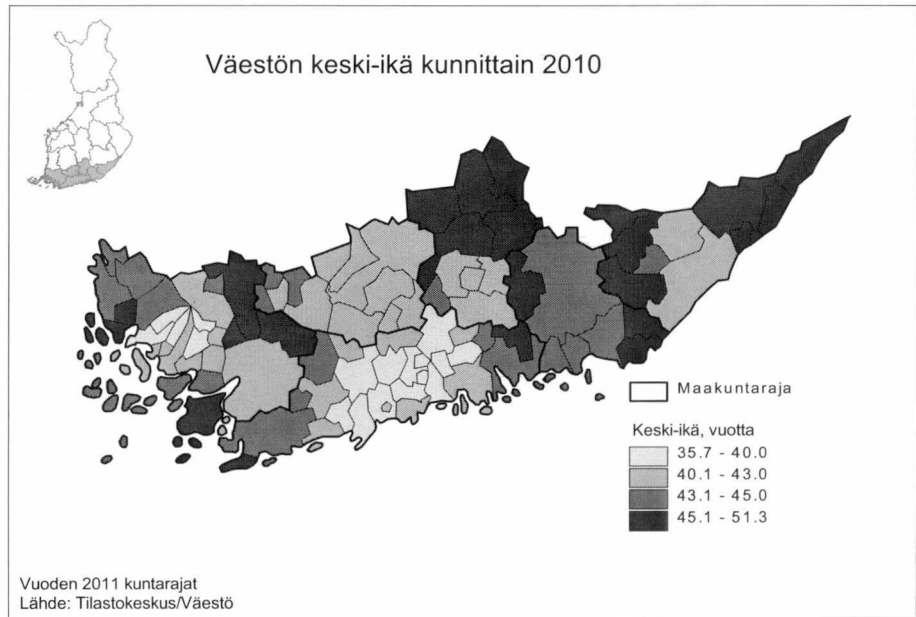
Kuva 2.15. Alle 15-vuotiaat kunnittain 2010.

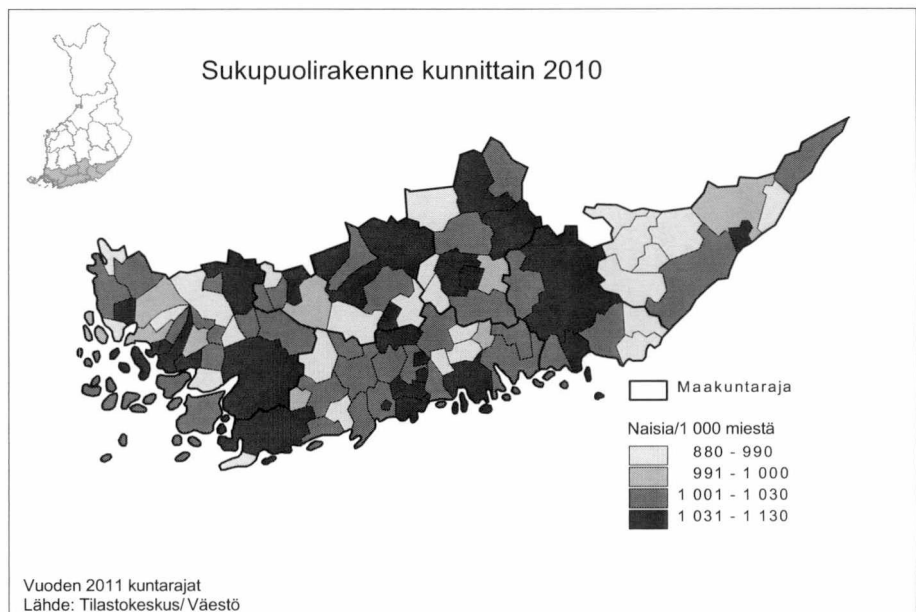
Kuva 2.16. 15–64-vuotiaat kunnittain 2010.

Kuva 2.17. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2010.

Kuva 2.18. Väestön keski-ikä kunnittain 2010.

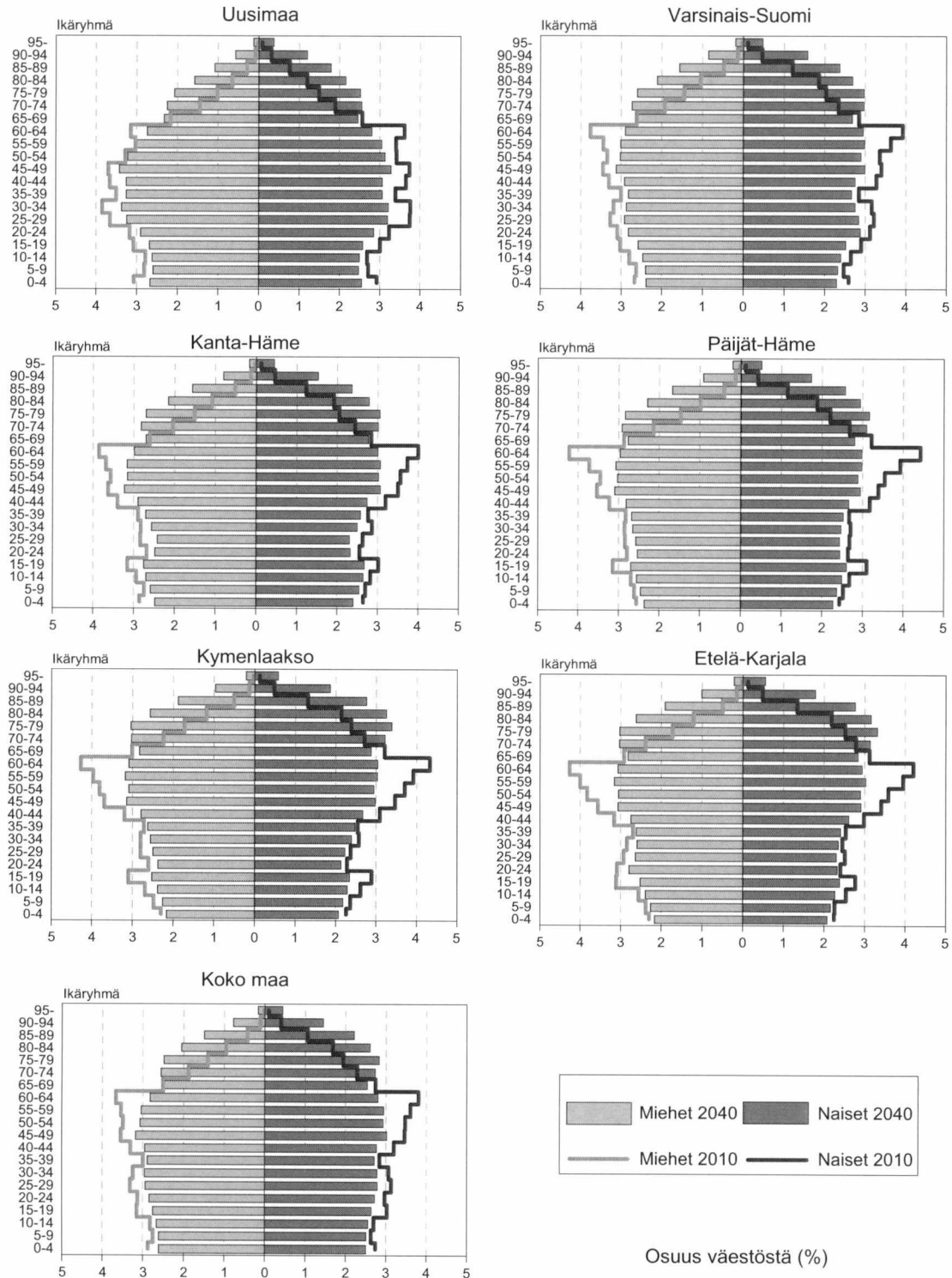

Kuva 2.19. Sukupuolirakenne kunnittain 2010.

Väestön *keski-ikä* saadaan laskemalla yhteen vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Vuonna 2010 väestön keski-ikä oli koko maassa 41,4 vuotta.

Suomessa asui vuoden 2010 lopussa 2 638 416 miestä ja 2 736 860 naista. Miesten osuus väestöstä oli siten 49,1 % ja naisten 50,9 %. Keskimäärin tuhatta miestä kohti oli 1 037 naista. Vanhimmissa ikäryhmissä naisenemmys on huomattavan suuri. Kaikissa alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä taas on miesenemmys.

Väestöennusteen ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2040 ja toteutunut väestö 2010

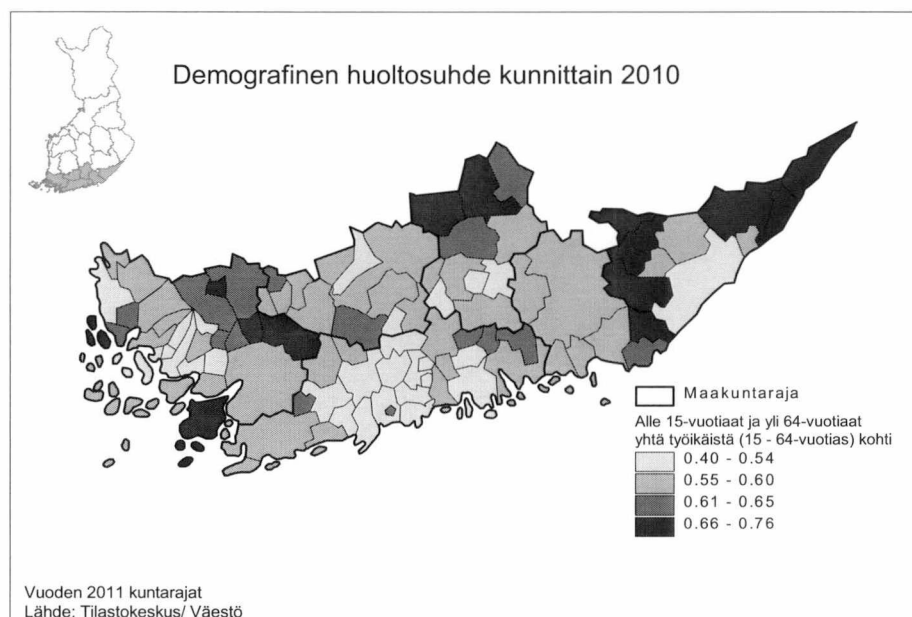
Vuoden 2011 maakuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestö, Väestöennuste 2009

Kuva 2.20. Väestöennusteen ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2040 ja toteutunut väestö 2010.

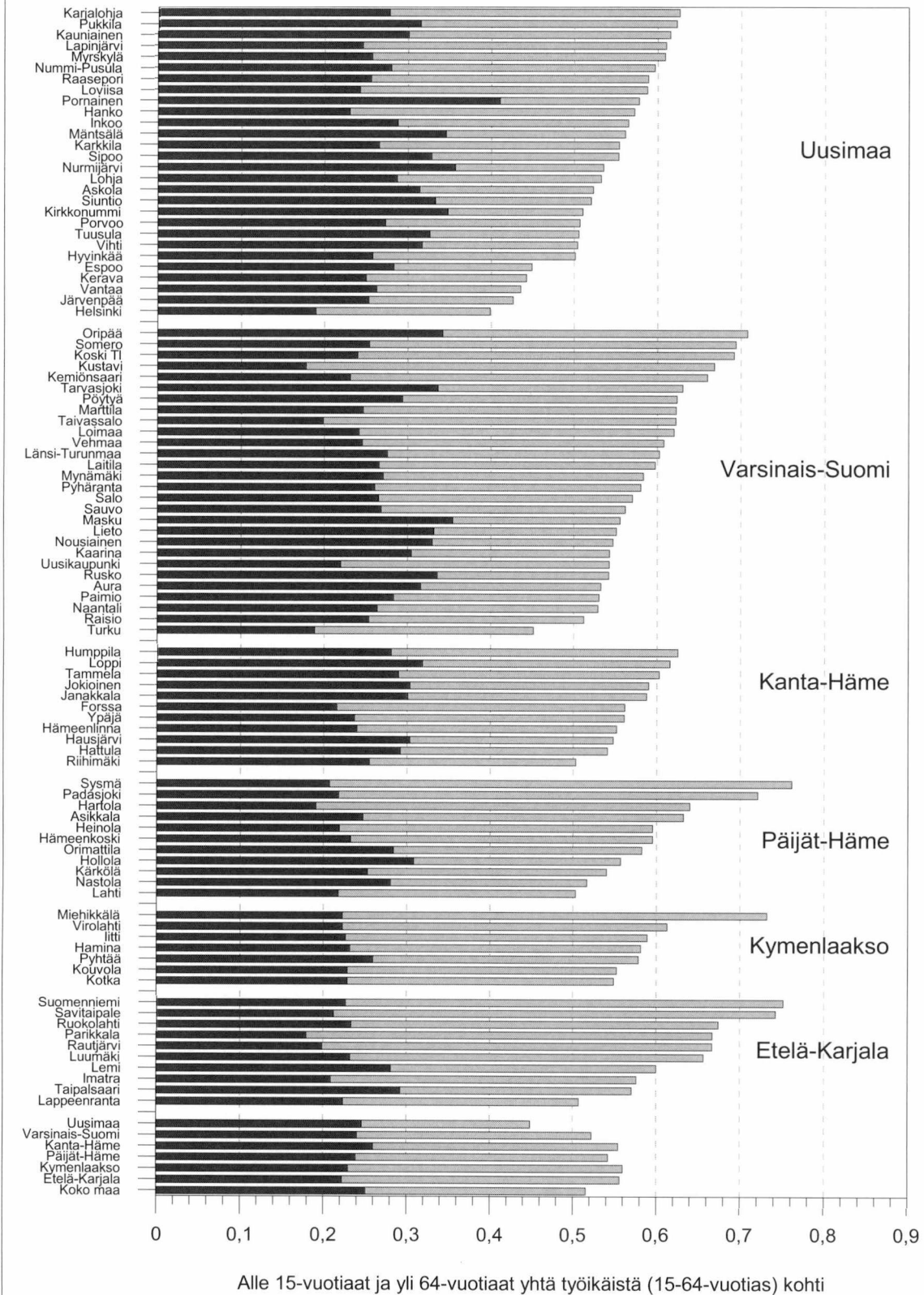
Kuva 2.21. Naisia 1 000 miestä kohti iän mukaan koko maassa 2010.

Kuva 2.22. Demografinen huoltosuhde kunnittain 2010.

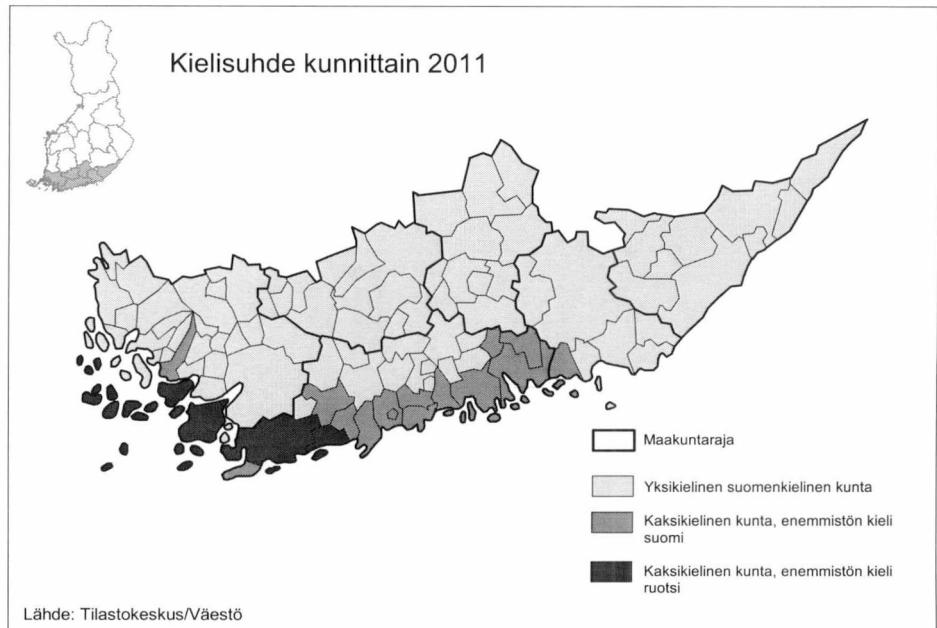
Demografinen huoltosuhde eli väestöllinen huoltosuhde kuvaa alle 15- ja yli 64-vuotiaiden määrää yhtä työkäistä kohti. Työkäisiksi lasketaan 15–64-vuotiaat. Demografinen huoltosuhde oli vuonna 2010 koko maassa 0,52. Huoltosuhde oli tarkastelujakson alhaisin 1980-luvun alkupuolella. Vuonna 2009 laaditun väestöennusteen mukaan demografinen huoltosuhde nousee 0,79:ään vuoteen 2060 mennessä (kuva 2.30.).

Demografinen huoltosuhte kunnittain 2010

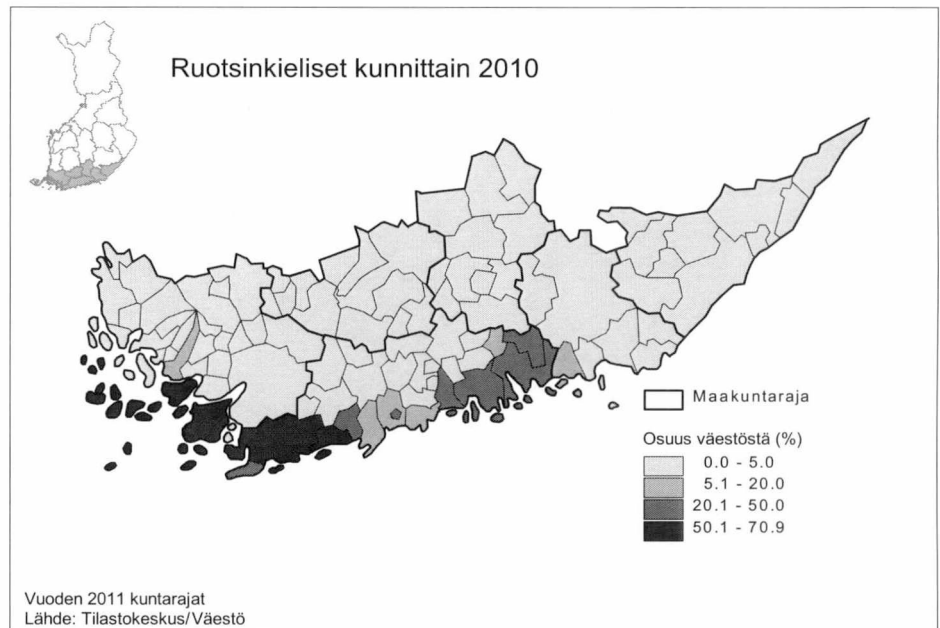

Kuva 2.23. Demografinen huoltosuhte kunnittain 2010.

Vuonna 2010 *ruotsinkieltä* äidinkielenään puhuvia henkilöitä oli koko maassa 291 100 eli 5,4 % koko väestöstä. Enimmillään ruotsinkielisiä oli lähes 94 % kuntalaisista ja 20 kunnassa heitä ei asunut lainkaan. Yli puolet kuntalaisista puhui äidinkielenään ruotsia 31 kunnan alueella.

Kuva 2.24. Kielisuhde kunnittain 2011.

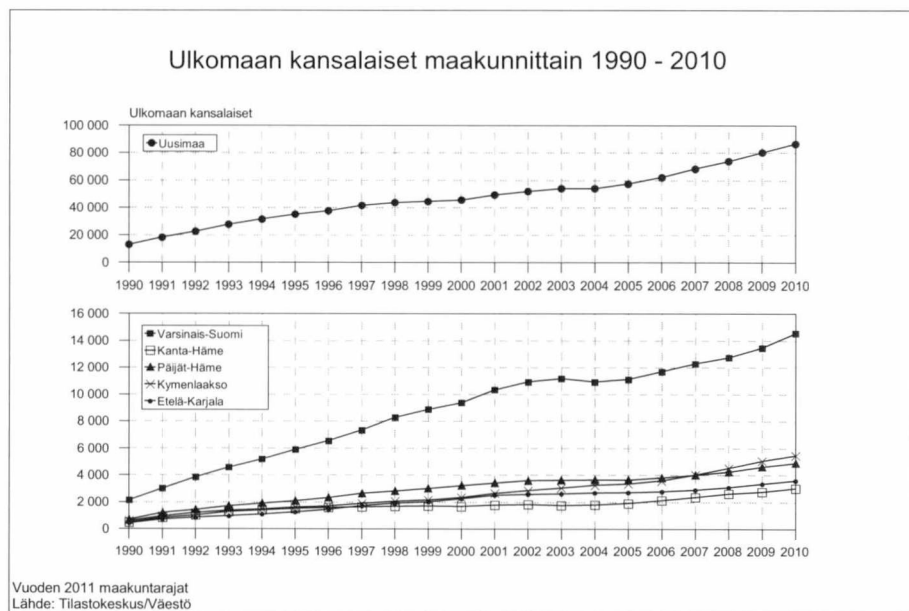

Kuva 2.25. Ruotsinkieliset kunnittain 2010.

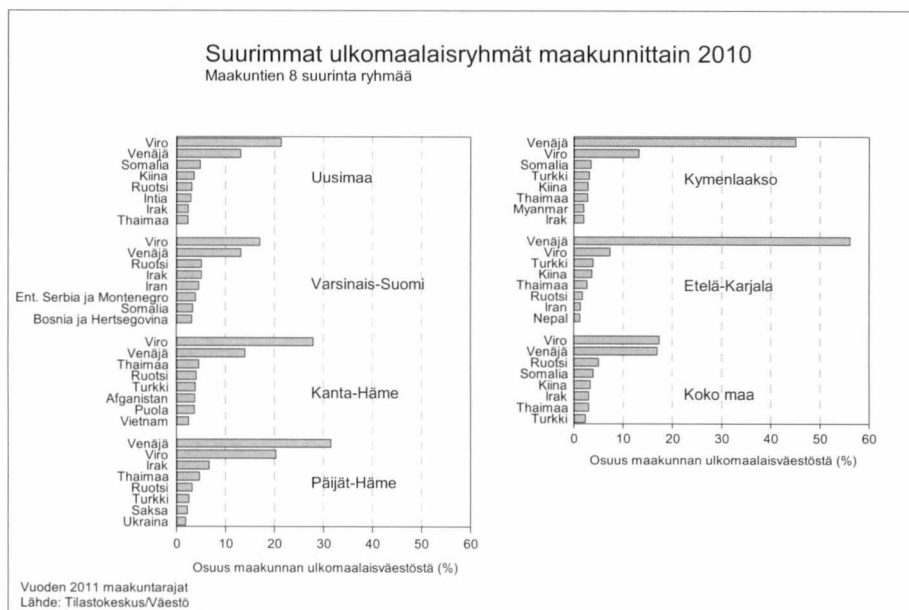
Ulkomaan kansalaiset

Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen.

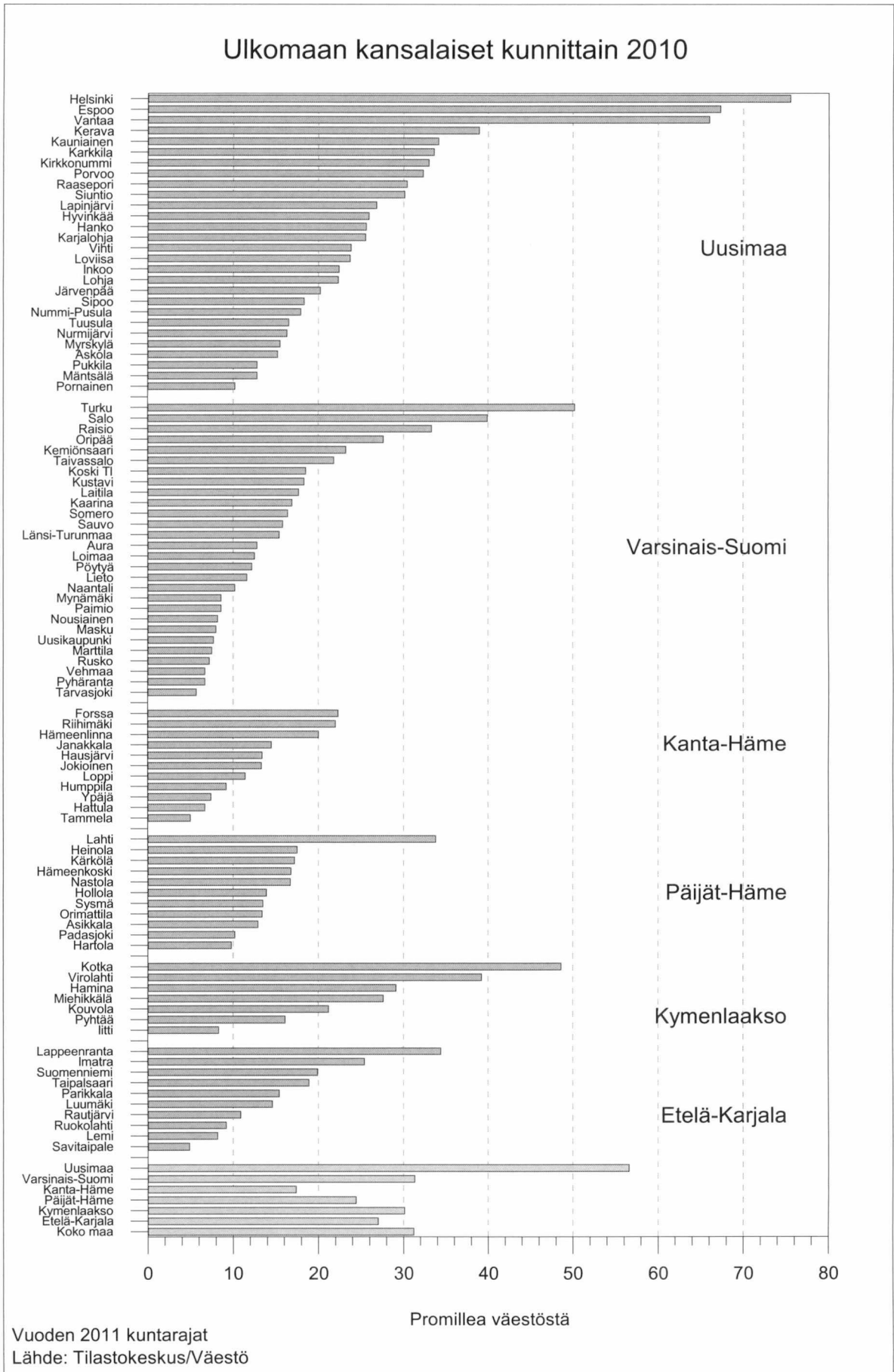
Vuonna 2010 Suomen kansalaisia oli 96,9 % koko väestöstä. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2010 lopussa 167 954, ja heidän määränsä kasvoi vuoden aikana 12 249 henkilöllä. Suurimmat ulkomaalaisten ryhmät olivat Viron (29 080), Venäjän (28 426), Ruotsin (8 510) ja Somalian (6 593) kansalaiset.

Kuva 2.26. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2010.

Kuva 2.27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2010.

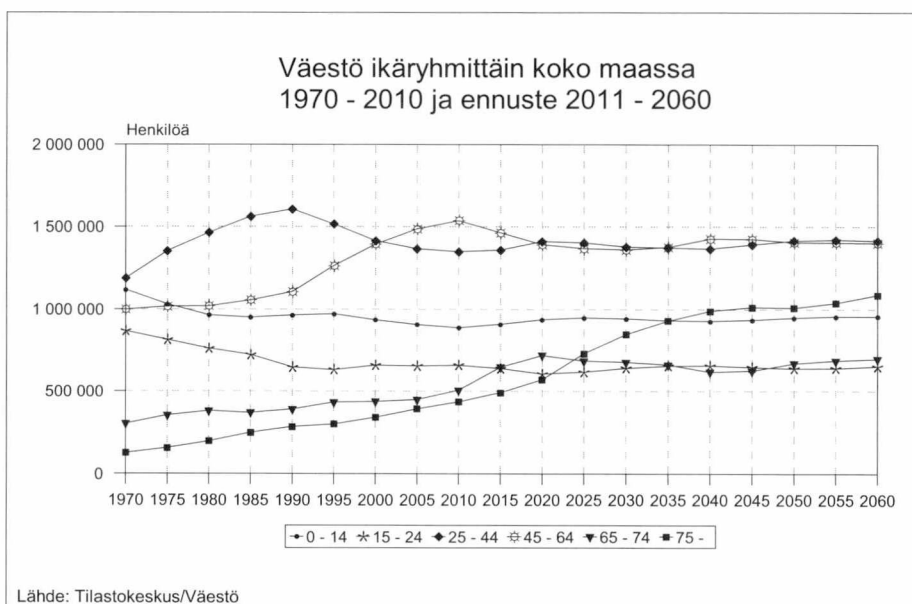

Kuva 2.28. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2010.

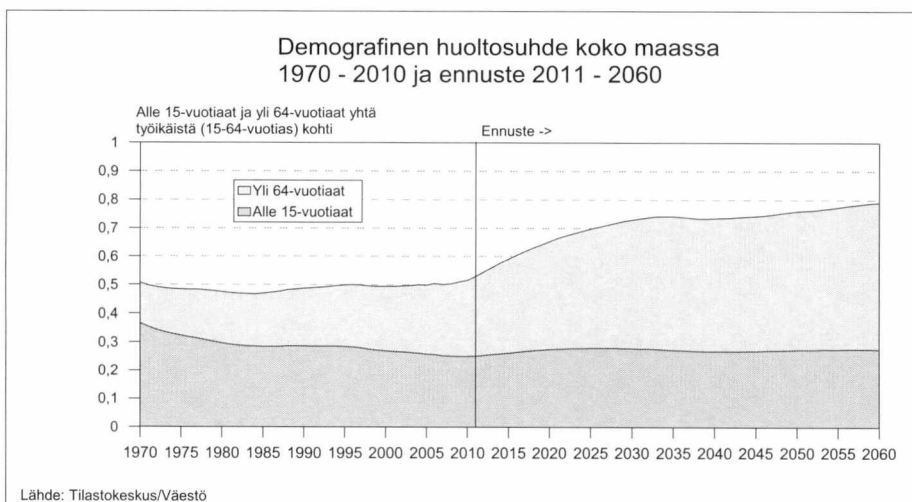
Väestöennuste

Tilastokeskuksen vuonna 2009 julkaistu väestöennuste on laadittu koko maan osalta vuoteen 2060 ja alueittain vuoteen 2040 asti. Väestöennusteessa oletetaan, että syntyvyys ja kuolevuus sekä muuttotase jatkuvat edellisten vuosien kaltaisena. Ennusteiden lähtökohtana on vuoden 2008 toteutunut väestömäärä. Tilastokeskus laatii väestöennusteet kolmen vuoden välein ja seuraavan kerran tiedot julkistetaan vuonna 2012.

Yli 64-vuotiaiden osuuden väestöstä arvioidaan nousevan nykyisestä 17,5 prosentista 29 prosenttiin vuoteen 2060 mennessä. Alhainen syntyvyys, pidentynyt elinikä ja suurten ikäluokkien eläköityminen johtavat demografisen huoltosuhteen nopeaan nousuun lähitulevaisuudessa. Ennusteen mukaan huoltosuhte nousee vuoteen 2060 mennessä lähelle 0,8:aa, mikä tarkoittaa, että tuolloin Suomessa on lähes 80 huollettavaa sataa työikäistä kohti.

Kuva 2.29. Väestö ikäryhmittäin koko maassa 1970–2010 ja ennuste 2011–2060.

Kuva 2.30. Demografinen huoltosuhte koko maassa 1970–2010 ja ennuste 2011–2060.

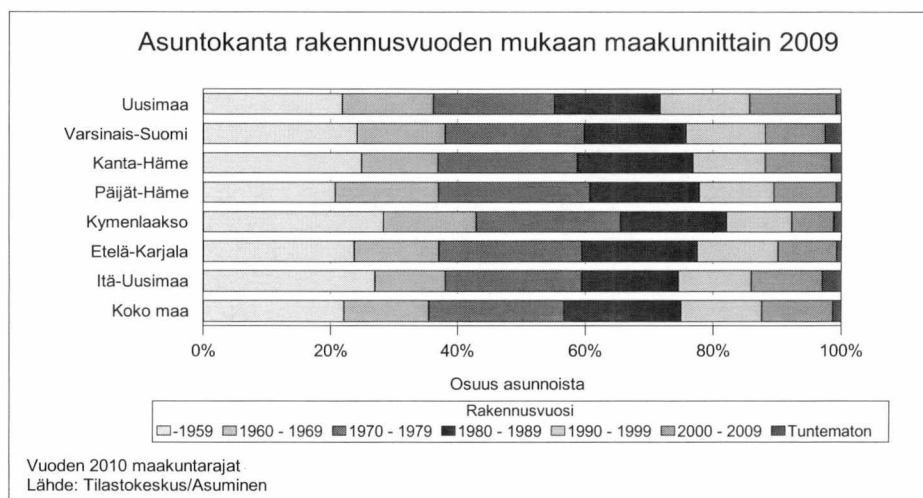
Asuminen ja rakentaminen

Asunnot ja asutokunnat

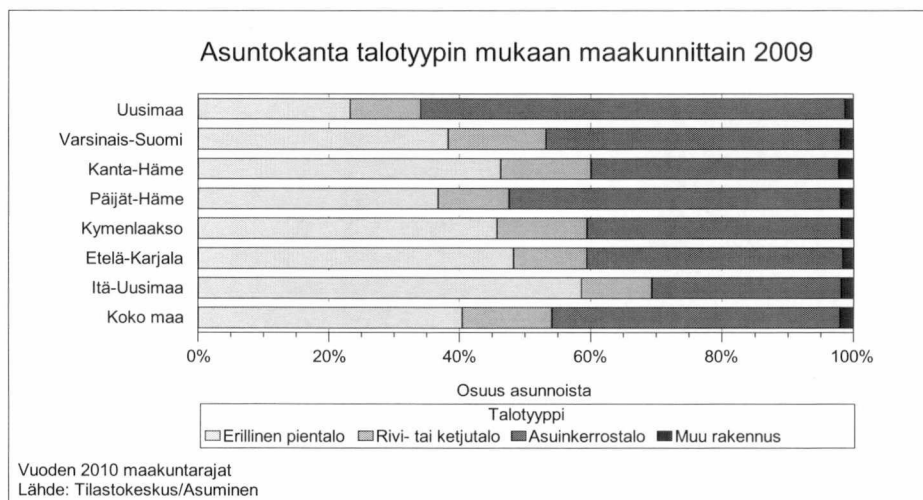
Suomessa oli vuoden 2009 lopussa kaikkiaan 2,8 miljoonaa *asuntoa*. Asuntojen tilastoinnissa on mukana myös ei vakinaisesti asutut asunnot, joita oli tuolloin 9,6 % kaikista asunnoista. Asunnoista 22 % oli rakennettu vuonna 1959 tai sitä ennen ja 24 % oli rakennettu vuonna 1990 tai sen jälkeen. Asunnoista 44 % sijaitsi kerrostaloissa, 40 % erillisessä pientalossa ja 14 % rivi- tai ketjutaloissa.

Asunto katsotaan *vakinaisesti asutuksi*, jos siinä asuu Väestötietojärjestelmän mukaan yksikin asunnon henkilöistä vakituisesti. Vuonna 2009 vakinaisesti asutuista asunnoista 66 % oli omistus-asuntoja ja 30 % vuokra-asuntoja.

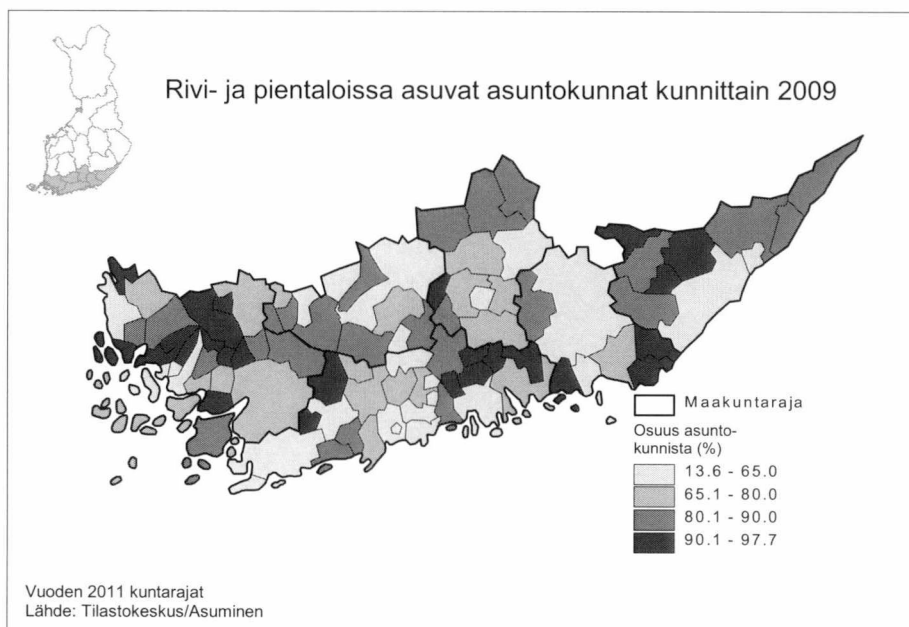
Asutokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asutokuntien keskokoko oli 2,1 henkilöä vuonna 2009. Pinta-alaa asunnoissa oli keskimäärin 38,9 neliometriä henkilöä kohti.

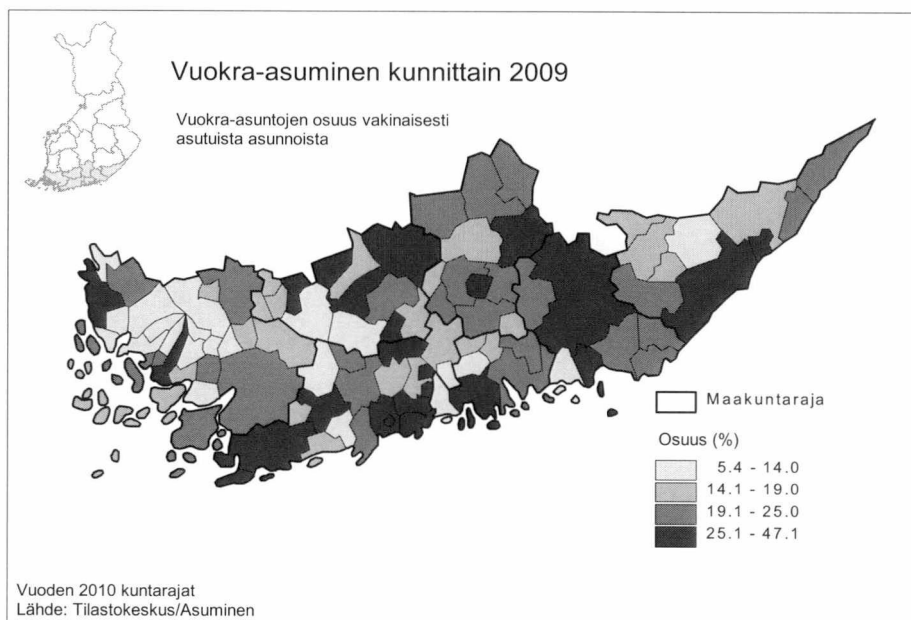
Kuva 3.1. Asutokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2009.

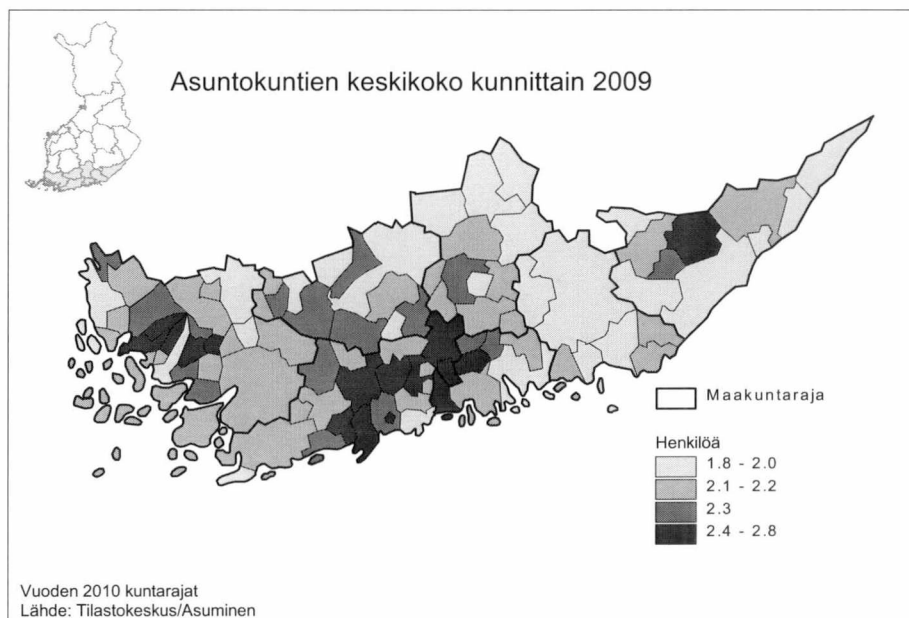
Kuva 3.2. Asutokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2009.

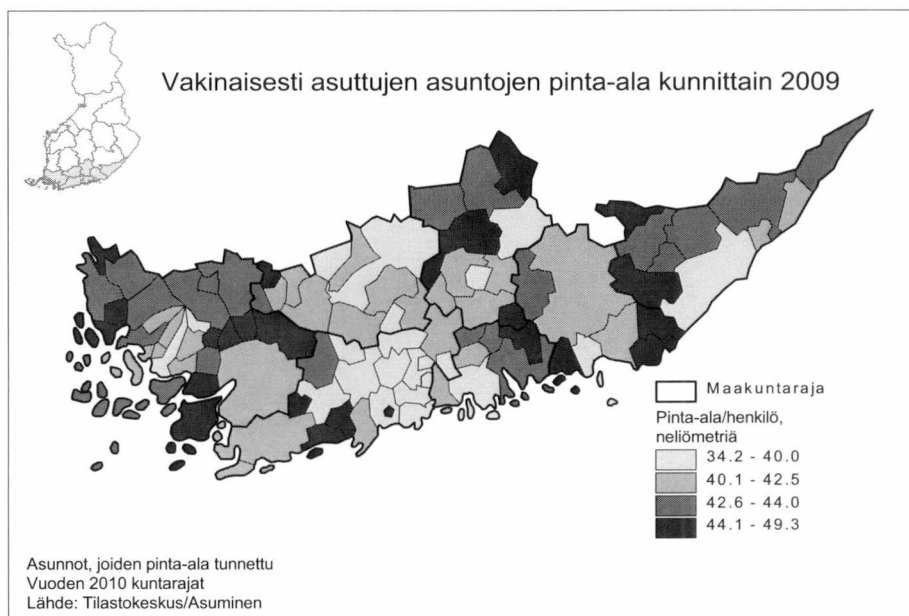
Kuva 3.3. Rivi- ja pientaloissa asuvat asutokunnat kunnittain 2009.

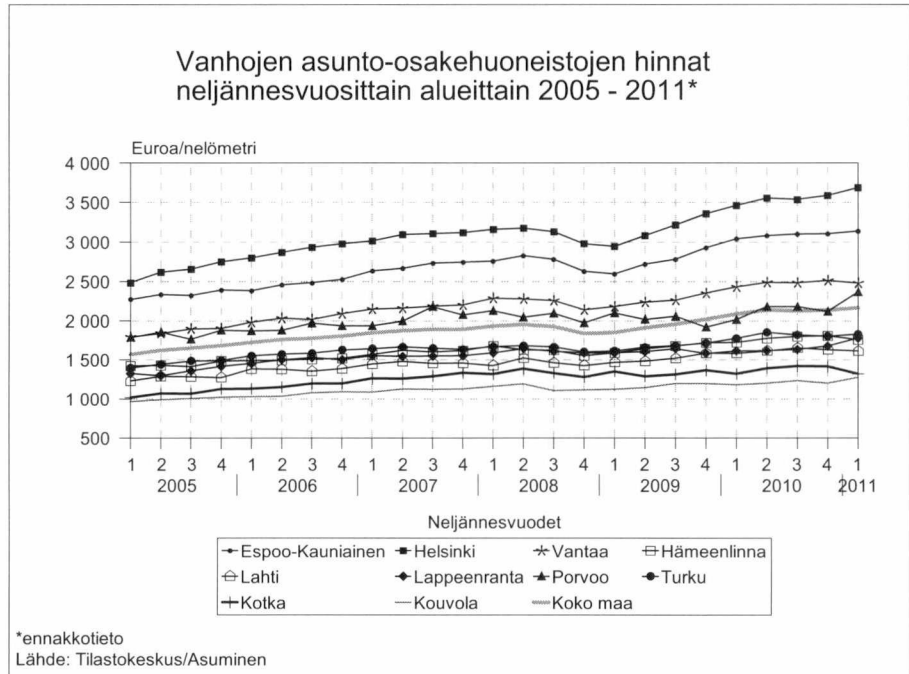
Kuva 3.4. Vuokra-asuminen kunnittain 2009.

Kuva 3.5. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2009.

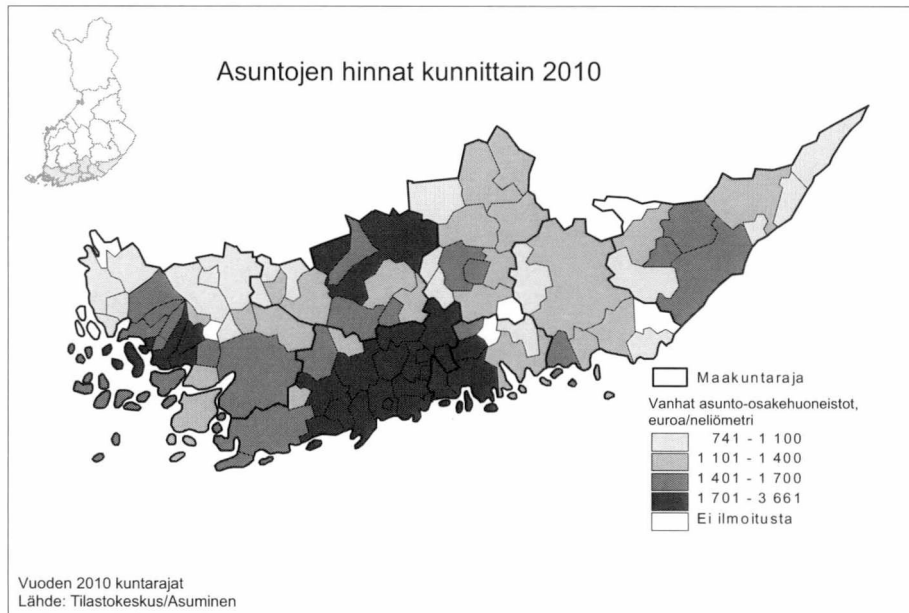

Kuva 3.6. Vakinaisesti asuttujen asuntojen pinta-ala kunnittain 2009.

Kuva 3.7. Vanhojen asunto-osakehuoneistojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2005–2011.

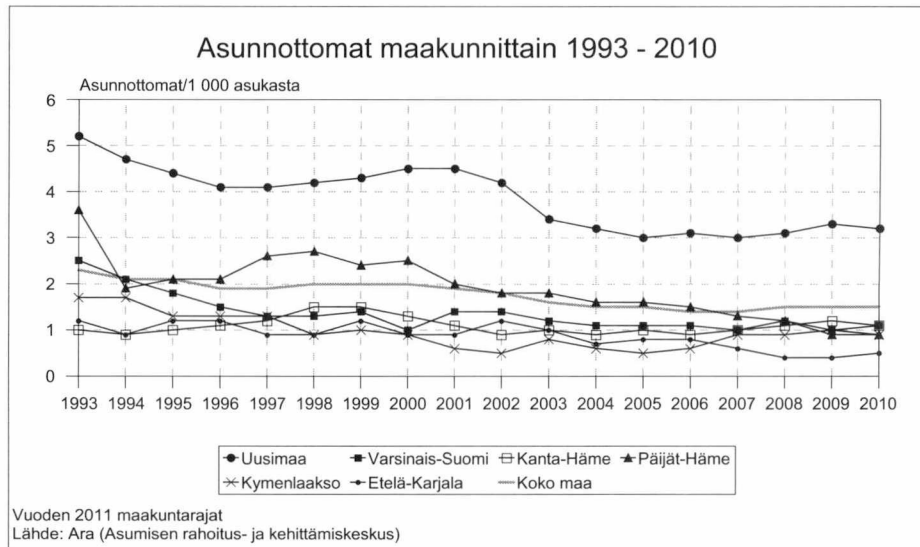
Asuntojen neliöhinnat laskivat vuoden 2008 lopussa, mutta lähtivät uudelleen nousuun vuoden 2009 alkupuolella. Vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä vanhojen asunto-osakehuoneistojen neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 2 162 euroa/neliömetri. Vuotta aiemmin neliöhinta oli ollut 79 euroa halvempi.

Kuva 3.8. Asuntojen hinnat kunnittain 2010.

Asunnottomat

Asunnottomiin tilastoidaan ulkona, erilaisissa tilapäissuojissa ja yömajoissa majoittuvat sekä erilaisissa laitoksissa asunnon puutteen vuoksi asustavat ja myös vapautuvat vangit, joilla ei ole asuntoa tiedossa. Tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona asustavat ja kiertelevät luetaan myös asunnottomiksi. Vuonna 2010 asunnottomiksi tilastoitiin 1,5 henkilöä 1 000 asukasta kohti.

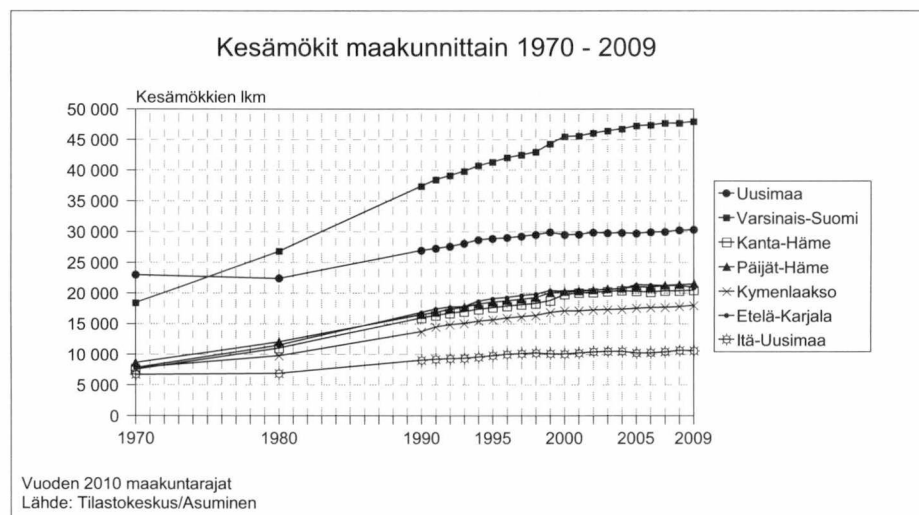

Kuva 3.9. Asunnottomat maakunnittain 1993–2010.

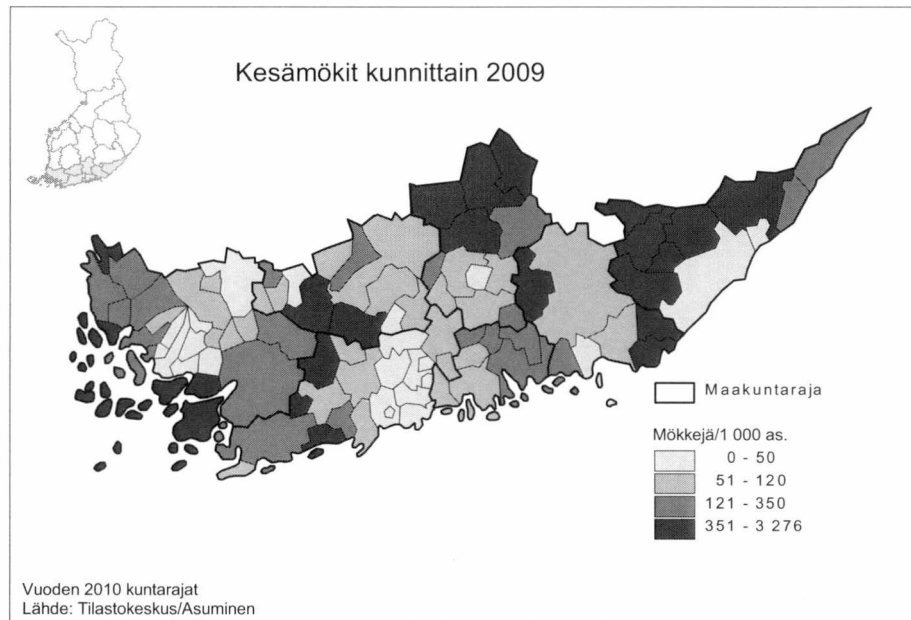
Kesämökkit

Kesämökkitilastossa *vapaa-ajan asuinrakennukseksi* on määritelty kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli vuoden lopussa vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuinkäytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien liikeyritysten vuokrattavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon.

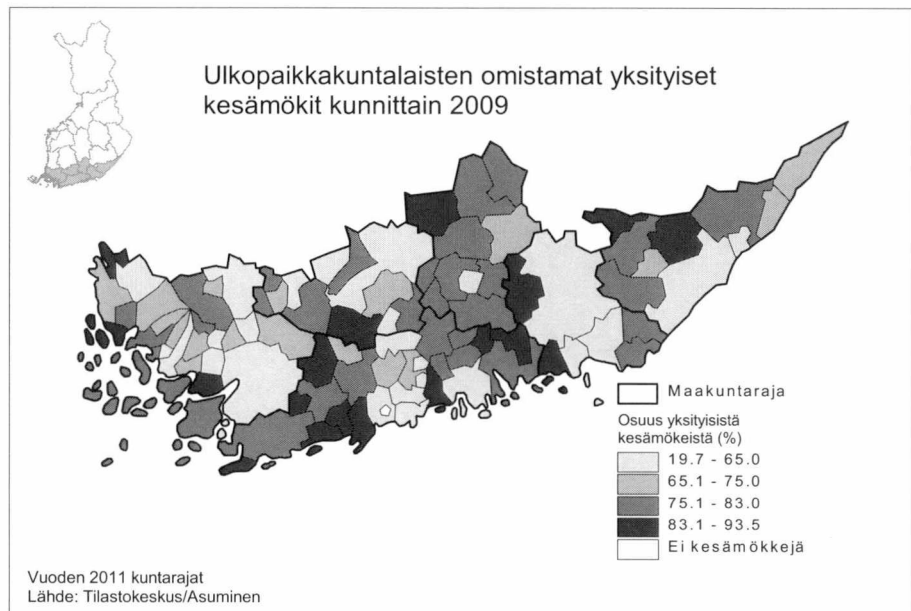
Vuoden 2009 lopussa kesämökkejä tilastoitiin koko maassa 485 118 kappaletta, keskimäärin 91 mökkiä tuhatta asukasta kohti. Ulkopaikkakuntalaiset omistivat 67 % yksityisistä kesämökeistä samana vuonna.

Kuva 3.10. Kesämökkit maakunnittain 1970–2009.

Kuva 3.11. Kesämökki kunnittain 2009.

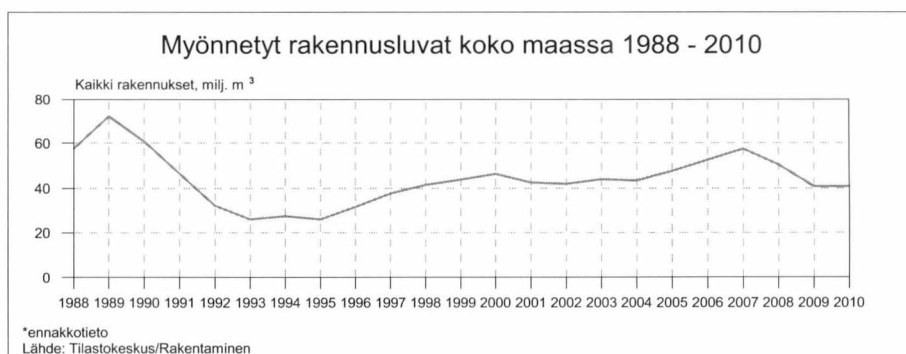

Kuva 3.12. Ulkopaikkakuntalaisten omistamat yksityiset kesämökki kunnittain 2009.

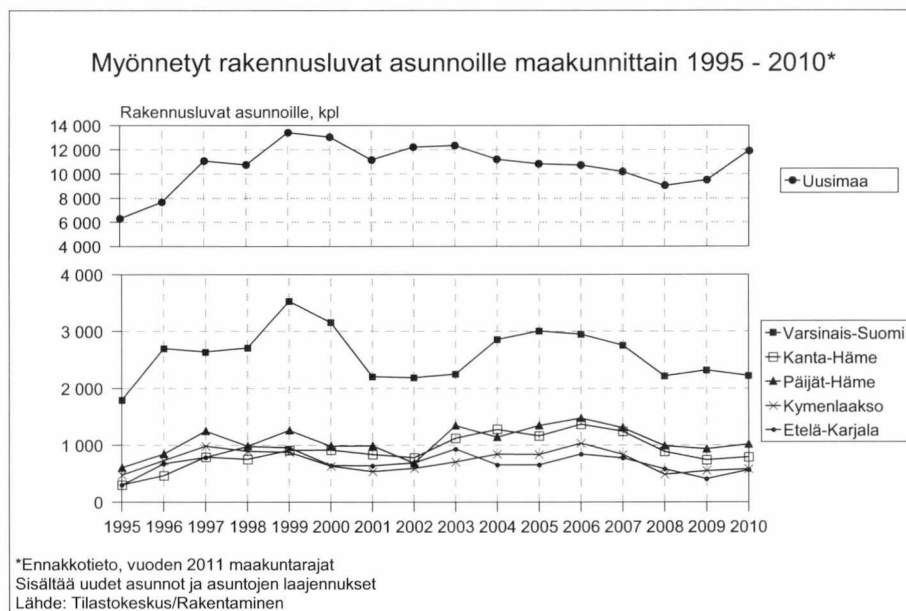
Rakentaminen

Rakennus- ja asuntotuotantotilasto kuvaa rakennusluvanvaraisen rakennustoiminnan määrää. Rakennuksen käyttötarkoitus määräytyy sen mukaan, mihin suurinta osaa rakennuksen kerrosalasta käytetään. *Myönnettyjen rakennuslupien* tilasto perustuu kuntien rakennusvalvontaviranomaisten kuukausittain myöntämiin rakennuslupiin. Tilasto sisältää sekä uudet rakennukset että rakennusten laajennukset, mutta ei rakennusten korjauksia. Vuoden 2010 ennakkollisen tiedon mukaan rakennuslupia kaikille rakennuksille myönnettiin koko maassa edellisen vuoden tapaan 41 miljoonaa kuutiometriä. Rakennusluvan sai noin 35 400 asuntoa, mikä on 5 700 asuntoa enemmän kuin vuonna 2009.

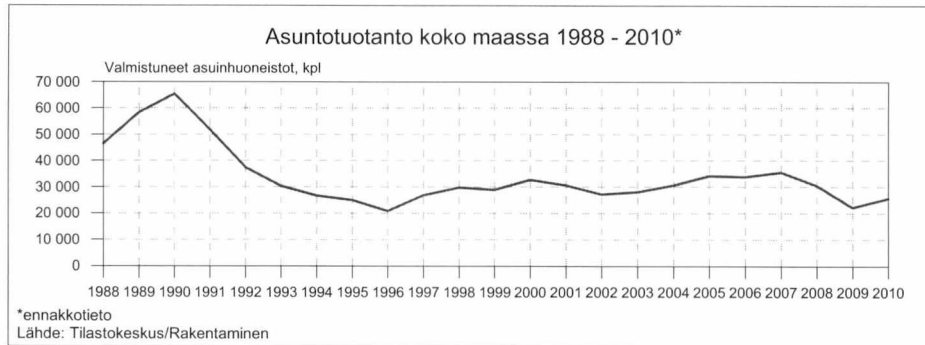
Asuntotuotanto laski 1990-luvun alkuvuosina. Tarkastelujakson voimakkain asuntotuotannon vuosi oli 1990, jolloin koko maassa valmistui 65 400 asuntoa. 2000-luvulla asuinhuoneistoja on valmistunut vuosittain keskimäärin alle puolet tästä. Vuonna 2010 (ennakkotieto) koko maassa valmistui yli 25 600 asuntoa, mikä on 15,5 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

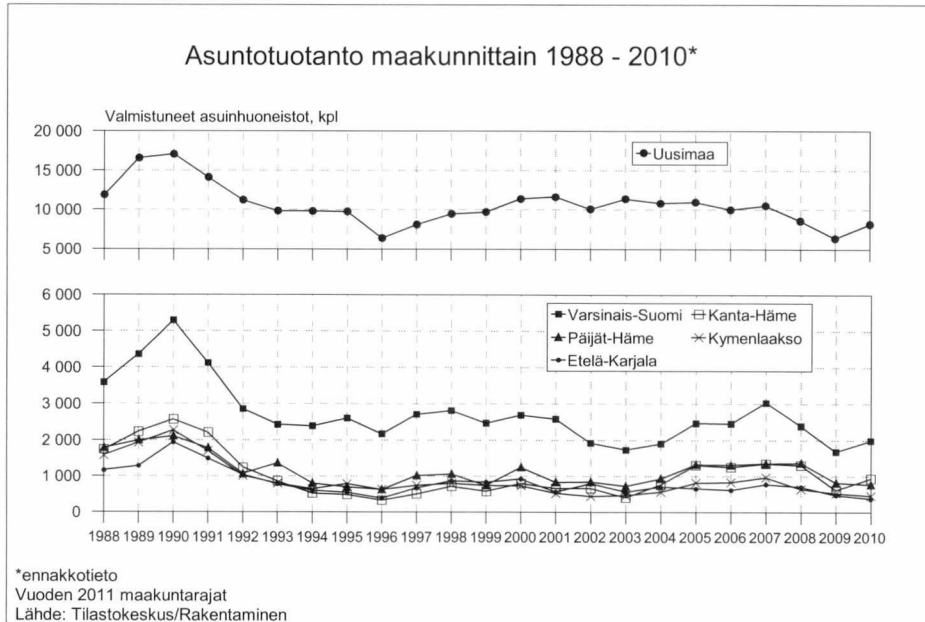
Kuva 3.13. Myönnetyt rakennusluvut koko maassa 1988–2010.

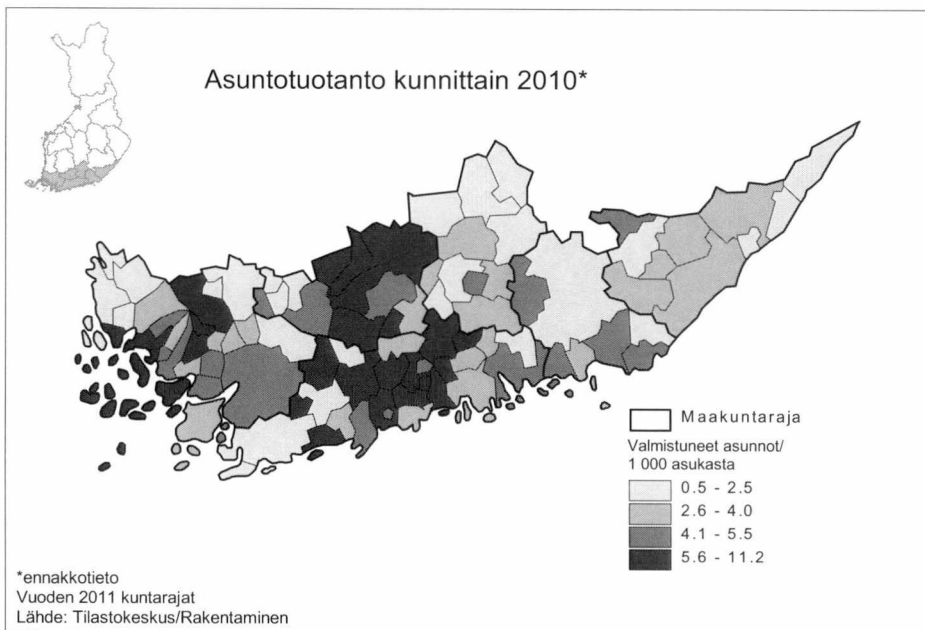
Kuva 3.14. Myönnetyt rakennusluvut asunnoille maakunnittain 1995–2010.

Kuva 3.15. Asuntotuotanto koko maassa 1988–2010.

Kuva 3.16. Asuntotuotanto maakunnittain 1988–2010.

Kuva 3.17. Asuntotuotanto kunnittain 2010.

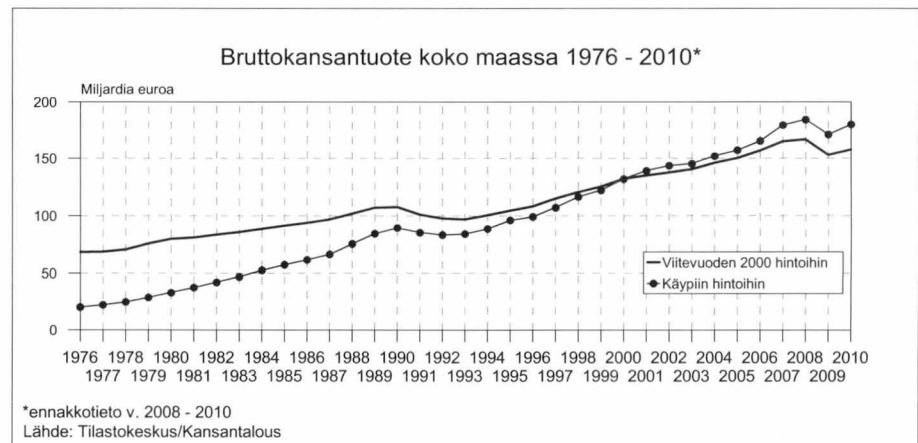
Kansantalous

Kansantalouden tilinpito on tilastojärjestelmä, joka kuvaa Suomen kansantaloutta kokonaisvaltaisesti ja yksityiskohtaisesti. Se perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään EKT95:een, joka noudattaa maailmanlaajuisista kansantalouden tilinpidon suosituksista SNA93 (System of National Accounts). Aluetilinpito on kansantalouden tilinpidon alueellinen tarkennus, jonka tietoja on saatavilla seutukunnittain, maakunnittain ja suuralueittain sekä tarvittaessa muilla kuntapohjaisilla aluejaoilla.

Aluetilinpidon tietoja käytetään alueellisten viranomaisten päätöksenteon ja seurannan apuna. Kotimaisessa päätöksenteossa maakuntien liitot toimivat aluekehittämisviranomaisina, jolloin maakuntatason merkitys korostuu. Euroopan unionissa suuraluetaso on tärkeä aluepolitiikassa, sillä rakennerahastojen tukikelpoisuus määritellään suuralueittain lasketun alueellisen bruttokansantuotteen perusteella.

Tuotannon kokonaisvaltaisin mittari on bruttokansantuote (BKT). *BKT markkinahintaan* on kotimaisten tuotantoyksiköiden tuotantotoiminnan lopputulos, ja tuotannon muutos edellisestä vuodesta on BKT:n muutos. BKT:n arvon eli tuotannon suuruuden mukaan lasketaan kansainvälisissä vertailuissa käytetty tieto, bruttokansantuote asukasta kohti.

Bruttokansantuote oli 180 miljardia euroa vuoden 2010 ennakkotietojen mukaan ja sen volyyymi kasvoi edellisestä vuodesta 3 %.

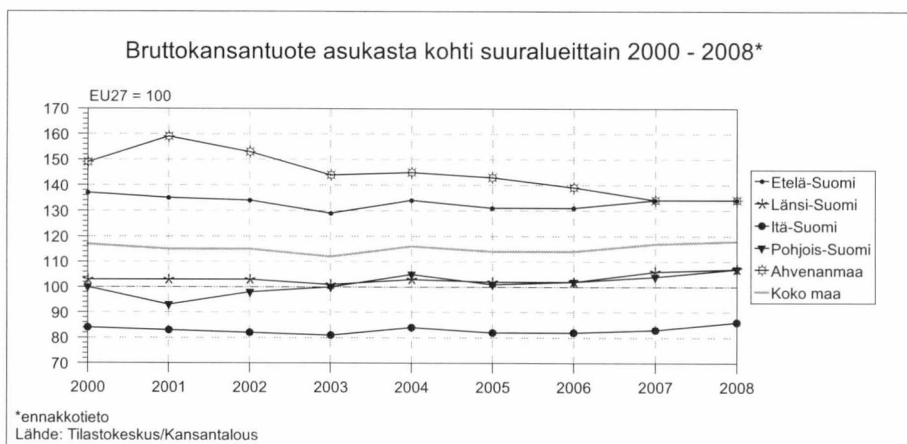

Kuva 4.1. Bruttokansantuote koko maassa 1976–2010.

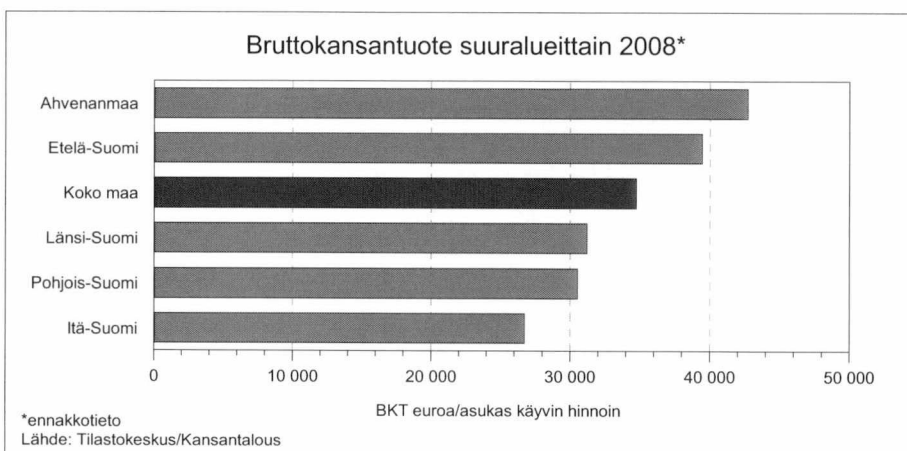

Kuva 4.2. Bruttokansantuotteen muutos koko maassa 1976–2010.

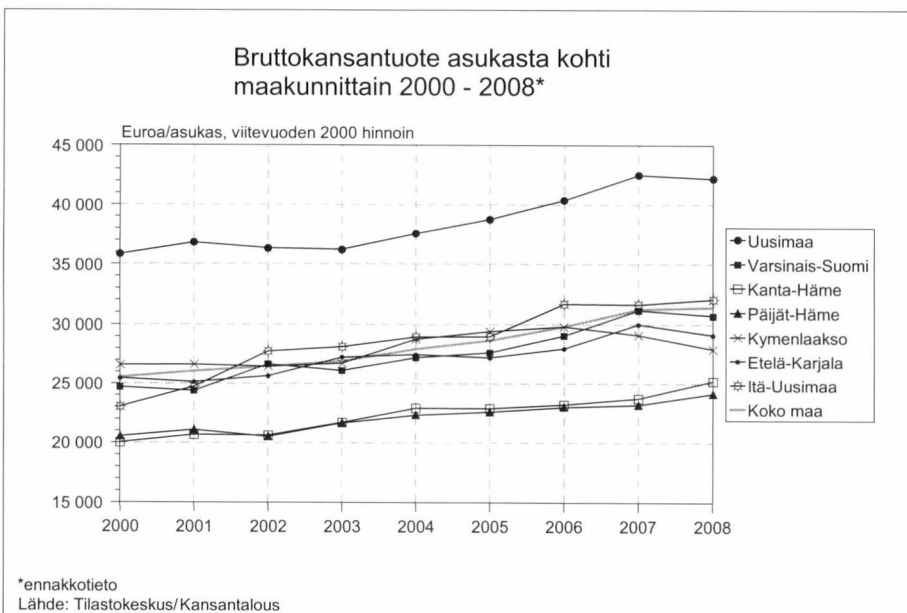
Suuralueittain tarkasteltuna bruttokansantuote asukasta kohti oli Ahvenanmaalla ja Etelä-Suomessa yli koko maan keskiarvon vuonna 2008 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ylittivät myös reilusti EU27:n keskimääräisen tason. Tässä tarkastelussa koko maa sai vuonna 2008 (ennakkotieto) arvon 118. Itä-Suomen suuralue jäi 85,8 %:iin EU27:n keskimääräisestä bruttokansantuotteesta asukasta kohti laskettuna.

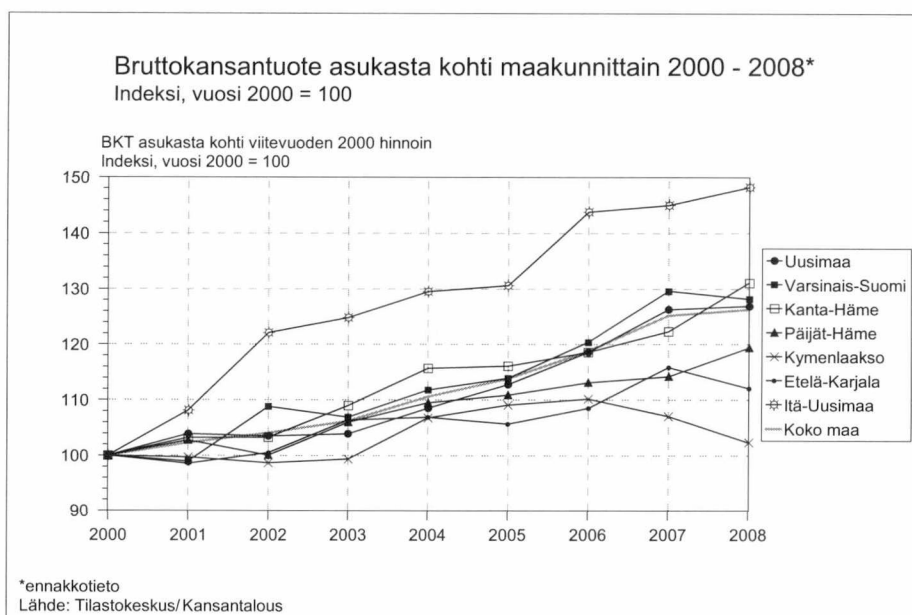
Kuva 4.3. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 2000–2008, indeksi EU27=100.

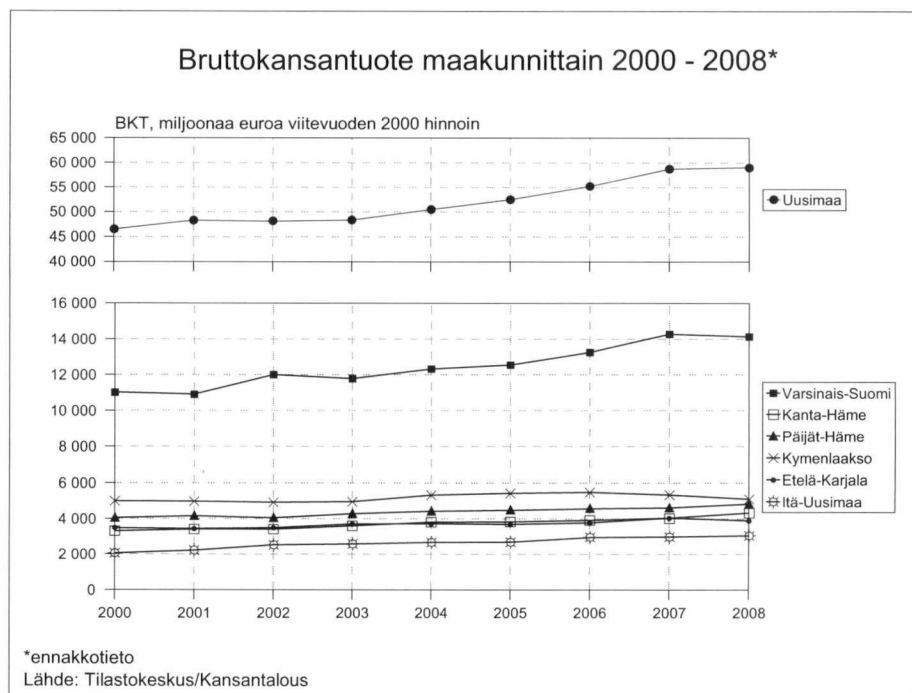
Kuva 4.4. Bruttokansantuote suuralueittain 2008.

Kuva 4.5. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2000–2008.

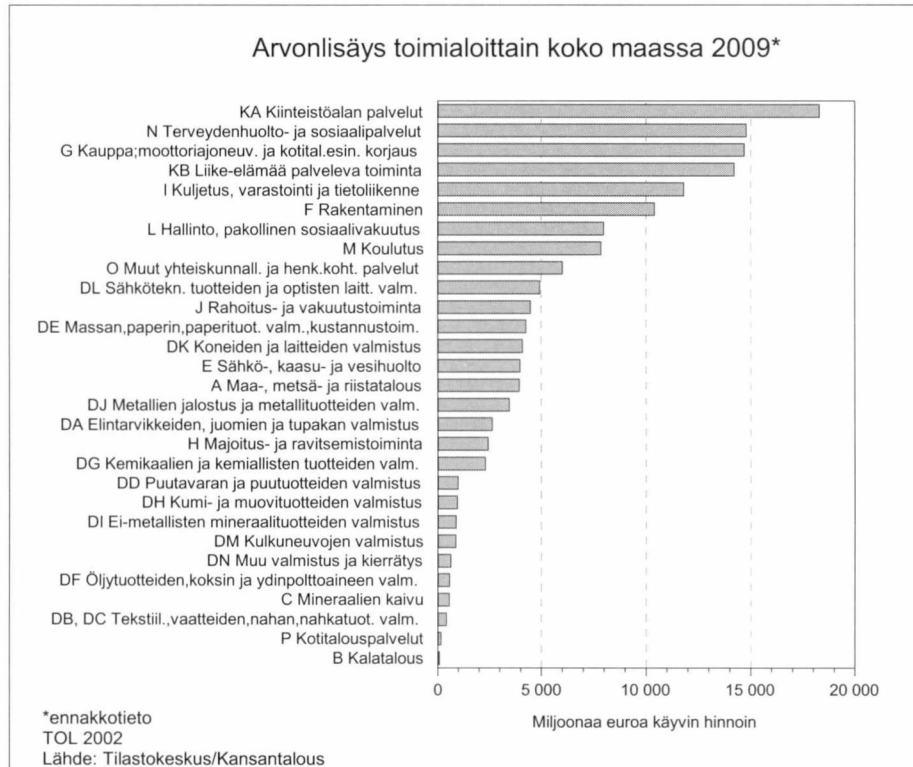
Kuva 4.6. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2000–2008, vuosi 2000=100.

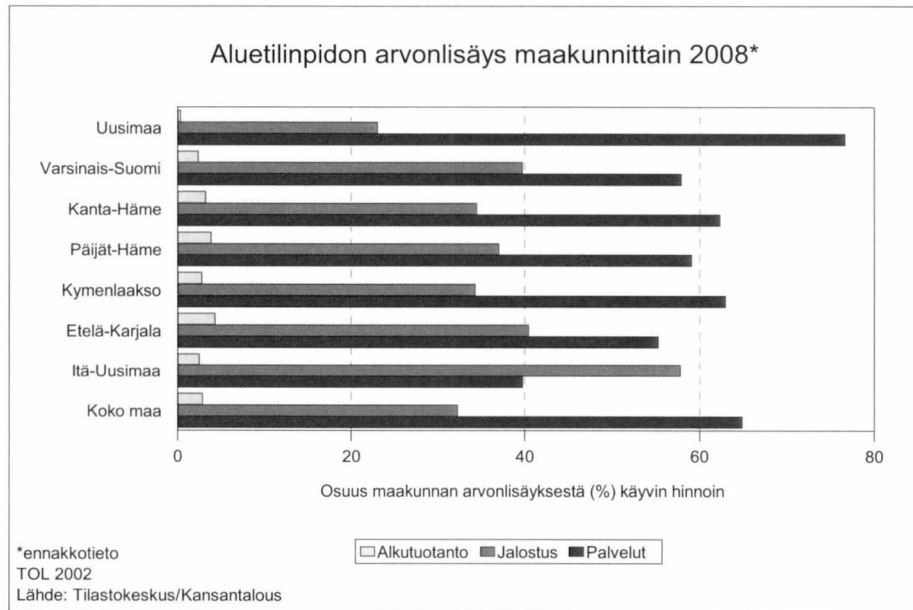
Kuva 4.7. Bruttokansantuote maakunnittain 2000–2008.

Kansantalouden tilinpidossa tiedot lasketaan käypähintaisina ja osa tiedoista myös kiinteähintaisina. Käypähintainen BKT-luku kuvaa kokonaistuotannon arvoa tällä hetkellä. Kiinteähintaiset luvut lasketaan suhteessa jonkin tietyn perusvuoden hintatasoon eli niistä on "puhdistettu" pois inflaation aiheuttama hinnannousu. BKT:n reaali kasvun eli BKT:n volyymimuutos lasketaan nimenomaan kiinteähintaisista luvuista.

Vuonna 2008 (ennakkotieto) asukasta kohti laskettu bruttokansantuote viitevuoden 2000 hinnoin oli koko maassa 31 413 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli hieman alle 0,5 %. Käypähintainen bruttokansantuote asukasta kohti oli samana vuonna 34 752 euroa.

Kuva 4.8. Arvonlisäys toimialoittain koko maassa 2009.

Kuva 4.9. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2008.

Arvonlisäys (brutto) tarkoittaa tuotantoon osallistuvan yksikön synnyttämää arvoa. Se lasketaan markkinatuotannossa vähentämällä yksikön tuotoksesta tuotannossa käytetyt välituotteet (tavarat ja palvelut) ja markkinattomassa tuotannossa laskemalla yhteen palkansaajakorvaukset, kiinteän pääoman kuluminen ja mahdolliset tuotannon ja tuonnin verot.

Kaksi kolmasosaa koko maan arvonlisäyksen määrästä muodostui palvelujen toimialoilla vuonna 2008 (ennakkotieto). Suurimmat yksittäiset toimialat olivat seuraavan vuoden ennakkotiedon mukaan kiinteistöalan palvelut (Toimialaluokituksen 2002 mukainen toimialaluokka KA), terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (N) ja kauppa (G).

Koulutus

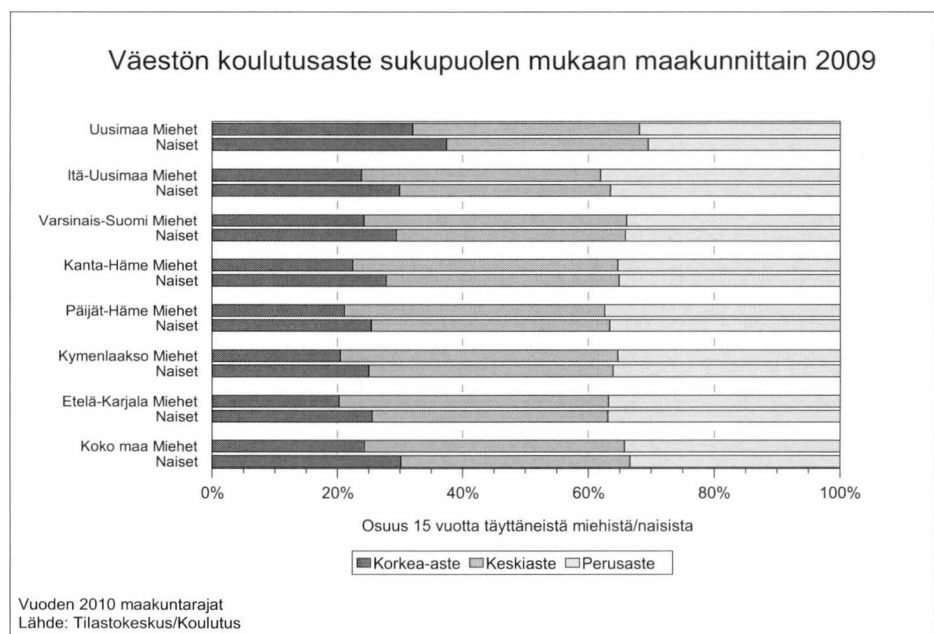
Väestön koulutusrakennetilasto kuvaa 15 vuotta täyttäneen väestön jakautumista perusasteen, keskiasteen ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneisiin. Perusasteen ts. peruskoulun, keskikoulun tai kansakoulun käyneitä henkilöitä oli 1,5 miljoonaa vuonna 2009.

Tutkinnon suorittaneella eli perusasteen jälkeisiä opintoja suorittaneella väestöllä tarkoitetaan keskiasteen tai korkea-asteen koulutuksen suorittaneita. Heidän osuutensa 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli koko maassa 66,2 % vuonna 2009. *Keskiasteen* koulutusta ovat ylioppilastutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Keskiasteen koulutus kestää pääsääntöisesti 2–3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutuksen tutkintoja ovat: *alin korkea-aste* (mm. entiset teknikon ja sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (ammattikorkeakoulututkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lisenssiaatin ja tohtorin tutkinnot).

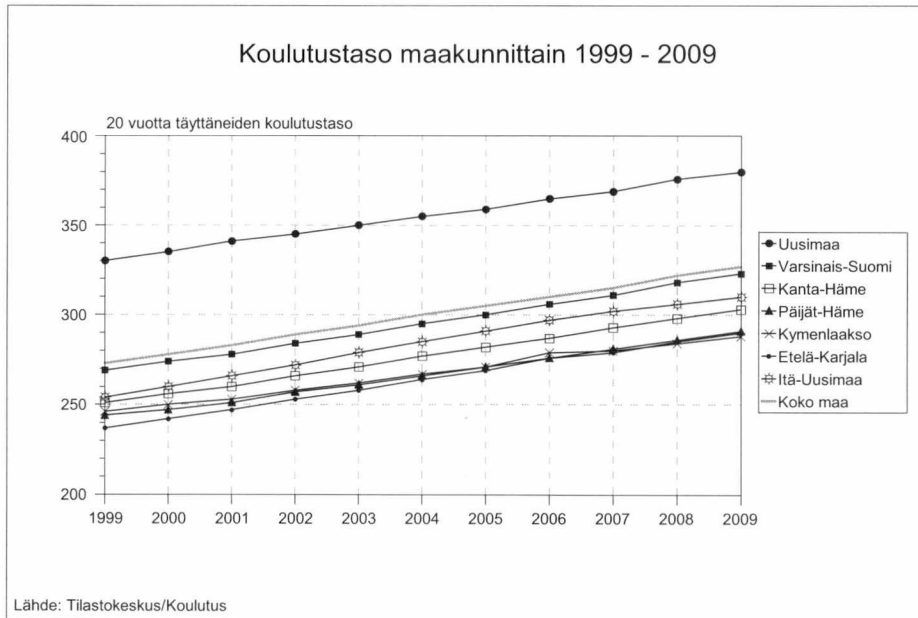
Keskiasteen tutkinnon suorittaneita on väestössä eniten. 15 vuotta täyttäneistä miehistä 41,4 % ja naisista 36,5 % oli suorittanut keskiasteen tutkinnon vuonna 2009. Vastaavasti korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut miehistä 24,3 % ja naisista 30,1 %.

Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2009 väestön koulutustasomittain oli koko maassa 327.

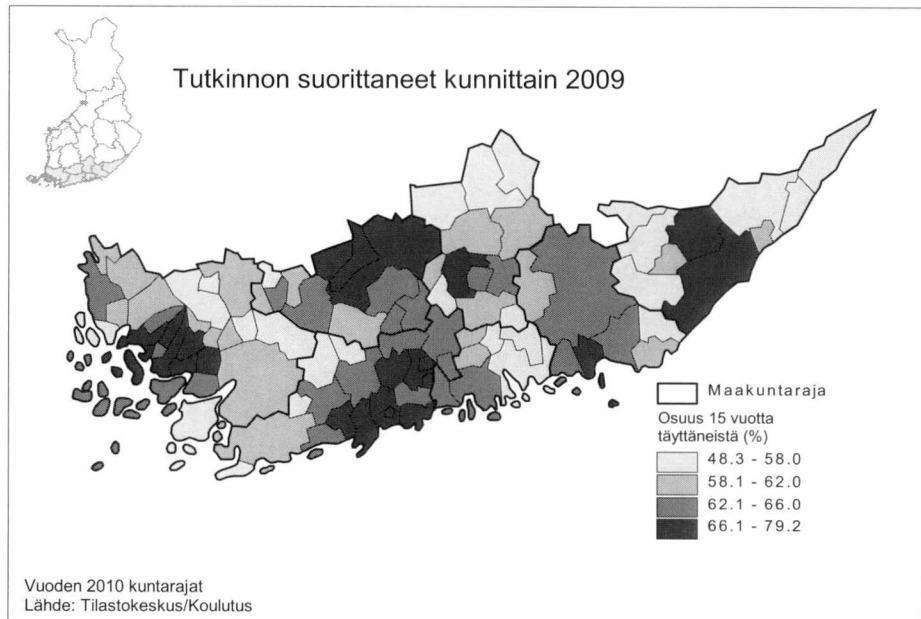
Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan vuonna 2008 koulutusalan työpaikkoja koko maassa oli 162 800, eli 6,8 % kaikista työpaikoista. Kaksi kolmesta koulutusalan työllisestä oli naisia.

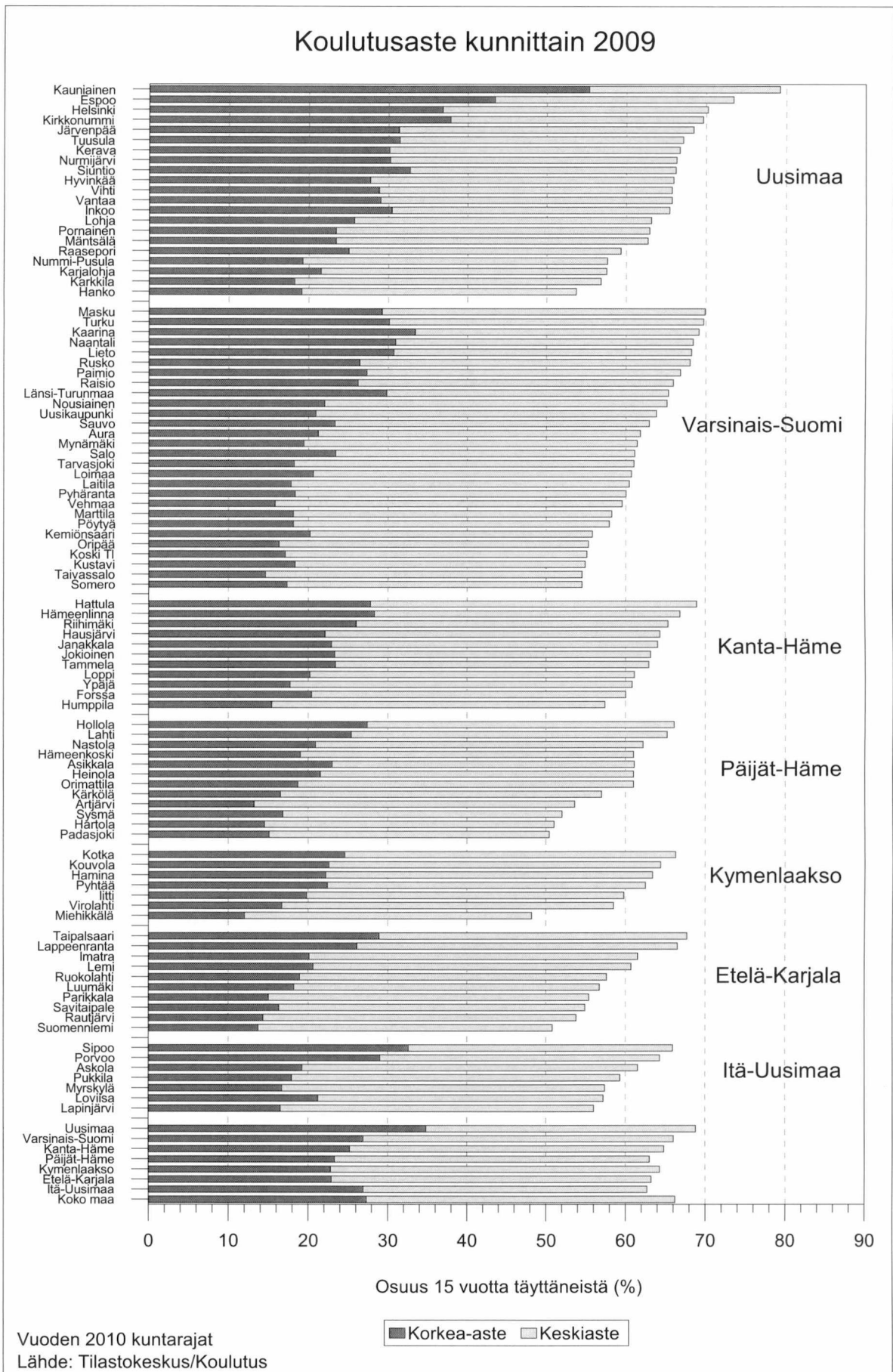
Kuva 5.1. Väestön koulutusaste sukupuolen mukaan maakunnittain 2009.

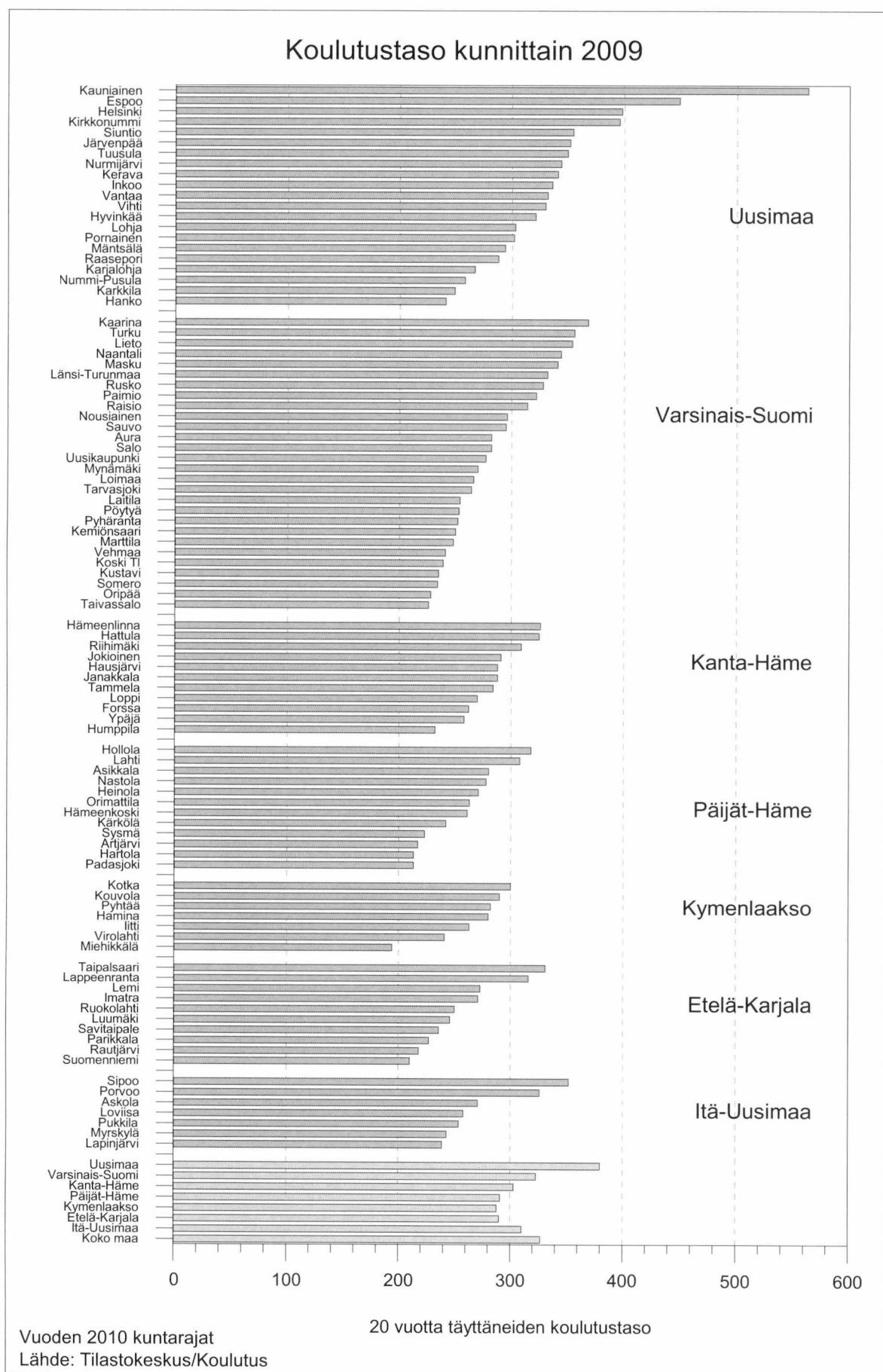
Kuva 5.2. Koulutustaso maakunnittain 1999–2009.

Kuva 5.3. Tutkinon suorittaneet kunnittain 2009.

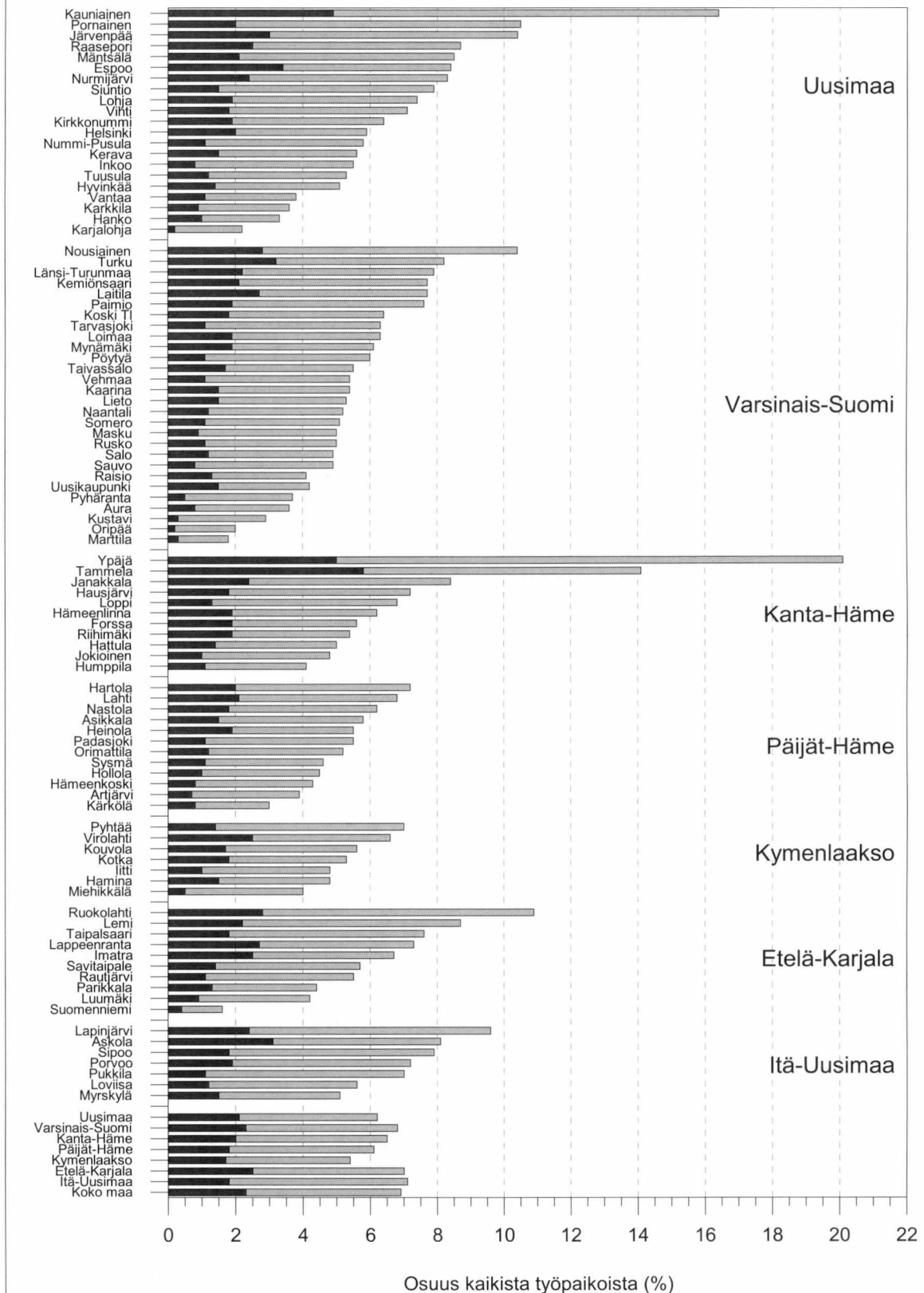

Kuva 5.4. Koulutusaste kunnittain 2009.

Kuva 5.5. Koulutustaso kunnittain 2009.

Koulutusalan työpaikat sukupuolen mukaan kunnittain 2008

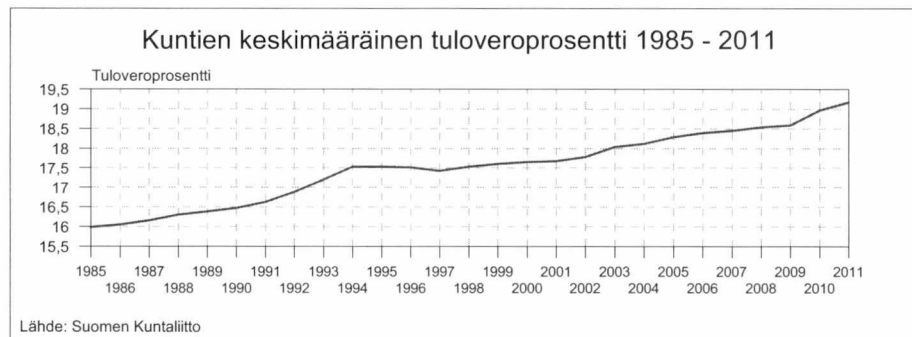
Kuva 5.6. Koulutusalan työpaikat sukupuolen mukaan kunnittain 2008.

Kunnallistalous

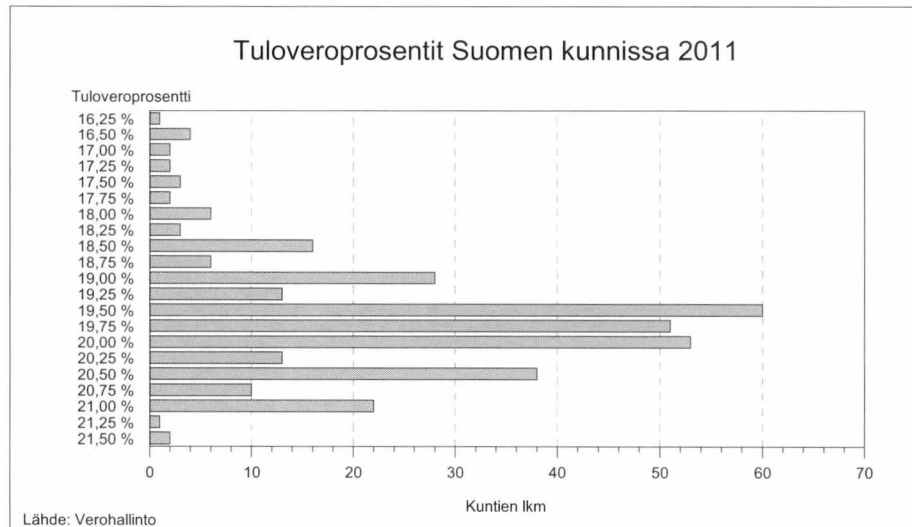
Kuntien ja kuntayhtymien talousarviotilaston lakkauttamisen vuoksi aiemmissa katsauksissa esitetyt talousarvioluvut korvataan kuntien ja kuntayhtymien talous ja toimintatilaston tiedoilla. Tilasto sisältää tietoja kuntien ja kuntayhtymien tuloista ja menoista, varoista ja veloista sekä toiminnasta. Tilaston perusaineistona ovat kunnilta ja kuntayhtymiltä kootut tiedot niiden vuositilinpäätöksistä ja se käsittää kaikki Suomen kunnat ja kuntayhtymät. Viimeisimmät tiedot ovat vuodelta 2009.

Kuntia vertailtaessa on otettava huomioon erot palvelujen tuotantotavoissa ja toimintojen organisoinnissa.

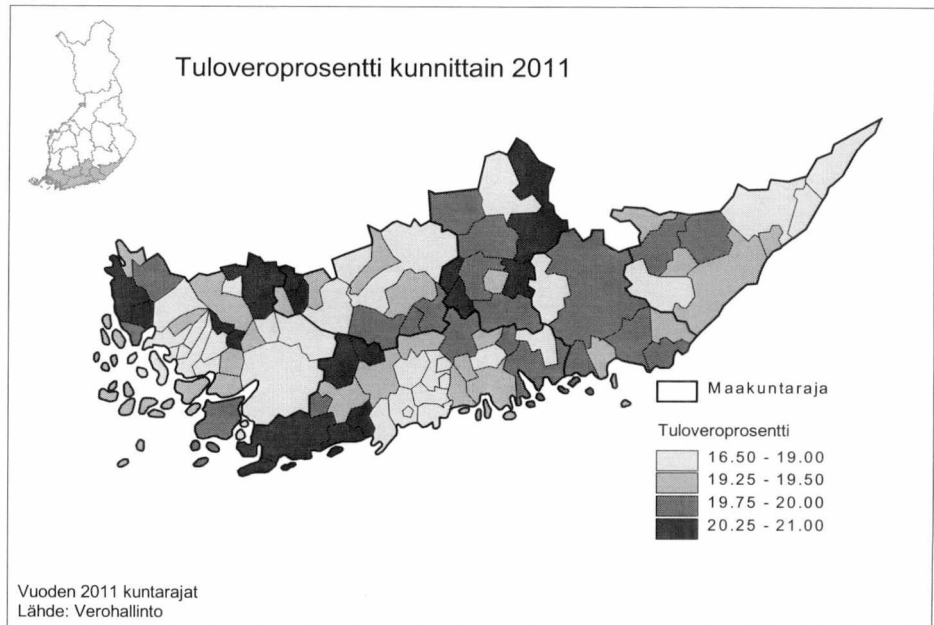
Tuloveroprosentti vaihtelee kunnittain vuonna 2011 koko maassa 16,25:n (1 kunta) ja 21,50:n (2 kuntaa) välillä. Kuntien yleisin tuloveroprosentti on 19,50. Kuusi kuntaa laski ja 49 nosti tuloveroprosenttiaan vuodesta 2010. Enimmillään korotus oli 1,00 prosenttiyksikköä (7 kuntaa).

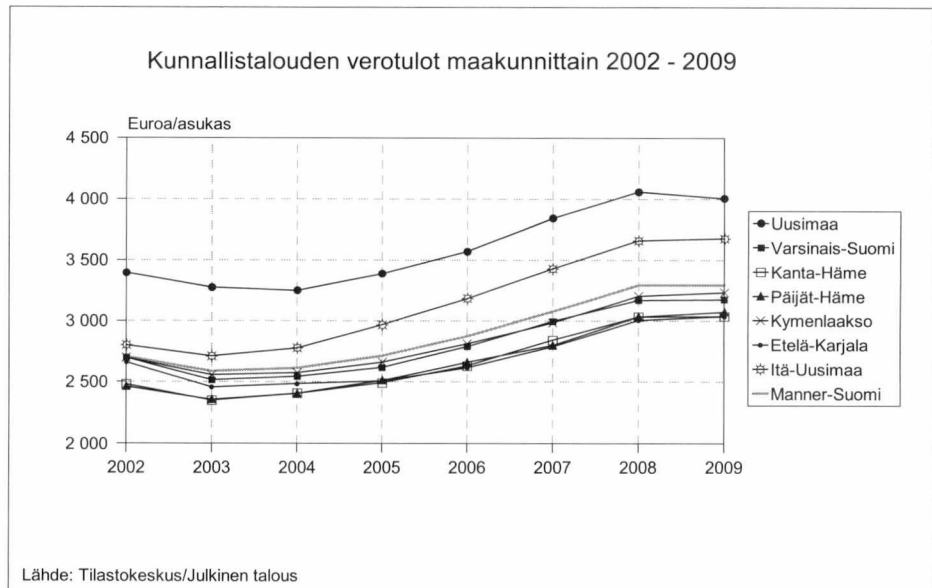
Kuva 6.1. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti 1985–2011.

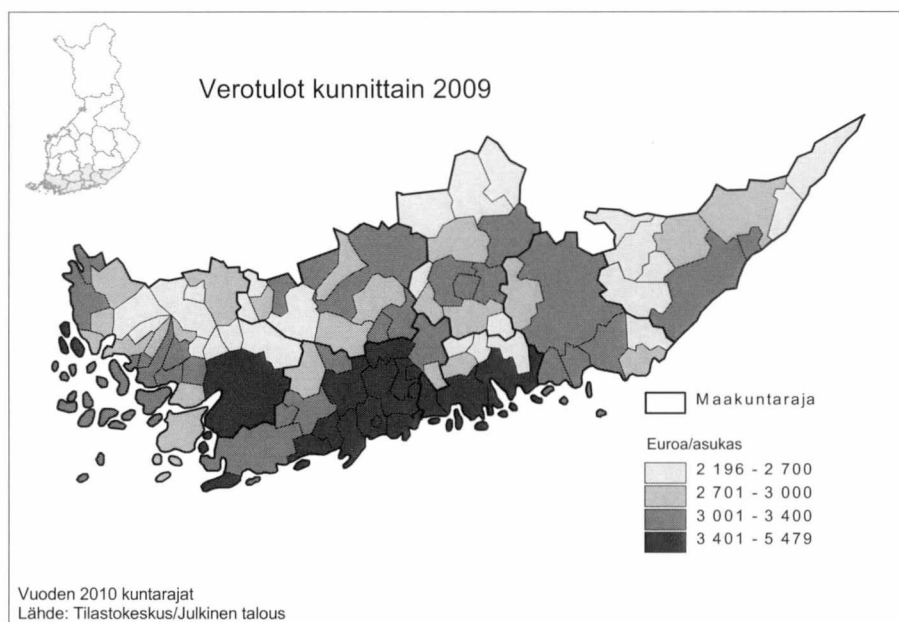
Kuva 6.2. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2011.

Kuva 6.3. Tuloveroprosentti kunnittain 2011.

Kuva 6.4. Kunnallistalouden verotulot maakunnittain 2002–2009.

Kuva 6.5. Verotulot kunnittain 2009.

Kunnallistalouden tulot on jaettu verotuloihin (kunnallisvero, kiinteistövero ja osuus yhteisöveron tuotosta) sekä valtionosuuteen. Muut tulot (mm. makсутulot, myyntitulot sekä sijoitus- ja rahoitustuotot) eivät sisälly lukuihin. Kuntien keskimääräiset tulot olivat koko maassa 4 582 euroa asukasta kohti vuonna 2009.

Verotulot olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 3 292 euroa asukasta kohti vuonna 2008 ja 2009.

Koko maan kuntien keskimääräinen *valtionosuus* vuonna 2009 oli 1 291 euroa asukasta kohti.

Vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate oli koko maassa keskimäärin 340 euroa asukasta kohti vuonna 2009.

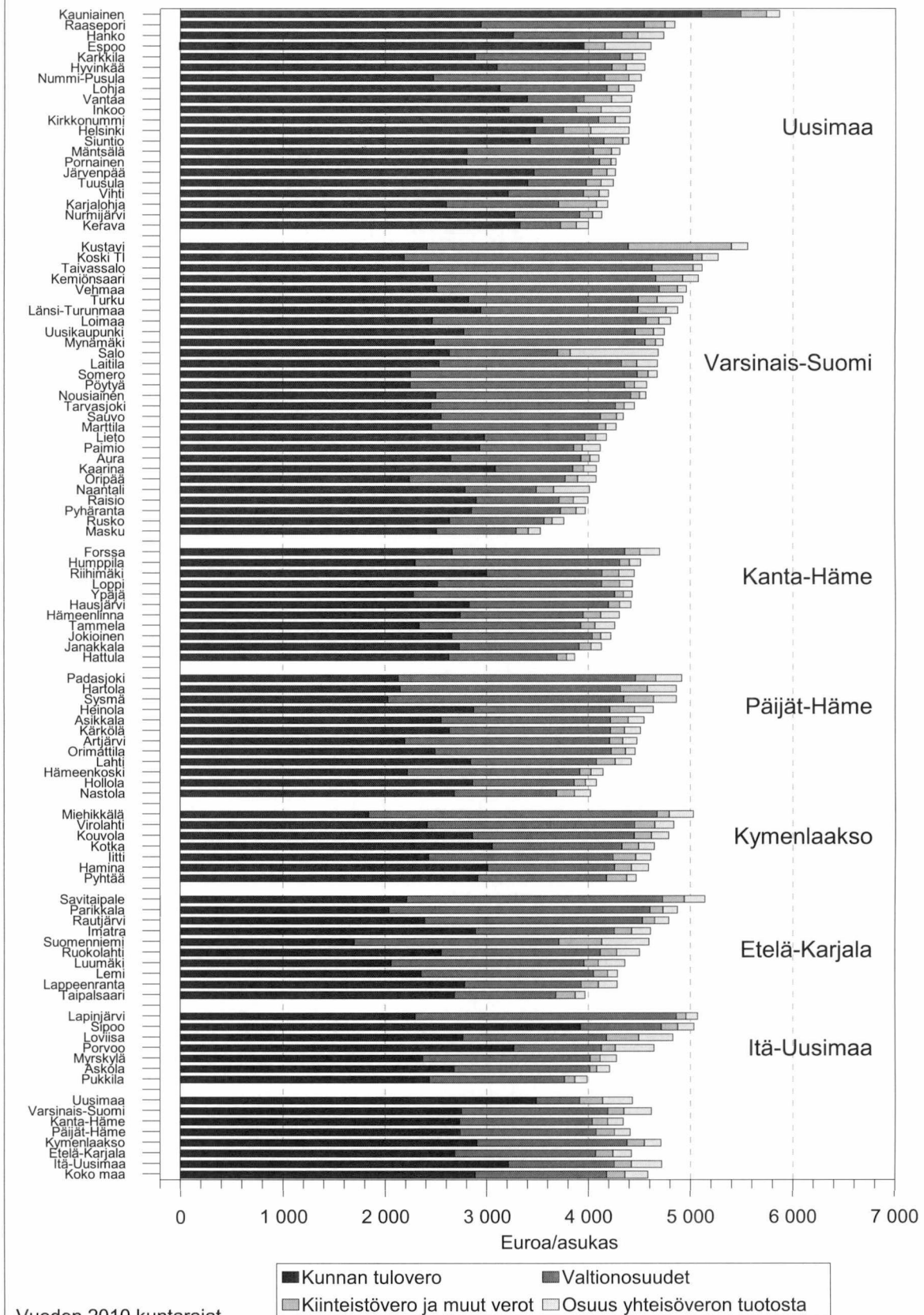
Investointien tulo-rahoitus, % = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$. Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Kuntien keskimääräinen investointien tulo-rahoitusprosentti oli 58,8 % vuonna 2009.

Kassan riittävyys kuvaa kunnan maksuvalmiutta (365 x kassavarat 31.12. jaettuna kassastamaksuilla tilikautena). Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Kassavaroihin lasetaan rahat, pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit.

Kuntien lainakanta asukasta kohti oli keskimäärin 1 839 euroa vuonna 2009.

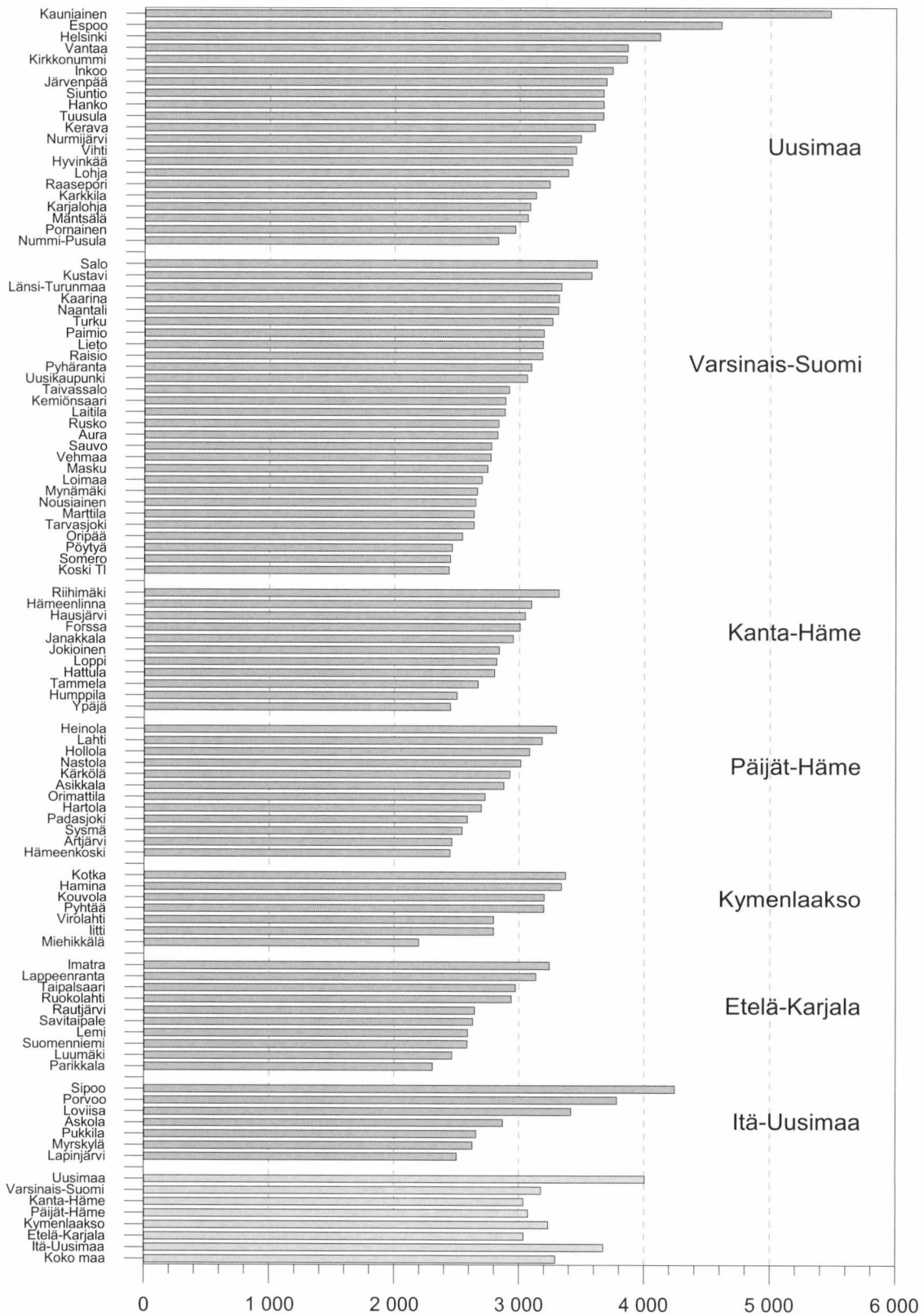
Kunnallistalouden tulot kunnittain 2009

Verotulot ja valtionosuudet

Kuva 6.6. Kunnallistalouden tulot kunnittain 2009.

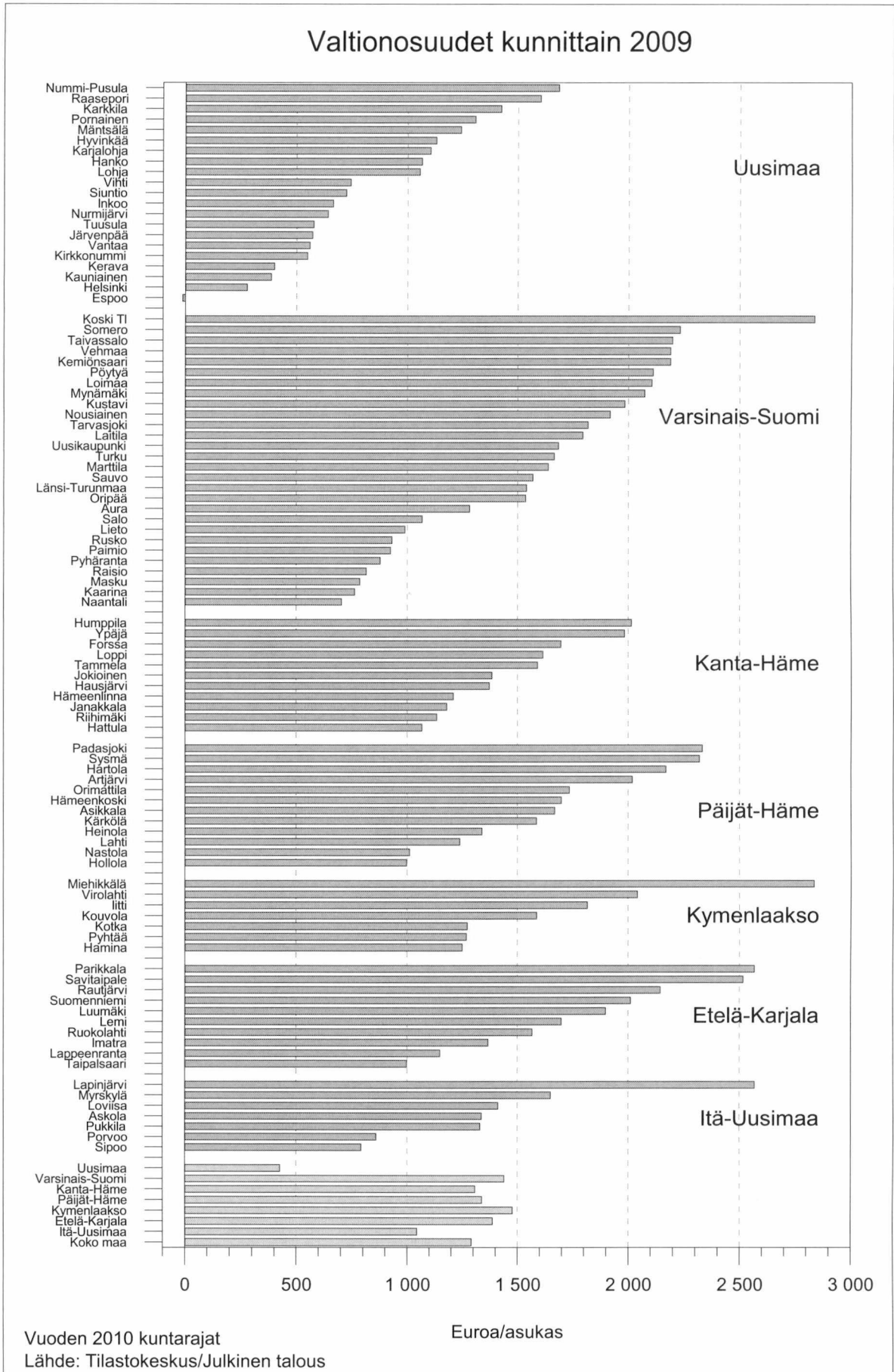
Verotulot kunnittain 2009

Vuoden 2010 kuntarajat

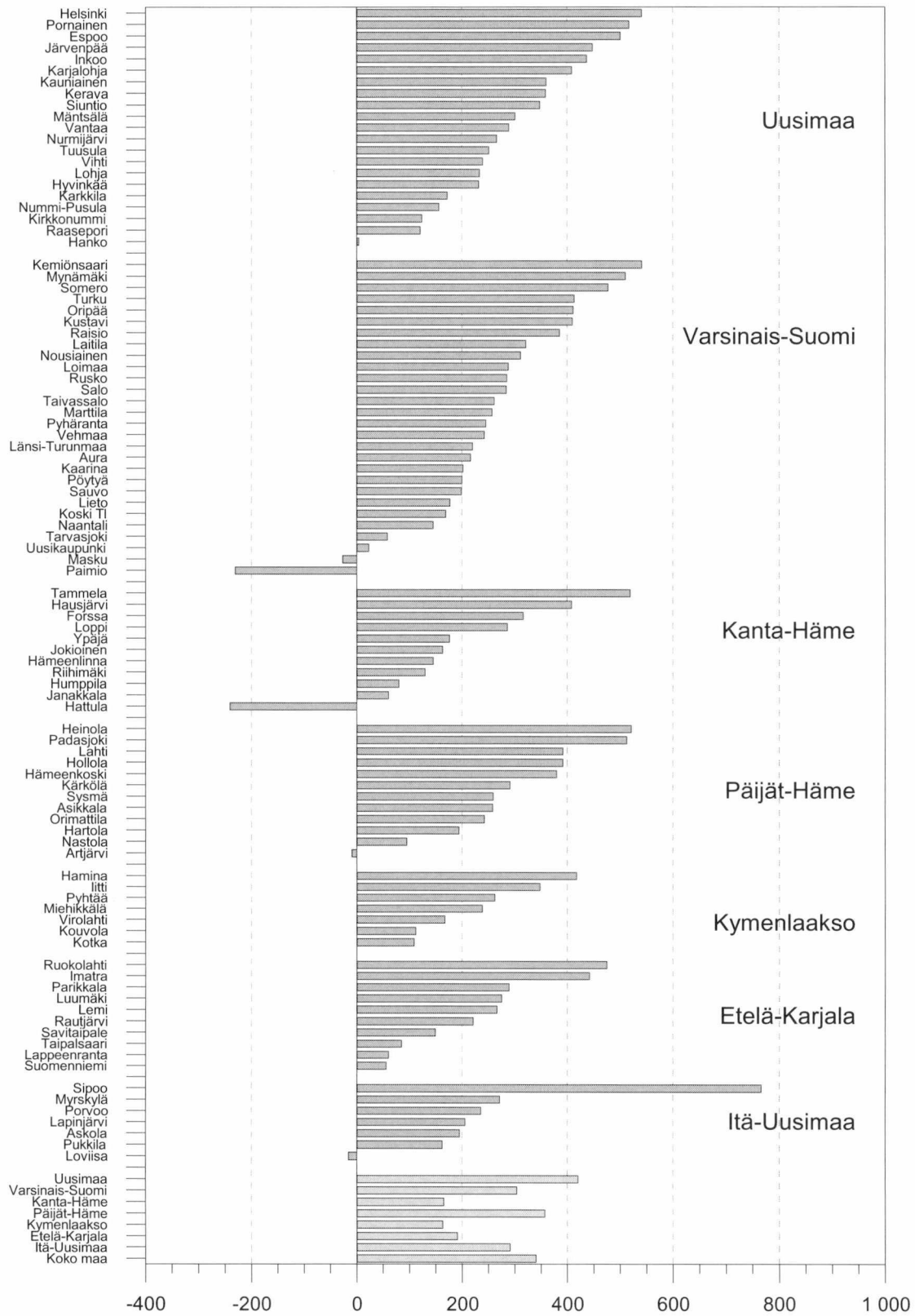
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 6.7. Verotulot kunnittain 2009.

Kuva 6.8. Valtionosuudet kunnittain 2009.

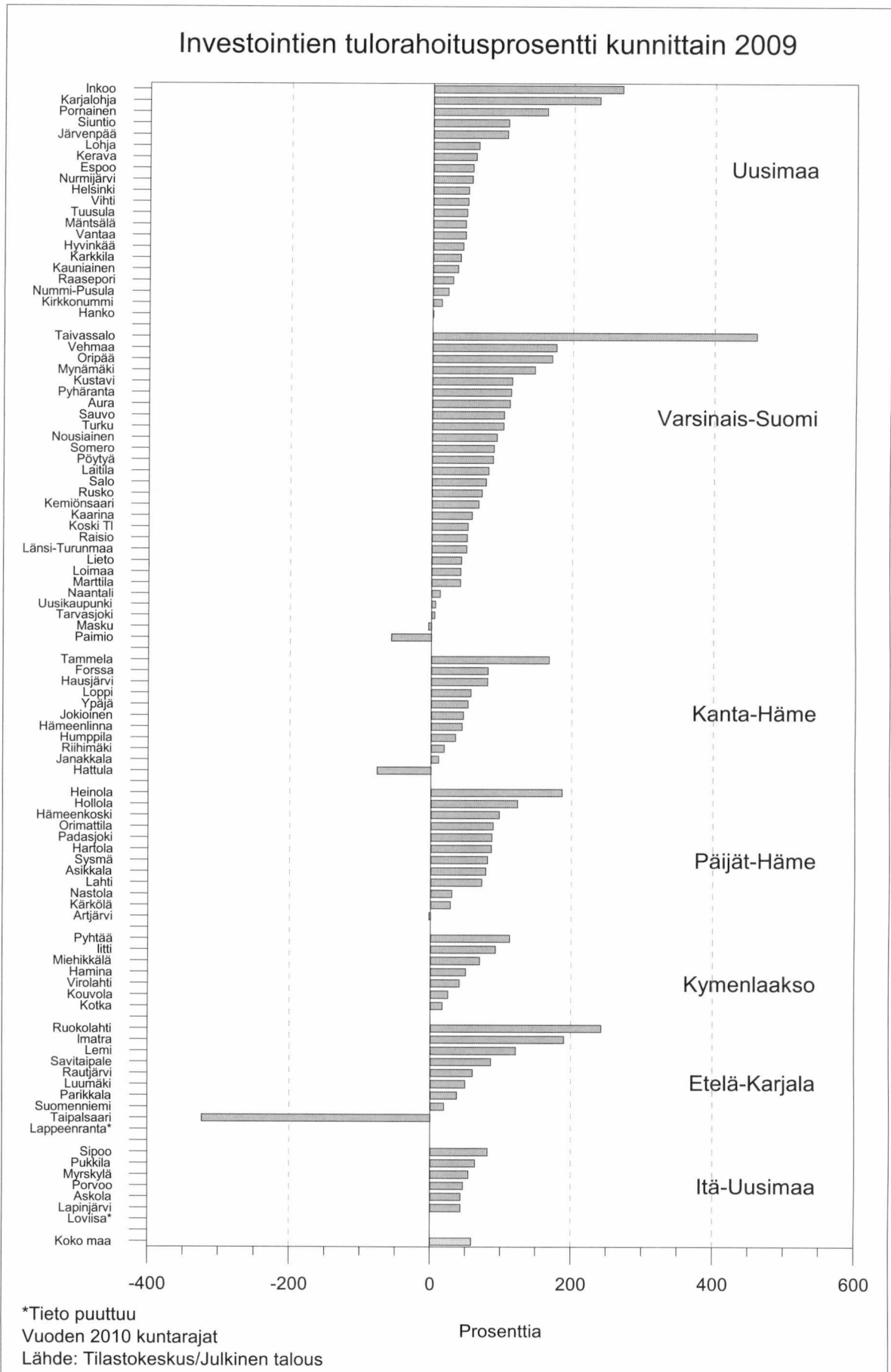
Vuosikate kunnittain 2009

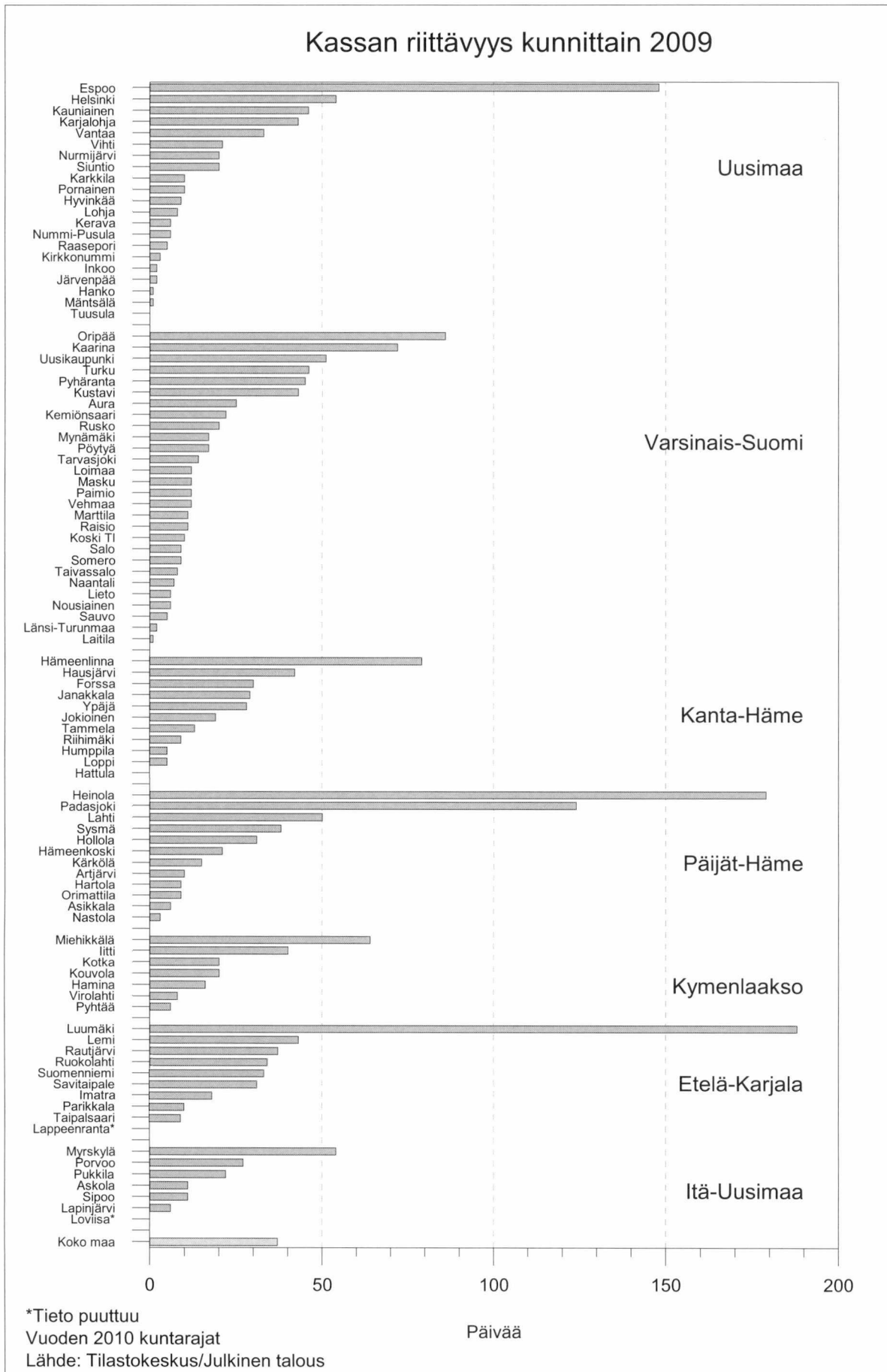
Vuoden 2010 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

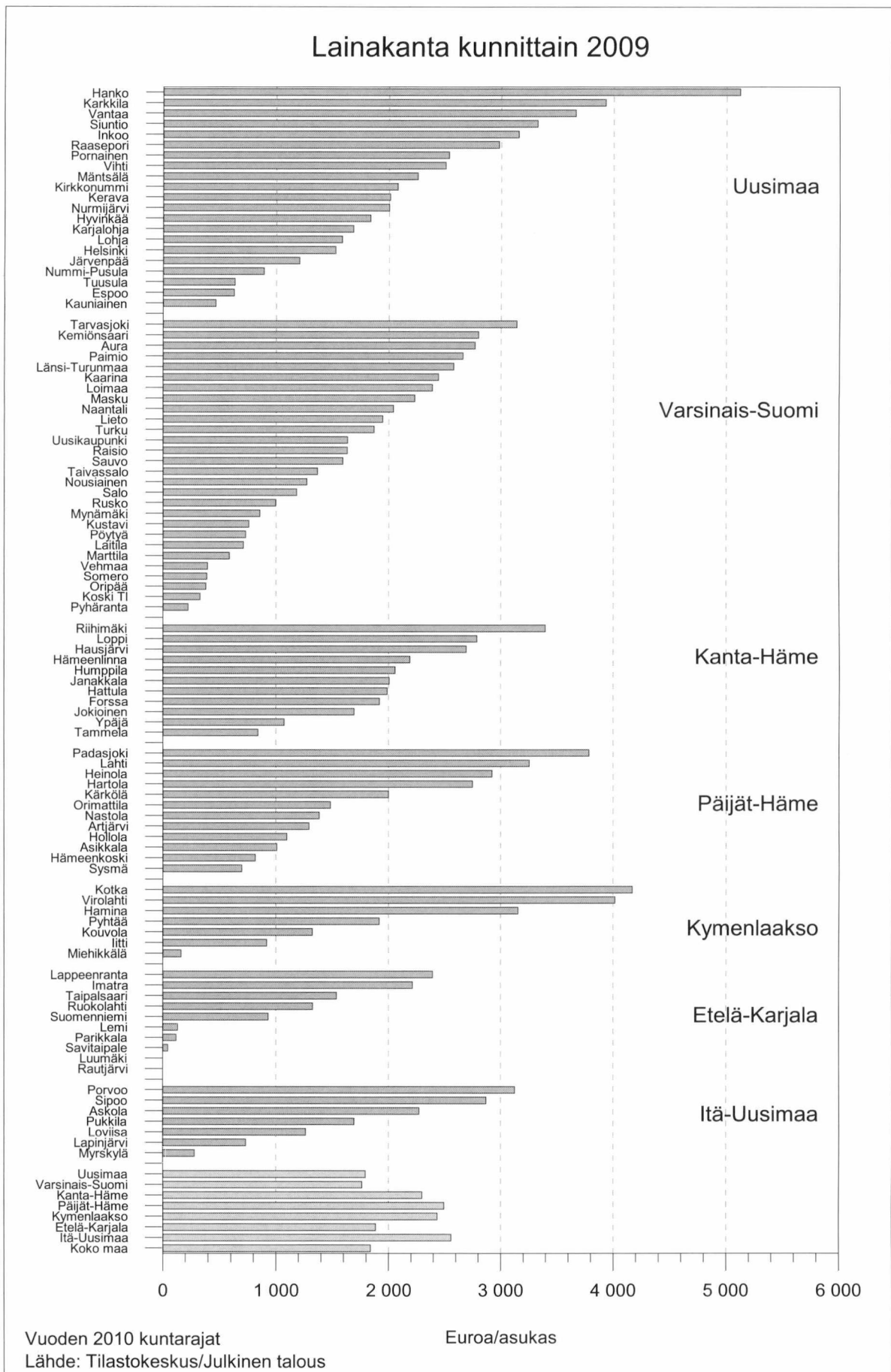
Kuva 6.9. Vuosikate kunnittain 2009.

Kuva 6.10. Investointien tulorahoitusprosentti kunnittain 2009.

Kuva 6.11. Kassan riittävyys kunnittain 2009.

Kuva 6.12. Lainakanta kunnittain 2009.

Liikenne ja matkailu

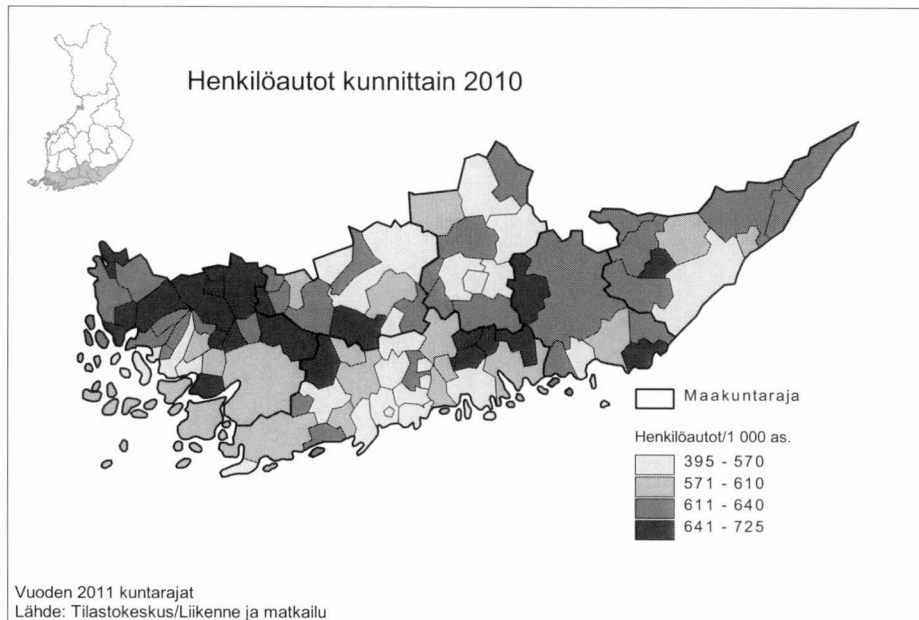
Liikenne

Rekisterissä olevia henkilöautoja oli vuoden 2010 lopussa Manner-Suomessa 2,9 miljoonaa kappaletta eli keskimäärin 535 henkilöautoa tuhatta asukasta kohti. Vuonna 2010 ensirekisteröitiin 112 000 henkilöautoa, mikä on neljänneksen enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tieliikennekuolemat ovat vähentyneet 1970-luvun alusta lähtien. 1970-luvulla tieliikenteessä sattui keskimäärin 900 kuolemantapausta vuosittain. Vuosina 2000–2009 liikennekuolemia sattui keskimäärin 370 ja vuoden 2010 ennakkotiedon mukaan 270. Yli puolet liikennekuolemista aiheutui henkilöauto-onnettomuuksien seurauksena.

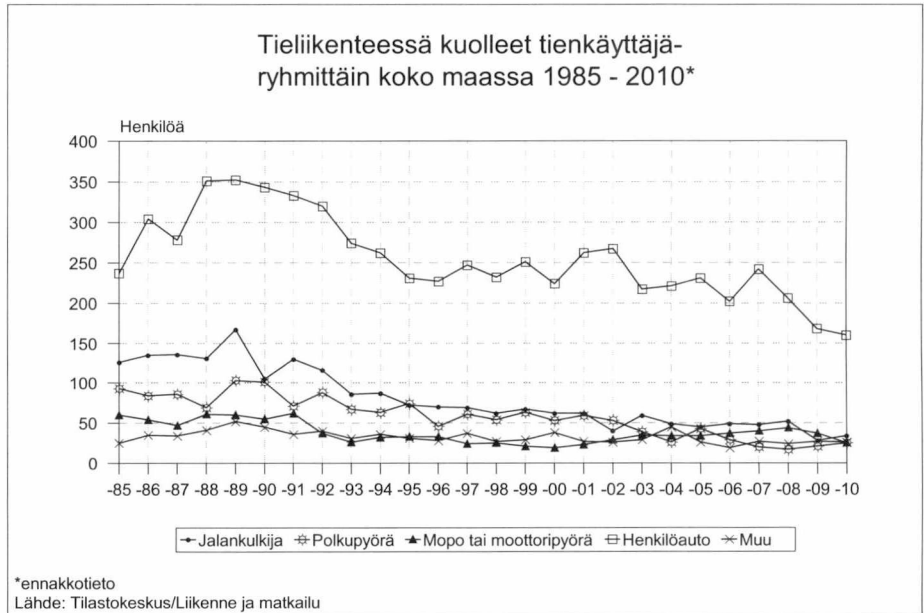
Kuva 7.1. Henkilöautojen ensirekisteröinnit Manner-Suomessa 1990–2010.

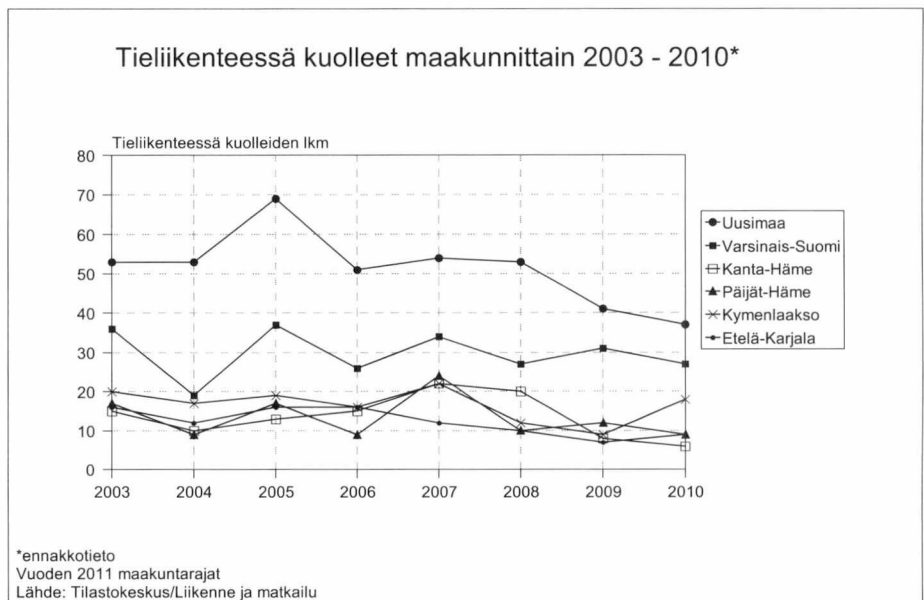
Kuva 7.2. Henkilöautot kunnittain 2010.

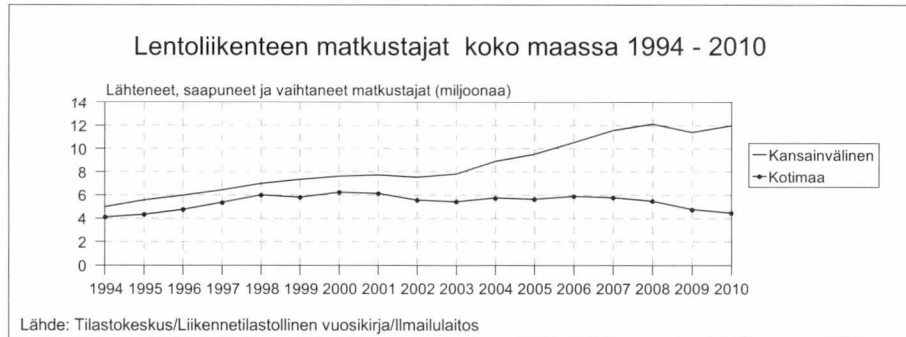
Kuva 7.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2010.

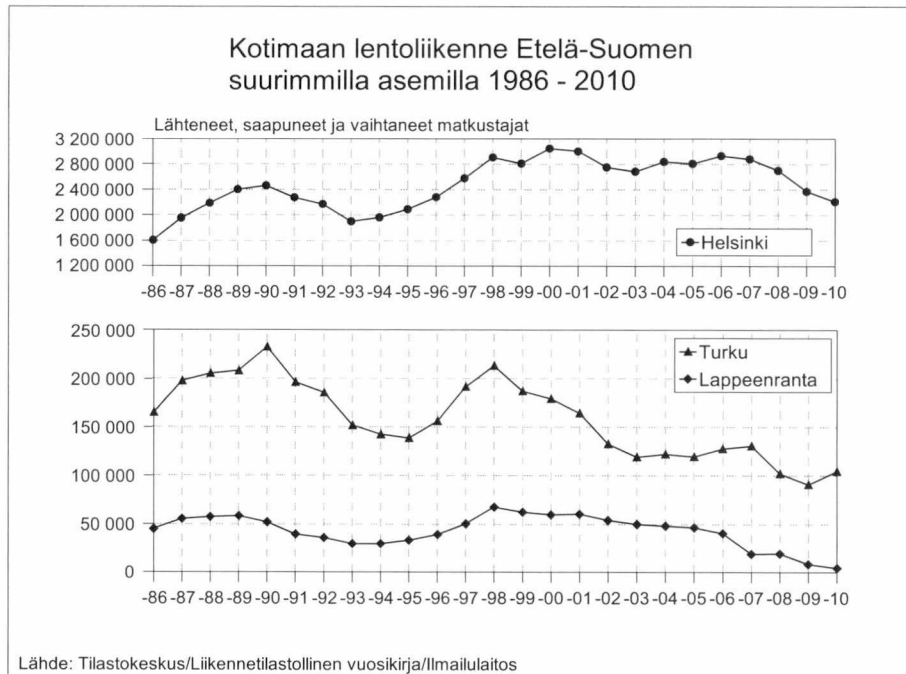
Kuva 7.4. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjäryhmittäin koko maassa 1985–2010.

Kuva 7.5. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 2003–2010.

Kuva 7.6. Lentoliikenteen matkustajat koko maassa 1994–2010.

Kuva 7.7. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986–2010.

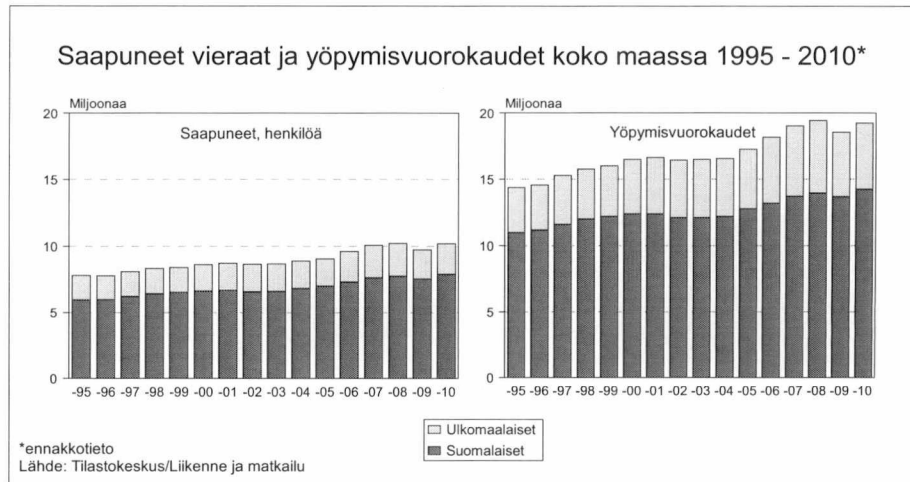
Kansainvälisen lentoliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet lähes koko tarkastelujakson 1994–2010 ajan lukuun ottamatta vuosia 2002 ja 2009. Vuonna 2010 kansainvälisen lentoliikenteen matkustajia tilastoitiin 12,0 miljoonaa ja kotimaassa matkustajia 4,5 miljoonaa. Kotimaassa matkustajien määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna yli 6 %. Kotimaan matkustajamäärä oli huipussaan vuonna 2000, jolloin se oli 6,2 miljoonaa.

Majoitustoiminta

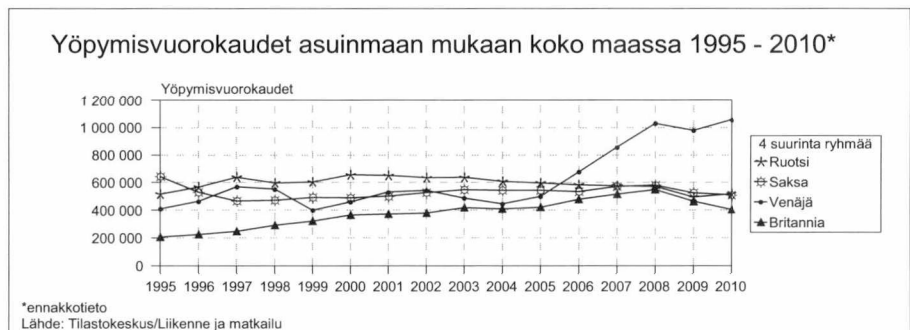
Suomen majoitusliikkeissä kirjattiin 19,3 miljoonaa yöpymisvuorokautta vuonna 2010 (ennakkotieto), mikä oli lähes 4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät runsaat 4 % ja ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lähes 2,5 % vuoteen 2009 verrattuna. Ulkomaalaisten matkailijoiden osuus kaikista yöpymisistä oli 26 %.

Tilastokeskuksen majoitustilasto sisältää ne majoitusliikkeet, joissa on vähintään 10 huonetta, mökkiä tai matkailuvaunupaikkaa. Vuonna 2010 tilastoinnin piiriin kuului noin 1 308 majoitusliikettä, joissa oli lähes 63 000 huonetta tai mökkiä.

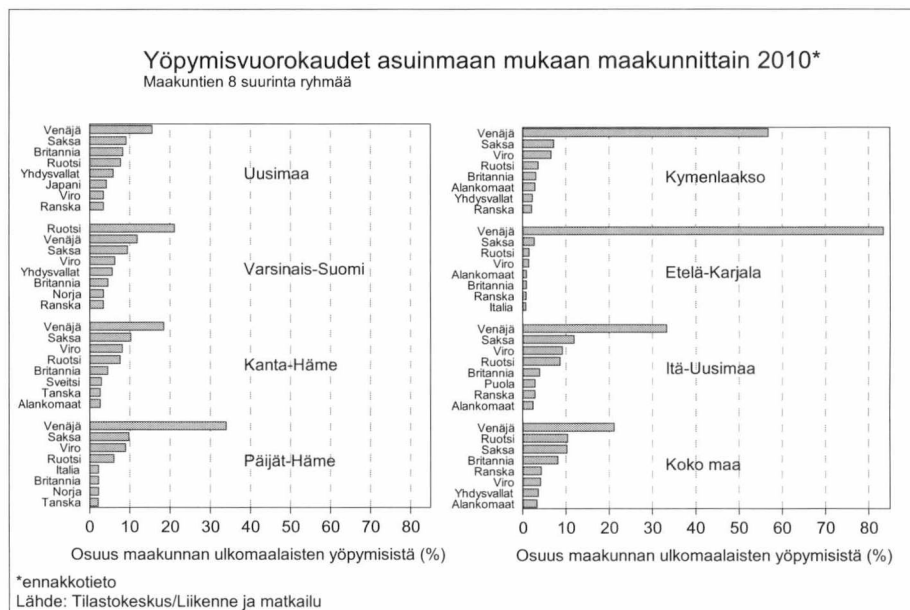
Venäläisille matkailijoille kirjattiin Suomen majoitusliikkeissä lähes 1,1 miljoonaa yöpymisvuorokautta. Venäläiset olivat ylivoimaisesti suurin ulkomaisten matkailijoiden ryhmä, ja yöpymiset lisääntyivätkin lähes 8 % edellisvuodesta. Venäläisten yöpyjien tekemien yöpymisten osuus oli 21,1 % kaikista ulkomaalaisten yöpymisistä. Ruotsalaisten osuus oli 10,3 %, saksalaisten 10,2 % ja brittien 8,1 %.

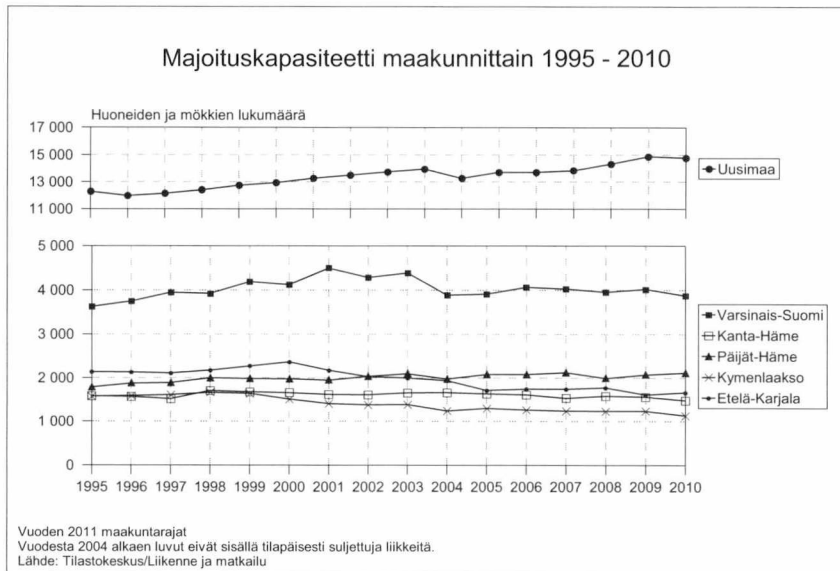
Kuva 7.8. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1995–2010.

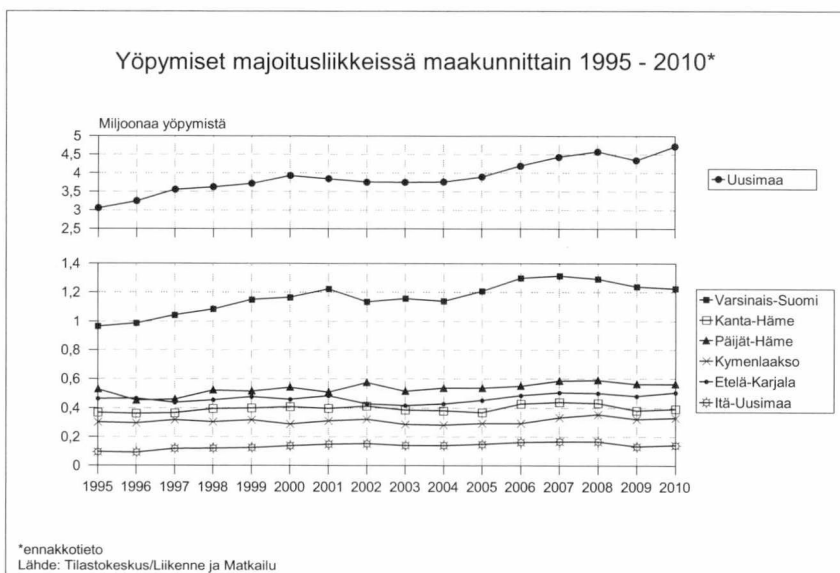
Kuva 7.9. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan koko maassa 1995–2010.

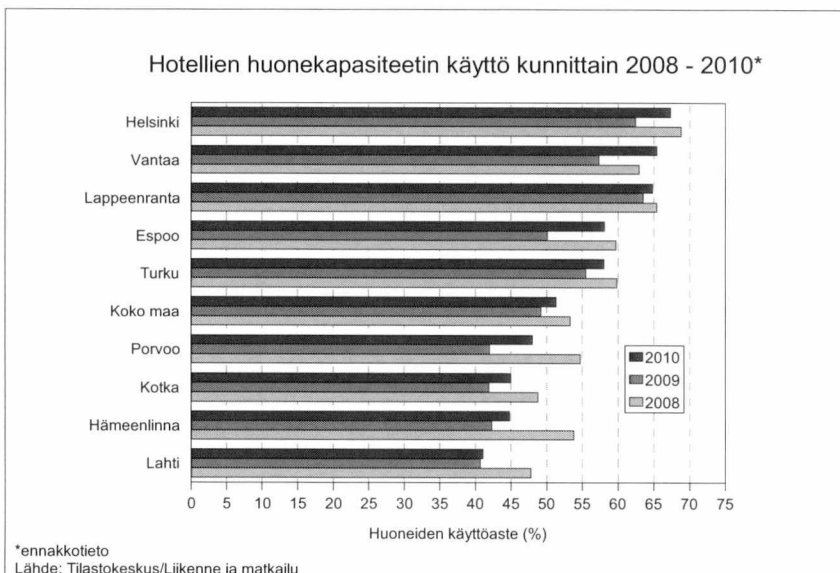
Kuva 7.10. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2010.

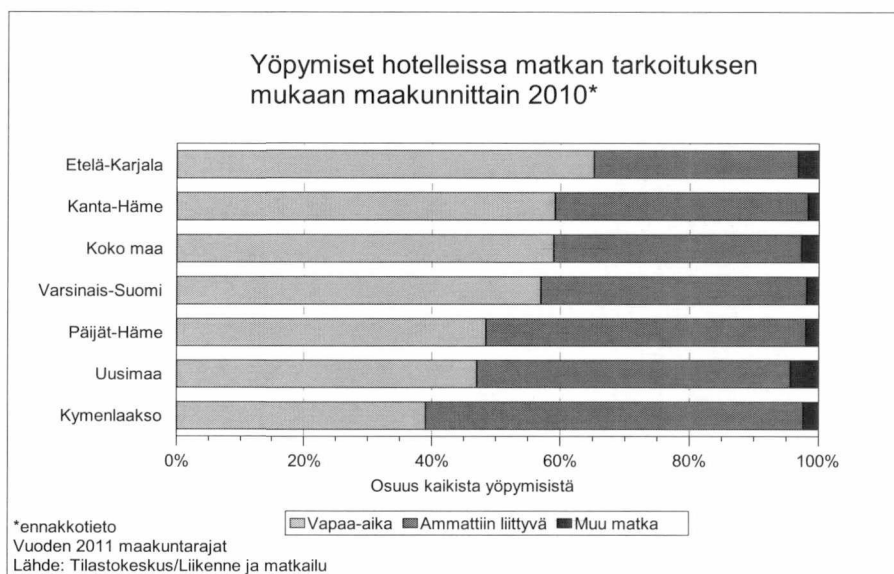
Kuva 7.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1995–2010.

Kuva 7.12. Yöpymiset majoitusliikkeissä maakunnittain 1995–2010.

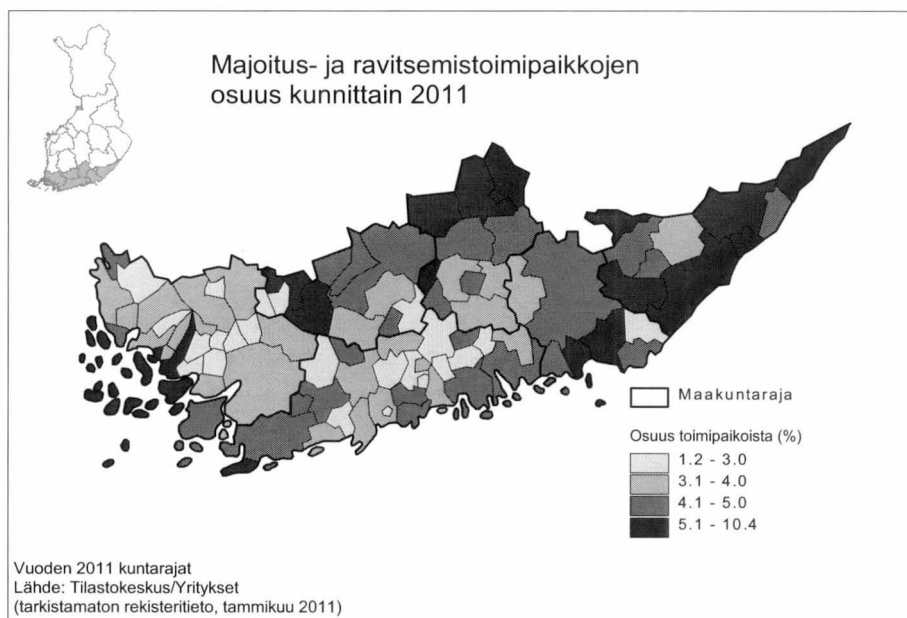
Kuva 7.13. Hotellien huonekapasiteetin käyttö kunnittain 2008–2010.

Kuva 7.14. Yöpymiset hotelleissa matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2010.

Hotellihuoneiden käyttöaste oli koko maassa 51,3 % vuonna 2010 (ennakkotieto). Käyttöaste nousi edellisestä vuodesta 2,1 prosenttiyksiköllä. Samana vuonna 59 % hotelliyöpymisistä liittyi vapaa-ajan viettoon.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2011 koko maassa oli 15 086 majoitus- ja ravitsemisalalan toimipaikkaa, mikä on 4,5 % kaikista toimipaikoista.

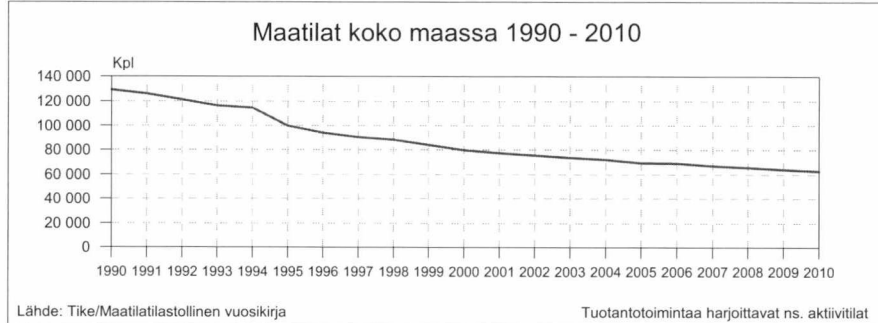

Kuva 7.15. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen osuus kunnittain 2011.

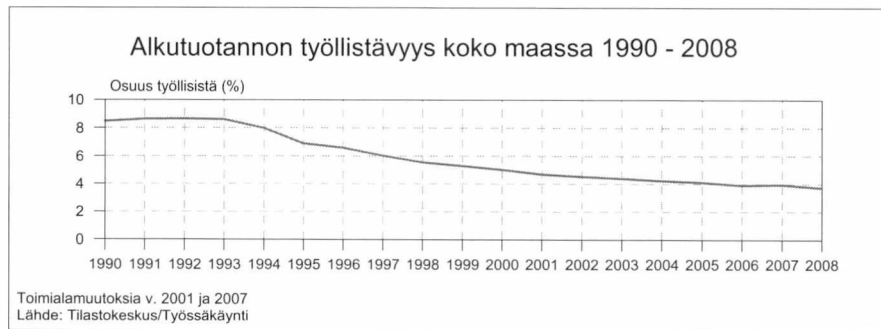
Maa-, metsä- ja kalatalous

Vuonna 2010 Suomessa oli 62 676 tuotantotoimintaa harjoittavaa maatilaa, mikä on 1 400 tilaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Maatilojen määrä on vähentynyt puoleen kahdessakymmenessä vuodessa (Tiken maatilarekisteri).

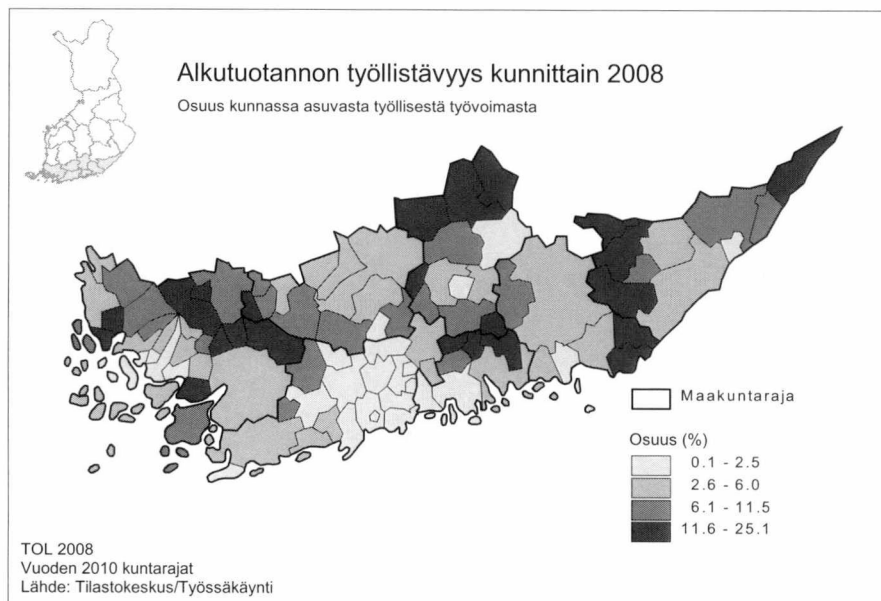
Alkutuotanto (maatalous, metsätalous ja kalatalous; TOL 2008 toimialaluokka A) työllisti vuonna 2008 koko maassa noin 88 500 henkilöä, mikä on 3,7 % kaikista työllisistä.

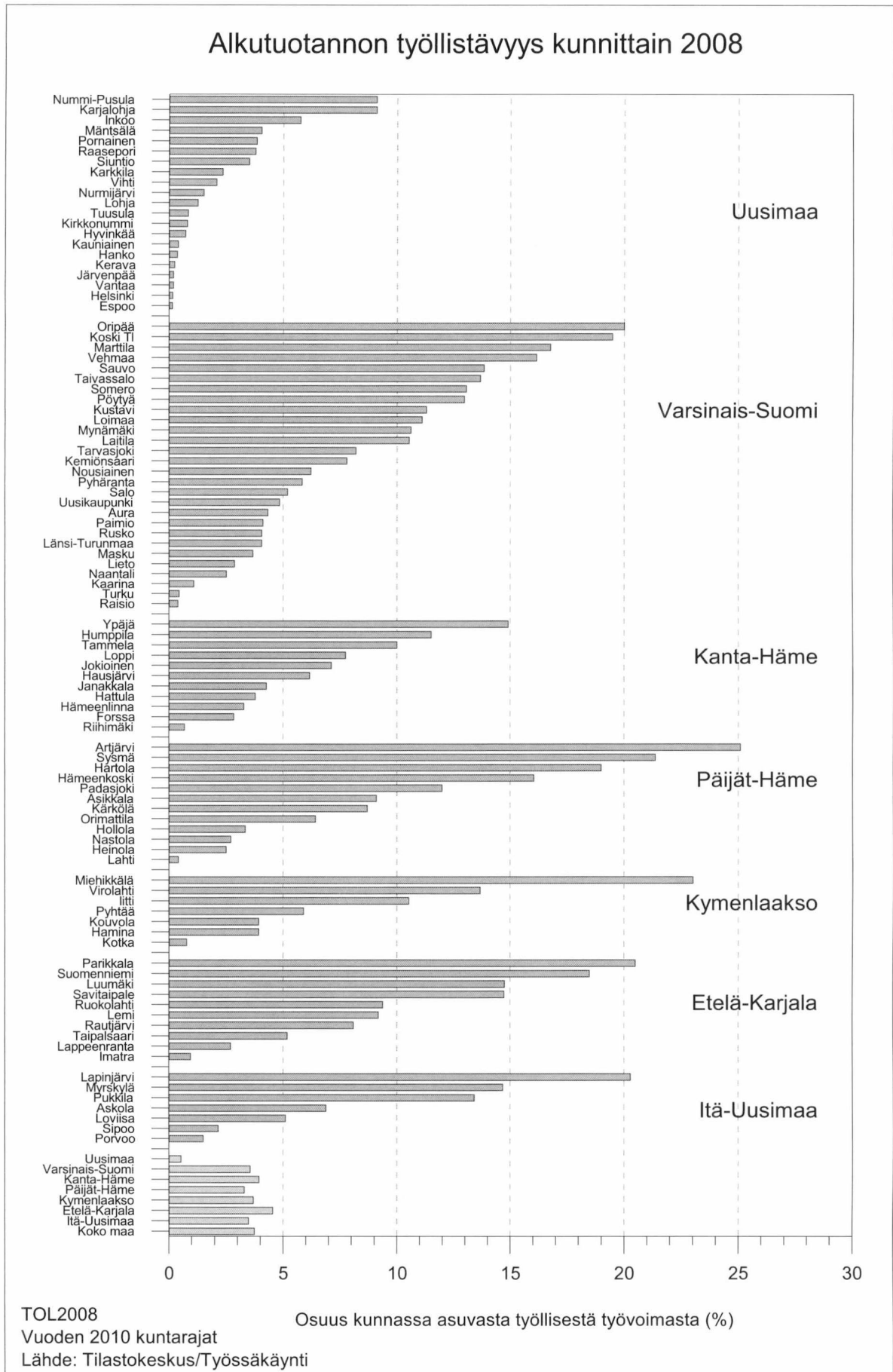
Kuva 8.1. Maatilat koko maassa 1990–2010.

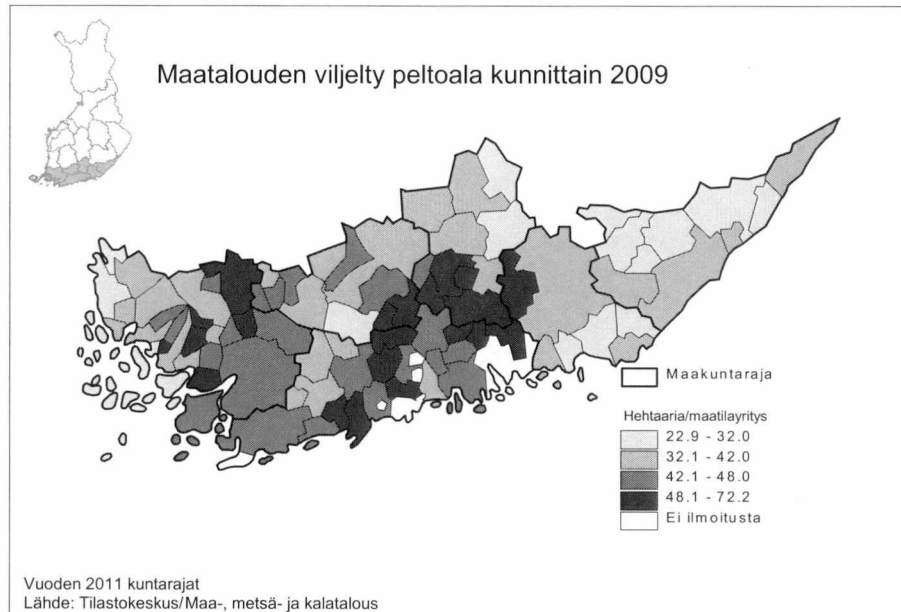
Kuva 8.2. Alkutuotannon työllistävyys koko maassa 1990–2008.

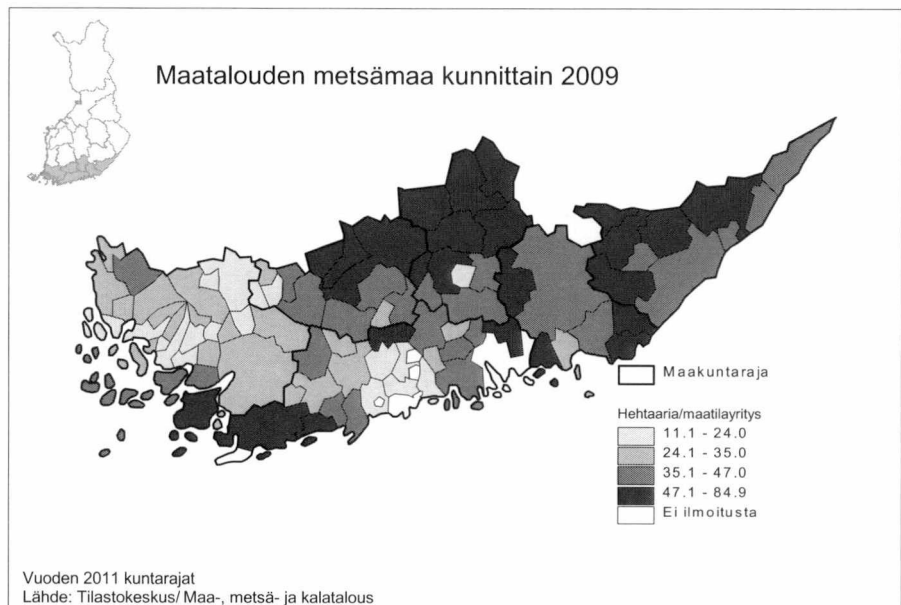
Kuva 8.3. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2008.

Kuva 8.4. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2008.

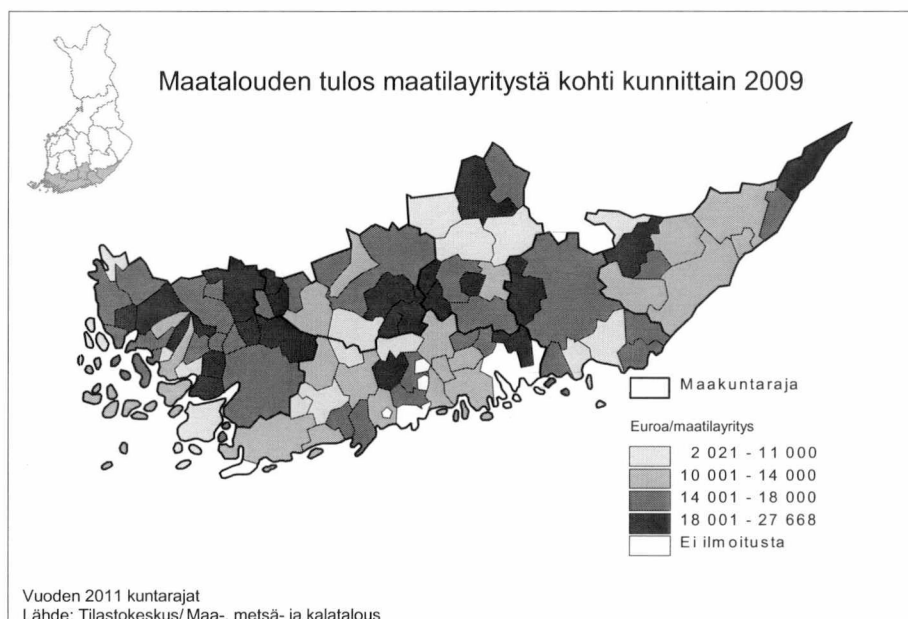

Kuva 8.5. Maatalouden viljelty peltoala kunnittain 2009.

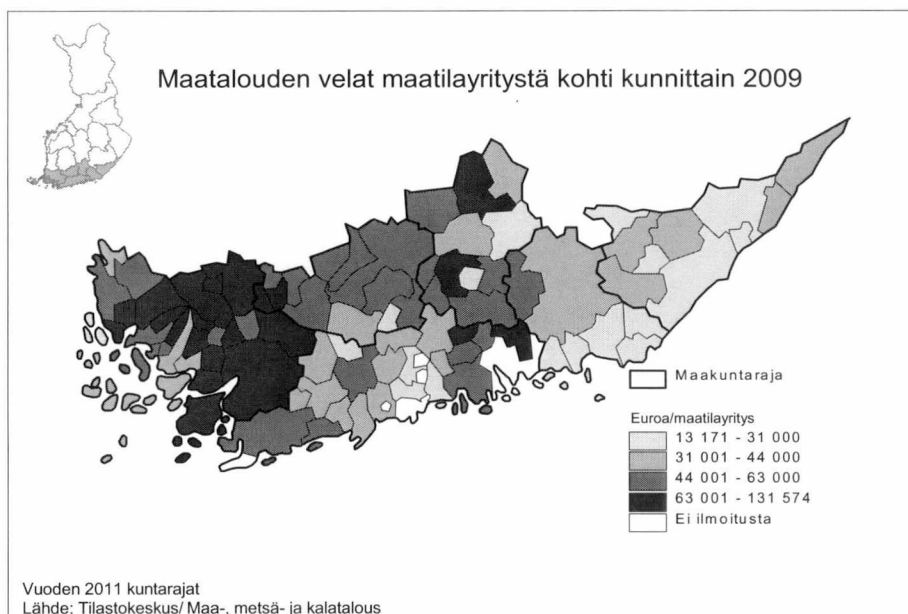

Kuva 8.6. Maatalouden metsämaa kunnittain 2009.

Vuonna 2009 maatilayritysten *viljeltyä peltoalaa* oli koko maassa 36 hehtaaria ja *metsämaata* 49 hehtaaria maatilayritystä kohti. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsämaat taas ovat suurimmat pohjoisessa. Tiedot perustuvat maataloushallinnon ja verohallinnon rekisteritiedoista yhdistettyyn kokonaisaineistoon, jota täydennetään satunnaisotantakyselyllä. *Maatila* on tilastollisen maatilarekisterin mukaan yksikkö, jolla viljelty peltoala on yli 2 hehtaaria. Maatilatalouden yritys- ja tulotilaston perusjoukkoon kuulumisen edellytyksenä on lisäksi se, että tila on verotettu maatilatalouden tuloverolain mukaan.

Kuva 8.7. Maatalouden tulos maatilayritystä kohti kunnittain 2009.

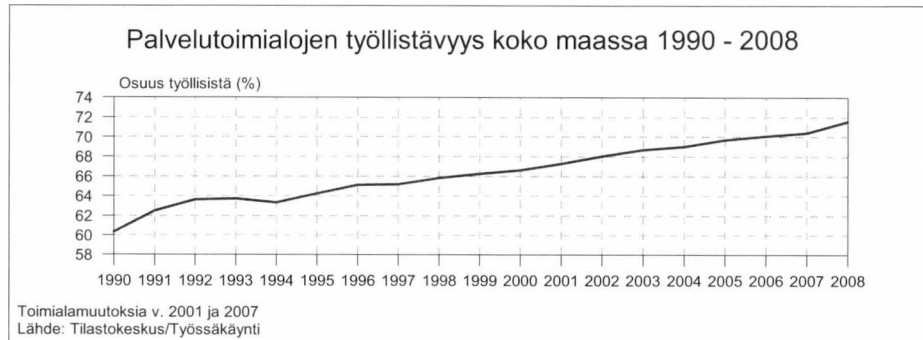

Kuva 8.8. Maatalouden velat maatilayritystä kohti kunnittain 2009.

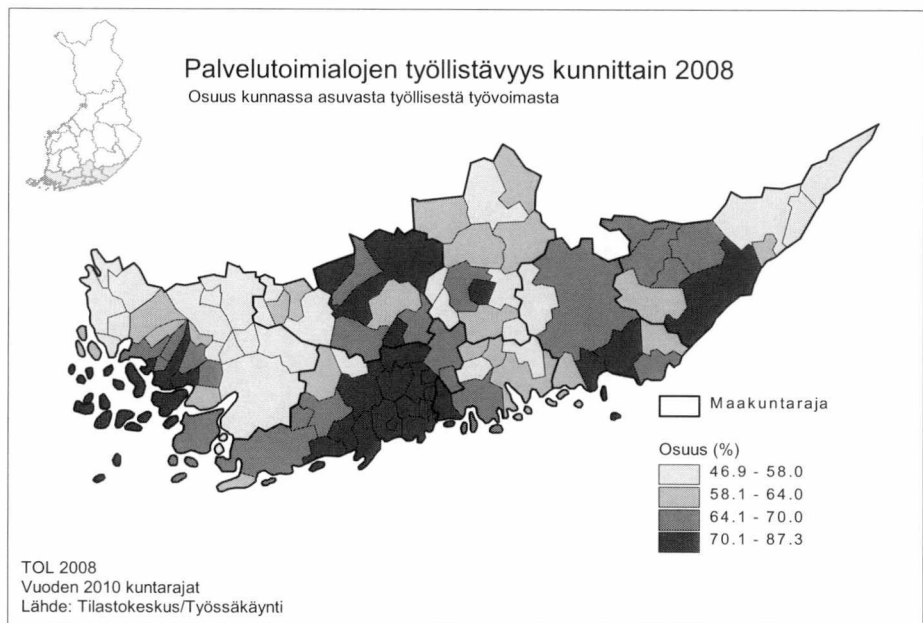
Maatalouden tulos lasketaan vähentämällä maatalouden puhtaasta tulosta maataloudesta johtuneen velan korot sekä indeksi- ja kurssitappiot. Keskimääräinen maatalouden tulos maatilayritystä kohti oli koko maassa 16 500 euroa vuonna 2009. *Maatalouden velat* maatilayritystä kohti olivat keskimäärin 52 500 euroa.

Palvelut

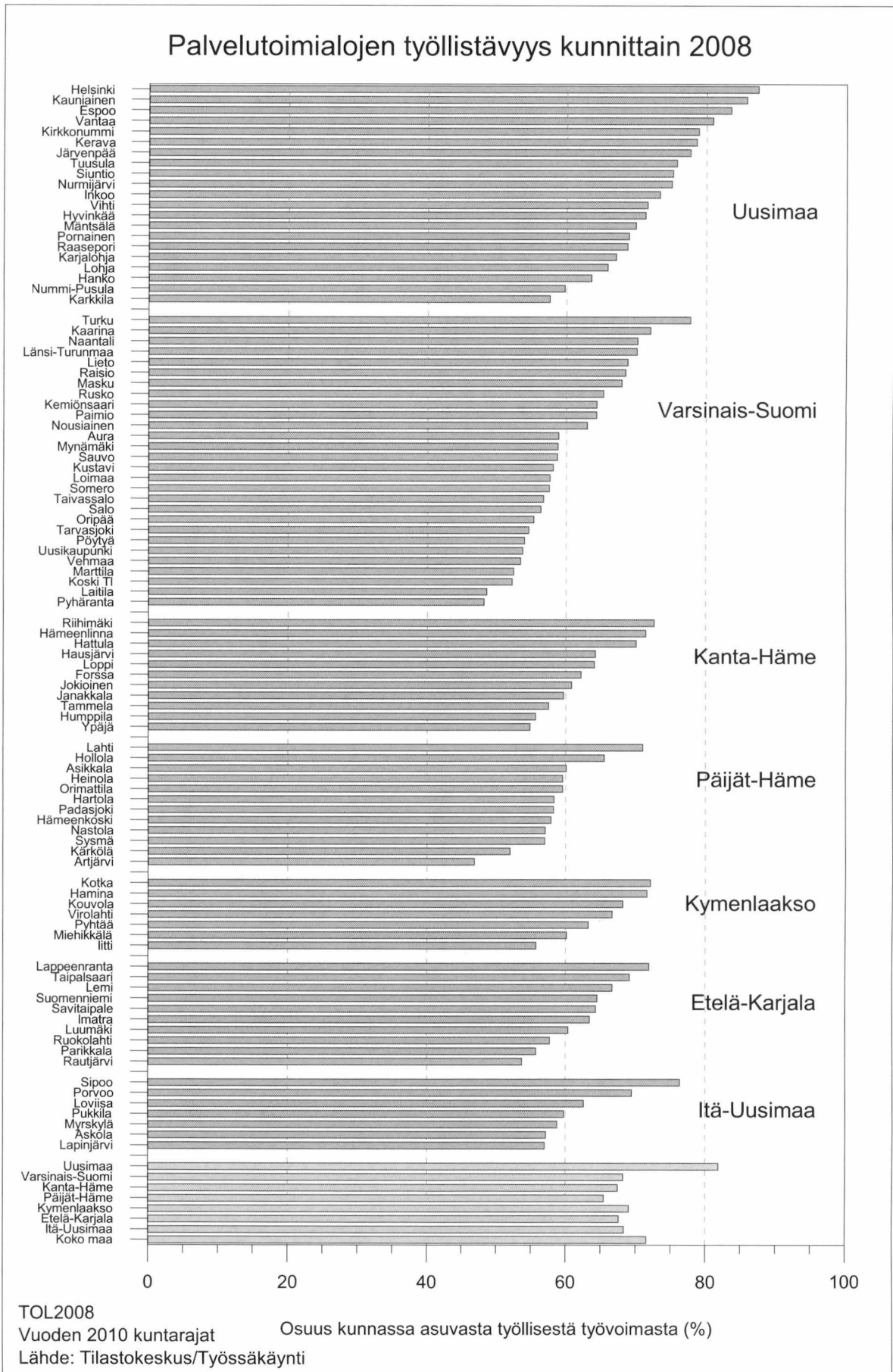
Palvelutoimialoihin lasketaan kuuluviksi toimialaluokituksen (TOL 2008) kirjaintason luokat G–U (liite 1.). Vuoden 2008 tilastojen mukaan koko maan työllisistä yli 70 % työskenteli palvelualoilla, kun kahdeksantoista vuotta aiemmin vastaava osuus oli kymmenen prosenttiyksikköä vähemmän. Palveluala on naisvaltainen, sillä 60 % palvelutoiminnan työllisistä on naisia. Palvelualan työllistävän yksittäinen päätoimiala on terveys- ja sosiaalipalvelut (15,3 % kaikista työpaikoista) ja toiseksi työllistävin on tukku- ja vähittäiskauppa (12,2 % kaikista työpaikoista).

Kuva 9.1. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990–2008.

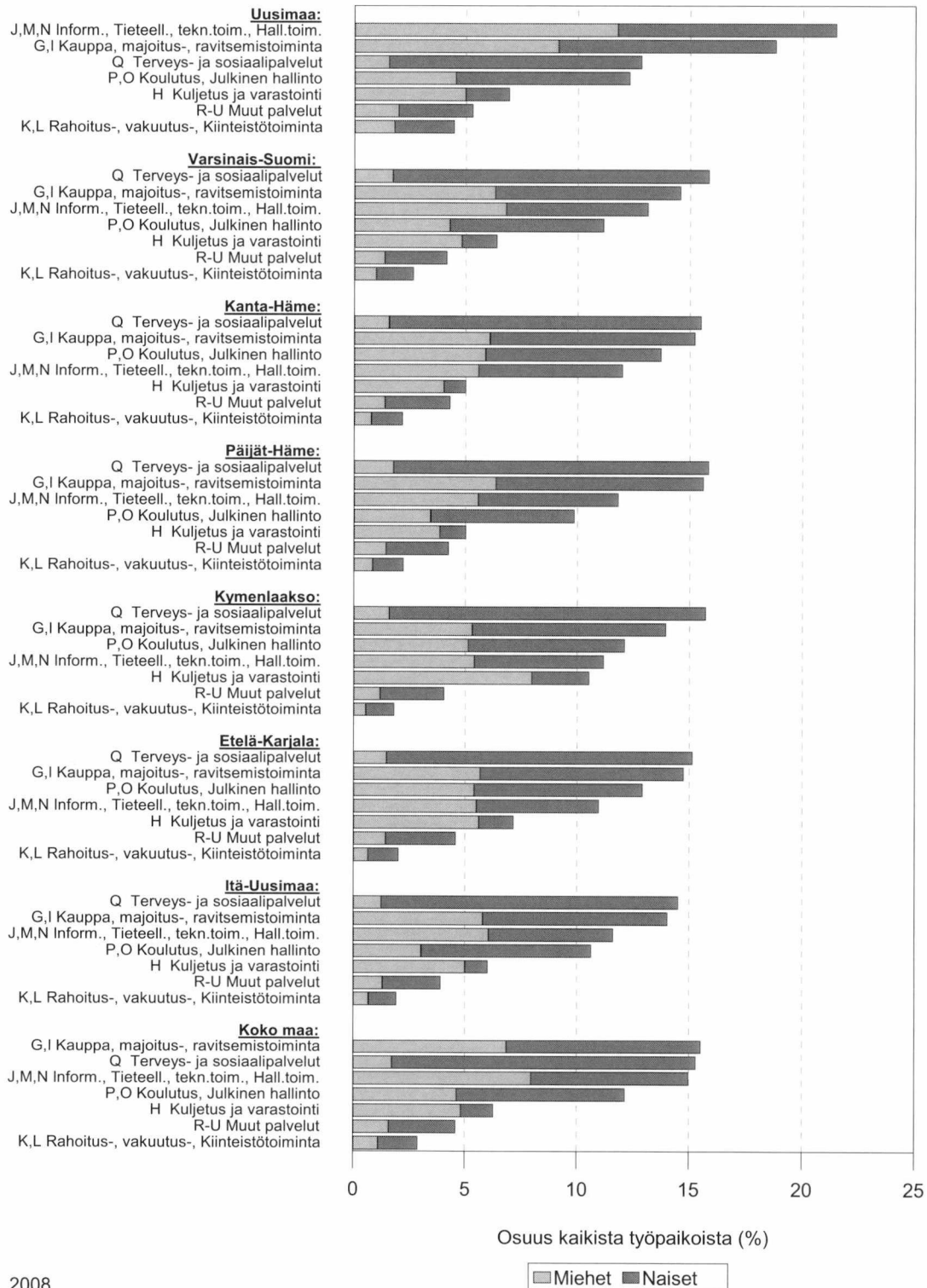

Kuva 9.2. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2008.

Kuva 9.3. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2008.

Palvelutyöpaikat toimialoittain ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2008

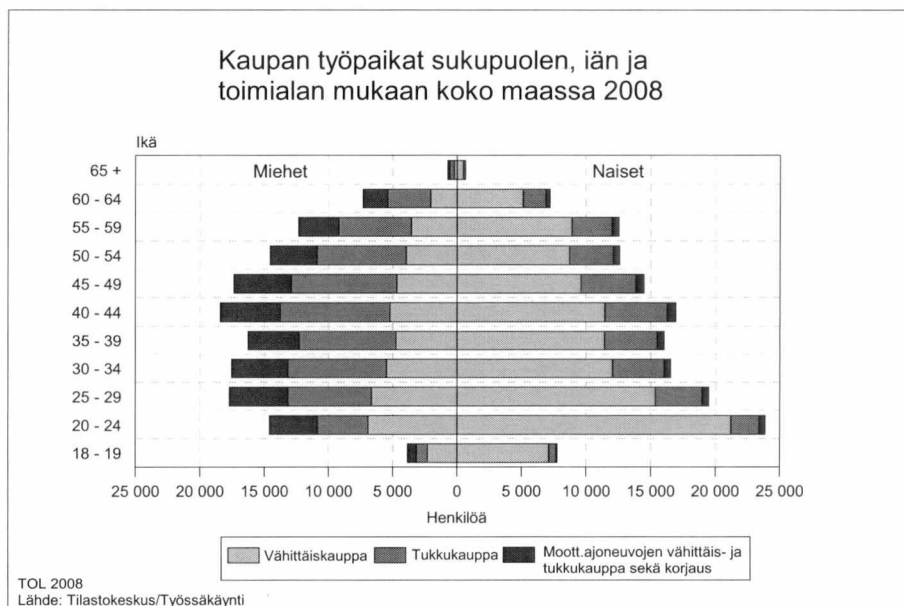
TOL 2008

Vuoden 2010 maakuntarajat

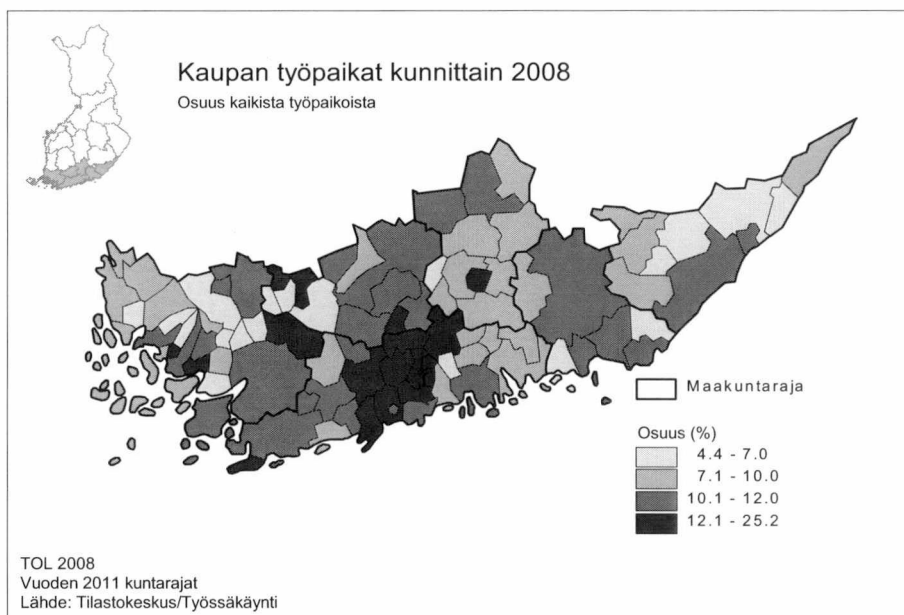
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäynti

Kuva 9.4. Palvelutyöpaikat toimialoittain ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2008.

Naisten osuus kaupan aloilla oli pienempi kuin palvelun toimialoilla yleensä, 51 % työpaikoista. 20–29-vuotiaat naiset muodostivat suurimmat kaupan alalla työskentelevät ikäryhmät vuonna 2008. Heistä valtaosa työskenteli vähittäiskaupan puolella. Tukkukaupan ja moottoriajoneuvojen ja moottoriyörien kaupan sekä korjaamisen toimialoilla oli miesenemmyys.

Kuva 9.5. Kaupan työpaikat sukupuolen, iän ja toimialan mukaan koko maassa 2008.

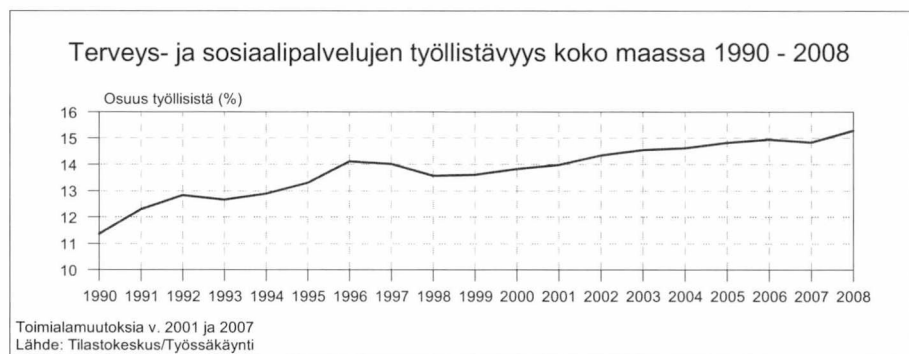
Kuva 9.6. Kaupan työpaikat kunnittain 2008.

Sosiaaliturva

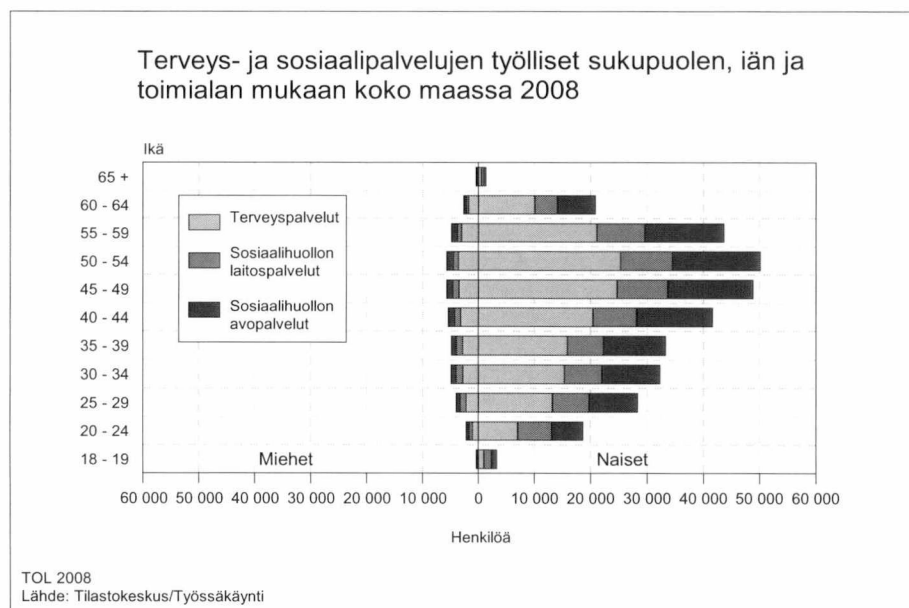
Koko maan terveys- ja sosiaalipalvelujen työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut lähes koko tarkastelujakson ajan vuosina 1990–2008. Vuonna 2008 nämä alat työllistivät 363 361 henkilöä eli yli 15 % kaikista työllisistä. Heistä lähes 90 % oli naisia.

Toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaan terveys- ja sosiaalipalvelut jaetaan kolmeen alaluokkaan: terveyspalvelut, sosiaalihuollon laitospalvelut ja sosiaalihuollon avopalvelut. Näistä terveyspalvelut on työllistävin.

Sosiaali- ja terveystoimen *nettokustannukset* olivat koko maassa 3 021 euroa asukasta kohti vuonna 2009. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 940 euroa, lasten päivähoito 419 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. avohoito, hammas- ja vuodeosastoahoito) osuus 590 euroa. Kotipalvelun nettokustannukset olivat keskimäärin 107 euroa ja nuorisotoimen kustannukset 28 euroa asukasta kohti.

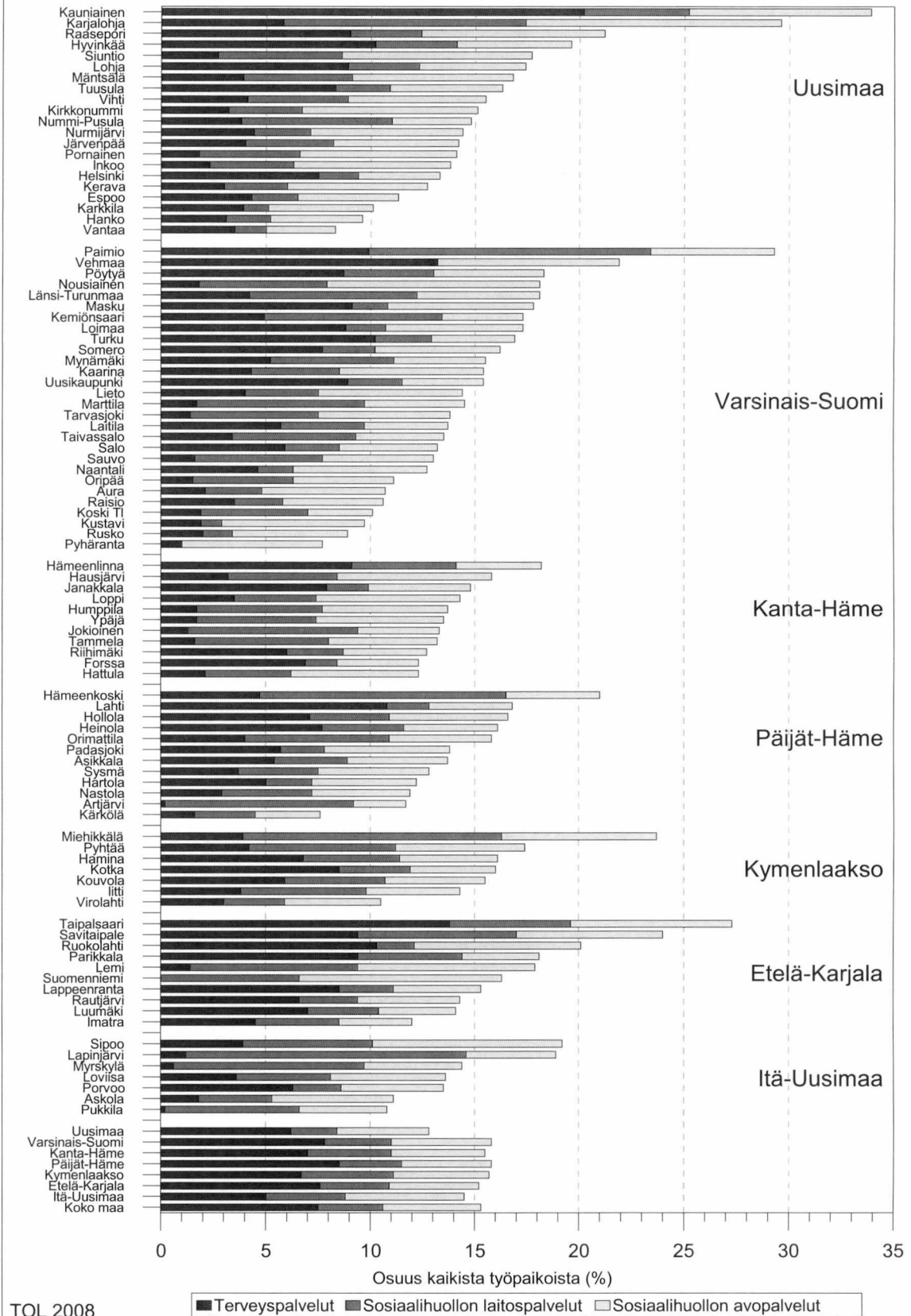

Kuva 10.1. Terveys- ja sosiaalipalvelujen työllistävyys koko maassa 1990–2008.

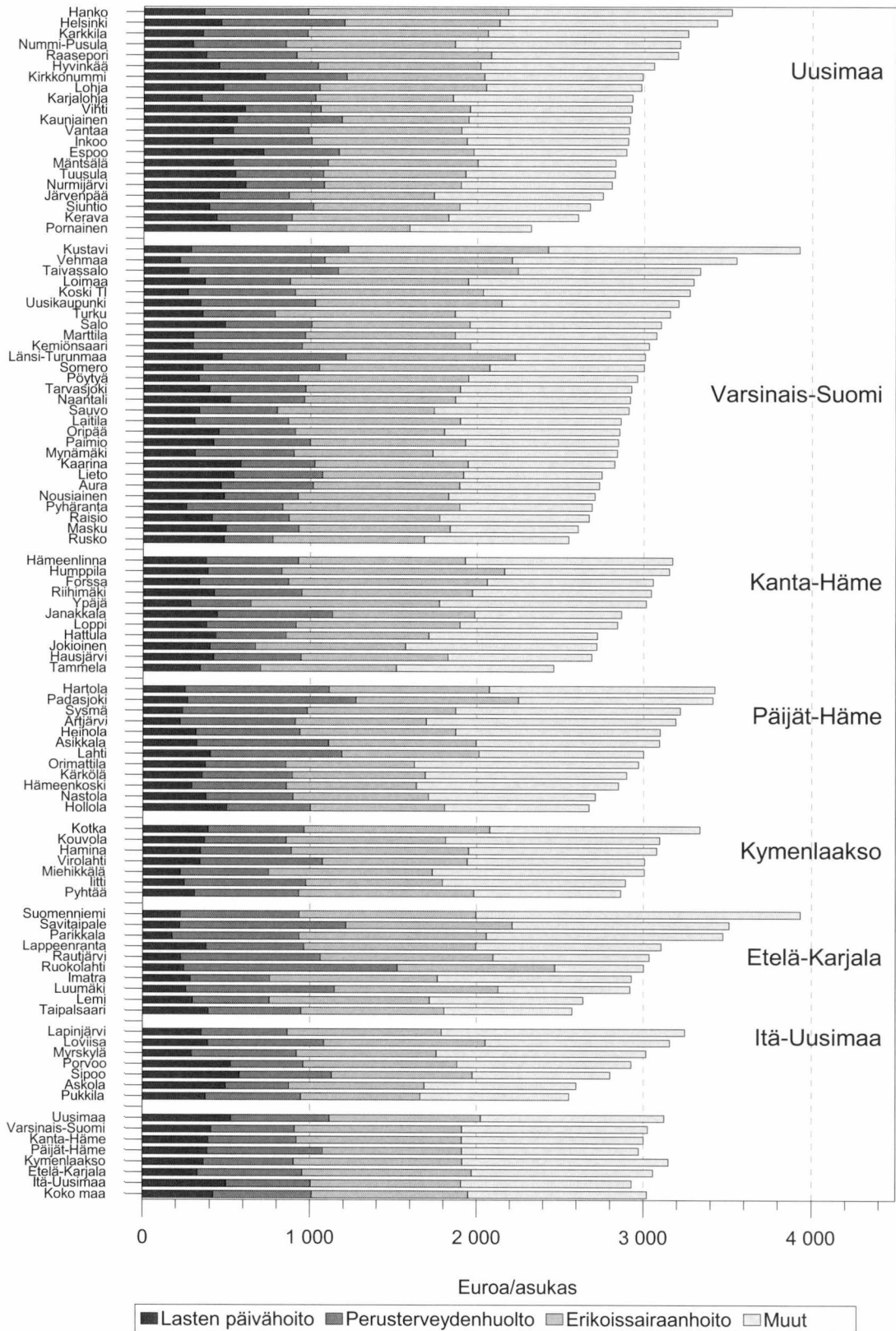
Kuva 10.2. Terveys- ja sosiaalipalvelujen työlliset sukupuolen, iän ja toimialan mukaan koko maassa 2008.

Terveys- ja sosiaalipalvelujen työpaikat kunnittain 2008

Kuva 10.3. Terveys- ja sosiaalipalvelujen työpaikat kunnittain 2008.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2009

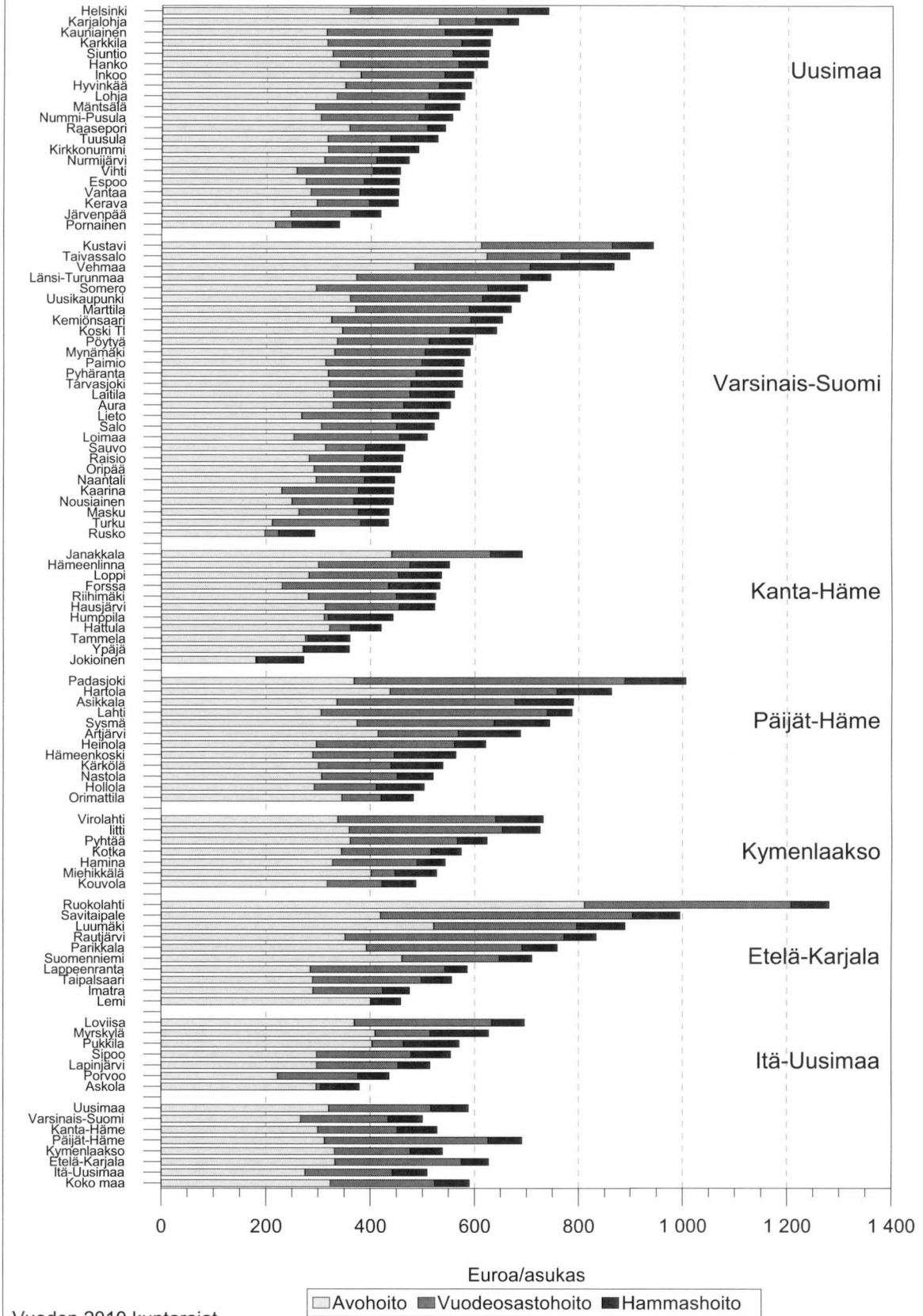

Vuoden 2010 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

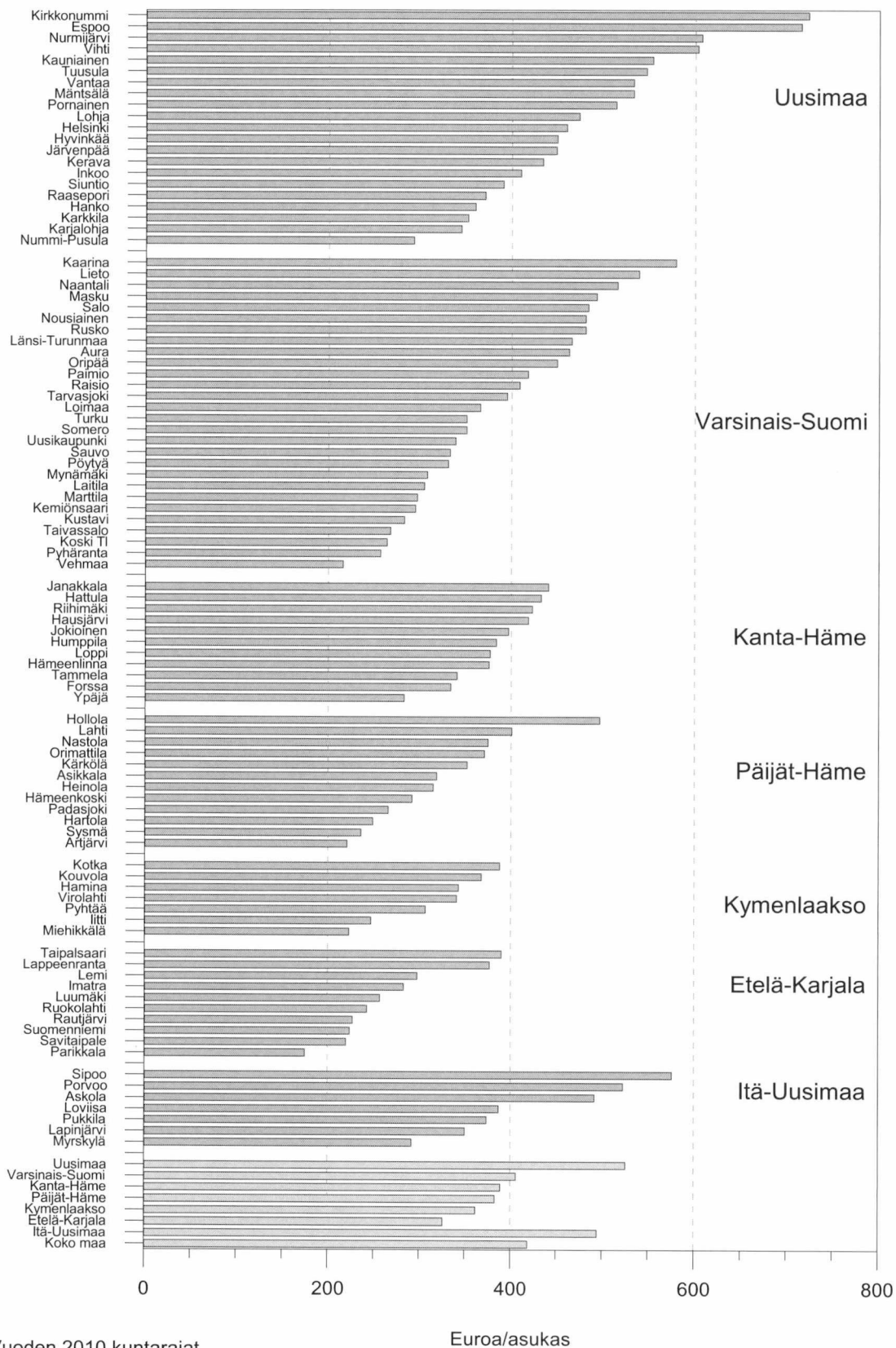
Kuva 10.4. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2009.

Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2009

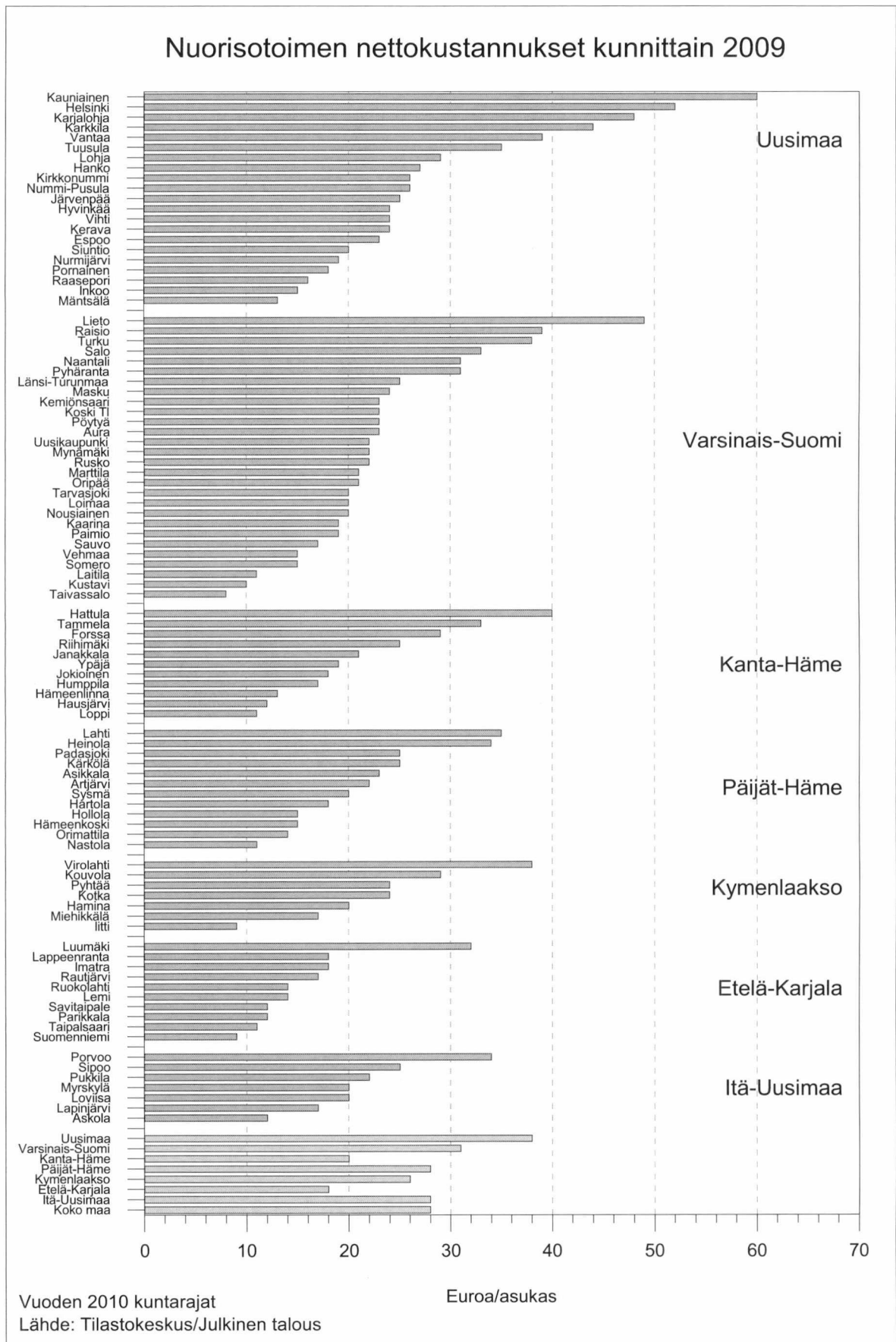

Kuva 10.5. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2009.

Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2009

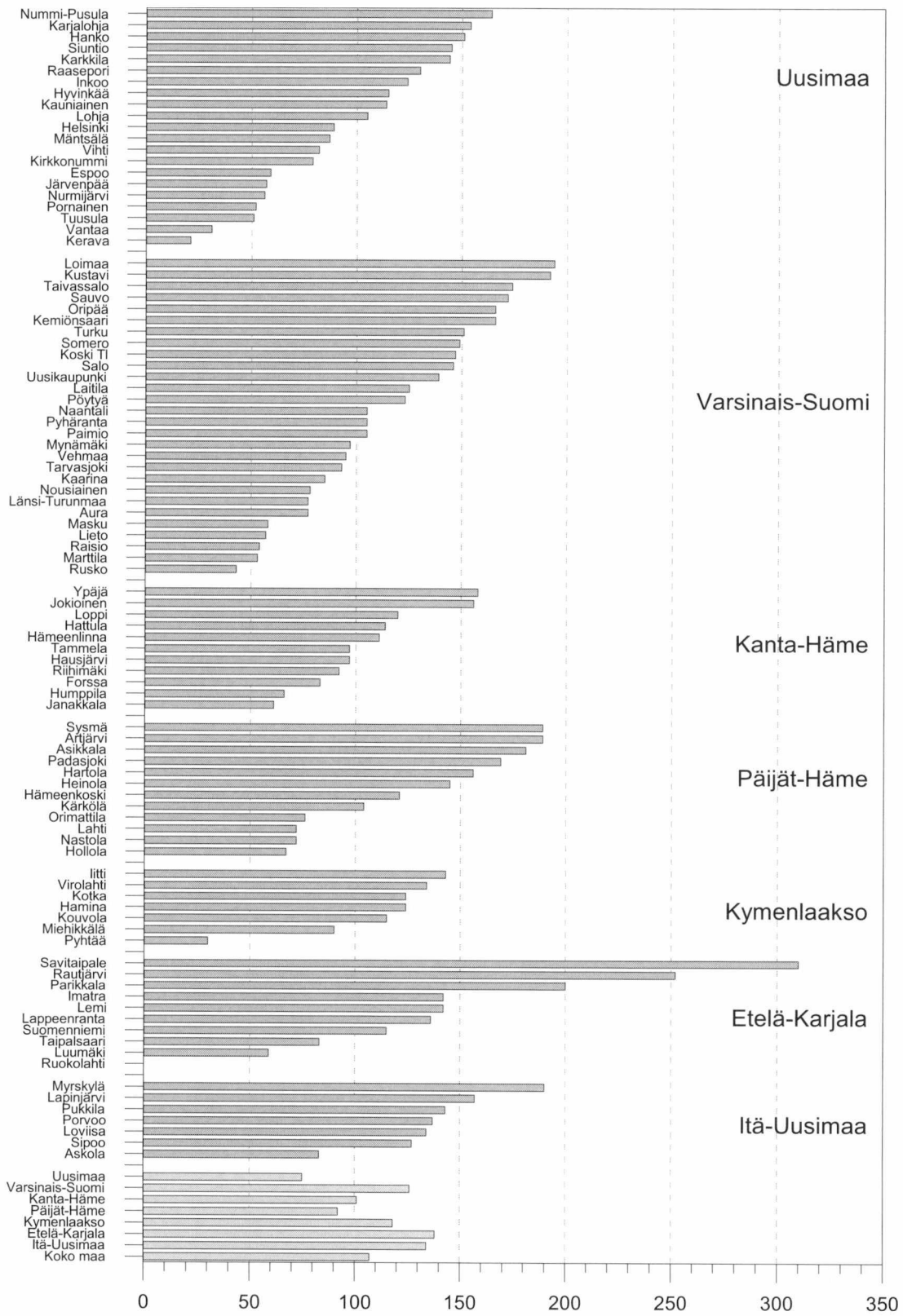

Kuva 10.6. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2009.

Kuva 10.7. Nuorisotoimen nettokustannukset kunnittain 2009.

Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2009

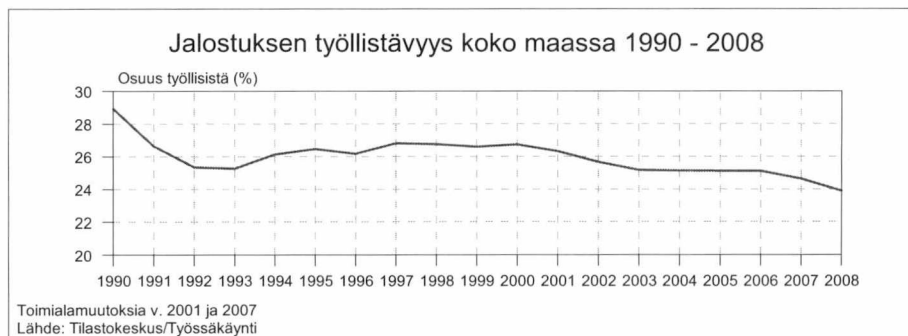
Vuoden 2010 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

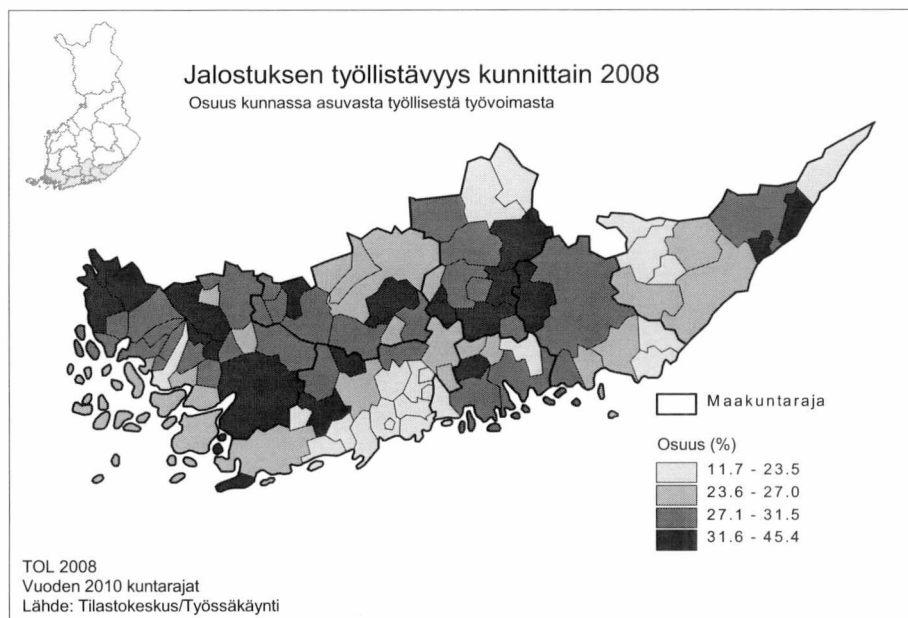
Kuva 10.8. Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2009.

Teollisuus

Jalostustoimialat työllistivät vuonna 2008 yli 568 000 työntekijää eli lähes neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. Toimialaluokitus TOL 2008:n mukaan *jalostustoimialoihin* lasketaan teollisuuden (C) lisäksi kaivostoiminta ja louhinta (B), sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto (D), vesi-, viemäri-, jätevesi- ja jätehuolto sekä muu ympäristön puhtaanapito (E) sekä rakentaminen (F). Näistä toimialoista teollisuus työllistää eniten, 384 000 henkilöä ja kaivostoiminta vähiten, alle 5 000 henkilöä.

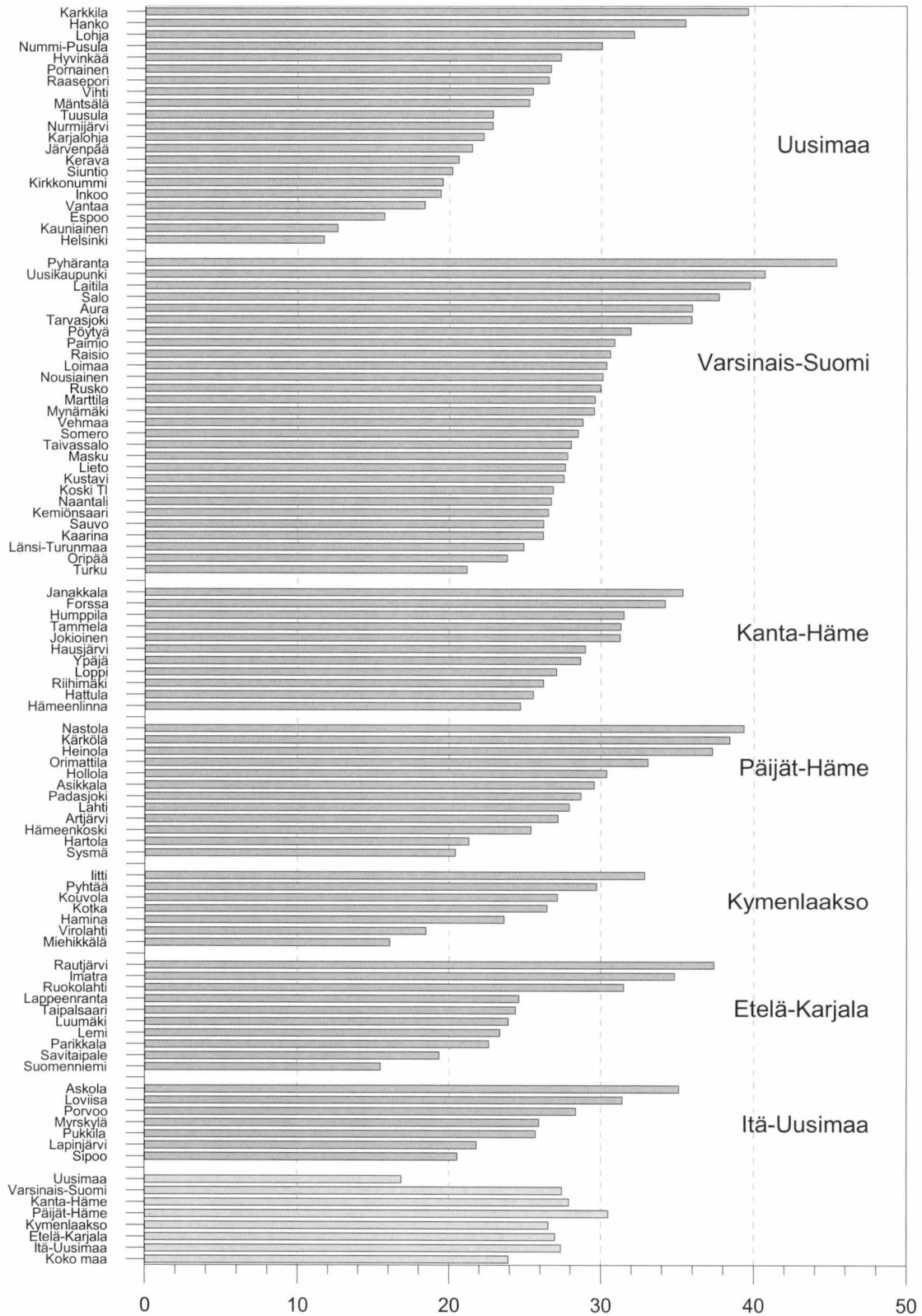

Kuva 11.1. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990–2008.

Kuva 11.2. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2008.

Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2008

TOL2008

Vuoden 2010 kuntarajat

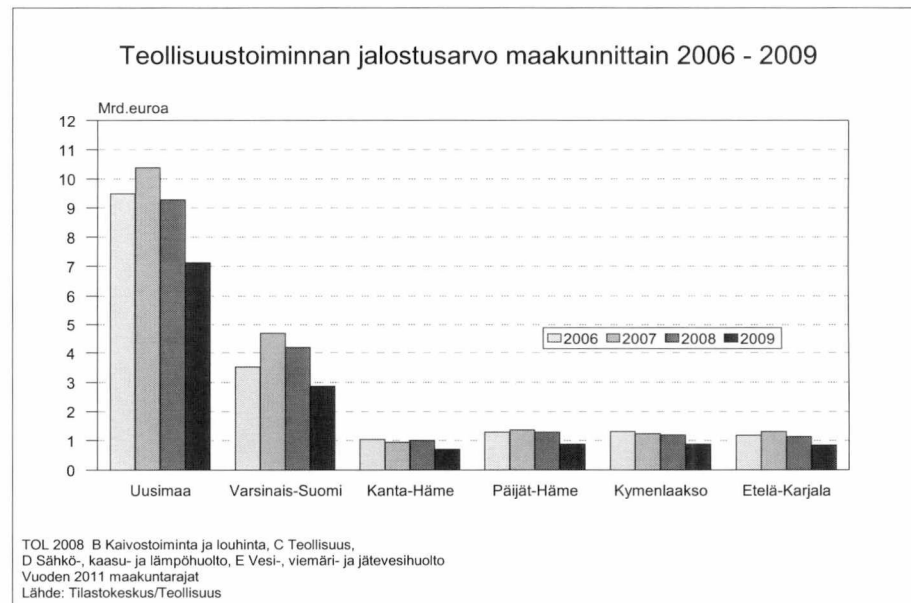
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäynti

Osuus kunnassa asuvasta työllisestä työvoimasta (%)

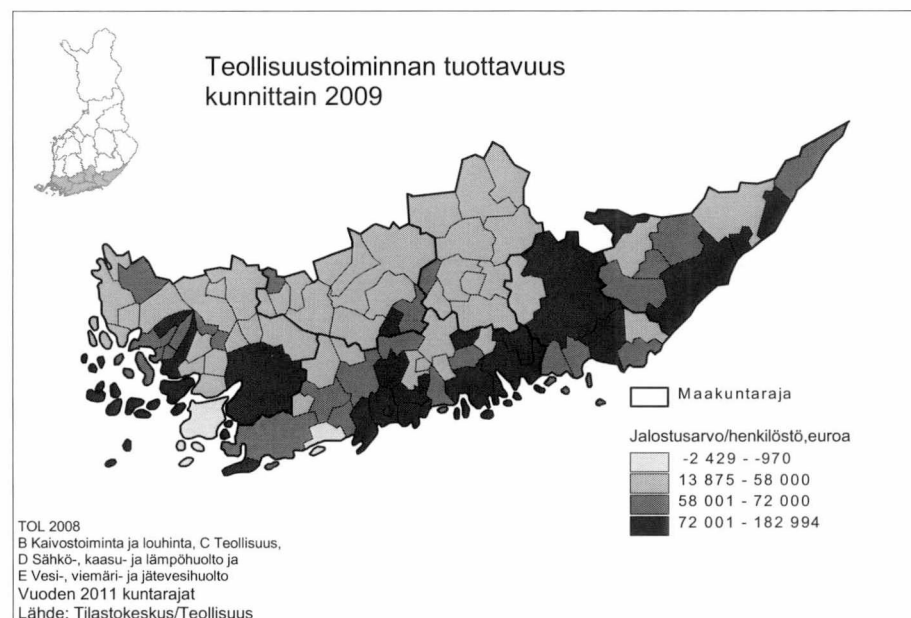
Kuva 11.3. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2008.

Koko teollisuuteen eli teollisuustoimintaan lasketaan tässä julkaisussa toimialat B, C ja D sekä E. *Jalostusarvo* mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotantotekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotuksena. Tuottoihin sisältyy myös toimipaikan toimitukset yrityksen toisille toimipaikoille ja kustannuksiin hankinnat yrityksen toisilta toimipaikoilta. Määritelmän mukaan kustannuksiin ei sisällytetä toimipaikan työvoimasta aiheutuvia kustannuksia.

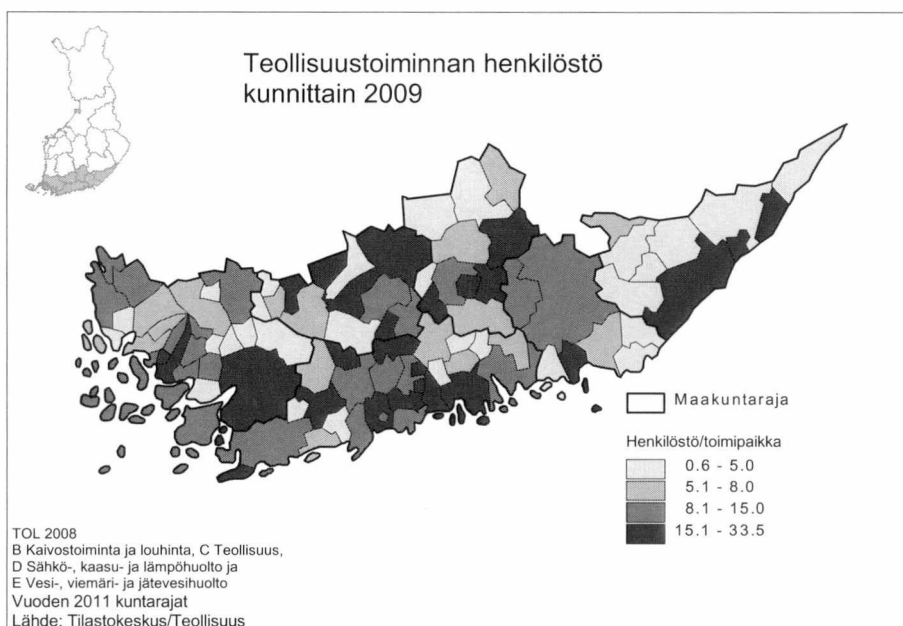
Teollisuustoiminnan tuottavuutta laskettaessa jalostusarvo suhteutetaan teollisuustoimipaikkojen henkilöstön määrään. Koko maassa teollisuustoiminnan tuottavuus oli vuonna 2009 lähes 74 000 euroa/henkilöstö, kun se edellisenä vuonna oli noin 90 000.

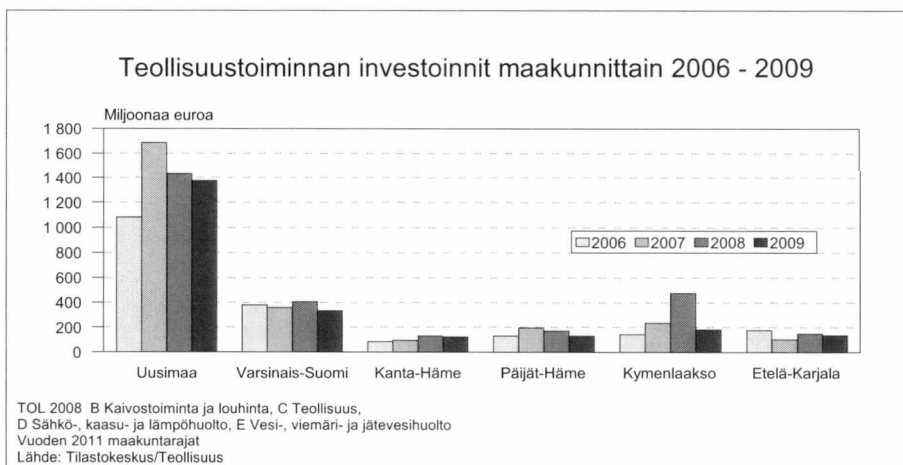
Kuva 11.4. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 2006–2009.

Kuva 11.5. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2009.

Kuva 11.6. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2009.

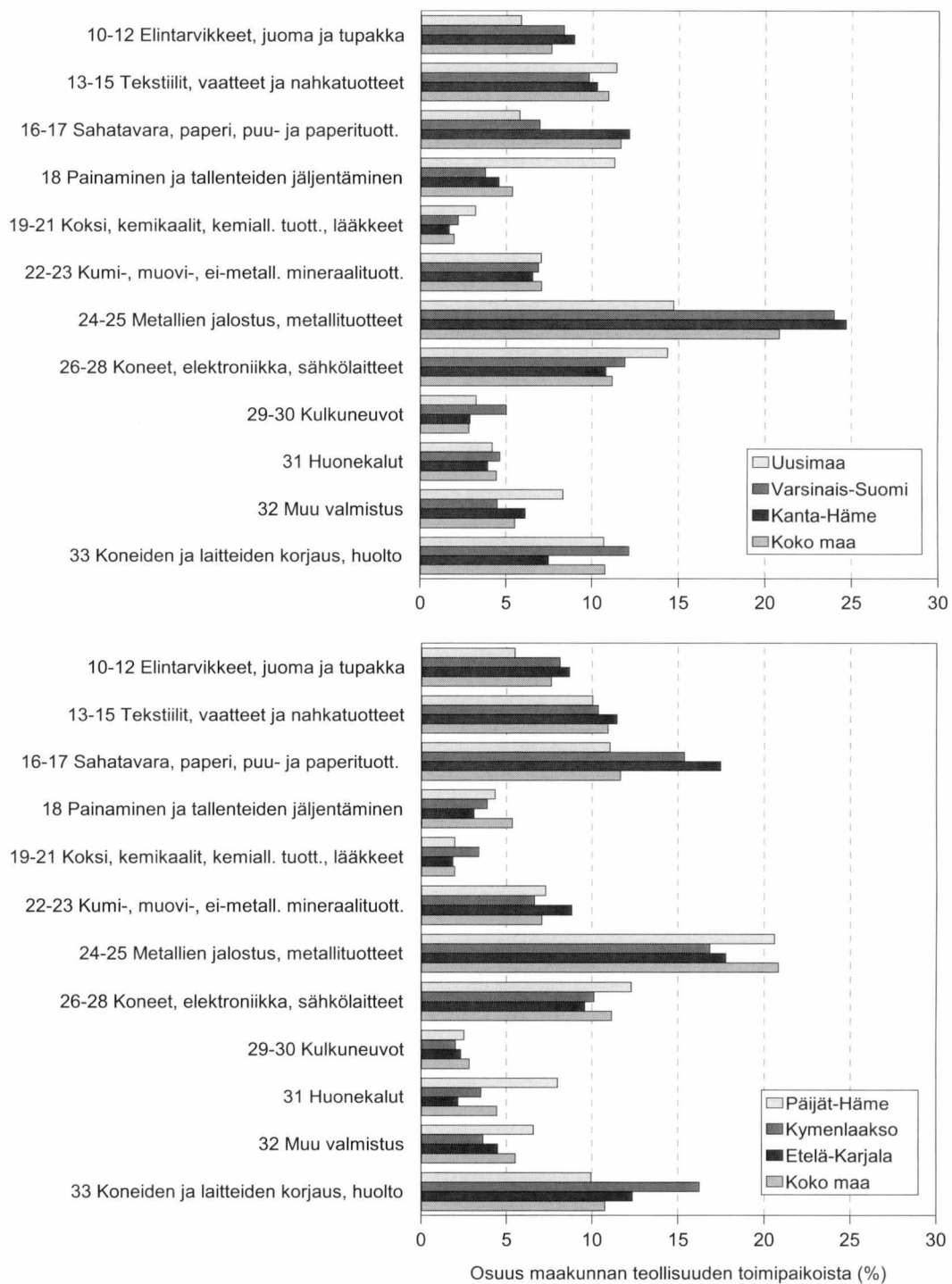
Kuva 11.7. Teollisuustoiminnan investoinnit maakunnittain 2006–2009.

Teollisuuden alue- ja toimialatilastossa *henkilöstö* luokitellaan palkattuun henkilöstöön ja yrittäjiin. Henkilöstö on muunnettu kokovuosityöllisiksi siten, että esimerkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä. Henkilöstötiedot saadaan yritysrekisteristä. Vuonna 2009 koko maan teollisuustoiminnassa työskenteli keskimäärin 13,5 henkilöä toimipaikkaa kohden.

Investoinnit: käyttöomaisuuden investoinnit käsittävät käyttöomaisuuden hankinnat ja perusparannukset, joista on vähennetty käyttöomaisuuden myynnit. Käyttöomaisuudella tarkoitetaan aineellisia hyödykkeitä mm. koneet ja kalusto, rakennukset ja rakennelmat sekä maa- ja vesialueet. Teollisuustoiminnan investoinnit olivat 4,6 miljardia euroa vuonna 2009.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon ja TOL 2008 -toimialaluokituksen mukaan huhtikuussa 2011 koko Suomessa oli 27 450 teollisuuden toimipaikkaa. Toimialoittain tarkasteltuna eniten toimipaikkoja oli metallien jalostuksen ja metallituotteiden valmistuksen toimialoilla.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2011

TOL 2008

Lähde: Tilastokeskus/Yritykset

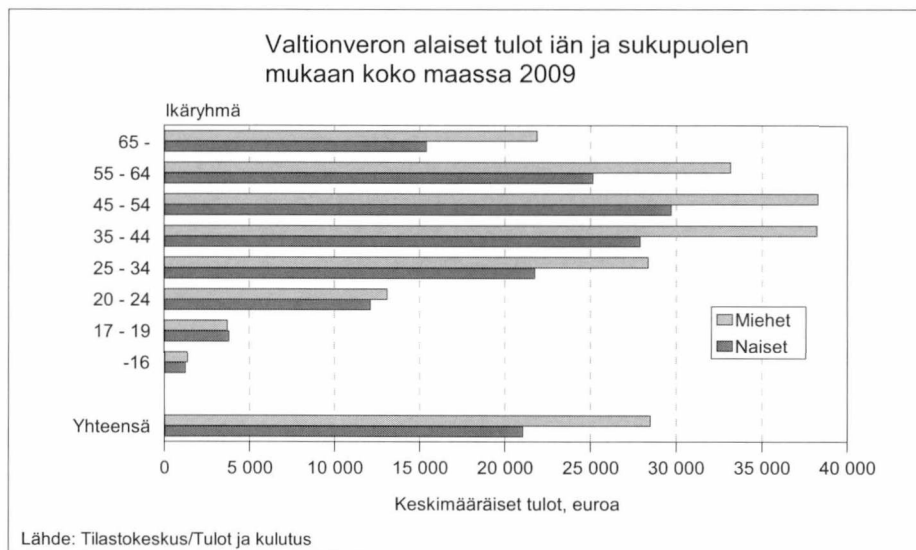
(tarkistamaton rekisteritieto, huhtikuu 2011)

Kuva 11.8. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2011.

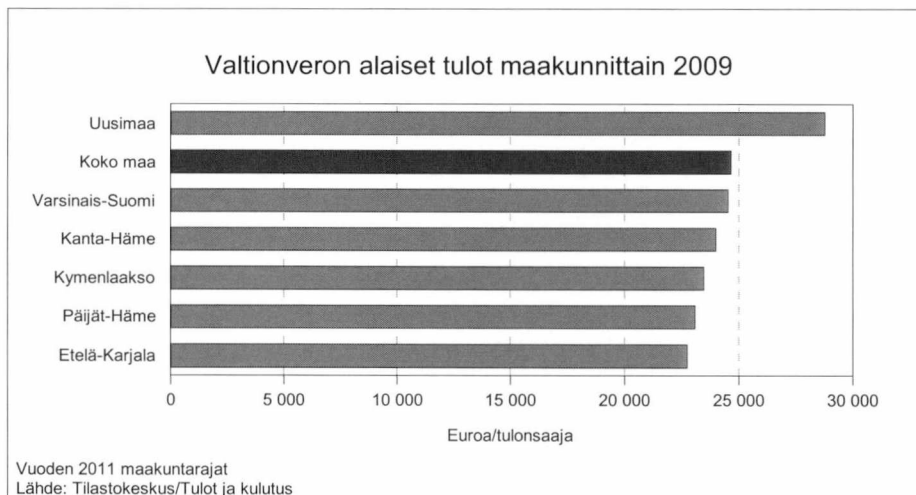
Tulot ja kulutus

Yksityishenkilöt ansaitsivat vuonna 2009 valtionveron alaista tuloa 110,5 miljardia euroa, joka oli 24 700 euroa tulonsaajaa kohti. Eniten ansaitsivat 45–54-vuotiaat. Miesten keskimääräiset veronalaiset tulot olivat 28 500 ja naisten hieman alle 21 050 euroa, eli naiset ansaitsivat 74 % miesten tuloista.

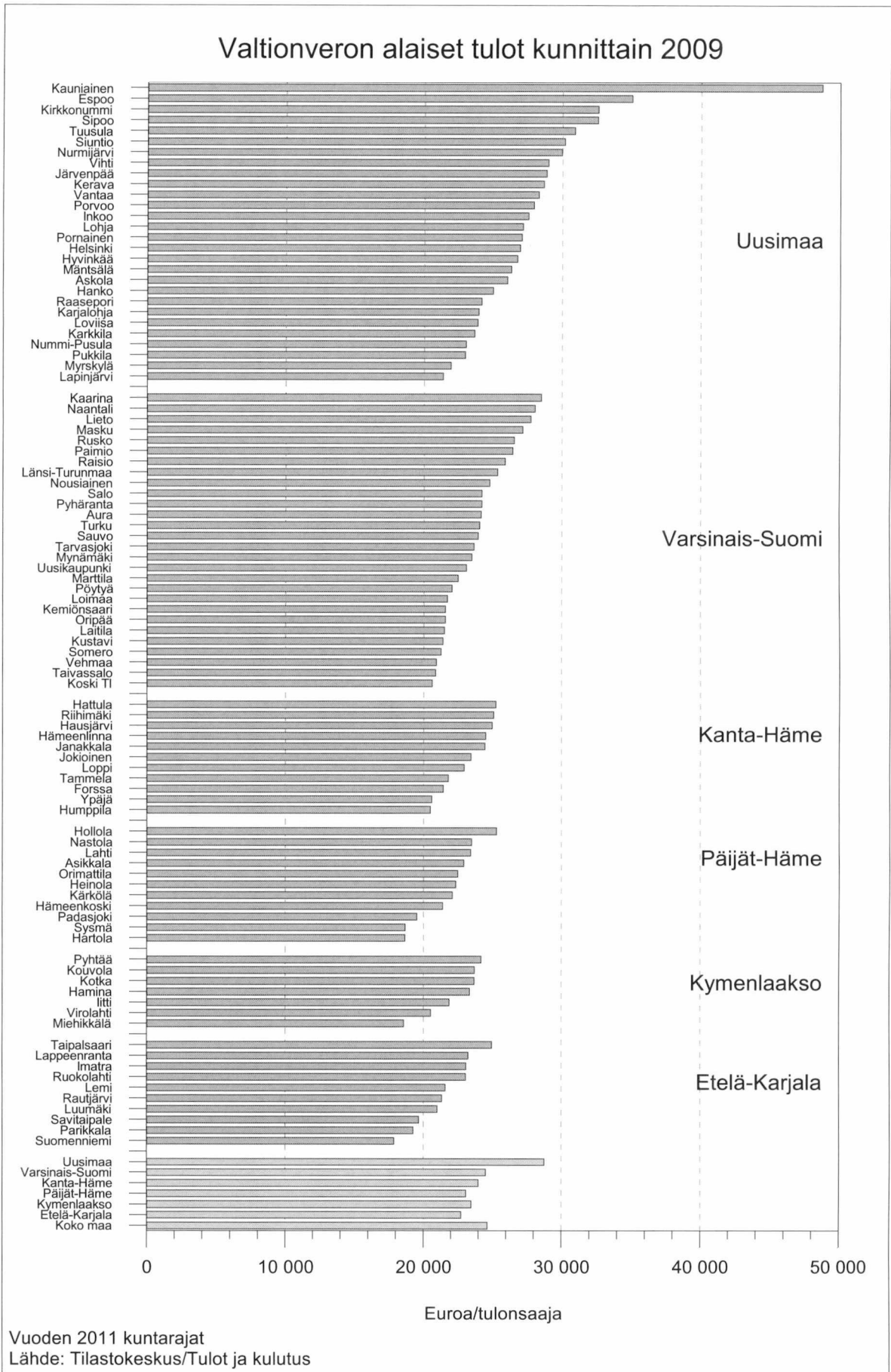
Vuoden 2009 tietojen mukaan 60 % tulonsaajista ansaitsi alle 25 000 euroa. Tämän ryhmän osuus kaikista tuloista oli kuitenkin vain 30 %. Suurituloisimpien luokissa tulonsaajien lukumäärän ja tulojen kokonaismäärän suhde oli päinvastainen. Yli 60 000 euroa ansaitsevia oli alle 5 %, mutta heidän ansaitsemansa tulot olivat 18 % kaikista tuloista.

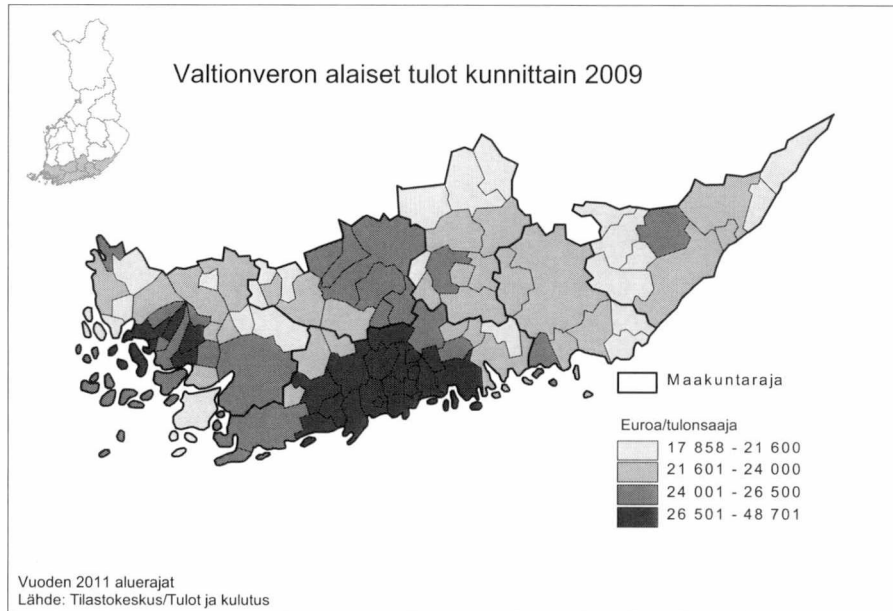
Kuva 12.1. Valtionveron alaiset tulot iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2009.

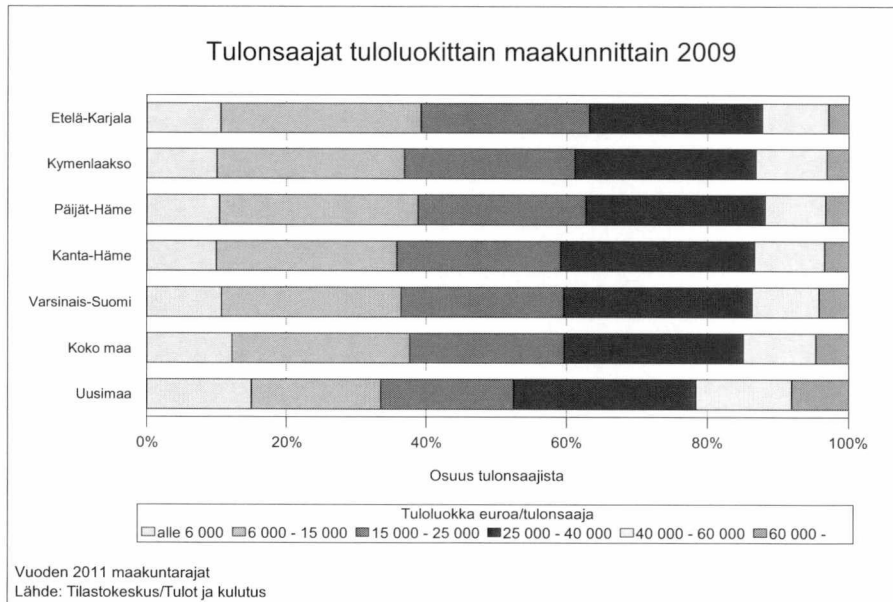
Kuva 12.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 2009.

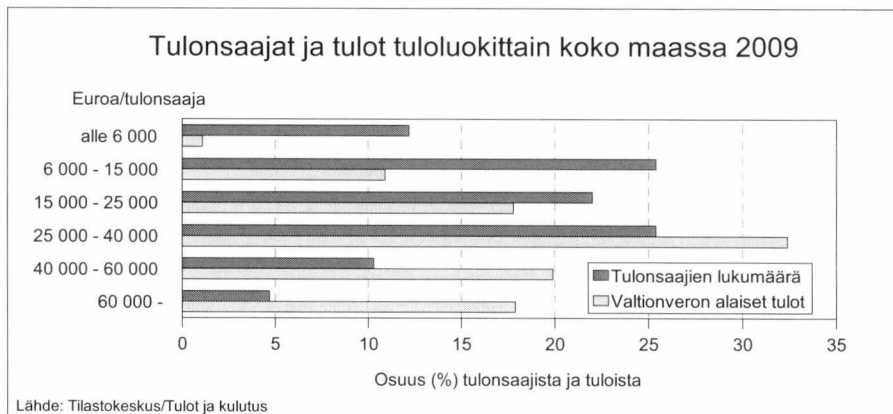
Kuva 12.3. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2009.

Kuva 12.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2009.

Kuva 12.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2009.

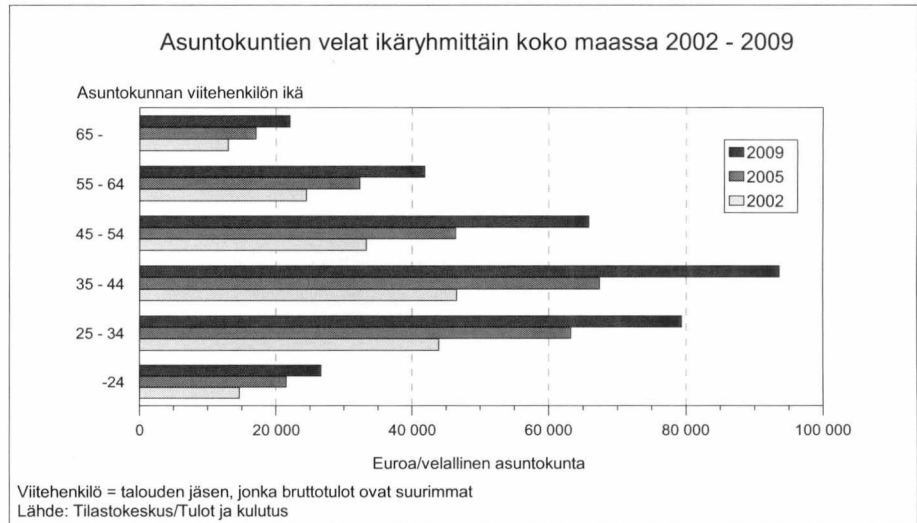

Kuva 12.6. Tulonsaajat ja tulot tuloluokittain koko maassa 2009.

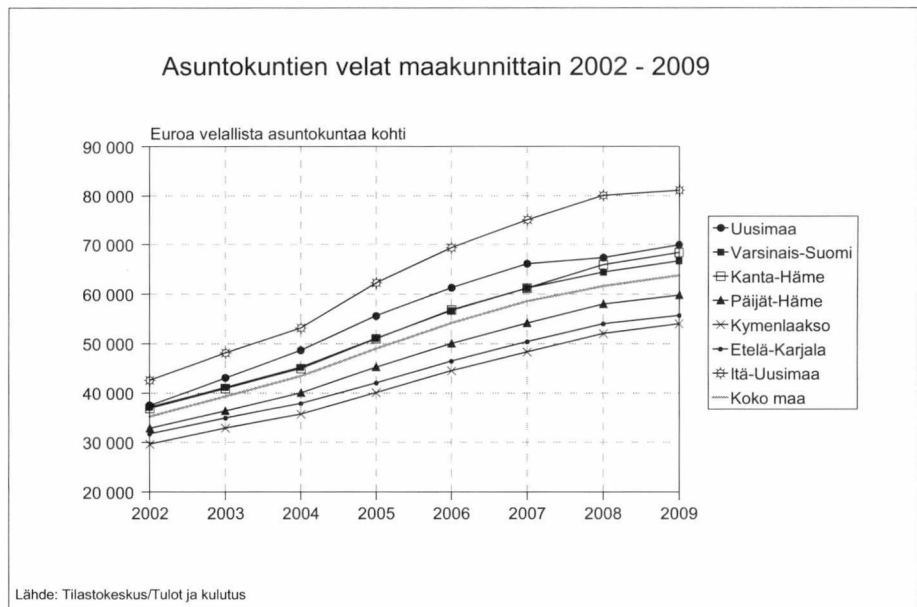
Velkaantuminen

Velkaantumistilasto kuvaa yksityisten henkilöiden ja asuntokuntien velkoja. Vuonna 2009 velkaa oli 1,5 miljoonalla asuntokunnalla yhteensä 95 miljardia euroa. Keskimäärin velallisilla asuntokunnilla oli velkaa lähes 64 000 euroa. Suurimmat velat olivat niillä asuntokunnilla, joiden eniten ansaitseva henkilö (viitehenkilö) oli 35–44-vuotias.

Asuntovelallisia asuntokuntia oli koko maassa lähes 830 000 ja keskimäärin niillä oli asuntovelkaa yli 82 000 euroa.

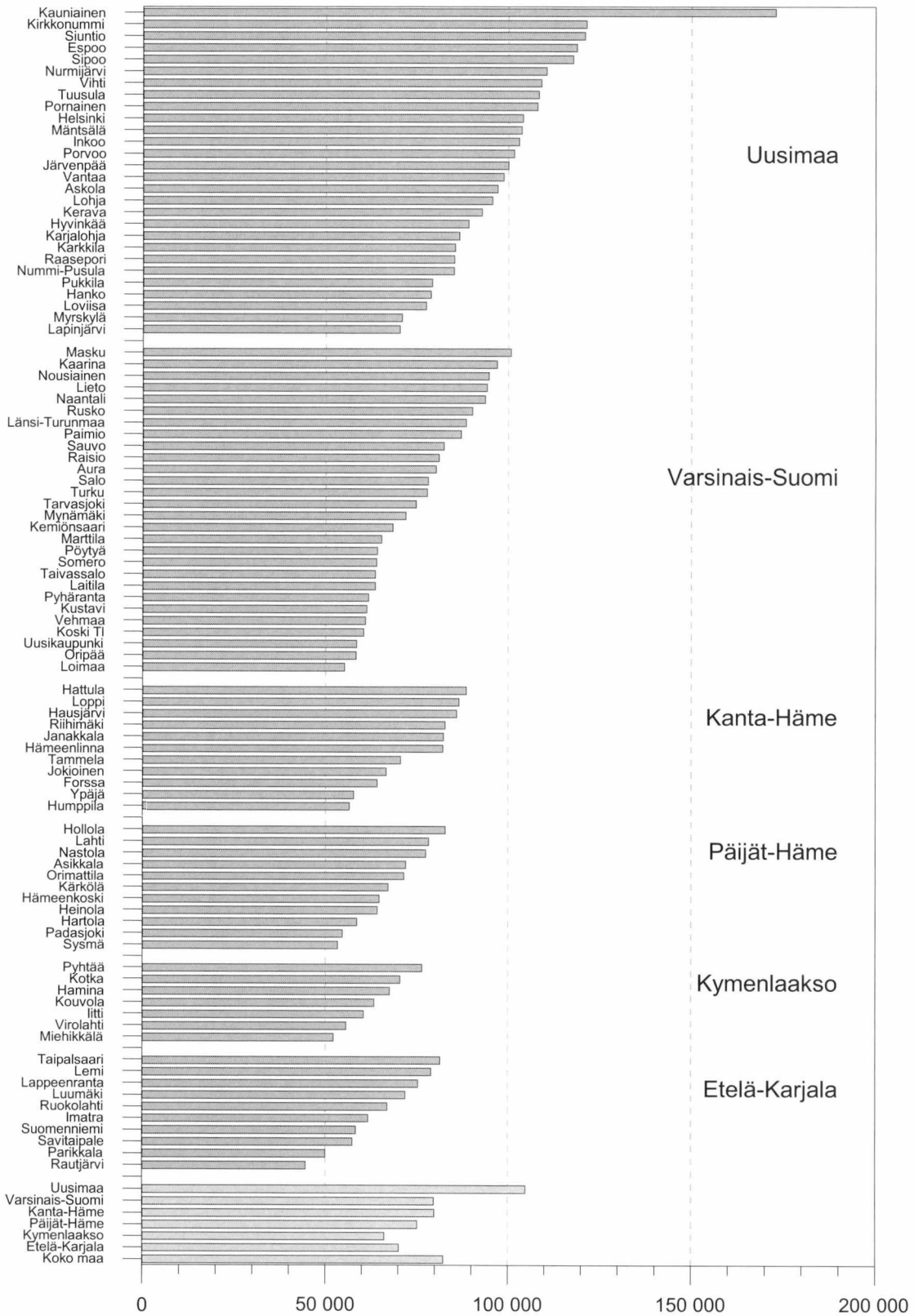

Kuva 12.7. Asuntokuntien velat ikäryhmittäin koko maassa 2002–2009.

Kuva 12.8. Asuntokuntien velat maakunnittain 2002–2009.

Asuntovelat kunnittain 2009

Vuoden 2011 kuntarajat

Euroa/asuntovelallinen asuntokunta

Lähde: Tilastokeskus/Tulot ja kulutus

Kuva 12.9. Asuntovelat kunnittain 2009.

Työmarkkinat

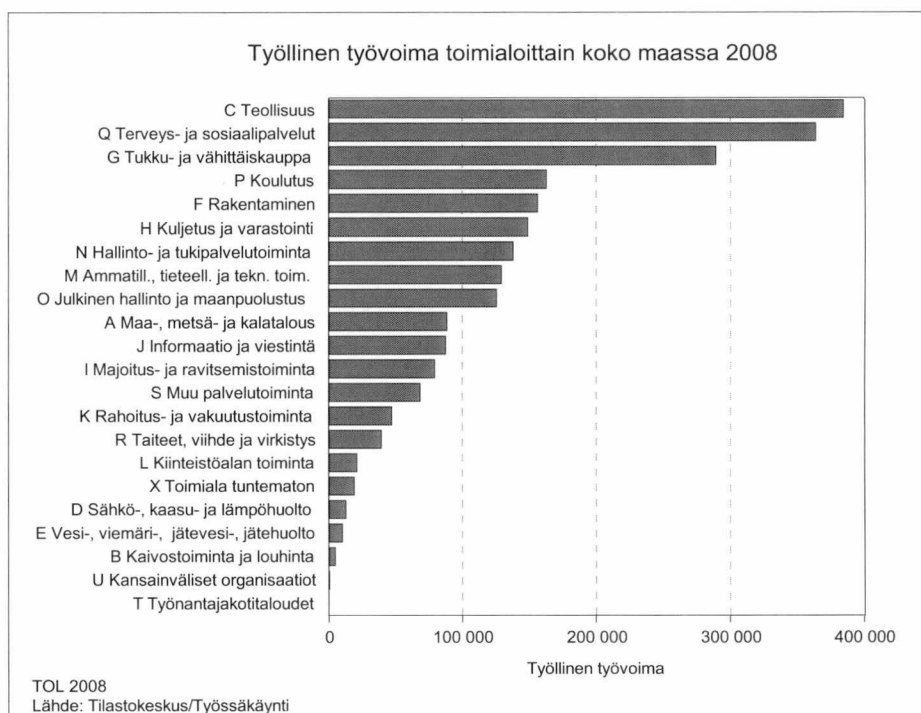
Työllisyys

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston avulla. *Työssäkäyntitilasto* on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilastoa on laadittu vuosittain vuodesta 1987 lähtien. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä. Tietyllä alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärää voidaan käyttää kuvaamaan työpaikkojen lukumäärää tällä alueella. Jokaisen työllisen henkilön on tällöin ajateltu muodostavan yhden *työpaikan*.

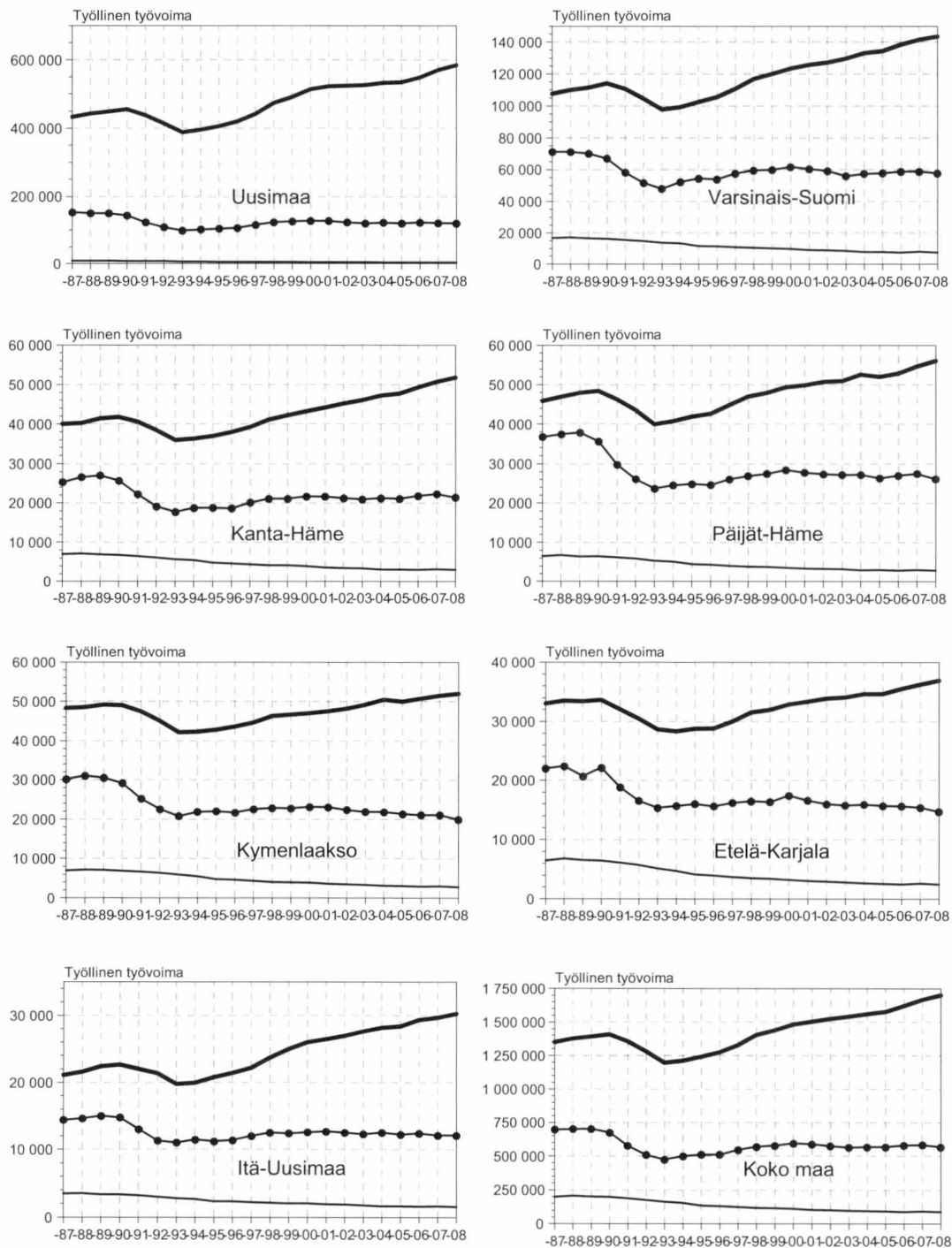
Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun alussa. Vuonna 1993 työllisiä oli 496 000 vähemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Vuoden 1993 jälkeen työllisten määrä on kuitenkin kasvanut vuosittain. Viimeisimpien tietojen mukaan vuonna 2008 Suomessa oli 2,4 miljoonaa työllistä.

Vuonna 2008 teollisuus työllisti toimialaluokituksen kirjaintasolla mitattuna toimialoista eniten, lähes 400 000 henkilöä. Seuraavaksi työllistävimmät sektorit olivat terveys- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa.

Kuva 13.1. Työllinen työvoima toimialoittain koko maassa 2008.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2008

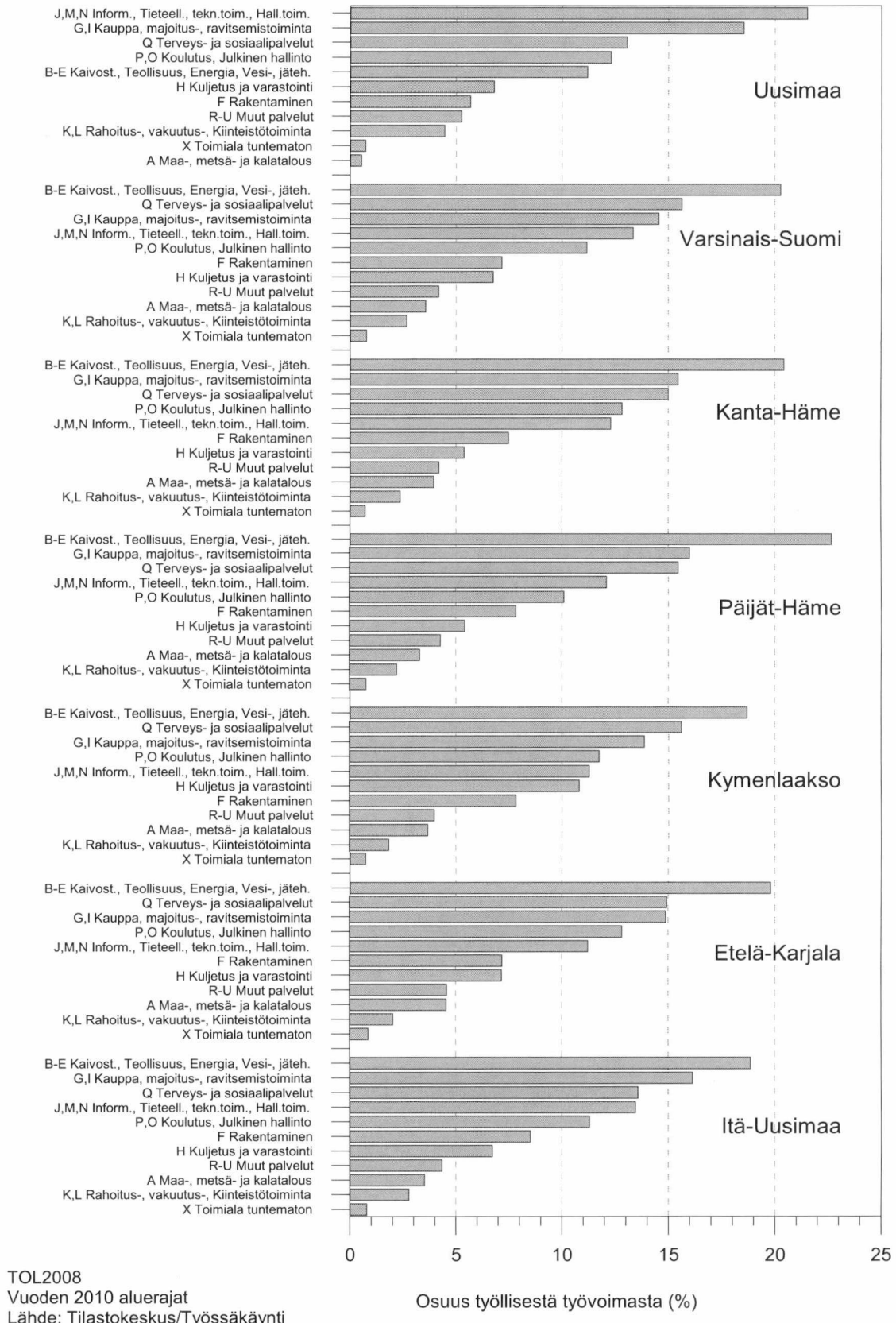
Huom! Erilaiset asteikot

— Alkutuotanto ● Jalostus — Palvelut

Toimialamuutoksia v. 2001 ja 2007
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäynti

Kuva 13.2. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2008.

Elinkeinorakenne maakunnittain 2008

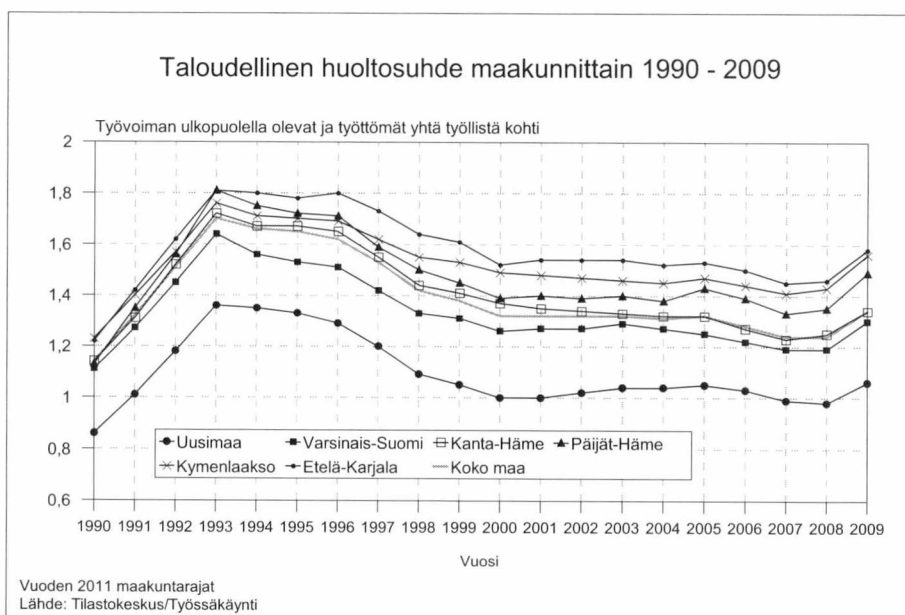
Kuva 13.3. Elinkeinorakenne maakunnittain 2008.

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli tarkastelujakson korkein vuonna 1993. Koko maan taloudellinen huoltosuhde vuonna 2009 oli 1,34.

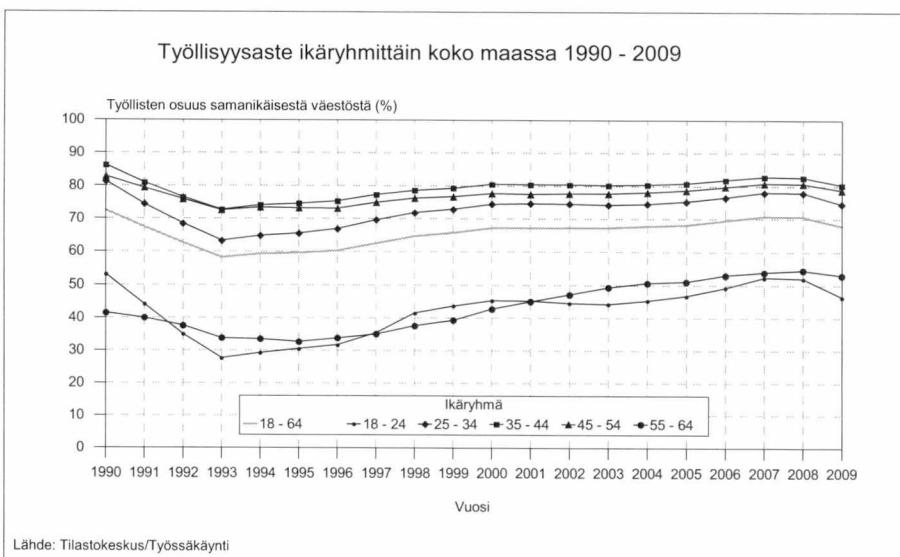
Työllisyysaste on tässä julkaisussa laskettu 18–64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena samanikäisestä väestöstä. Vuonna 2009 koko maan työllisyysaste oli 67,6 %, mikä on 3,9 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten työllisyysaste laski eniten, 6,1 prosenttiyksikköä.

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa alueen työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste on yli 100 %. Maassamme oli 71 työpaikkaomavaraista kuntaa vuonna 2008.

Viimeisen neljäntoista tarkasteluvuoden aikana koko maassa työpaikkojen määrä on ollut aina edellisvuotta suurempi. Vuodesta 2007 vuoteen 2008 työpaikkojen määrä lisääntyi vain 0,3 %.

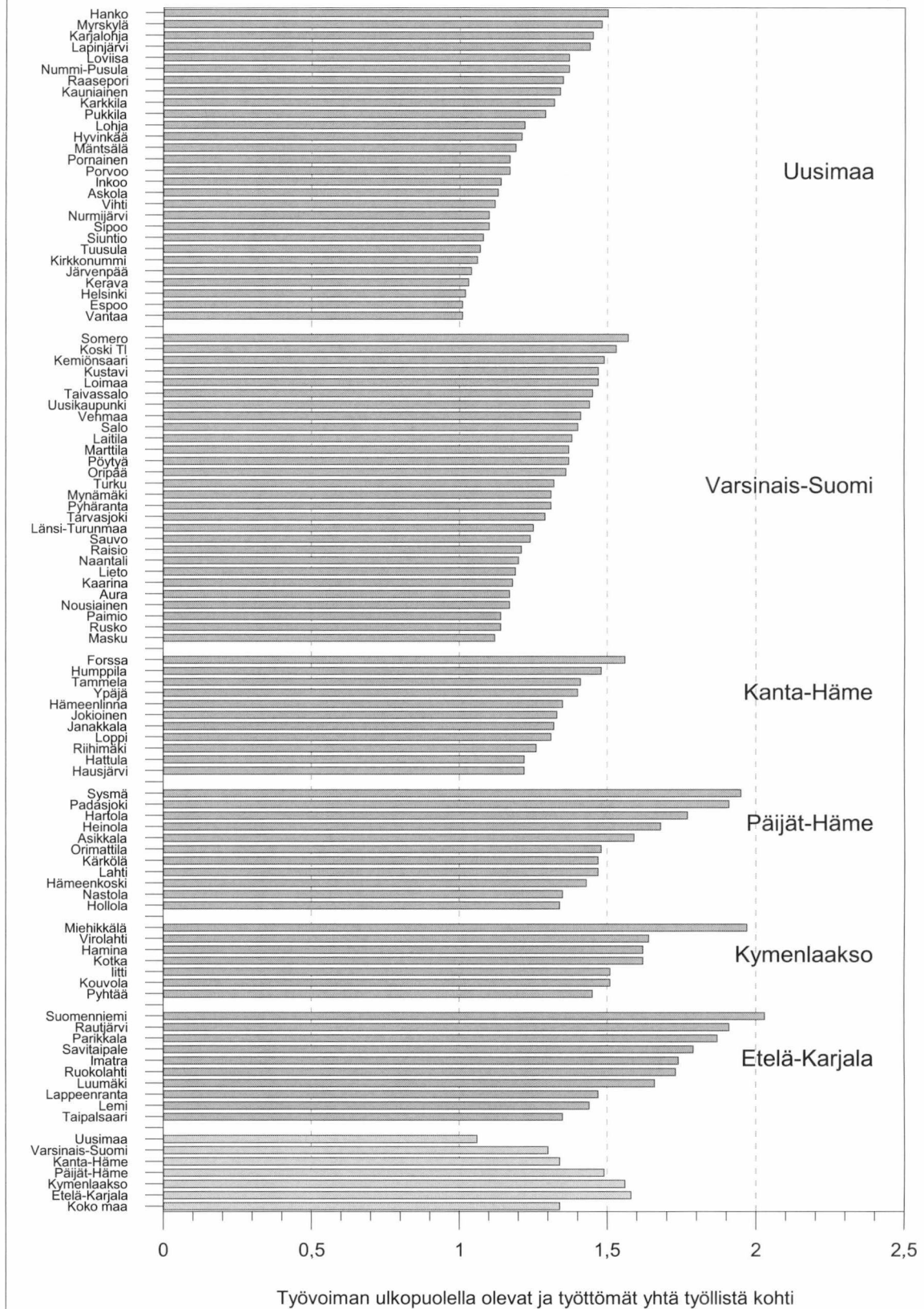

Kuva 13.4. Taloudellinen huoltosuhde maakunnittain 1990–2009.

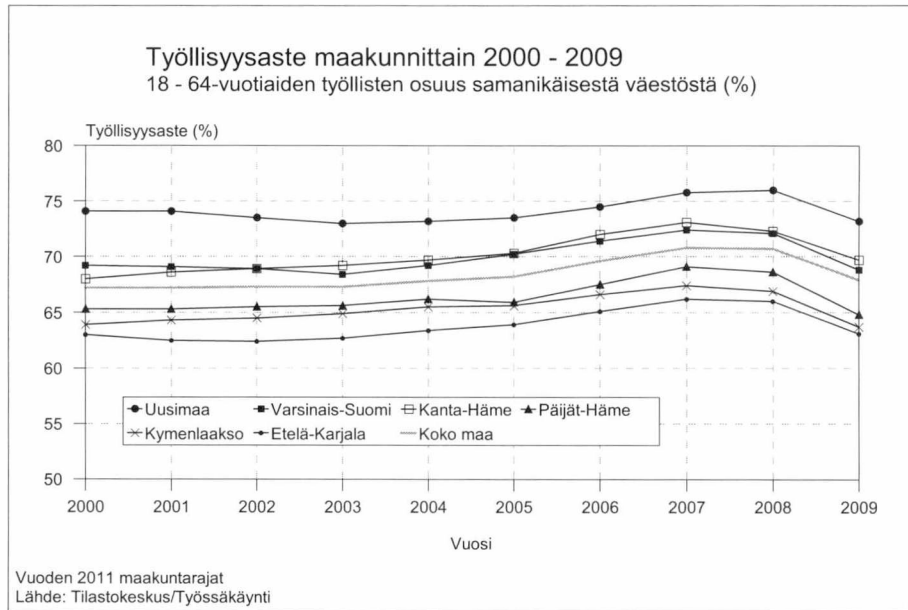

Kuva 13.5. Työllisyysaste ikäryhmittäin koko maassa 1990–2009.

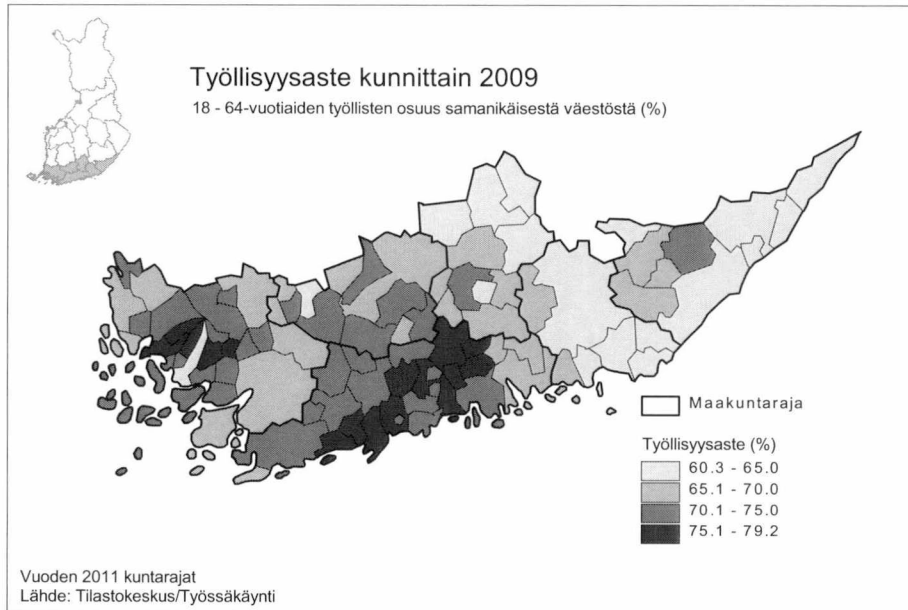
Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 2009

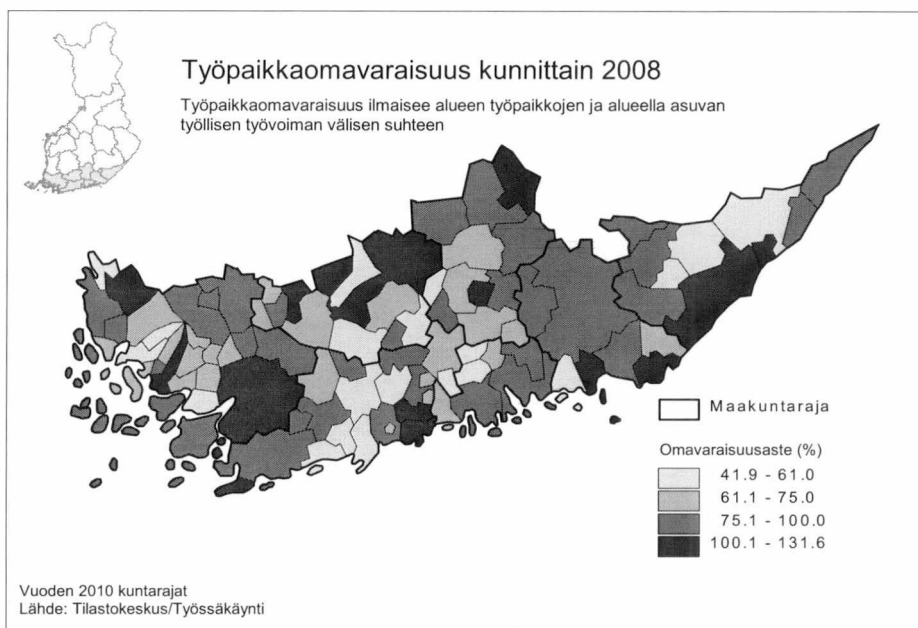
Kuva 13.6. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 2009.

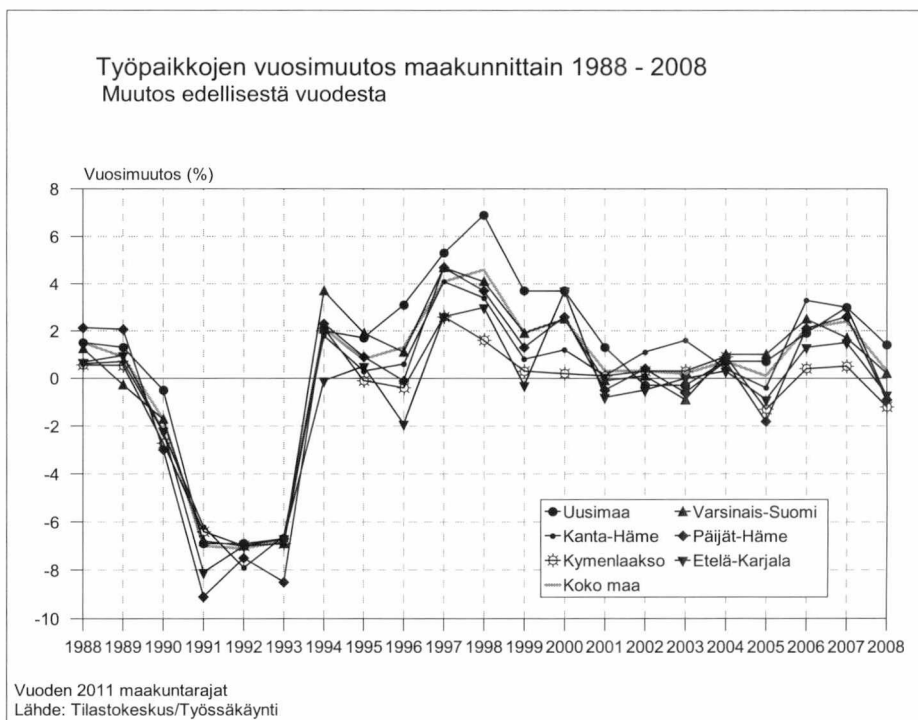
Kuva 13.7. Työllisyysaste maakunnittain 2000–2009.

Kuva 13.8. Työllisyysaste kunnittain 2009.

Kuva 13.9. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2008.

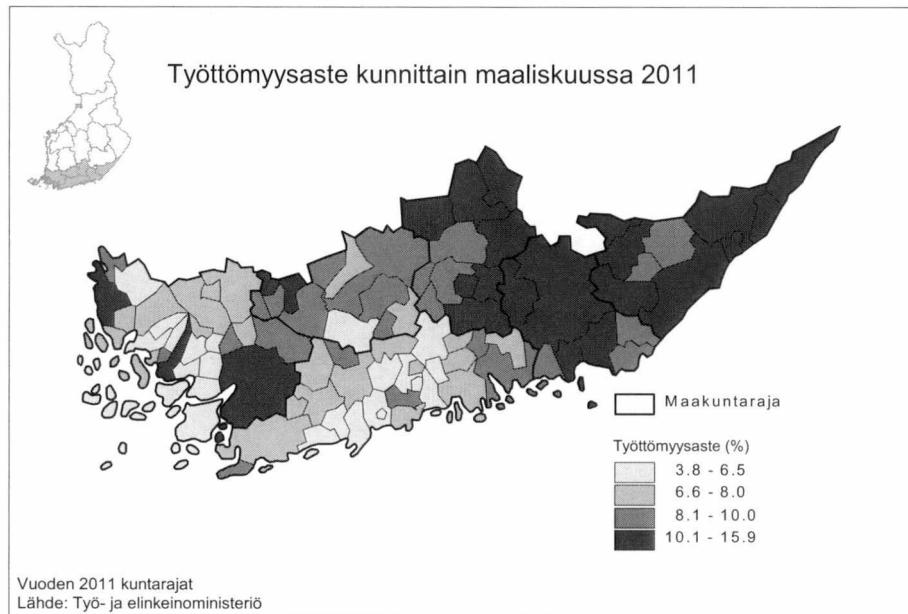

Kuva 13.10. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2008.

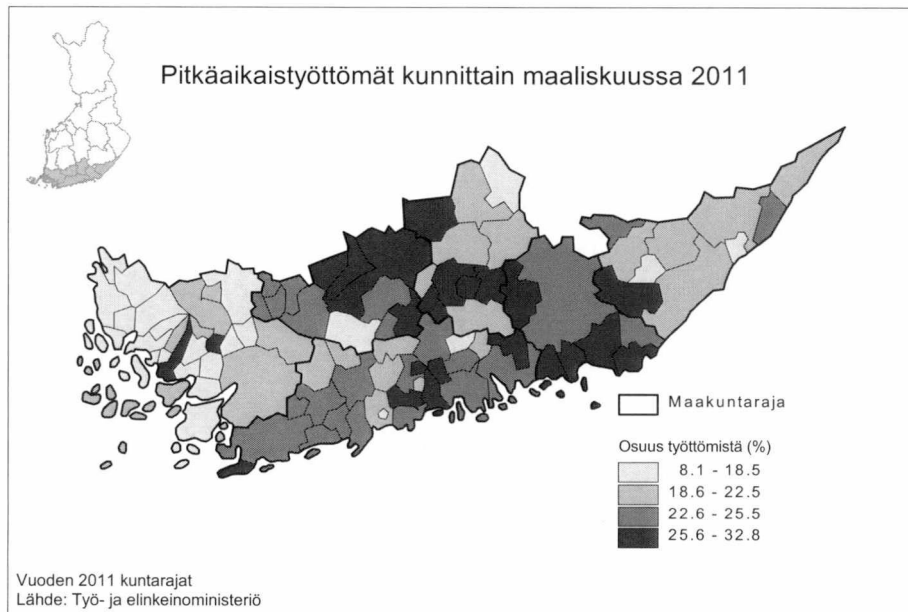
Työttömyys

Tämän katsauksen työttömyystiedot perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön keräämiin tilastoihin. *Työttömyysaste* lasketaan työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaan lukien) prosentiosuutena työvoimasta. Työvoiman määrää tilastoidaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksella.

Maaliskuun 2011 työttömyysaste koko maassa oli 9,4 %, mikä oli 1,0 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. *Pitkäaikaistyöttömäksi* lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä ja on käytettävissä kokopäivätyöhön tai joka odottaa sovitun työn alkamista. Maaliskuussa 2011 työttömistä työnhakijoista 23,2 % oli pitkäaikaistyöttömiä.

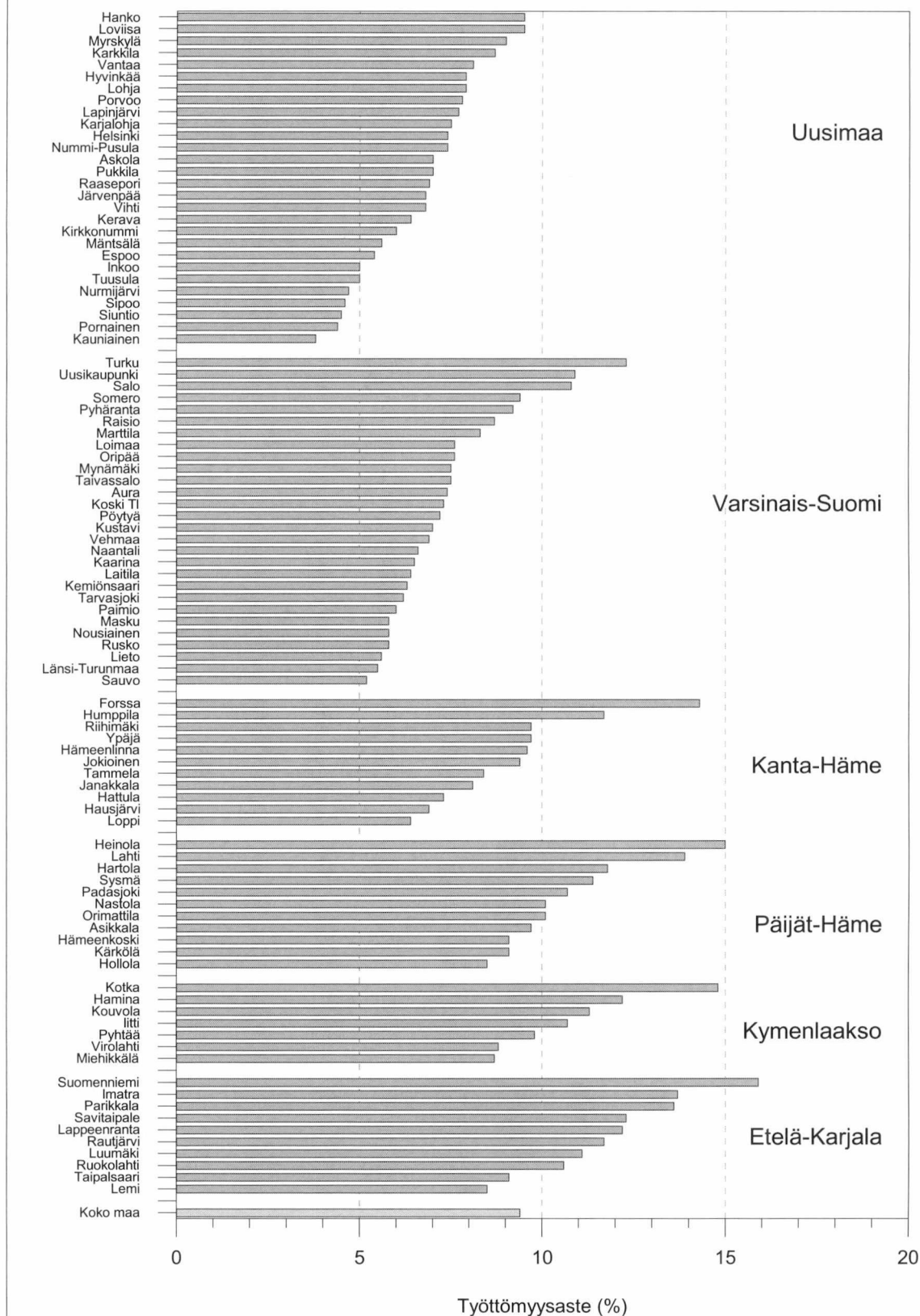

Kuva 13.11. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2011.

Kuva 13.12. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2011 (osuus työttömistä).

Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2011

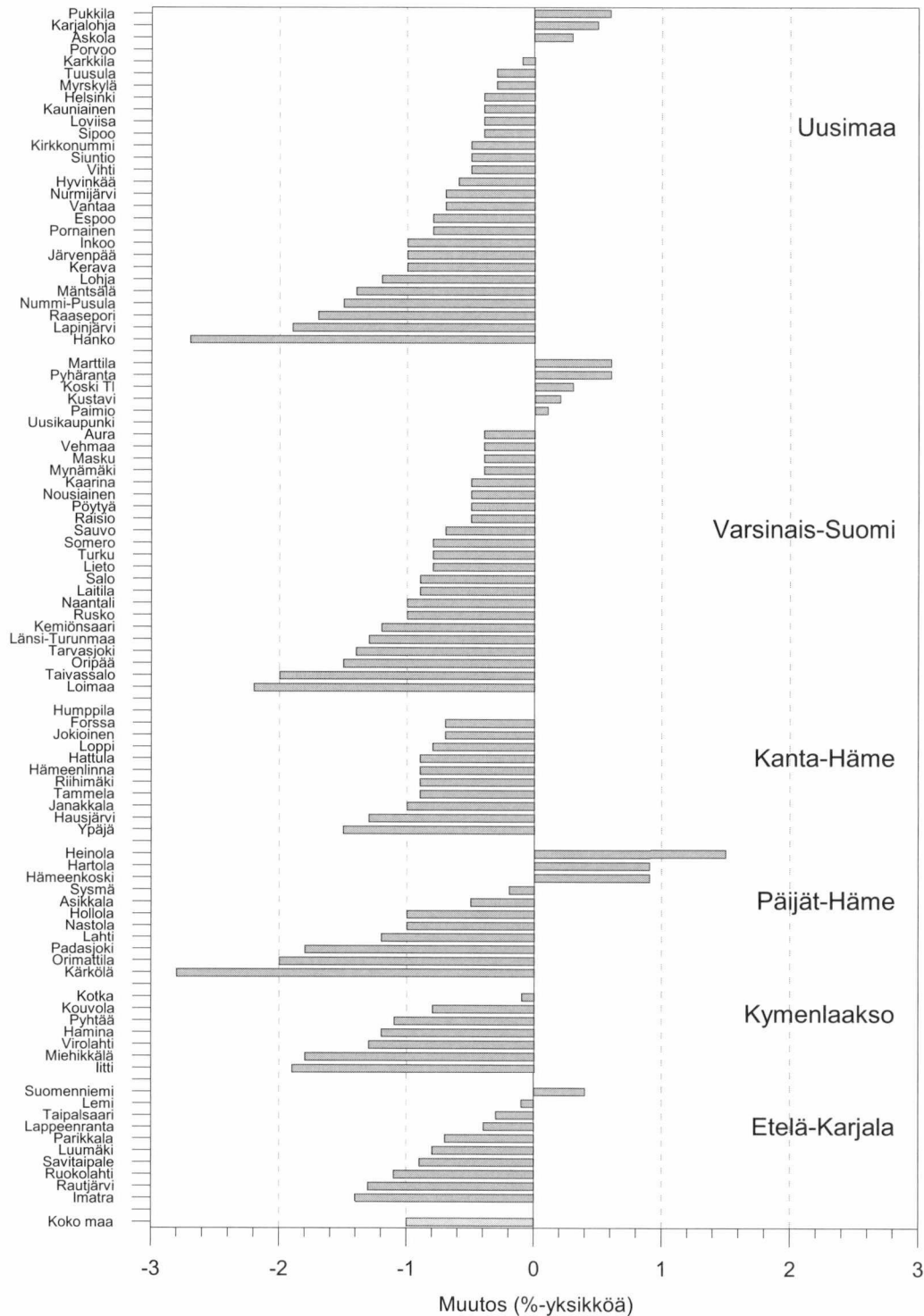
Vuoden 2011 kuntarajat

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Kuva 13.13. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2011.

Työttömyyden muutos kunnittain 2010 - 2011

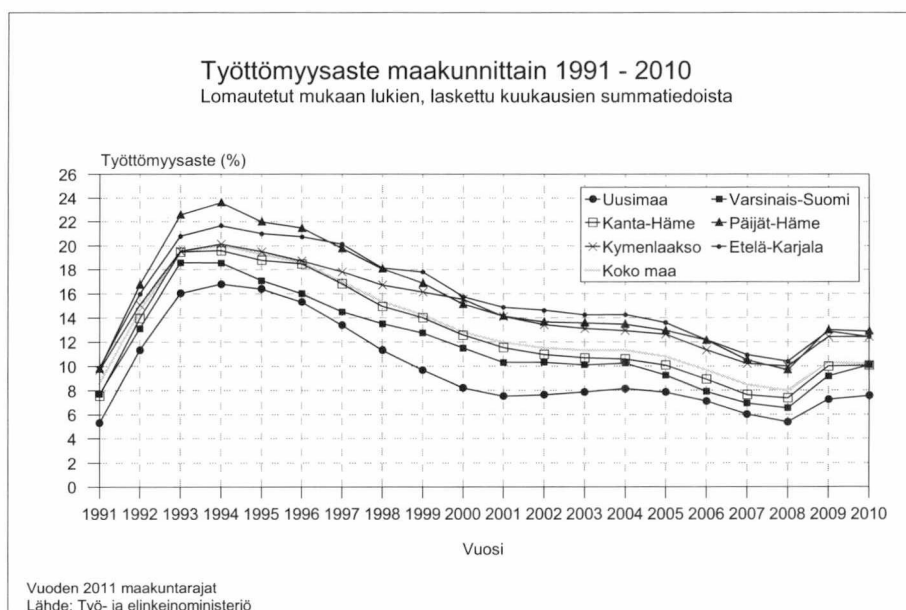
Maaliskuu 2010 - maaliskuu 2011

Vuoden 2011 kuntarajat

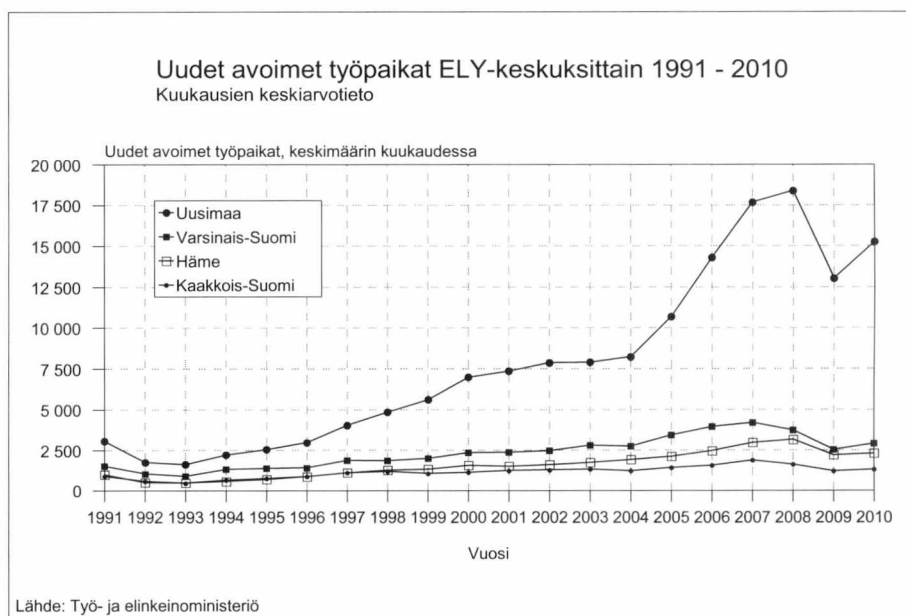
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Kuva 13.14. Työttömyyden muutos kunnittain maaliskuussa 2010–2011.

Kuva 13.15. Työttömyysaste maakunnittain 1991–2010.

Työ- ja elinkeinoministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Avoimet työpaikat on ilmoitettu ELY-keskuksittain. Maakunnittaiset vuosien keskiarvotiedot työttömyysasteen osalta on laskettu kunnittaisista tiedoista. Vuositasolla työttömyys oli korkein 1990-luvun alkuvuosina, jolloin avoimia työpaikkoja oli vastaavasti vähiten.

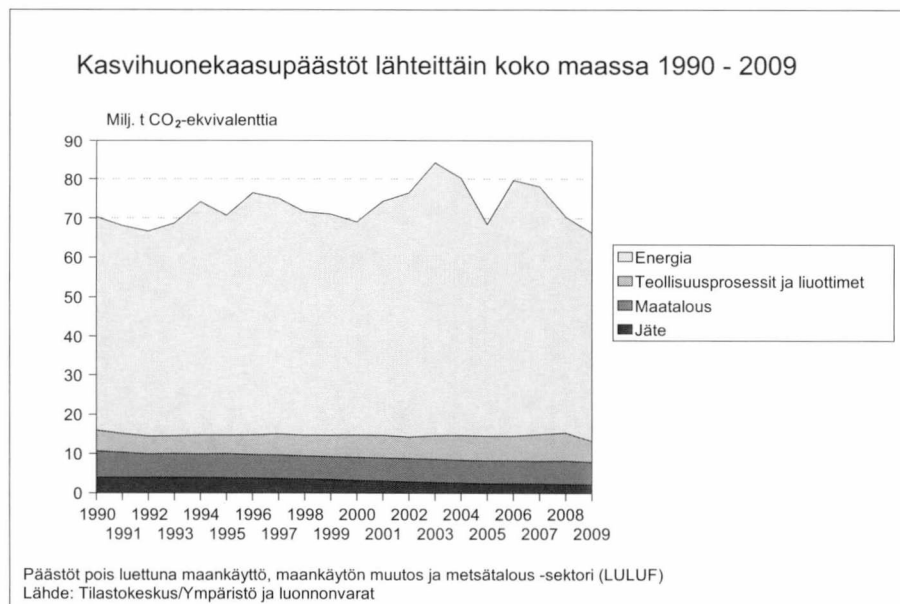
Kuva 13.16. Uudet avoimet työpaikat ELY-keskuksittain 1991–2010.

Ympäristö

Kasvihuonekaasupäästöjä syntyi vuonna 2009 koko maassa 66,3 miljoonaa hiilidioksiditonnia vastaava määrä (t CO₂-ekv.). Edelliseen vuoteen verrattuna päästöt vähentyivät 5,8 prosenttia. Päästöistä 80 % syntyi energiasektorilla. Suomen vuosittaiset päästömäärät ovat vaihdelleet huomattavasti etenkin sähkön tuonnin ja fossiilisen lauhdesähkön tuotannon mukaan. Maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous (LULUCF) -sektori on Suomessa nettonielu eli poistumat ilmakehästä ovat suuremmat kuin päästöt ilmakehään. Alueellisissa päästötietojen tarkasteluissa ovat mukana ilmoitusvelvolliset laitokset.

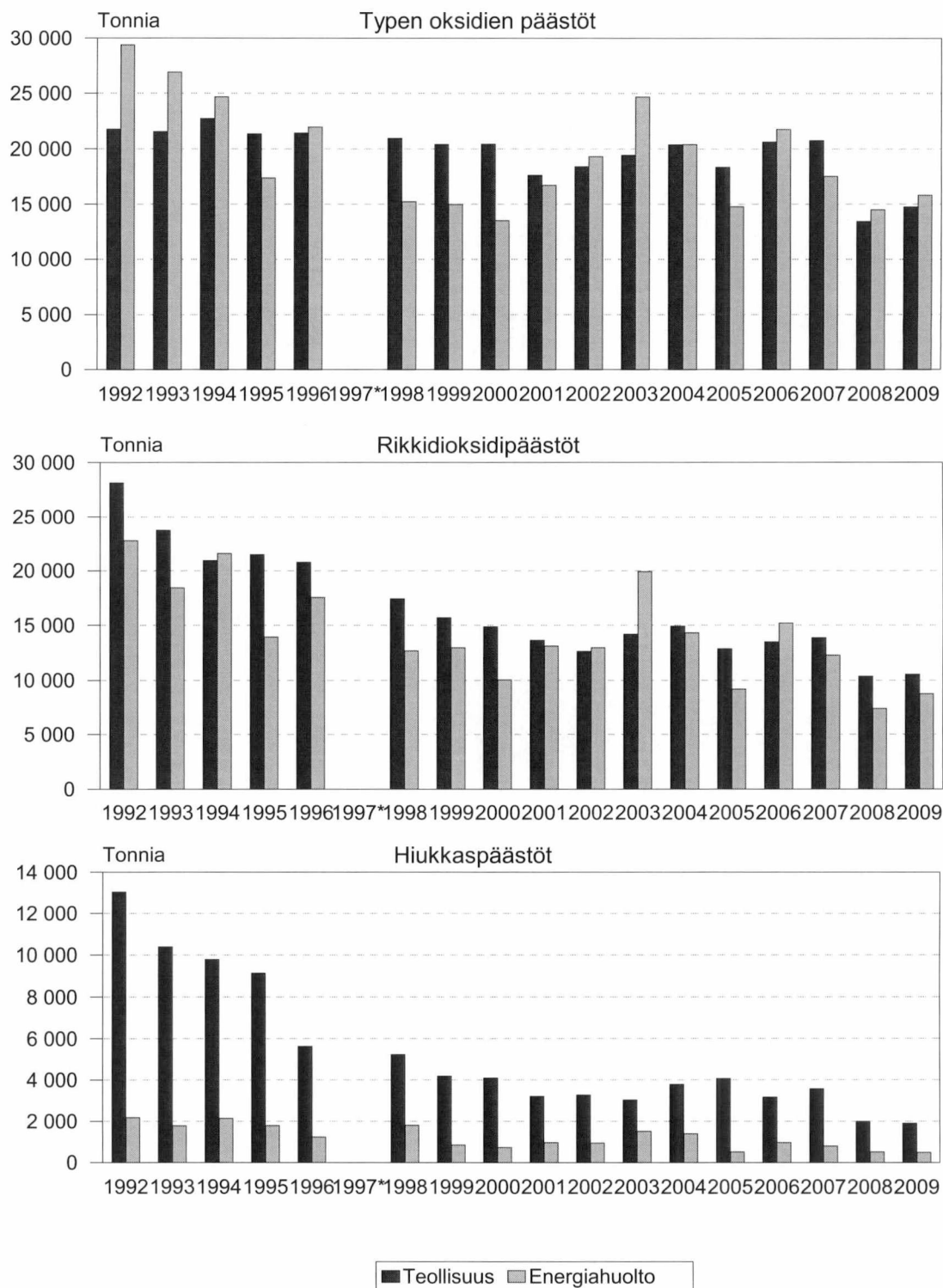
Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Ne muodostavat Suomen luonnonsuojelun alueverkoston rungon. Maaliskuussa 2011 Suomeen perustettiin kaksi uutta kansallispuistoa: Siiponkorven ja Selkämeren kansallispuistot. Niiden myötä Suomen kansallispuistojen lukumäärä nousi 37:ään ja pinta-ala 9 789 km²:iin. Luonnonpuistoja on 19, ja niiden pinta-ala on yli 1 500 km². Luonnonpuistot ovat pääosin yleisöltä suljettuja. Niiden suojelumääräykset ovat tiukemmat kuin kansallispuistojen (www.metsa.fi).

Kansallis- ja luonnonpuistojen lisäksi maassamme on soita, lintuvesiä, harjuja, lehtoja ja vanhoja metsiä sekä rantoja koskevat suojeluohjelmat. Koskia ja erämaa-alueita suojellaan, samoin arvokkaita kallioalueita ja pienvesiä. Luonnonsuojelualueiden rauhoittaminen perustuu luonnonsuojelulakiin. Valtion varoin toteutetaan valtakunnallisia suojeluohjelmia sekä seutu- ja yleiskaavojen suojelualuevarauksia. Valtio ostaa ja vaihtaa maata suojelualueiden perustamiseksi. Myös yksityisiä alueita rauhoitetaan maanomistajien hakemuksesta (www.ymparisto.fi).

Kuva 14.1. Kasvihuonekaasupäästöt lähteittäin koko maassa 1990–2009.

Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992 - 2009

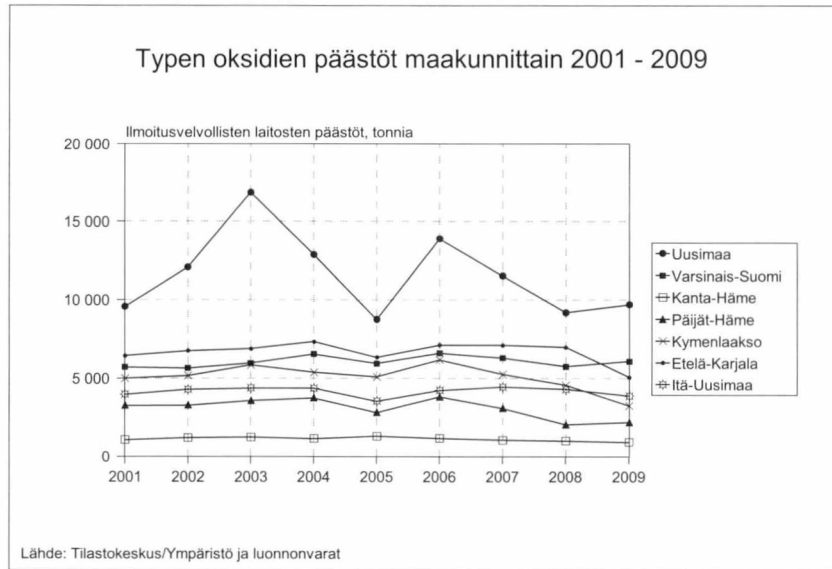

* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat

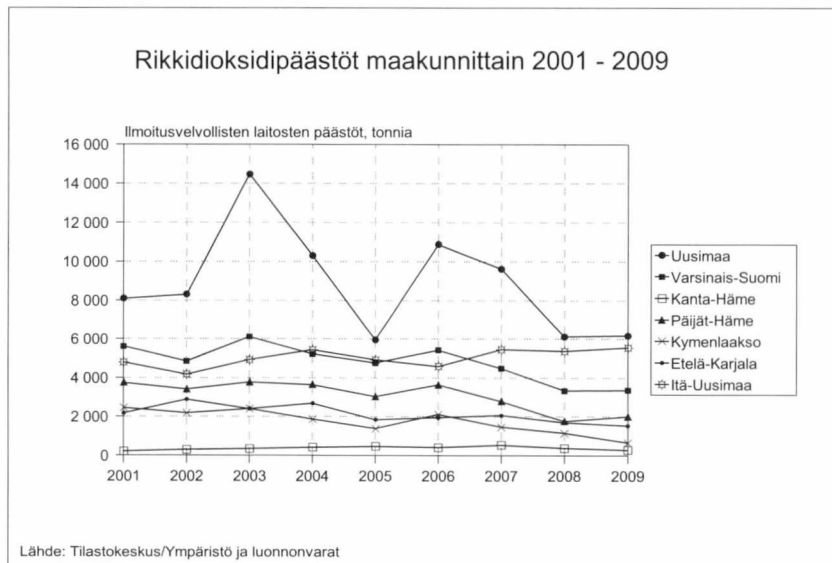
Lähde: Tilastokeskus/Ympäristö ja luonnonvarat

Ilmoitusvelvolliset laitokset
Uusimaa, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme, Päijät-Häme,
Kymenlaakso, Etelä-Karjala ja Itä-Uusimaa

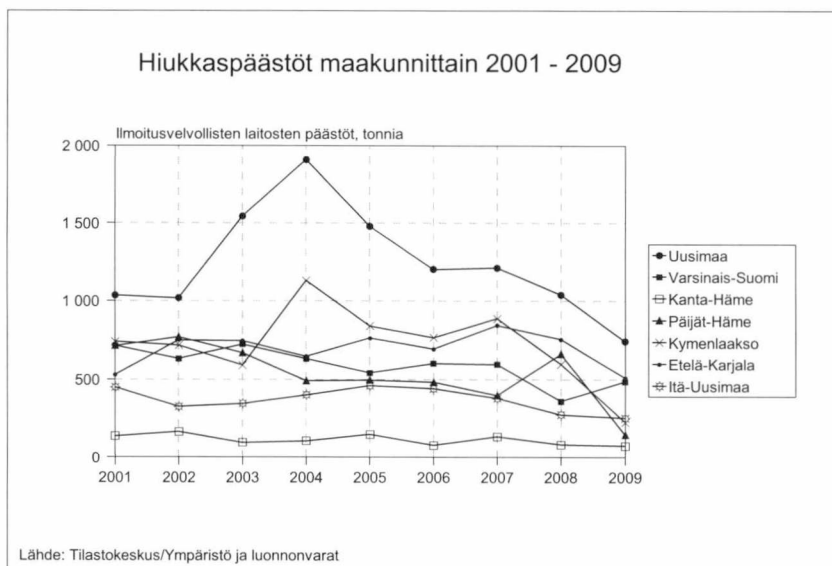
Kuva 14.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992–2009.

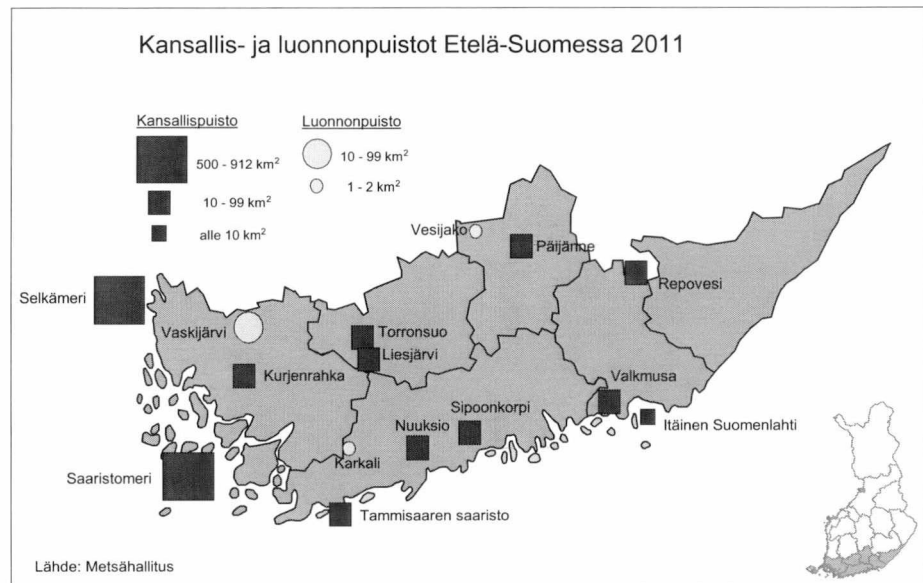
Kuva 14.3. Typen oksidien päästöt maakunnittain 2001–2009.

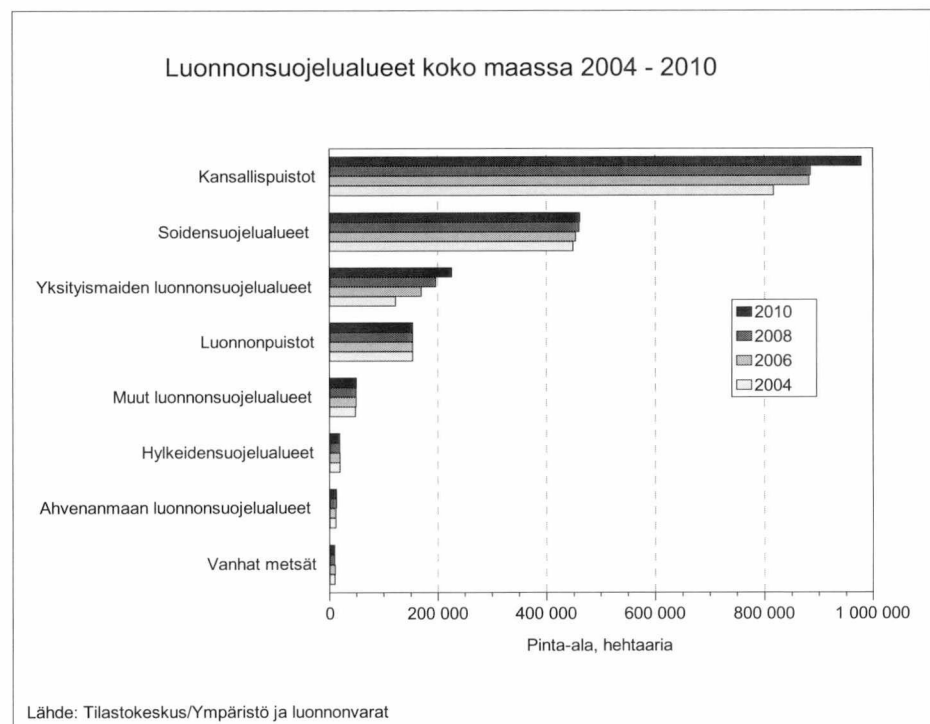
Kuva 14.4. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 2001–2009.

Kuva 14.5. Hiukkaspäästöt maakunnittain 2001–2009.

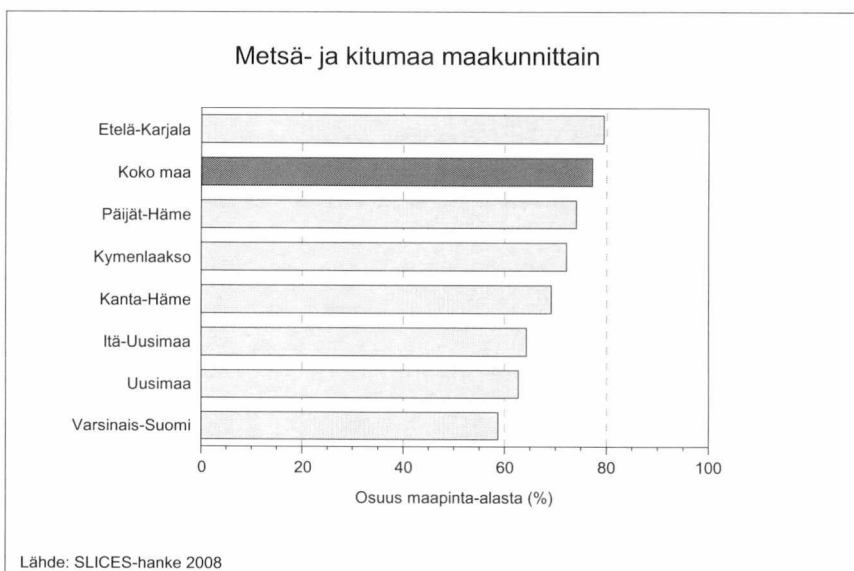

Kuva 14.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Etelä-Suomessa 2011.

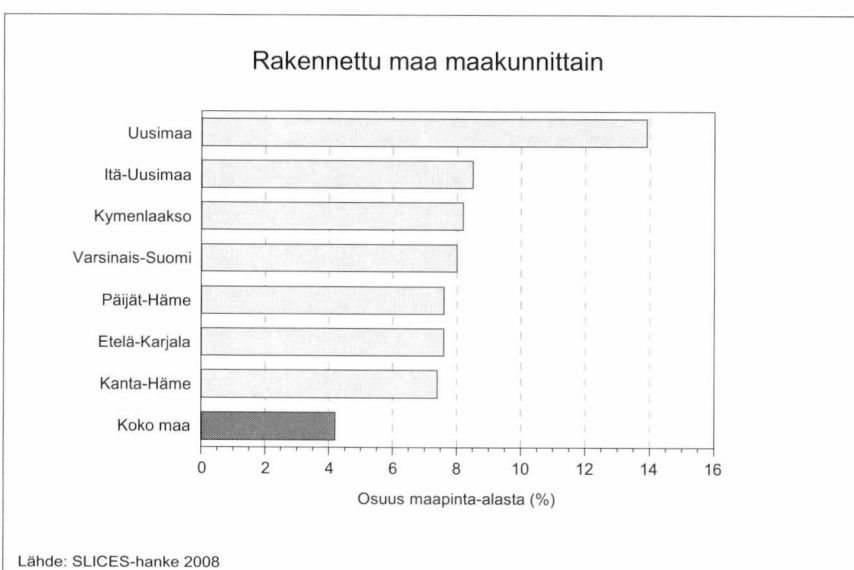

Kuva 14.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2004–2010.

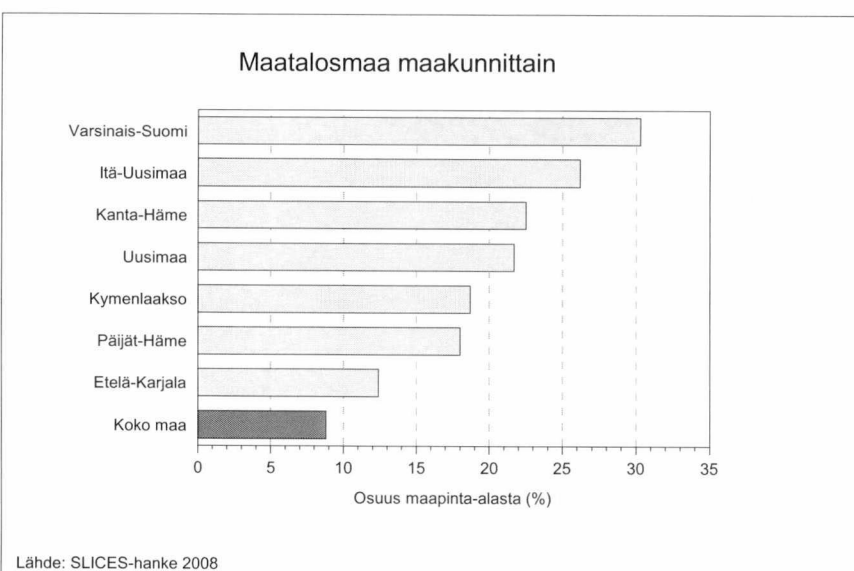
Suomen maapinta-ala on 304 000 km², ja siitä 77 % on metsä- ja kitumaata, 9 % maatalousmaata ja 4 % rakennettua maata. Maankäyttötiedot perustuvat SLICES-hankkeen paikkatietoaineistoon. SLICES-hankkeeseen ovat osallistuneet maa- ja metsätalousministeriö, Maanmittauslaitos, Metsäntutkimuslaitos, Suomen ympäristökeskus ja Väestörekisterikeskus.

Kuva 14.8. Metsä- ja kitumaa maakunnittain.

Kuva 14.9. Rakennettu maa maakunnittain.

Kuva 14.10. Maatalousmaa maakunnittain.

Yritykset ja toimipaikat

Julkaisun tiedot perustuvat *Tilastokeskuksen Yritysrekisterin vuositilastoon* sekä *Tilastokeskuksen Yritys- ja toimipaikkarekisteriin*. Tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Yritys- ja toimipaikkatilastojen tiedot kerätään pääasiassa kahdesta lähteestä: verohallinnon rekistereistä ja Tilastokeskuksen omista tiedusteluista. Vuositilastoon tulevat yritykset ja toimipaikat, jotka ovat toimineet tilastovuonna yli puoli vuotta ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan. Vuonna 2009 tilastoraja oli 9 821 euroa. Yritysrekisterin vuositilaston kattavuus lisääntyi huomattavasti edellisen kerran vuonna 2007, jolloin tilastoinnin piiriin tulivat siitä aiemmin puuttuneet perheviljelmät. Yritysten määrä nousi tämän seurauksena lähes 46 000:lla.

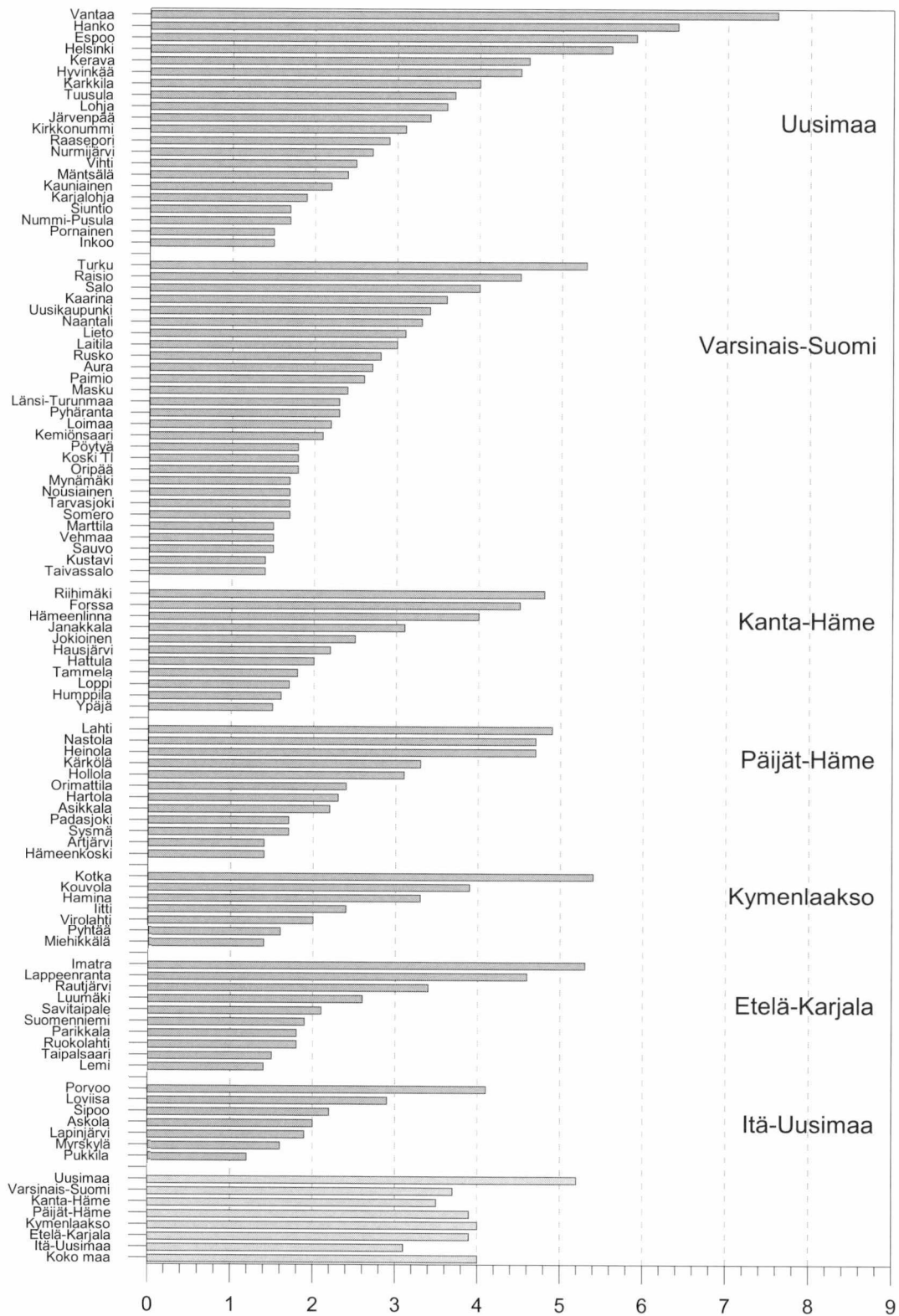
Viimeisimmät vuositilaston tiedot ovat vuodelta 2009. Koko maassa oli tuolloin edellisen vuoden tapaan 350 900 yritysten toimipaikkaa. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstömäärä oli 1,42 miljoonaa, keskimäärin neljä henkilöä toimipaikkaa kohti. Liikevaihtoa toimipaikoilla oli 333,9 miljardia euroa eli 950 000 euroa toimipaikkaa kohti.

Vuonna 2009 toimipaikkojen lukumäärä oli vuositilastossa suurin tukku- ja vähittäiskaupan toimialalla. Henkilöstöä oli kuitenkin eniten teollisuudessa. Henkilöstöön lasketaan sekä palkansaajat että yrittäjät.

Kuva 15.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoittain koko maassa 2009.

Toimipaikkojen henkilöstö kunnittain 2009

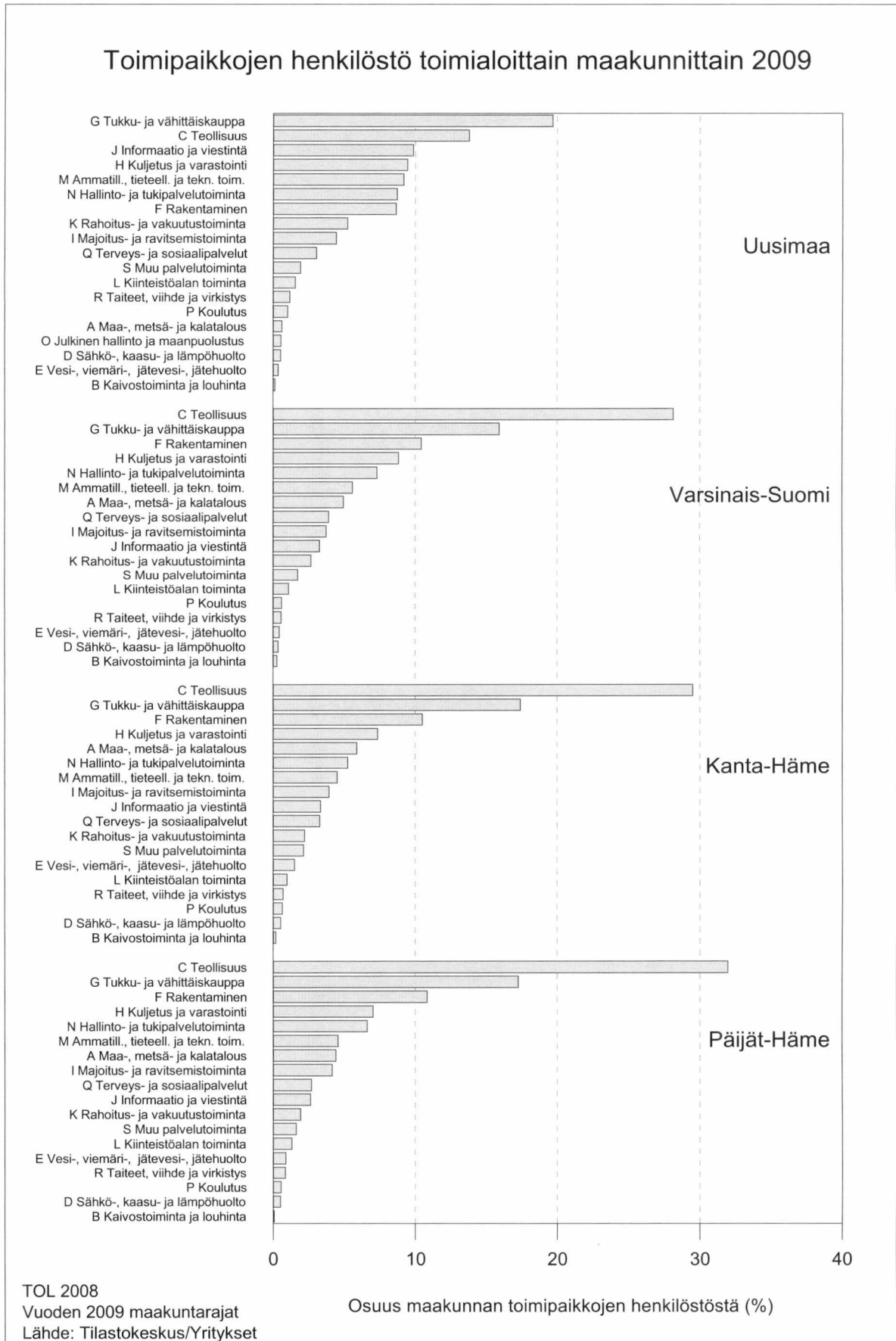

Vuoden 2010 kuntarajat

Henkilöstö/toimipaikka

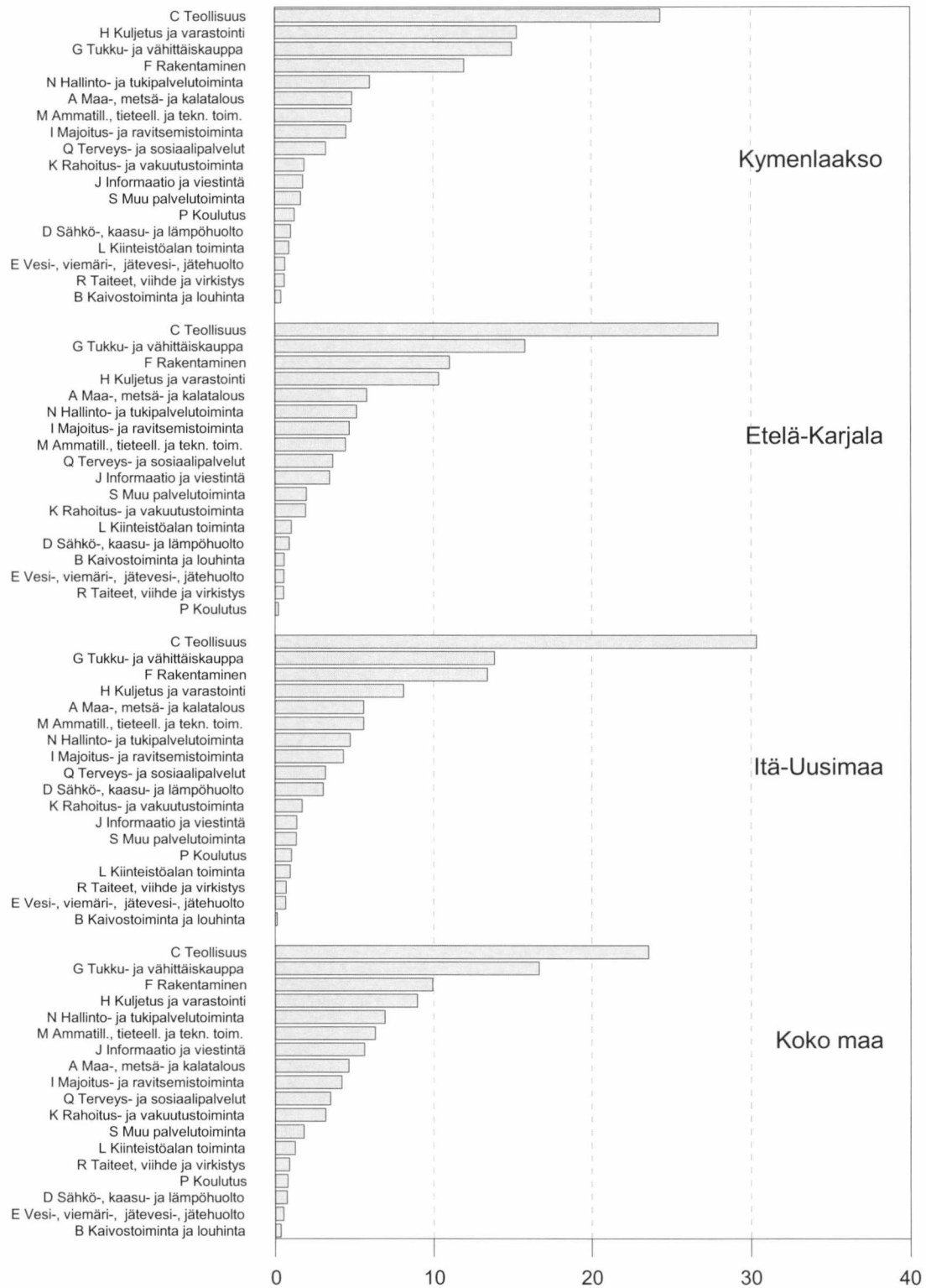
Lähde: Tilastokeskus/Yritykset

Kuva 15.2. Toimipaikkojen henkilöstö kunnittain 2009.

Kuva 15.3a. Toimipaikkojen henkilöstö toimialoittain maakunnittain 2009.

Toimipaikkojen henkilöstö toimialoittain maakunnittain 2009

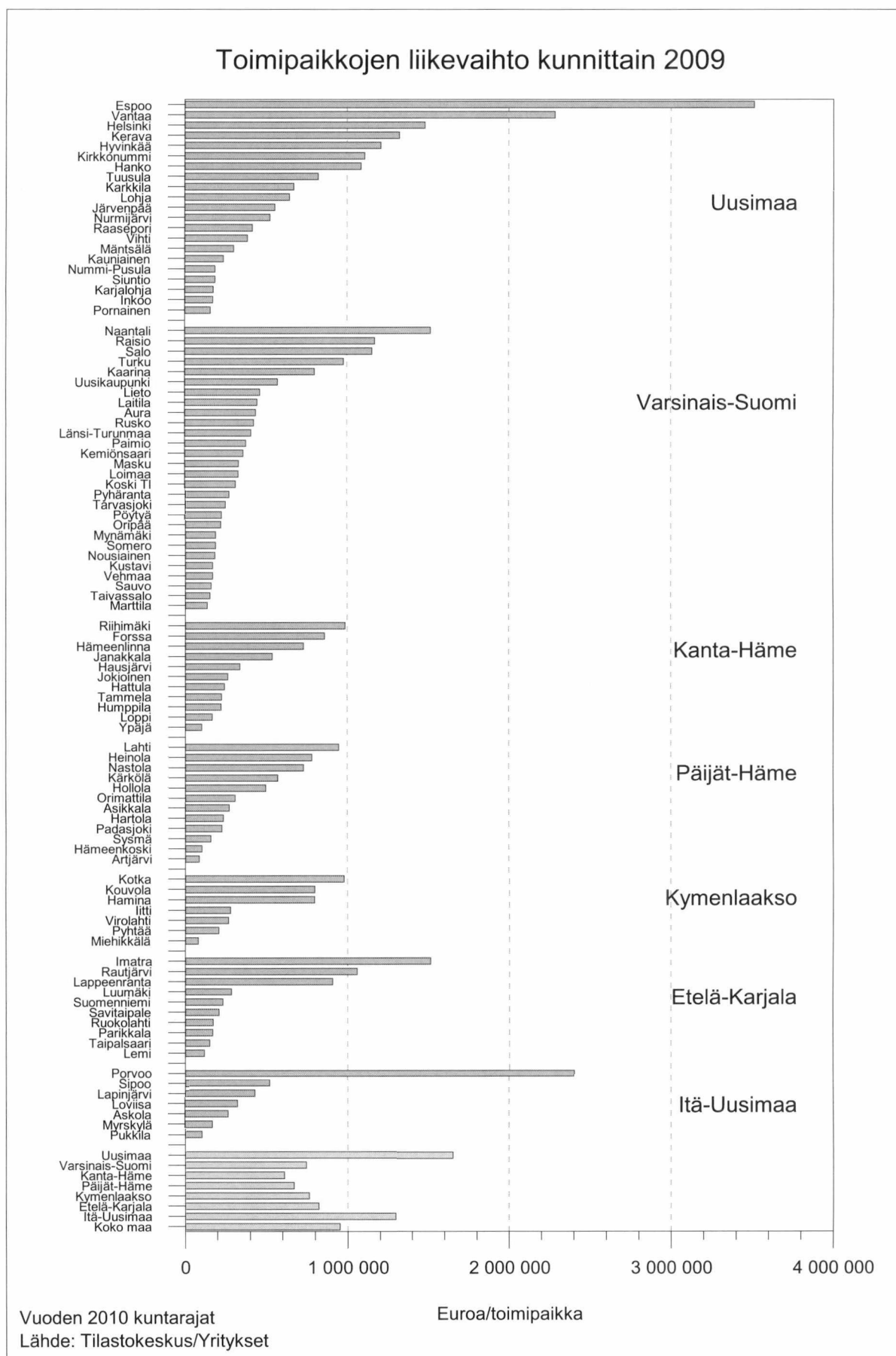
TOL 2008

Vuoden 2009 maakuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Yritykset

Osuus maakunnan toimipaikkojen henkilöstöstä (%)

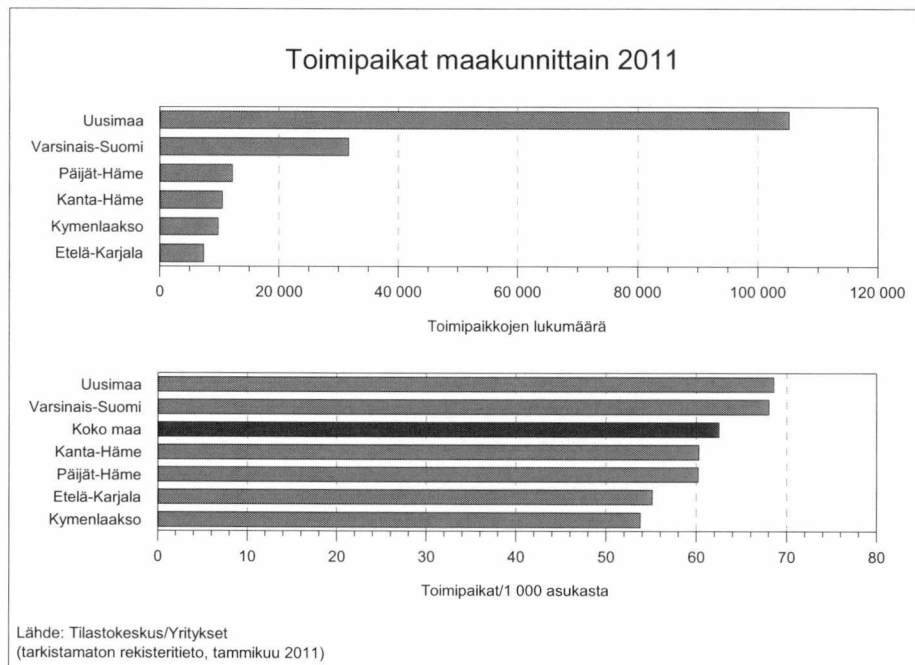
Kuva 15.3b. Toimipaikkojen henkilöstö toimialoittain maakunnittain 2009.

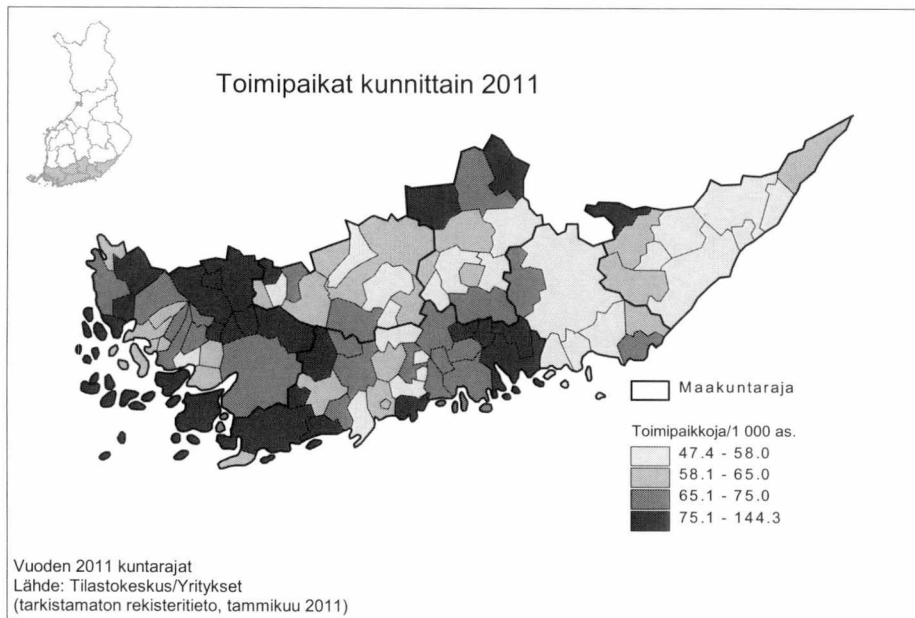
Kuva 15.4. Toimipaikkojen liikevaihto kunnittain 2009.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

Yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2011 koko Suomessa oli 62,5 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohti. Toimialoista tukku- ja vähittäiskaupan toimialalla (G) sekä rakentamisessa (F) oli eniten toimipaikkoja.

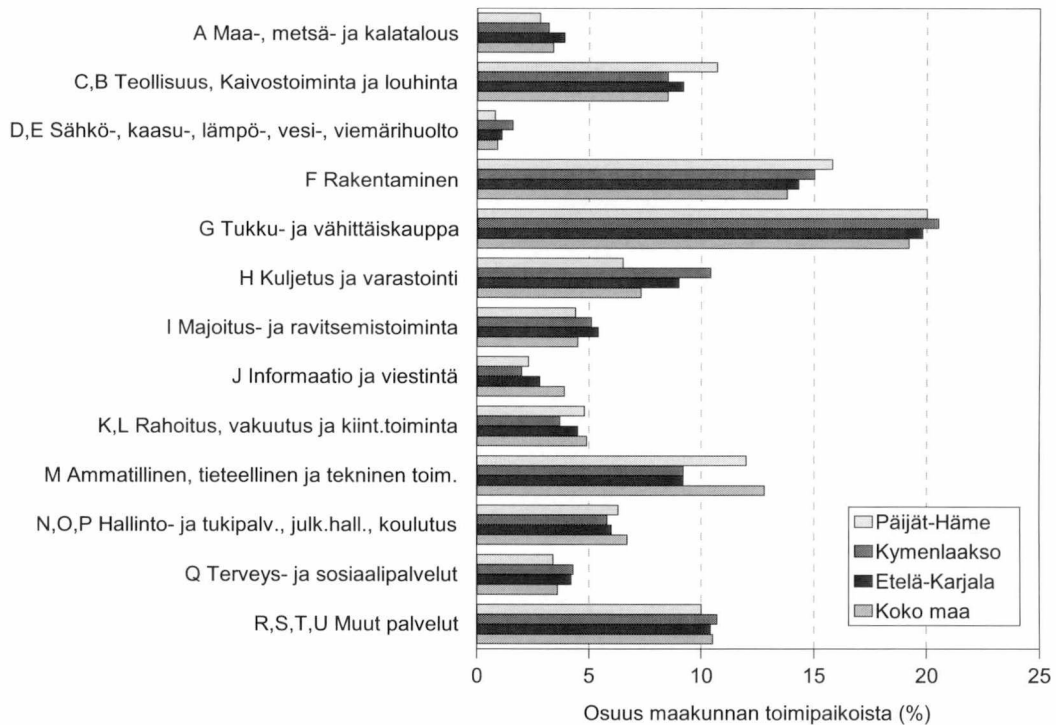
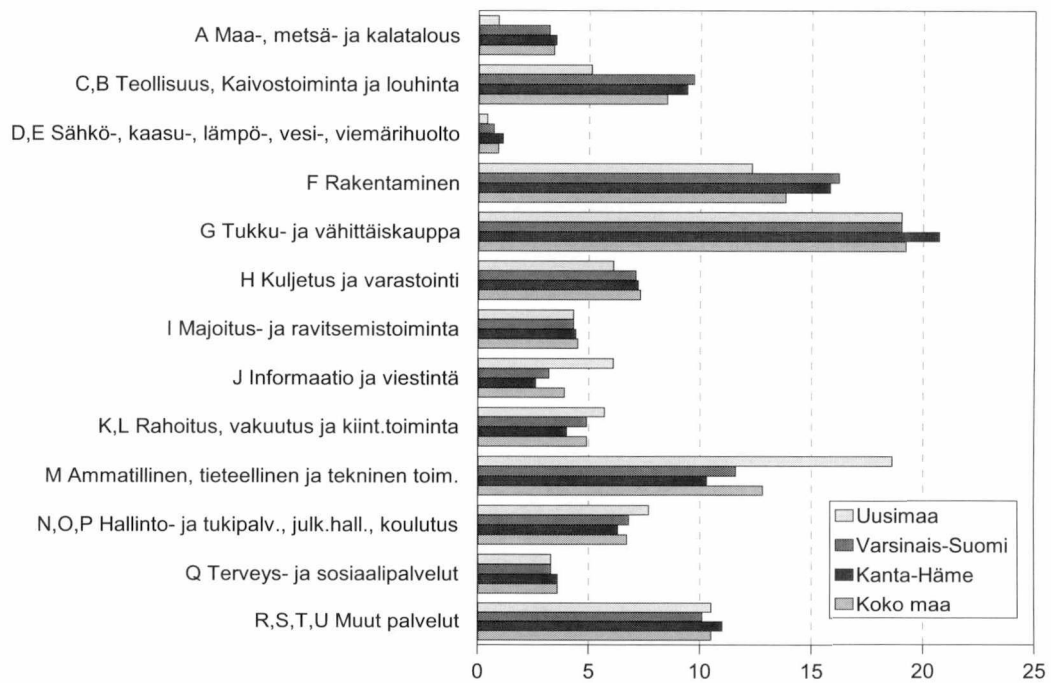

Kuva 15.5. Toimipaikat maakunnittain 2011.

Kuva 15.6. Toimipaikat kunnittain 2011.

Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2011

TOL 2008

Lähde: Tilastokeskus/Yritykset

(tarkistamaton rekisteritieto, huhtikuu 2011)

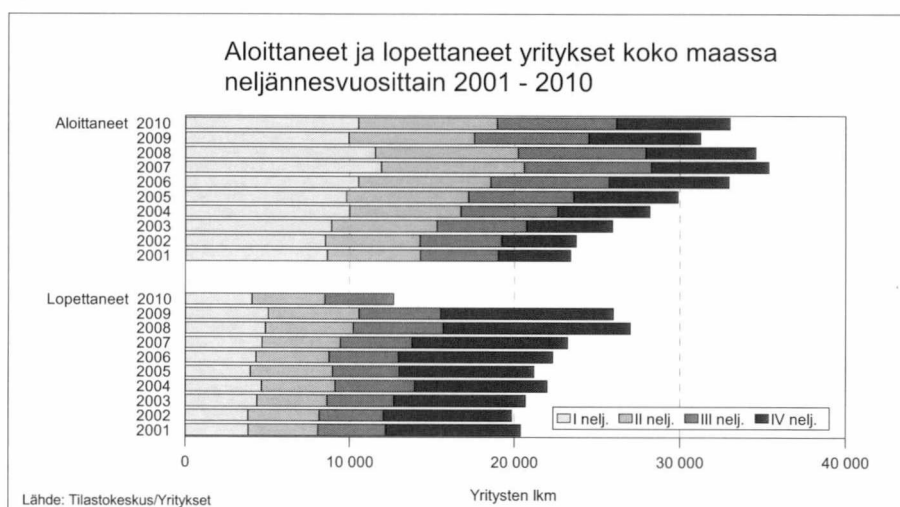
Kuva 15.7. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2011.

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

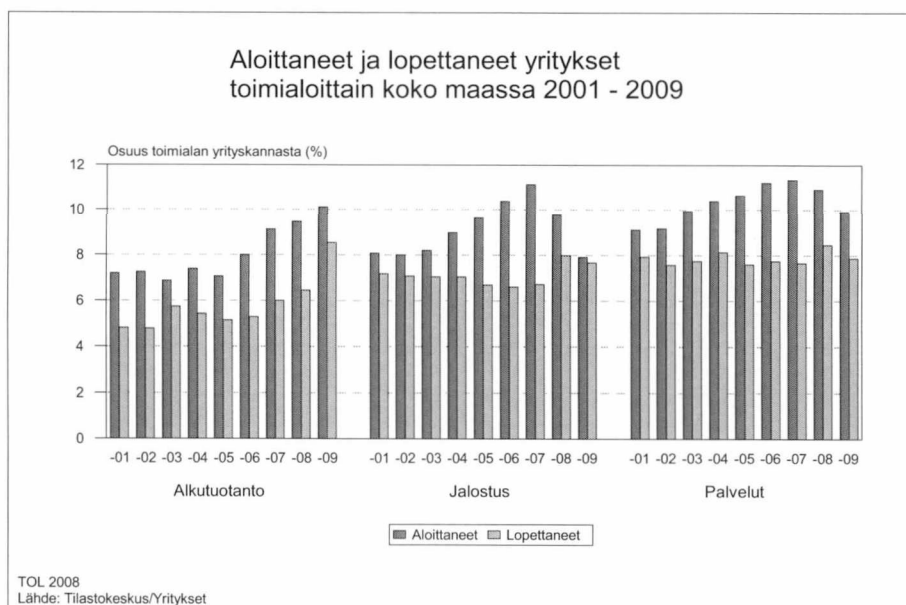
Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tiedot perustuvat Tilastokeskuksen Yritys- ja toimipaikkarekisteriin sekä rekisterin lähdeaineistoina käytettäviin Verohallinnon rekisteröintitietoihin. Tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset, mutta eivät kuntien liikelaitokset. Alue määräytyy yrityksen kotikunnan perusteella.

Vuonna 2010 toimintansa aloitti 33 000 uutta yritystä, mikä on lähes 2 000 yritystä enemmän kuin vuotta aiemmin. Lopettaneista yrityksistä kohdalla viimeisin koko vuotta koskeva tieto on vuodelta 2009, jolloin lopettaneita yrityksiä oli 26 000.

Toimialoittain tarkasteltuna aloittaneiden yritysten osuus yrityskannasta kasvoi voimakkaasti jalostuksessa ja palveluissa vuosina 2001–2007. Vuosina 2008 ja 2009 aloittaneiden yritysten osuus kasvoi vain alkutuotannossa, kun jalostuksessa ja palveluissa kehitys kääntyi laskuun. Lopettaneiden yritysten osuudessa on ollut vähemmän vaihtelua.

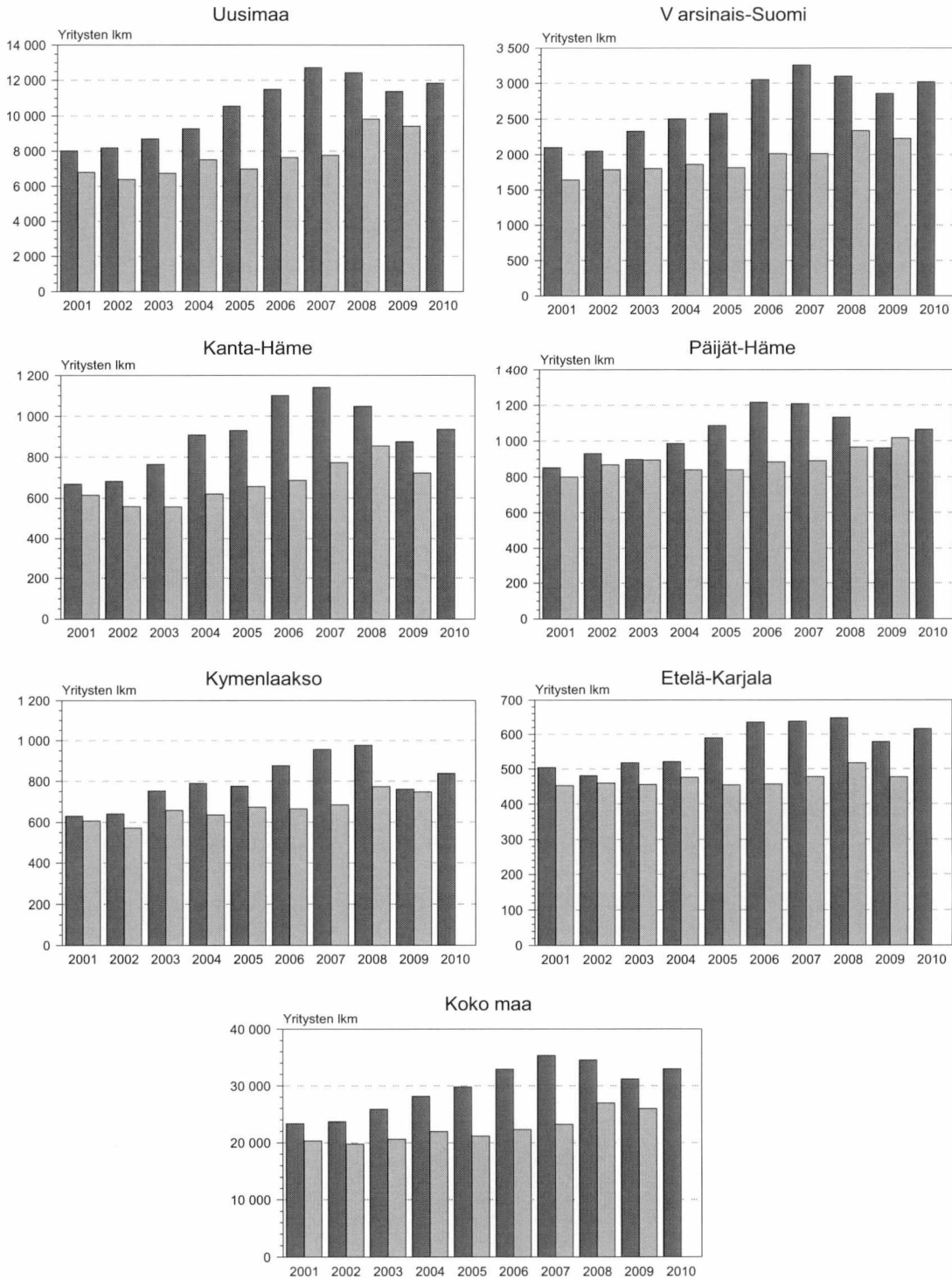

Kuva 15.8. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset koko maassa neljännesvuosittain 2001–2010.

Kuva 15.9. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset toimialoittain koko maassa 2001–2009.

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset maakunnittain 2001 - 2010

Huom! Erilaiset asteikot

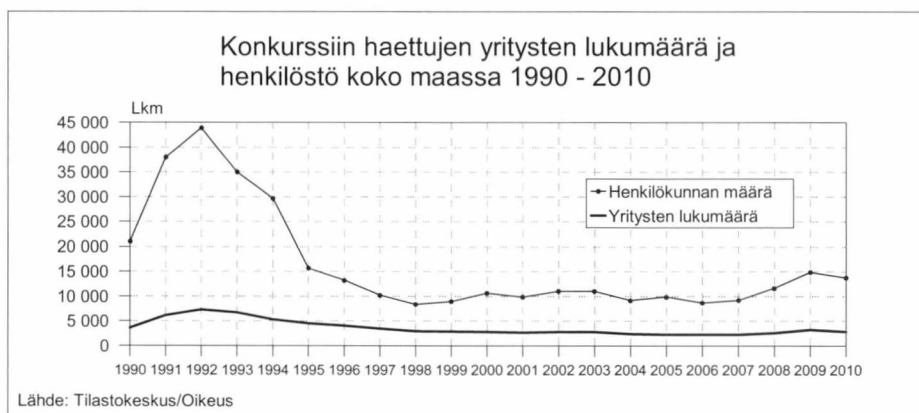
Vuoden 2011 maakuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Yritykset

■ Aloittaneet ■ Lopettaneet

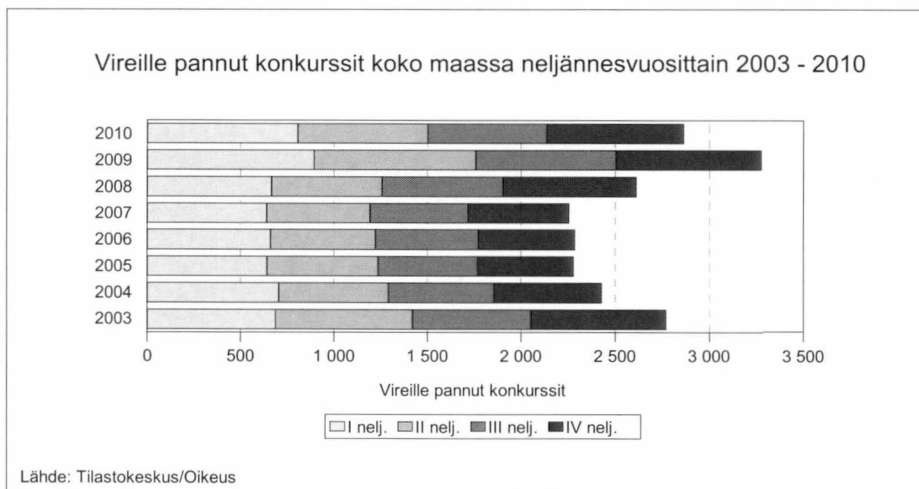
Kuva 15.10. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset maakunnittain 2001–2010.

Konkurssit

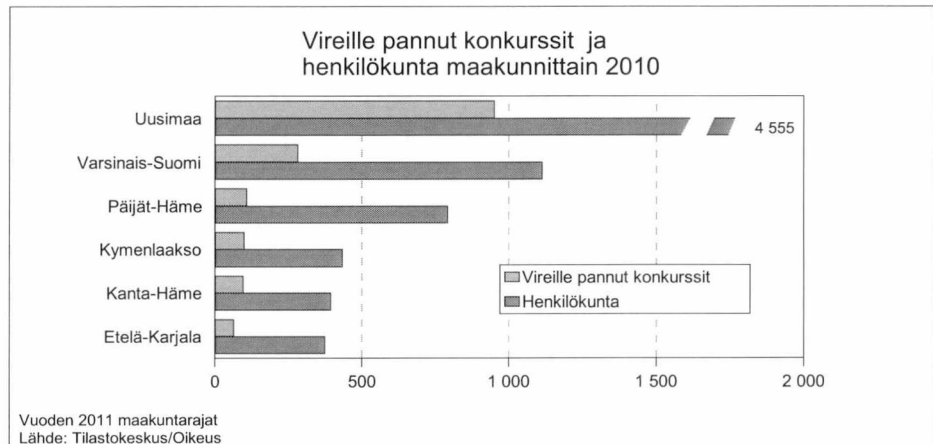
Vuoden 2010 aikana pantiin vireille 2 864 konkurssia, mikä on 12,5 % vähemmän kuin vuonna 2009. Tilastokeskuksen konkurssitilastoissa *vireille pannulla konkurssilla* tarkoitetaan kalenterivuoden aikana konkurssiin haettuja yrityksiä, yhteisöjä, kuolinpesiä ja yksityishenkilöitä. Henkilökunnan määrä kaikissa konkurssiin haetuissa yrityksissä oli kaikkiaan 13 759, mikä on 7,4 % vähemmän kuin vuotta aiemmin.

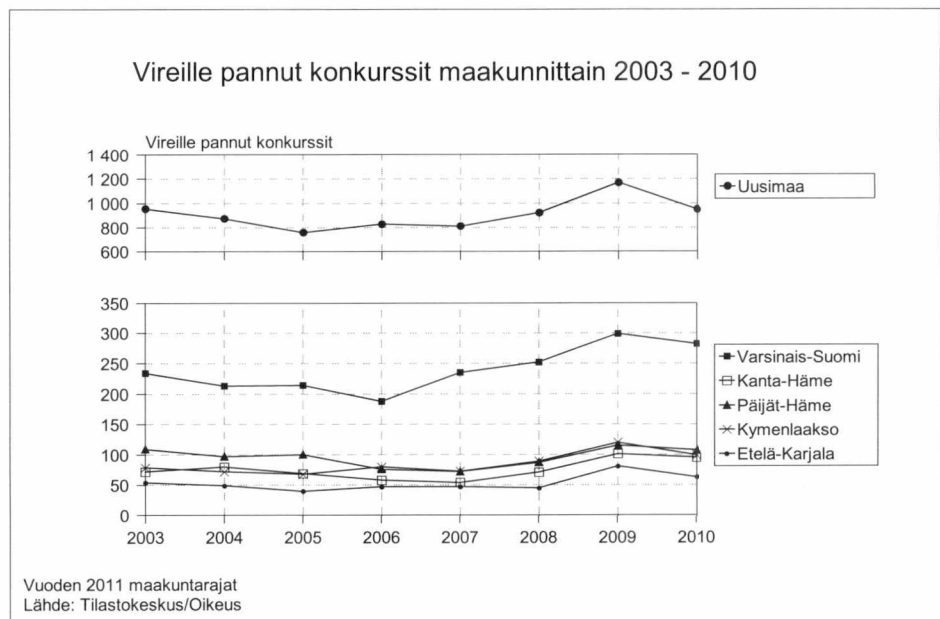
Kuva 15.11. Konkurssiin haettujen yritysten lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 1990–2010.

Kuva 15.12. Vireille pannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 2003–2010.

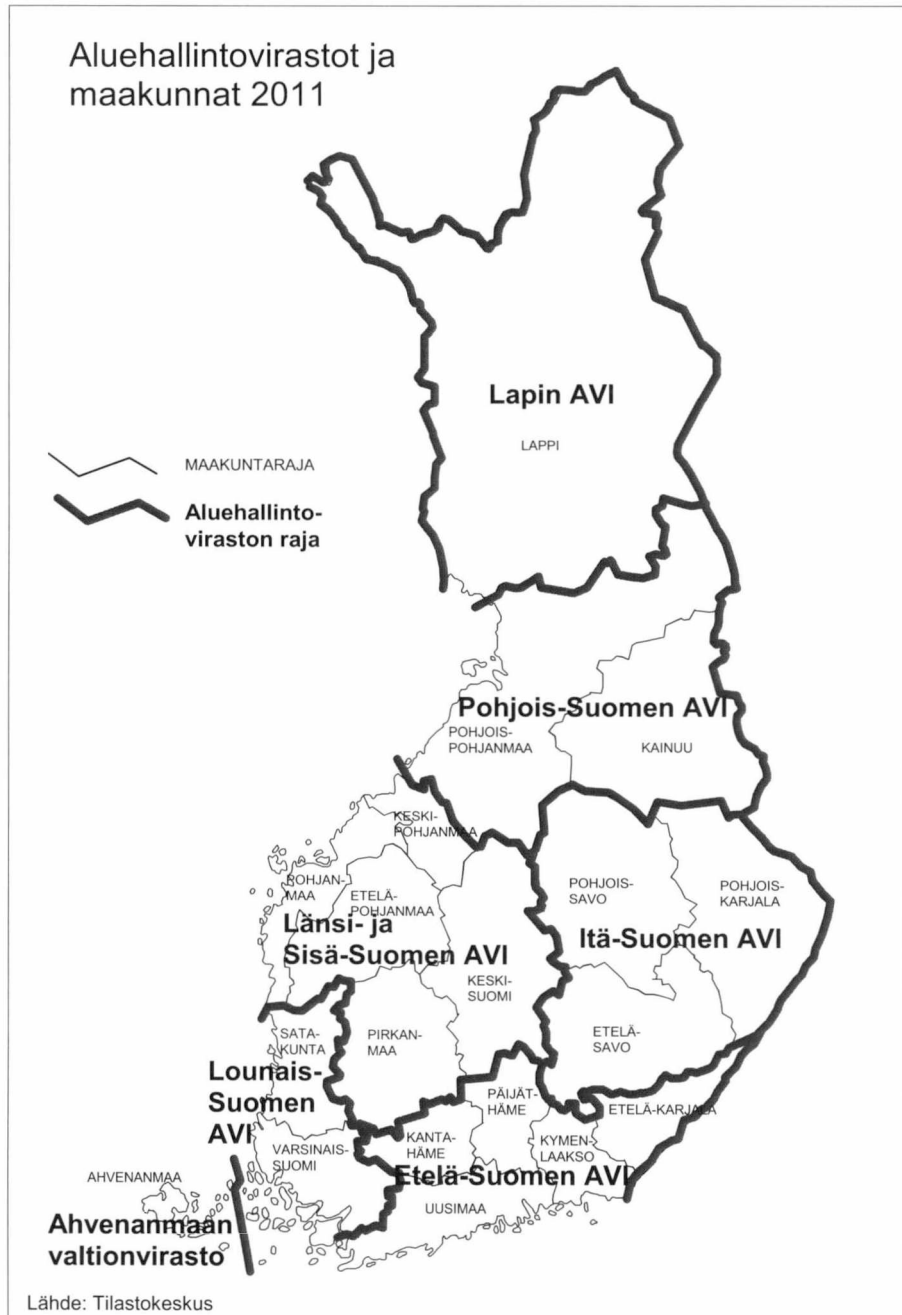
Kuva 15.13. Vireille pannut konkurssit ja henkilökunta maakunnittain 2010.

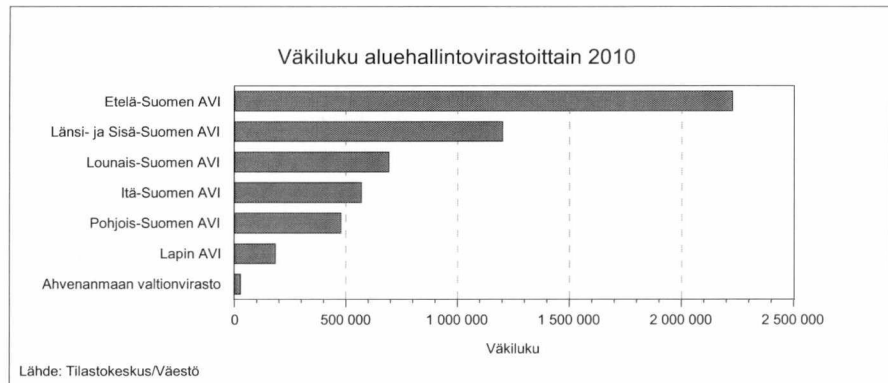
Kuva 15.14. Vireille pannut konkurssit maakunnittain 2003–2010.

Aluehallintovirastot

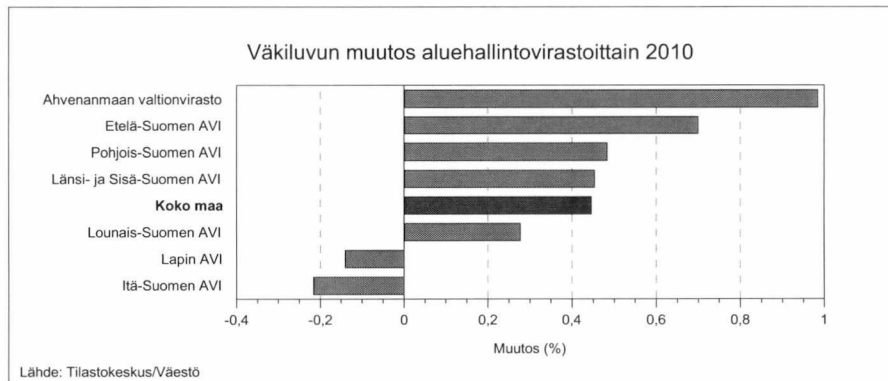
Valtion aluehallintoyksikkönä toimivat aluehallintovirastot aloittivat toimintansa 1.1.2010. Aluehallintovirastoja on Manner-Suomessa kuusi. Niiden lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksilla. Aluehallintovirastojen vastuualueena ovat peruspalvelut, oikeusturva ja luvat, pelastustoimi ja varautuminen sekä poliisi, työsuojelu ja ympäristöluvut. Ahvenanmaalla vastaavana valtionhallinnon viranomaisena toimii Ahvenanmaan valtionvirasto.

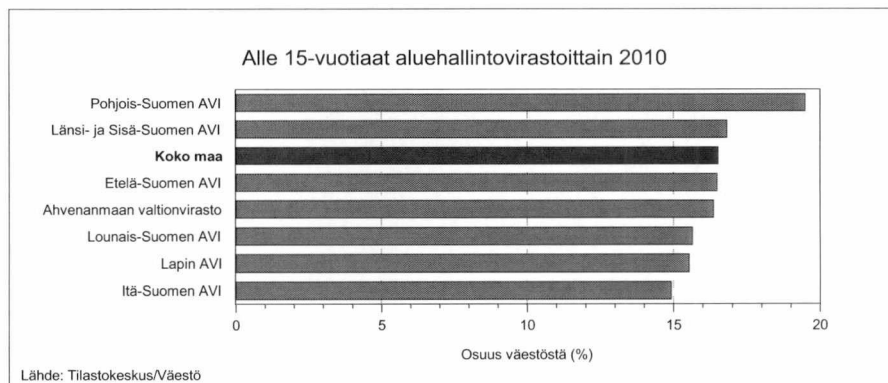
Kuva B1. Aluehallintovirastot ja maakunnat 2011.

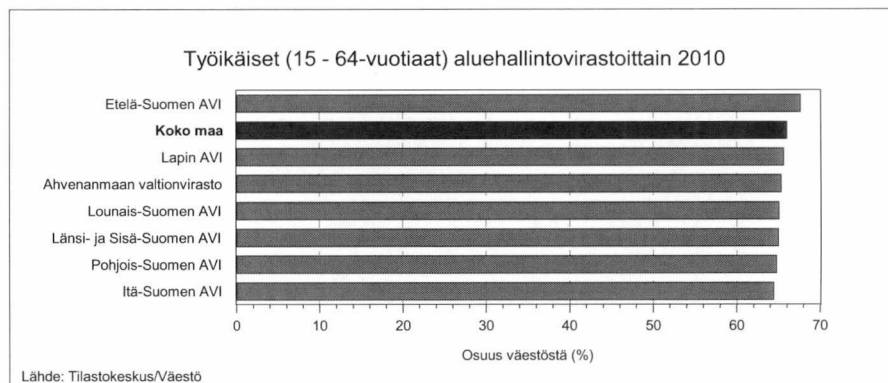
Kuva B2. Väkiluku aluehallintovirastoittain 2010.

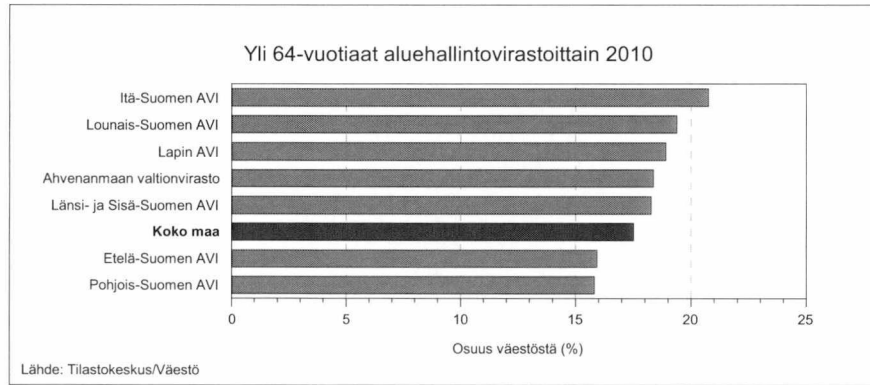
Kuva B3. Väkiluvun muutos aluehallintovirastoittain 2010.

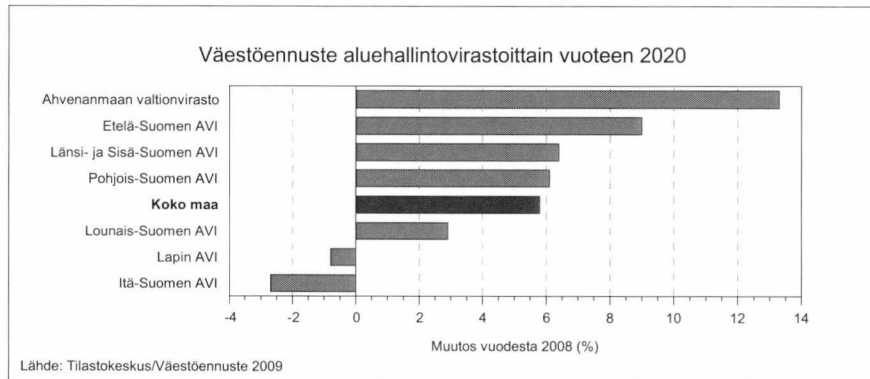
Kuva B4. Alle 15-vuotiaat aluehallintovirastoittain 2010.

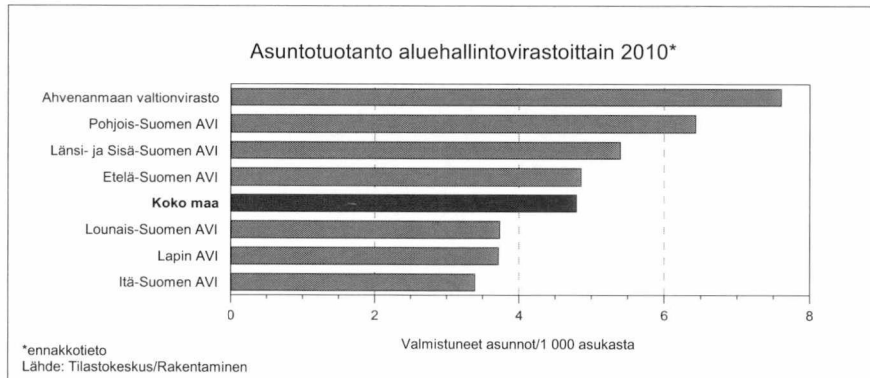
Kuva B5. Työikäiset (15–64-vuotiaat) aluehallintovirastoittain 2010.

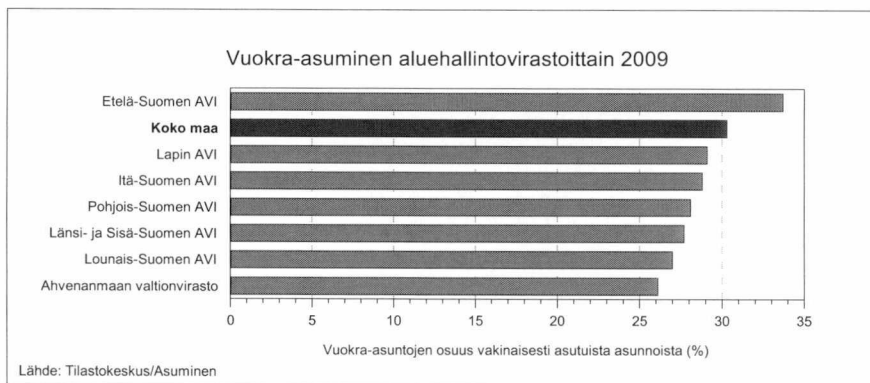
Kuva B6. Yli 64-vuotiaat aluehallintovirastoittain 2010.

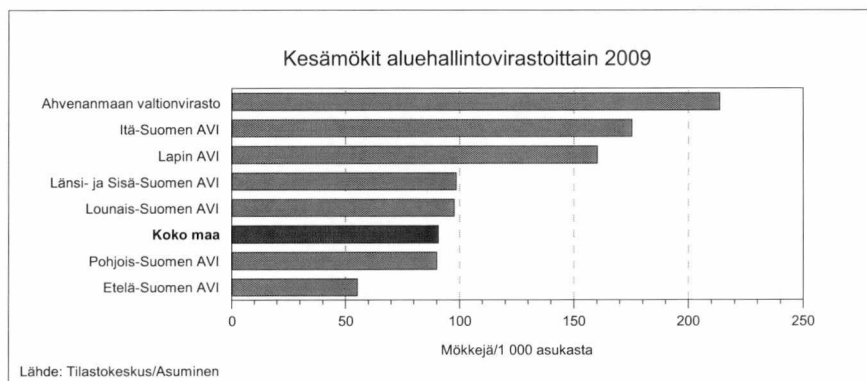
Kuva B7. Väestöennuste aluehallintovirastoittain vuoteen 2020.

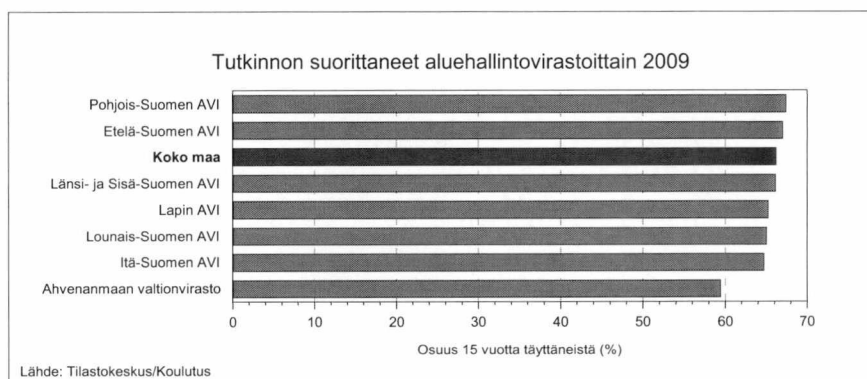
Kuva B8. Asuntotuotanto aluehallintovirastoittain 2010.

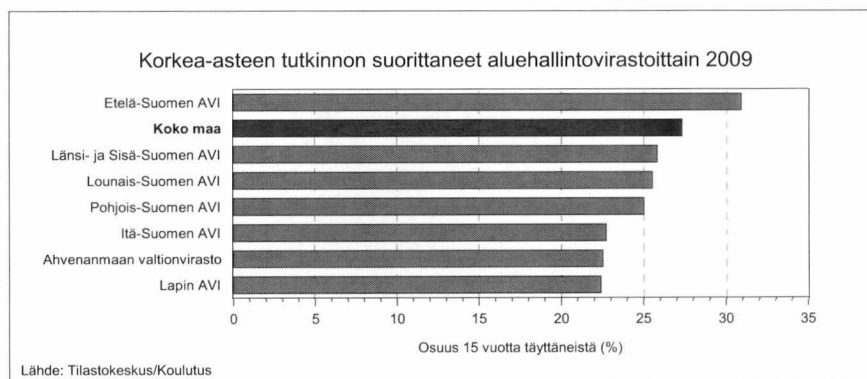
Kuva B9. Vuokra-asuminen aluehallintovirastoittain 2009.

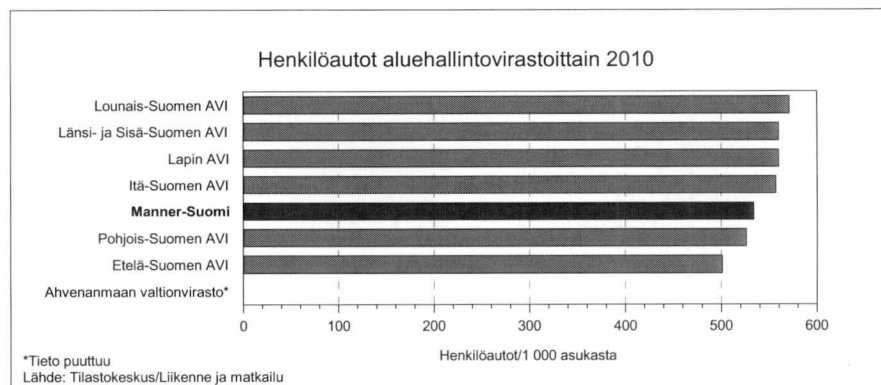
Kuva B10. Kesämökki aluehallintovirastoittain 2009.

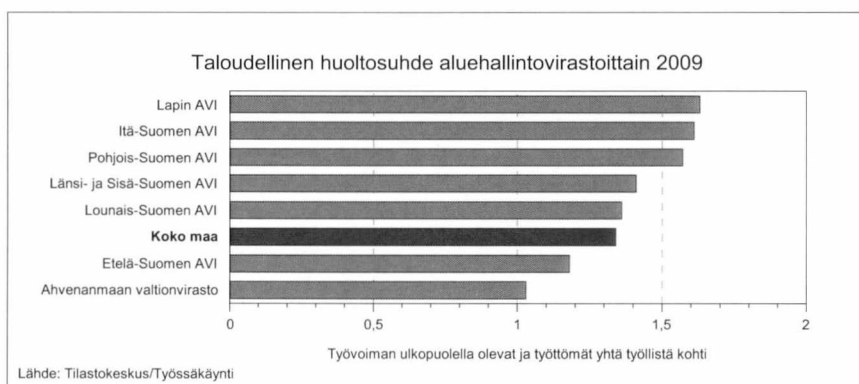
Kuva B11. Tutkinnon suorittaneet aluehallintovirastoittain 2009.

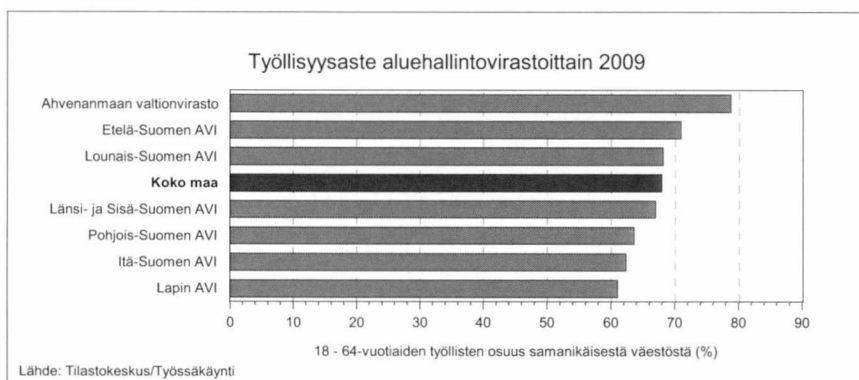
Kuva B12. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet aluehallintovirastoittain 2009.

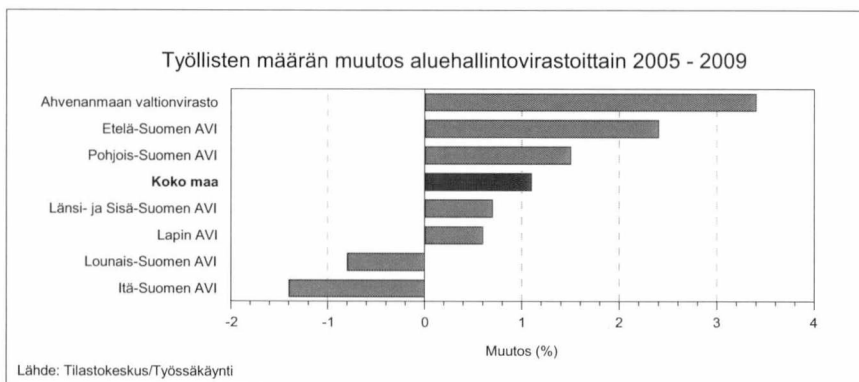
Kuva B13. Henkilöautot aluehallintovirastoittain 2010.

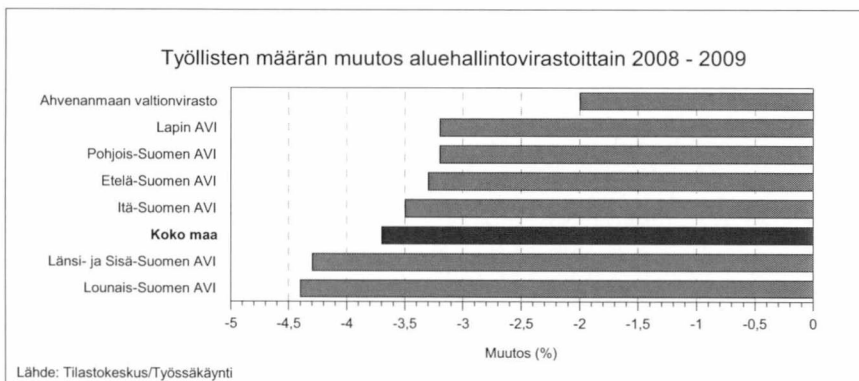
Kuva B14. Taloudellinen huoltosuhde aluehallintovirastoittain 2009.

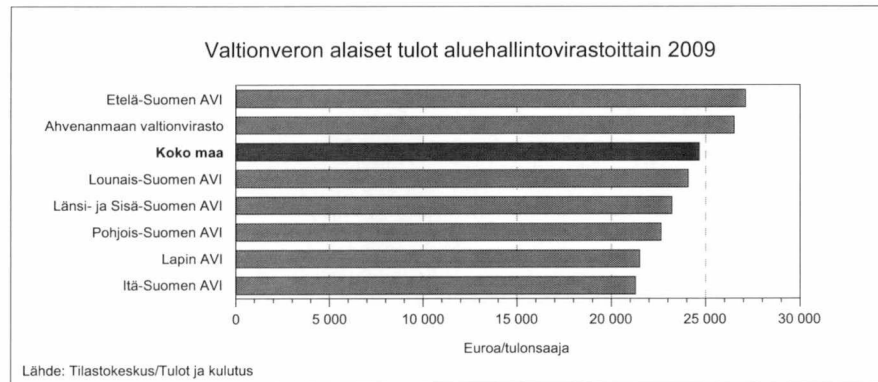
Kuva B15. Työllisyysaste aluehallintovirastoittain 2009.

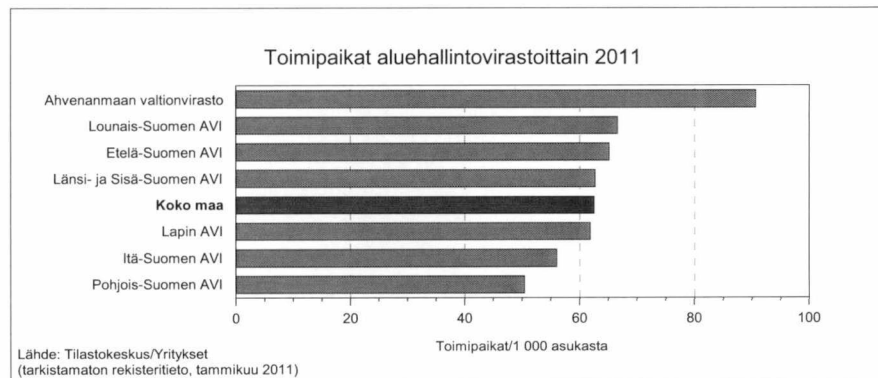
Kuva B16. Työllisten määrän muutos aluehallintovirastoittain 2005-2009.

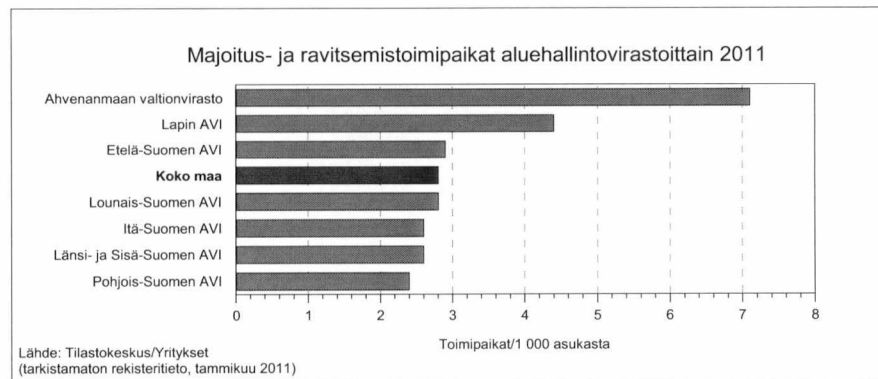
Kuva B17. Työllisten määrän muutos aluehallintovirastoittain 2008-2009.

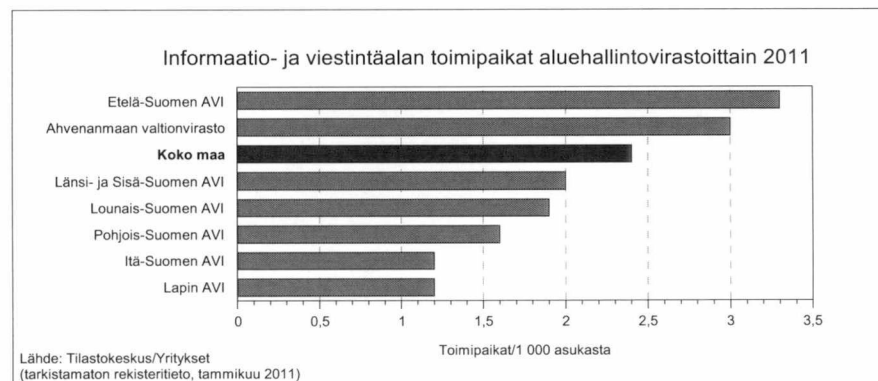
Kuva B18. Valtionveron alaiset tulot aluehallintovirastoittain 2009.

Kuva B19. Toimipaikat aluehallintovirastoittain 2011.

Kuva B20. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat aluehallintovirastoittain 2011.

Kuva B21. Informaatio- ja viestintäalan toimipaikat aluehallintovirastoittain 2011.

Kuvaluettelo

Etelä-Suomi

Alueet

- 1.1. Suuralueet ja maakunnat 2011
- 1.2. Etelä-Suomen kunnat ja maakunnat 2011
- 1.3. Taajama-aste kunnittain 2010
- 1.4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 2011

Väestö

- 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2010
- 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1990–2010 (1990=100)
- 2.3. Väkiluku kunnittain 31.12.2010
- 2.4. Väkiluvun muutos kunnittain 2010
- 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2010
- 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2010
- 2.7. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2008–2010
- 2.8. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2008–2010
- 2.9. Muuttotase kunnittain 2008–2010
- 2.10. Muutot kunnittain 2008–2010
- 2.11. Maakuntien välinen nettomuutto iän mukaan 2010
- 2.12. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2010
- 2.13. Väestönmuutokset maakunnittain 1980–2010
- 2.14. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2010
- 2.15. Alle 15-vuotiaat kunnittain 2010
- 2.16. 15–64-vuotiaat kunnittain 2010
- 2.17. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2010
- 2.18. Väestön keski-ikä kunnittain 2010
- 2.19. Sukupuolirakenne kunnittain 2010
- 2.20. Väestöennusteen ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2040 ja toteutunut väestö 2010
- 2.21. Naisia 1 000 miestä kohti iän mukaan koko maassa 2010
- 2.22. Demografinen huoltosuhde kunnittain 2010
- 2.23. Demografinen huoltosuhde kunnittain 2010
- 2.24. Kielisuhde kunnittain 2011
- 2.25. Ruotsinkieliset kunnittain 2010
- 2.26. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2010
- 2.27. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2010
- 2.28. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2010
- 2.29. Väestö ikäryhmittäin koko maassa 1970–2010 ja ennuste 2011–2060.
- 2.30. Demografinen huoltosuhde koko maassa 1970–2010 ja ennuste 2011–2060

Asuminen ja rakentaminen

- 3.1. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2009
- 3.2. Asuntokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2009
- 3.3. Rivi- ja pientaloissa asuvat asuntokunnat kunnittain 2009
- 3.4. Vuokra-asuminen kunnittain 2009
- 3.5. Asuntokuntien keskikoko kunnittain 2009
- 3.6. Vakinaisesti asuttujen asuntojen pinta-ala kunnittain 2009
- 3.7. Vanhojen asunto-osakehuoneistojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2005–2011
- 3.8. Asuntojen hinnat kunnittain 2010
- 3.9. Asunnottomat maakunnittain 1993–2010
- 3.10. Kesämökkit maakunnittain 1970–2009
- 3.11. Kesämökkit kunnittain 2009
- 3.12. Ulkopaikkakuntalaisten omistamat yksityiset kesämökkit kunnittain 2009
- 3.13. Myönnetty rakennusluvut koko maassa 1988–2010
- 3.14. Myönnetty rakennusluvut asunnoille maakunnittain 1995–2010
- 3.15. Asuntotuotanto koko maassa 1988–2010
- 3.16. Asuntotuotanto maakunnittain 1988–2010
- 3.17. Asuntotuotanto kunnittain 2010

Kansantalous

- 4.1. Bruttokansantuote koko maassa 1976–2010
- 4.2. Bruttokansantuotteen muutos koko maassa 1976–2010
- 4.3. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 2000–2008, indeksi EU27=100
- 4.4. Bruttokansantuote suuralueittain 2008
- 4.5. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2000–2008
- 4.6. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 2000–2008, vuosi 2000=100
- 4.7. Bruttokansantuote maakunnittain 2000–2008
- 4.8. Arvonlisäys toimialoittain koko maassa 2009
- 4.9. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2008

Koulutus

- 5.1. Väestön koulutusaste sukupuolen mukaan maakunnittain 2009
- 5.2. Koulutustaso maakunnittain 1999–2009
- 5.3. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2009
- 5.4. Koulutusaste kunnittain 2009
- 5.5. Koulutustaso kunnittain 2009
- 5.6. Koulutusalan työpaikat sukupuolen mukaan kunnittain 2008

Kunnallistalous

- 6.1. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti 1985–2011
- 6.2. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2011
- 6.3. Tuloveroprosentti kunnittain 2011
- 6.4. Kunnallistalouden verotulot maakunnittain 2002–2009
- 6.5. Verotulot kunnittain 2009
- 6.6. Kunnallistalouden tulot kunnittain 2009
- 6.7. Verotulot kunnittain 2009
- 6.8. Valtionosuudet kunnittain 2009
- 6.9. Vuosikate kunnittain 2009
- 6.10. Investointien tulo-rahoitusprosentti kunnittain 2009
- 6.11. Kassan riittävyys kunnittain 2009
- 6.12. Lainakanta kunnittain 2009

Liikenne ja matkailu

- 7.1. Henkilöautojen ensirekisteröinnit Manner-Suomessa 1990–2010
- 7.2. Henkilöautot kunnittain 2010
- 7.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2010
- 7.4. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjryhmittäin koko maassa 1985–2010
- 7.5. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 2003–2010
- 7.6. Lentoliikenteen matkustajat koko maassa 1994–2010
- 7.7. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986–2010
- 7.8. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1995–2010
- 7.9. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan koko maassa 1995–2010
- 7.10. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2010
- 7.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1995–2010
- 7.12. Yöpymiset majoitusliikkeissä maakunnittain 1995–2010
- 7.13. Hotellien huonekapasiteetin käyttö kunnittain 2008–2010
- 7.14. Yöpymiset hotelleissa matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2010
- 7.15. Majoitus- ja ravitsemistointipaikkojen osuus kunnittain 2011

Maa-, metsä- ja kalatalous

- 8.1. Maatilat koko maassa 1990–2010
- 8.2. Alkutuotannon työllistyvyys koko maassa 1990–2008
- 8.3. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2008
- 8.4. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2008
- 8.5. Maatalouden viljelty peltola kunnittain 2009
- 8.6. Maatalouden metsämaa kunnittain 2009

- 8.7. Maatalouden tulos maatilayritystä kohti kunnittain 2009
 8.8. Maatalouden velat maatilayritystä kohti kunnittain 2009

Palvelut

- 9.1. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990–2008
 9.2. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2008
 9.3. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2008
 9.4. Palvelutyöpaikat toimialoittain ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2008
 9.5. Kaupan työpaikat sukupuolen, iän ja toimialan mukaan koko maassa 2008
 9.6. Kaupan työpaikat kunnittain 2008

Sosiaaliturva

- 10.1. Terveys- ja sosiaalipalvelujen työllistyvyys koko maassa 1990–2008
 10.2. Terveys- ja sosiaalipalvelujen työlliset sukupuolen, iän ja toimialan mukaan koko maassa 2008
 10.3. Terveys- ja sosiaalipalvelujen työpaikat kunnittain 2008
 10.4. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2009
 10.5. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2009
 10.6. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2009
 10.7. Nuorisotoimen nettokustannukset kunnittain 2009
 10.8. Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2009

Teollisuus

- 11.1. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990–2008
 11.2. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2008
 11.3. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2008
 11.4. Teollisuustoiminnan jalostusarvo maakunnittain 2006–2009
 11.5. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2009
 11.6. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2009
 11.7. Teollisuustoiminnan investoinnit maakunnittain 2006–2009
 11.8. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2011

Tulot ja kulutus

- 12.1. Valtionveron alaiset tulot iän ja sukupuolen mukaan koko maassa 2009
 12.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 2009
 12.3. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2009
 12.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2009
 12.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2009
 12.6. Tulonsaajat ja tulot tuloluokittain koko maassa 2009
 12.7. Asuntokuntien velat ikäryhmittäin koko maassa 2002–2009
 12.8. Asuntokuntien velat maakunnittain 2002–2009
 12.9. Asuntovelat kunnittain 2009

Työvoima

- 13.1. Työllinen työvoima toimialoittain koko maassa 2008
 13.2. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2008
 13.3. Elinkeinorakenne maakunnittain 2008
 13.4. Taloudellinen huoltosuhde maakunnittain 1990–2009
 13.5. Työllisyysaste koko maassa 1990–2009
 13.6. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 2009
 13.7. Työllisyysaste maakunnittain 2000–2009
 13.8. Työllisyysaste kunnittain 2009
 13.9. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2008
 13.10. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2008
 13.11. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2011
 13.12. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2011 (osuus työttömistä)
 13.13. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2011

- 13.14. Työttömyyden muutos kunnittain maaliskuussa 2010–2011
 13.15. Työttömyysaste maakunnittain 1991–2010
 13.16. Uudet avoimet työpaikat ELY-keskuksittain 1991–2010

Ympäristö

- 14.1. Kasvihuonekaasupäästöt koko maassa 1990–2009
 14.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992–2009
 14.3. Typen oksidien päästöt maakunnittain 2001–2009
 14.4. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 2001–2009
 14.5. Hiukkaspäästöt maakunnittain 2001–2009
 14.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Etelä-Suomessa 2011
 14.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2004–2010
 14.8. Metsä- ja kitumaa maakunnittain
 14.9. Rakennettu maa maakunnittain
 14.10. Maatalousmaa maakunnittain

Yritykset ja toimipaikat

- 15.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoittain koko maassa 2009
 15.2. Toimipaikkojen henkilöstö kunnittain 2009
 15.3ab. Toimipaikkojen henkilöstö toimialoittain maakunnittain 2009
 15.4. Toimipaikkojen liikevaihto kunnittain 2009
 15.5. Toimipaikat maakunnittain 2011
 15.6. Toimipaikat kunnittain 2011
 15.7. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2011
 15.8. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset koko maassa neljännesvuosittain 2001–2010
 15.9. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset toimialoittain koko maassa 2001–2009
 15.10. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset maakunnittain 2001–2010
 15.11. Konkurssiin haettujen yritysten lukumäärä ja henkilöstö koko maassa 1990–2010
 15.12. Vireille pannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 2003–2010
 15.13. Vireille pannut konkurssit ja henkilökunta maakunnittain 2010
 15.14. Vireille pannut konkurssit maakunnittain 2003–2010

Aluehallintovirastot (AVI)

- B1. Aluehallintovirastot ja maakunnat 2011
 B2. Väkiluku aluehallintovirastoittain 2010
 B3. Väkiluvun muutos aluehallintovirastoittain 2010
 B4. Alle 15-vuotiaat aluehallintovirastoittain 2010
 B5. Työikäiset (15–64-vuotiaat) aluehallintovirastoittain 2010
 B6. Yli 64-vuotiaat aluehallintovirastoittain 2010
 B7. Väestöennuste aluehallintovirastoittain vuoteen 2020
 B8. Asuntotuotanto aluehallintovirastoittain 2010
 B9. Vuokra-asuminen aluehallintovirastoittain 2009
 B10. Kesämökkit aluehallintovirastoittain 2009
 B11. Tutkinnon suorittaneet aluehallintovirastoittain 2009
 B12. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet aluehallintovirastoittain 2009
 B13. Henkilöautot aluehallintovirastoittain 2010
 B14. Taloudellinen huoltosuhde aluehallintovirastoittain 2009
 B15. Työllisyysaste aluehallintovirastoittain 2009
 B16. Työllisten määrän muutos aluehallintovirastoittain 2005–2009
 B17. Työllisten määrän muutos aluehallintovirastoittain 2008–2009
 B18. Valtionveron alaiset tulot aluehallintovirastoittain 2009
 B19. Toimipaikat aluehallintovirastoittain 2011
 B20. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat aluehallintovirastoittain 2011
 B21. Informaatio- ja viestintäalan toimipaikat aluehallintovirastoittain 2011

Käytetyt tietolähteet

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

tilastokeskus.fi/kasit

Altika-tilastopalvelu

tilastokeskus.fi/altika

Väestötilastopalvelu

tilastokeskus.fi/vaestotilastopalvelu

Tilastokeskus	www.tilastokeskus.fi
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus	www.ara.fi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	www.ely-keskus.fi
Ilmailulaitos	www.ilmailulaitos.fi
Metsähallitus	www.metsa.fi
Sisäasiainministeriö	www.intermin.fi
Suomen Kuntaliitto	www.kunnat.net
Tike	www.mmmtike.fi
Tullihallitus	www.tulli.fi
Työ- ja elinkeino- ministeriö	www.tem.fi
Verohallinto	www.vero.fi
Ympäristöhallinto	www.ymparisto.fi

Aluemuutokset 1.1.2011 lähtien:

Kunnat:

- Orimattila (560) ja Artjärvi (015) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on **Orimattila** ja sen kunnanumero on 560.

Seutukunnat:

- Sipoo (753) siirtyi Porvoon seutukunnasta (201) Helsingin seutukuntaan (011).
- Porvoon seutukunnan (201) numero muuttui 015:ksi ja Loviisan seutukunnan (202) numero muuttui 016:ksi. Nämä muutokset johtuvat Itä-Uudenmaan maakunnan yhdistymisestä Uudenmaan maakuntaan.

Maakunnat:

- Itä-Uudenmaan maakunta (20) liitettiin Uudenmaan maakuntaan (01), jolloin maakuntien lukumäärä väheni yhdeksääntoista.

Aluemuutokset 1.1.2010 lähtien:

Kunnat:

- Lappeenranta (405) ja Ylämaa (978) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on **Lappeenranta**, ja sen kunnanumero on 504.
- Liljendal (424), Loviisa (434), Pernaja (585) ja Ruotsinpyhtää (701) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on **Loviisa**, ja sen kunnanumero on 434.

Maakunnat:

- Itä-Uudenmaalta siirtyi Haavisto-Vastilan osa-alue Kymenlaaksoon. Osa-alue kuului aiemmin Ruotsinpyhtäeseen ja se liitettiin Pyhtäeseen.

Toimialaluokitus TOL 2008

Kansallinen toimialaluokitus, TOL 2008, otettiin käyttöön vuoden 2009 alusta. TOL 2008 perustuu Euroopan unionin toimialaluokituksen, NACE Rev. 2:een, joka on vahvistettu Euroopan unionin komission asetuksella. Asetus on jäsenmaita velvoittava, ts. kaikissa EU-jäsenmaissa aletaan soveltaa tilastotoimissa NACE Rev. 2:ta tai siihen perustuvaa kansallista versiota.

Uuden luokituksen käyttöönoton ja soveltamisen kannalta merkittävintä on luokituksen rakenteen ja luokitusperiaatteiden muuttuminen, mikä heijastuu tilastolukuihin. Luokituksessa on useita uusia ja uudelleen muotoiltuja pääluokkia, uusia 2-numerotason luokkia 26 sekä lukuisia hajoamisia ja siirtymisiä 3- ja 4-numerotason luokissa. Ne heijastuvat myös kansallisen tason nimikkeisiin (5-numerotason luokat). Lisätietoja: tilastokeskus.fi/luokitukset

Toimialaluokitus 2008

Kirjaintaso Toimiala (2-numerotasot)

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)
- B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)
- C Teollisuus (10-33)
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (36-39)
- F Rakentaminen (41-43)
- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)
- H Kuljetus ja varastointi (49-53)
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)
- J Informaatio ja viestintä (58-63)
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)
- L Kiinteistöalan toiminta (68)
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)
- P Koulutus (85)
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)
- R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)
- S Muu palvelutoiminta (94-96)
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina (97-98)
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99)
- X Toimiala tuntematon (00)

Vuoden 2011 kuntarajat	Väkiluku 31.12.2010	Väkiluvun muutos 2010 (%)	Ikärakenne 2010 (%)			Naisia/1 000 miestä 2010	Synt. enem. 2008–2010 (%)	Muuttotase 2008–2010 (‰)	Taloudellinen huoltosuhte 2009	Työllisyysaste (%) (18–64-v.) 2009
			0–14	15–64	65–					
Uusimaa										
Askola	4 864	0,7	20,6	65,7	13,7	981	3,9	7,0	1,1	75,8
Espoo	247 970	1,5	19,5	69,0	11,5	1 028	9,3	4,2	1,0	75,3
Hanko	9 462	-1,4	14,6	63,6	21,8	977	-1,7	-6,8	1,5	65,1
Helsinki	588 549	0,9	13,5	71,5	15,0	1 130	1,0	71,2
Hyvinkää	45 489	0,5	17,1	66,6	16,2	1 046	2,4	3,9	1,2	71,6
Inkoo	5 546	-1,1	18,4	63,9	17,7	1 028	1,7	3,3	1,1	76,6
Järvenpää	38 680	-0,1	17,7	70,1	12,2	1 055	6,4	-0,2	1,0	74,0
Karjalohja	1 493	-0,7	17,1	61,5	21,4	993	-3,1	7,9	1,5	70,3
Karkkila	9 209	1,1	17,1	64,4	18,6	1 028	-0,7	8,6	1,3	70,3
Kauniainen	8 689	0,8	18,6	61,9	19,4	1 060	0,3	6,9	1,3	73,2
Kerava	34 282	1,3	17,3	69,3	13,4	1 049	6,1	4,7	1,0	74,1
Kirkkonummi	36 942	1,2	23,0	66,2	10,8	1 005	9,3	7,1	1,1	77,2
Lapinjärvi	2 872	-1,8	15,3	62,1	22,6	1 014	-7,3	0,7	1,4	67,4
Lohja	39 714	1,0	18,7	65,3	16,0	1 030	3,1	5,6	1,2	72,2
Loviisa	15 595	0,3	15,3	63,0	21,7	1 007	-2,8	2,7	1,4	69,5
Myrskylä	2 006	-0,7	16,0	62,2	21,9	998	-4,6	1,7	1,5	69,6
Mäntsälä	19 975	1,2	22,1	64,1	13,8	1 030	6,0	11,1	1,2	75,9
Nummi-Pusula	6 134	0,1	17,5	62,6	19,9	981	0,3	5,3	1,4	71,2
Nurmijärvi	39 937	0,8	23,2	65,1	11,6	1 007	7,2	4,1	1,1	78,4
Pornainen	5 107	0,8	26,0	63,4	10,6	983	8,8	4,2	1,2	79,2
Porvoo	48 768	0,3	18,1	66,4	15,5	1 046	3,2	3,2	1,2	73,4
Pukkila	2 024	1,0	19,4	61,6	19,0	984	-0,8	1,2	1,3	75,3
Raasepori	29 065	0,4	16,1	62,9	21,0	1 038	-1,4	5,5	1,4	70,7
Sipoo	18 253	1,2	21,1	64,4	14,5	1 010	1,1	78,7
Siuntio	6 104	1,3	21,9	65,8	12,4	970	6,9	11,9	1,1	77,0
Tuusula	37 214	1,2	21,7	66,4	11,9	1 006	6,4	4,8	1,1	77,4
Vantaa	200 055	1,2	18,3	69,7	12,1	1 042	8,5	4,1	1,0	74,7
Vihti	28 311	1,6	21,1	66,5	12,4	1 014	7,2	8,3	1,1	75,0
Varsinais-Suomi										
Aura	3 911	1,8	20,6	65,3	14,1	1 024	6,7	0,7	1,2	74,5
Kaarina	30 911	0,5	19,7	64,8	15,5	1 054	5,8	4,8	1,2	74,3
Kemijärvi	7 191	-1,5	13,9	60,2	25,9	1 018	-8,3	-0,6	1,5	70,0
Koski Tl	2 436	-0,6	14,2	59,1	26,7	1 010	-6,6	0,7	1,5	70,4
Kustavi	874	-0,8	10,6	60,0	29,4	1 000	-14,2	4,1	1,5	68,3
Laitila	8 440	0,0	16,6	62,6	20,8	1 016	-0,3	-1,7	1,4	69,8
Lieto	16 260	1,6	21,4	64,5	14,2	998	5,0	8,4	1,2	76,1
Loimaa	16 916	-0,5	14,9	61,7	23,4	1 039	-4,2	-0,9	1,5	68,4
Länsi-Turunmaa	15 501	0,1	17,2	62,4	20,4	1 024	-2,4	5,3	1,3	74,0
Marttila	1 994	-1,2	15,2	61,6	23,2	945	-2,8	-4,1	1,4	71,4
Masku	9 455	1,3*	22,8	64,3	12,9	998	6,2	13,2	1,1	77,2
Mynämäki	8 041	0,0	17,1	63,2	19,7	995	-0,2	0,5	1,3	72,7
Naantali	18 807	0,4*	17,2	65,4	17,4	1 060	1,8	6,9	1,2	72,9
Nousiainen	4 865	0,8	21,3	64,6	14,0	966	5,0	2,1	1,2	76,4
Oripää	1 414	0,8	20,0	58,6	21,4	1 020	5,0	7,2	1,4	73,9
Paimio	10 402	0,7	18,5	65,4	16,1	1 022	3,7	9,2	1,1	74,8
Pyhäranta	2 236	0,1	16,5	63,3	20,3	965	-2,8	5,8	1,3	71,2
Pöytyä	8 494	0,4	18,1	61,6	20,3	963	0,7	2,4	1,4	72,6
Raisio	24 427	1,0	16,8	66,1	17,1	1 040	3,0	2,3	1,2	72,1
Rusko	5 816	-0,1	21,8	64,9	13,4	1 010	4,0	1,6	1,1	77,2
Salo	55 235	0,6	16,9	63,7	19,4	1 037	0,9	3,7	1,4	68,3
Sauvo	3 045	0,2	17,2	64,0	18,8	966	-0,4	10,7	1,2	72,7
Somero	9 330	-0,8	15,0	59,0	26,0	1 015	-6,5	0,5	1,6	69,3
Taivassalo	1 700	0,5	12,2	61,6	26,1	979	-7,6	2,8	1,5	69,2
Tarvasjoki	1 945	-1,3	20,6	61,3	18,0	1 028	-3,6	5,1	1,3	75,4
Turku	177 326	0,7	13,0	68,9	18,1	1 115	0,9	3,1	1,3	64,6
Uusikaupunki	15 833	-0,3	14,2	64,8	21,0	1 013	-1,2	-0,6	1,4	65,8
Vehmaa	2 378	-0,9	15,3	62,2	22,5	1 052	-2,4	-7,2	1,4	70,5
Kanta-Häme										
Forssa	17 904	0,5	13,8	64,0	22,2	1 064	-2,3	3,4	1,6	63,1
Hattula	9 657	0,3	18,9	64,9	16,2	1 003	2,6	5,4	1,2	72,7
Hausjärvi	8 815	-0,1	19,6	64,6	15,8	974	0,5	2,8	1,2	73,8
Humppila	2 506	-0,7	17,3	61,5	21,2	976	-2,9	-4,7	1,5	67,4
Hämeenlinna	66 829	0,6	15,4	64,4	20,1	1 089	-0,1	8,0	1,4	69,4
Janakkala	16 892	0,6	18,9	63,0	18,1	1 007	1,2	8,7	1,3	72,0
Jokioinen	5 720	-0,6	19,1	62,9	18,0	1 027	2,3	-5,7	1,3	71,6
Loppi	8 273	0,4	19,7	61,9	18,4	957	0,4	5,9	1,3	73,5
Riihimäki	28 803	0,8	16,9	66,5	16,5	1 043	1,6	7,5	1,3	69,9
Tammela	6 591	-0,6	18,1	62,4	19,6	992	-0,4	-2,5	1,4	70,2
Ypäjä	2 565	-0,7	15,2	64,1	20,8	1 020	-5,0	-4,5	1,4	68,0

Vuoden 2011 kuntarajat	Väkiluku 31.12.2010	Väkiluvun muutos 2010 (%)	Ikärakenne 2010 (%)			Naisia/1 000 miestä 2010	Synt. enem. 2008-2010 (‰)	Muuttotase 2008-2010 (‰)	Taloudellinen huoltosuhte 2009	Työllisyysaste (%) (18-64-v.) 2009
			0-14	15-64	65-					
Päijät-Häme										
Asikkala	8 552	0,0	15,1	61,3	23,6	1 025	-5,3	1,1	1,6	66,0
Hartola	3 355	-1,0	11,6	61,0	27,4	1 002	-14,3	-6,5	1,8	62,8
Heinola	20 258	-0,6	13,7	62,7	23,6	1 060	-4,9	-0,9	1,7	62,2
Hollola	21 962	0,5	19,8	64,2	16,0	1 035	3,7	2,8	1,3	70,3
Hämeenkoski	2 144	0,8	14,6	62,7	22,8	983	-4,7	5,5	1,4	69,2
Kärkölä	4 882	0,1	16,4	64,9	18,7	978	-3,3	0,3	1,5	66,1
Lahti	101 588	0,7	14,5	66,5	19,0	1 108	0,3	7,3	1,5	63,4
Nastola	14 994	-0,5	18,5	65,9	15,6	994	3,4	-3,6	1,4	67,7
Orimattila	16 309	-0,3	17,9	63,2	18,9	1 018	-1,3	3,5	1,5	67,3
Padasjoki	3 423	-0,7	12,6	58,1	29,2	989	-10,5	0,0	1,9	62,3
Sysmä	4 305	-2,0	11,8	56,8	31,5	1 055	-15,9	-4,3	2,0	62,6
Kymenlaakso										
Hamina	21 400	-0,4	14,7	63,3	22,1	1 022	-3,5	-1,6	1,6	63,1
Iitti	7 005	-0,8	14,2	62,9	22,8	1 030	-6,1	-4,3	1,5	66,5
Kotka	54 824	0,1	14,7	64,6	20,7	1 032	-2,5	3,3	1,6	61,5
Kouvola	88 072	-0,1	14,7	64,4	20,9	1 041	-2,5	-0,2	1,5	64,9
Miehikkälä	2 210	-3,0	12,9	57,7	29,4	942	-13,1	-10,2	2,0	60,4
Pyhtää	5 355	0,7	16,4	63,4	20,2	1 018	-0,9	4,3	1,5	67,9
Virolahti	3 516	-0,4	13,8	62,0	24,2	979	-7,4	-2,0	1,6	63,6
Etelä-Karjala										
Imatra	28 540	-0,5	13,3	63,4	23,3	1 054	-4,3	-2,7	1,7	60,3
Lappeenranta	71 982	0,2	14,8	66,4	18,8	1 024	-0,3	2,9	1,5	63,5
Lemi	3 064	0,8	17,6	62,5	19,9	880	-3,1	3,6	1,4	69,6
Luumäki	5 147	-0,6	14,0	60,4	25,6	986	-6,4	3,1	1,7	65,2
Parikkala	5 787	-1,7	10,8	60,0	29,3	1 003	-13,2	-2,5	1,9	61,0
Rautjärvi	3 937	-2,5	11,9	60,0	28,1	983	-10,5	-8,6	1,9	60,3
Ruokolahti	5 668	-1,1	13,9	59,7	26,3	994	-5,5	0,6	1,7	63,3
Savitaipale	3 863	-2,4	12,2	57,4	30,4	989	-10,2	-7,2	1,8	65,3
Suomenniemi	804	-0,6	12,9	57,1	30,0	928	-9,9	5,4	2,0	60,9
Taipalsaari	4 911	0,5	18,6	63,7	17,7	957	1,6	-6,2	1,4	70,9
Koko maa	5 375 276	0,4	16,5	66,0	17,5	1 037	1,9	2,7	1,3	67,9

Etelä-Suomen katsaus 2011 on kokoomajulkaisu, joka tarjoaa päättäjille, asiantuntijoille ja muille tiedonkäyttäjille ajankohtaista ja valmiiksi muokattua aluetietoa. Etelä-Suomen katsauksessa vertailun kohteena ovat Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien kunnat. Katsaus sisältää havainnollisia diagrammeja ja teemakarttoja eri aihealueilta:

- Alueet
- Asuminen ja rakentaminen
- Kansantalous
- Koulutus
- Kunnallistalous
- Liikenne ja matkailu
- Maa-, metsä- ja kalatalous
- Palvelut
- Sosiaaliturva
- Teollisuus
- Tulot ja kulutus
- Työmarkkinat
- Väestö
- Ympäristö
- Yritykset ja toimipaikat

Etelä-Suomen katsauksen sisältämä materiaali on tilattavissa myös AlueOnline-palvelusta. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/alueonline

Aluekatsaus-sarjan julkaisut:

Tuotenumero

- 3059 Etelä-Suomen katsaus 2011
- 3088 Itä-Suomen katsaus 2011
- 3185 Länsi-Suomen katsaus 2011
- 3242 Pohjois-Suomen katsaus 2011
- 3155 Kuntakatsaus 2011
- 3277 Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2011

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:

Oulu

Seinäjoki

Tampere

Turku

Myyntipalvelu

puhelin

(08) 535 1410

(06) 429 0600

(03) 3141 5900

(02) 478 2300

(09) 1734 2011

faksi

(08) 535 1430

(06) 429 0645

(03) 3141 5950

(02) 245 6444

(09) 1734 2500

sähköposti

aluepalvelu@tilastokeskus.fi

myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 1239-7474

ISBN 978-952-244-290-1

Tuotenumero 3059